

**Impresiile unui Toma-Didymus drumeț pe
Cami no Invierno
(Ponferrada - Santiago de Compostela)**

Jurnal de călătorie

29 iulie – 15 august 2025

Prefață

După experiențele trăite pe cele 8 trasee pe Camino, începute încă din 2017, trebuie să recunosc că am devenit "dependent" de aceste trăiri, așa că în 2025 am abordat Camino Invierno, un pelerinaj "super perfecto", expresie a cărei paternitate mi-o asum. De altfel am spus de fiecare dată după reîntoarcerea de pe Camino că acel Camino a fost cel mai extraordinar Camino.

Anul acesta va fi cel de al 9-lea Camino, și totodată și aniversar, ca de fapt în fiecare an. Îl voi face pe un traseu recomandat anul trecut de o vânzătoare dintr-un magazin din Melide. Să vedem ce o ieși ...".

Dar să începem jurnalul, așa cum am făcut-o de fiecare dată, cu un scurt istoric ce ne va transpune în atmosfera drumeției.

Camino de Santiago este pelerinajul care conține un set de trasee de pelerinaj creștin de origine medievală care merg toate la mormântul Sfântului Iacob cel Mare, situat în catedrala din Santiago de Compostela (Galicia, Spania). Inițial „Camino de Santiago” (numit astăzi „French Camino de Santiago”) este itinerariul principal care, pornind din vestul Pirineilor, din Franța, străbate Spania până ajunge în orașul Santiago de Compostela din Galicia. Cu toate acestea, în prezent termenul este folosit pentru a se referi la toate rutele iacobine existente. Este o cale presărată cu numeroase manifestări de fervoare, pocăință, ospitalitate, artă și cultură, care ne vorbește elocvent. "despre rădăcinile spirituale ale Vechiului Continent".

Sfântul Iacob cel Mare a fost unul dintre principalii apostoli ai lui Isus Hristos și primul dintre ei care a murit martirizat. Tradiția creștină indică faptul că trupul său a fost transferat în Hispania și depus într-un mormânt situat în Gallaecia. Acesta a fost descoperit în jurul anului 820 printre rămășițele unei așezări romane abandonate și pe ea a fost construit un templu care a fost extins în secolele următoare până a devenit actuala catedrală.

Cultul apostolului s-a răspândit curând printre creștinii din peninsulă și a fost proclamat de Alfonso al II-lea drept patron al regatului Asturiei, considerație care s-a menținut și în entitățile politice care i-au urmat. De asemenea, a apărut și în armatele sale obiceiul de a invoca numele său înainte de a intra în luptă.

Dacă în 2017 am plecat singur, cu rucsac în spate, din St. Jean Pied de Port din Franța (985 km), acum, după 9 ani de pelerinaj, voi parcurge Camino Invierno, de doar 362 km, tot pe jos și tot cu rucsac în spate. Chestie doar de vârstă.

Camino Invierno este o alternativă la Camino Francez, ce merge de-a lungul văii râului Sil.

Drumul va fi un pic mai anevoios, dar un vechi pelerin se descurcă. Vor fi diferențe de nivel multe, dar nu înspăimântătoare, zic eu acum. Să vedem la sfârșit.

Calea de Iarnă este traseul iacobin care leagă Ponferrada de Santiago de Compostela prin valea râului Sil, prin care traversăm – sau înconjurăm – lanțul muntos estic al Galiției la cote mai joase decât cele ale Drumului Francez. Și de aici și denumirea, întrucât această potecă, folosită istoric de legiunile romane, de mulierii medievali sau de trupele napoleoniene, era folosită și pentru trecerea pelerinilor iarna, pentru a evita zăpezile din O Cebreiro, frecvente în lunile cele mai reci, și revărsări frecvente ale râurilor văii Valcarce.

Cu cei 362 km ai săi până în Compostela, Camino de Invierno este prezentată ca o alternativă excelentă la Camino Francez (deși aici traseul este cu aproximativ 56 km mai lung). De fapt, de la bifurcația sa în Ponferrada, traseul acestui drum nu se mai contopește cu ruta franceză, ci mai degrabă leagă în Lalín-A Laxe cu varianta Sanabria a Vía de la Plata.

Drumul de iarnă traversează patru regiuni sau teritorii cu caracter unic: regiunea El Bierzo (în León), regiunea Valdeorras (în Galicia, provincia Ourense), zona Ribeira Sacra (include malurile Sil și Miño, în provinciile Ourense și Lugo) și regiunea Deza (provincia Pontevedra).

O curiozitate este că această Cale de Iarnă se dovedește a fi singurul traseu iacobin care la un moment dat vizitează cele patru provincii galice, motiv pentru care există cei care îl descriu că ar fi un slogan bun: drept cel mai galic dintre toate Căile.

Drumul de iarnă, pe lângă faptul că are un trecut milenar, este și un traseu cu un viitor mare. Factorii cheie sunt apropierea de Santiago (din Ponferrada putem ajunge cu ușurință în Compostela în doar 10 zile), masificarea tot mai mare a altor rute, precum și atracțiile pitorești și culturale pe care le deține, fac din acesta un traseu remarcabil.

Numărul pelerinilor care aleg acest traseu crește an de an, în special cei care au finalizat deja Drumul Francez și vor să-și schimbe peisajele, sau drumeții care vor să evite agitația celor mai aglomerate trasee. În ciuda faptului că este un traseu minoritar, este obișnuit să întâlnești și alți pelerini de-a lungul traseului.

Înarmați cu Credențiale, pașapoarte ce intră în dotarea oricărui pelerin, "ridicăm ancora", în sens metaforic bineînțeles, deoarece vom ajunge cu avionul la Madrid, apoi cu autobuzul până la Ponferrada.

Spre certificare, iată credențialele după sosirea noastră la Santiago de Compostela. Numerologic vorbind, Camino de anul acesta se desfășoară sub auspiciile cifrei 7 (al 9 Camino pentru mine, 79 de ani vârsta mea și $2025=9$). Dar adunând toate elementele $9+7+9+2+0+2+5=34=7$.

Conform numerologiei, cifra 7 simbolizează completitudinea și perfecțiunea. În unele culturi, acest număr reprezintă o ascensiune și o viață fără obstacole. Fiind un număr prim timpuriu din seria numerelor întregi pozitive, numărul șapte a fost asociat cu o mare cantitate de simbolism în religie, mitologie și filozofie, ceea ce îl face cu atât mai special.

Șapte este numărul completității și perfecțiunii (atât fizice, cât și spirituale). Potrivit experților în numerologie, cifra 7 este guvernată de lună și, prin urmare, oamenii care au cifra destinului 7 sunt înclinați să afle adevărul vieții. Deși spiritualitatea este deosebit de importantă pentru persoanele cu cifra 7 din numerologie, este nevoie de o abordare mai intelectuală a vieții decât de una emoțională. Este un număr analitic căruia îi place să strângă și să filtreze informații pentru a găsi răspunsuri. Totuși, are o intuiție mai puternică decât v-ați aștepta, intuiție pe care o folosește ca ghid. Această combinație de gândire conștientă și subconștientă permite minții numerologiei numărul 7 să strălucească în cele mai profunde tărâmurii pentru a accesa adevăruri ascunse.

Deci hai să vedem care va fi această nouă "reînnoire" creată de o cifră 7. Important este că voi lua parte activă la acest eveniment.

Zilele trec și mă apropii vertiginos de plecarea pe Camino. Nerăbdarea crește cu fiecare zi, așa că încep să îmi pregătesc bagajul pentru plecare. Și totuși timpul trece parcă mult prea încet decât îmi doresc eu.

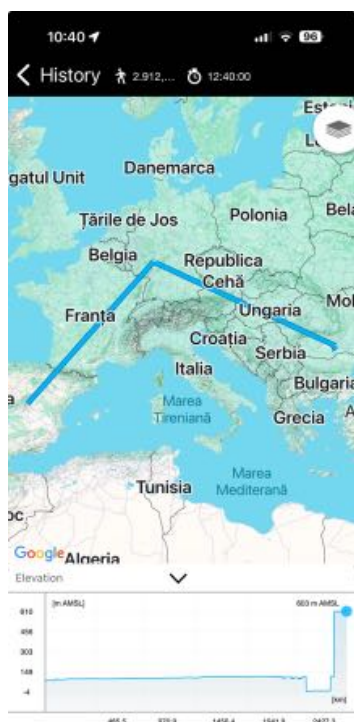
Oricum, fiind an aniversar, acesta va fi cu siguranță "super perfecto". Deci hai la drum ...

Dar atenție, nu e numai drumul bătătorit de miile de pelerini, mai e și un aspect unic al "Drumului de larnă" este șansa de a vizita băile termale din orașul Orense. Izvoarele termale oferă o experiență revigorantă, permițând pelerinilor obosiți să se relaxeze și să-și revitalizeze corpurile după zile lungi de mers pe jos.

Așa că, *Buen Camino* ...

Gata de plecare

Traseul zilei de azi

29 iulie 2025

Suntem gata pentru o nouă experiență spirituală pe deja "anticul", pentru noi, Camino. Pregătiți atât fizic cât mai ales sufletește, așa că pornim spre Otopeni. Ajungem la security în aeroport, unde, semn bun, nu e coadă, așa că în scurt timp ne aflăm la gate, decizi să "atacăm necunoscutul".

Așa ar fi fost normal, dacă la security nu am fi dat de o "echipă" dornică să se evidențieze. Pe Carmen o pune să se descalțe și îi inspectează minuțios tălpile, nu pedichiura, în timp ce pe mine mă ia în primire un tânăr (puști) om al legii, care mă anunță că voi fi obligat să asist la propria mea percheziție corporală. Se pare că în ochii lui eram un tip "sexi", bănuiesc eu, ceea ce mă bucură că la cei 79 de ani ai mei, mai atrag interesul. Și astfel începe băiețașul să mă pipăie conștiincios și pe față și pe spate. La un moment dat ajunge cu pipăiala între picioare și cu o voce hotărâtă și fermă, fără echivoc, mă întreabă pe un ton amenințător: "ce aveți aici"? La o asemenea întrebare îi răspund tot hotărât: "vrei să o scot?". La această reacție a mea se face liniște pentru câteva zeci de secunde. Dându-și seama de gafa ce o făcuse, "băiețelul oficial" reacționează prin fraza repetată de 4 ori: "nu, nu e nevoie". Deci un start super pe noul Camino.

De fapt nu e vorba de a ataca "necunoscutul", ci doar o nouă reîntâlnire cu vechiul nostru prieten Camino. Pentru mine e a 9-a revedere, pentru Carmen a 8-a.

Ne îndreptăm victorioși și siguri că nu posedăm substanțe periculoase către gate. Se apropie ora îmbarcării, dar stupoare, suntem anunțați că avionul nu a sosit încă. O ușoară urmă de panică se așterne pe chipul lui Carmen. Vom zbura la Frankfurt și de acolo la Madrid, iar între avioane avem doar 1 oră să mergem de la un gate la altul. Ok, sosește avionul dar noul echipaj nu a sosit în întregime. În sfârșit, în loc să decolăm la ora 17,45 decolăm la ora 18,30.

Aterizăm la Frankfurt și constatăm că avem doar 15 minute ca să ajungem la gate-ul de unde trebuia să plecăm la Madrid. Singura soluție e să o rupem la fugă căci gate-ul cu pricina era în alt terminal. Alergăm cu rucsacii în spate spre surprinderea celorlalți pasageri din aeroport care nu realizau că sunt martorii unei probe olimpice de 200 m garduri. Distanța între gate-uri era de 15 minute, asta susțineau administratorii aeroportului, iar noi am acoperit-o în 8 minute. Gâfâind, ajungem la gate tocmai când închideau accesul spre avion. Deci, aventura continuă.

La ora 23,30 aterizăm pe aeroportul din Madrid. Totul e închis, așa că așteptăm în aeroport până la ora 5, a doua zi, deoarece autogara de unde trebuie să luăm autobuzul spre Ponferrada sigur e închisă.

În drum spre Ponferrada

Basilica de Nuestra Señora de la Encina

30 iulie 2025

Ne așezăm pe niște scaune în aeroport cu intenția de a ațipi nițel, dar nu reușim. La ora 5,15 beneficiind de aportul neprecupețit dar nu și dezinteresat al unui taximetrist destul de vorbăreț pentru o oră atât de matinală, ajungem în 35 de minute la autogară. E deschisă, și spre surprinderea mea, e plină de oameni, dar și de câțiva oameni ai legii echipați în uniformă Gărzii Civile.

La ora 8,15 precis ne aflăm în autobuzul ce ne va duce în orașul de unde vom pleca în drumeție. E răcoare, autobuzul plin iar noi somnoroși, după o noapte nedormită. Instalați comod pe scaunul confortabil din autobuz, începem o luptă dură între a admira peisajul superb ce se derula prin fața ochilor noștri și dorința inerentă de a ațipi.

În autobuz Carmen a reușit să ațipească un pic, eu în schimb nu, peisajul era atât de minunat încât parcă pleoapele, ele înseși, refuzau să se închidă.

Autobuzul are 2 șoferi, dintre care una e șoferiță. Mă minunez cât de pricepută e în a șofa, strecurând ditamai autobuzul pe niște străzi unde după mine și pentru un autoturism ar fi greu să treacă. Deci totul e superb, noi semi adormiți și vremea superbă. La un moment dat se schimbă șoferii și la ora 13,10 intrăm în Ponferrada.

Ponferrada este un oraș din Spania, situat în comunitatea autonomă Galicia. Ponferrada, a doua cea mai populată municipalitate din provincia León, este și capitala comitatului El Bierzo, singura regiune recunoscută prin lege ca entitate administrativă în regiune.

Înconjurat de munți, orașul se întinde de-a lungul râului Sil. Este ultimul oraș important de pe ruta franceză a Camino de Santiago înainte de a ajunge la Santiago de Compostela. În 2021, avea o populație de 63.747 de locuitori.

Ponferrada provine din latinescul Pons Ferrata, care se traduce prin Podul de Fier.

Locul își are originea în anul 928, când Lupo și soția sa, care posedau ferrum (fier) și se aflau la poalele unui castru abandonat, au donat Mănăstirii San Pedro de Montes o vilă între Sil și Boeza.

Numele orașului derivă de la armăturile de fier adăugate vechiului pod peste râul Sil (latină: pons pentru „pod” și ferrata pentru „fier”), comandat în 1082 de episcopul Osmundo de Astorga pentru a facilita traversarea râului Sil pentru pelerinii în drum spre Santiago de Compostela.

Din 1211 până în 1312, Ponferrada a fost o "companie holding" a Ordinului Templului.

Agale pe străzile Ponferradei

Castelul Teutonilor

Plimbare prin oraș

Băieți simpatici în Ponferrada

Calea ferată a ajuns la Ponferrada în 1881, iar în timpul Primului Război Mondial, zăcămintele locale de tungsten au fost exploatate pentru a aproviziona industria de armament. În 1918, a fost fondată Compania Minieră, Siderurgică și Oțel Ponferrada (spaniolă: Minero Siderúrgica de Ponferrada (MSP)) pentru a exploata zăcămintele de cărbune din regiune și a devenit astfel cea mai mare corporație minieră de cărbune din Spania. Corporația Națională de Energie Spaniolă (Endesa) a fost fondată în 1944, iar în 1949 a deschis prima centrală electrică pe cărbune din Spania, în Ponferrada, Compostilla I. În 1960, s-a deschis barajul Bárcena (în spaniolă: Pantano de Bárcena), iar până în a doua jumătate a secolului al XX-lea, economia orașului s-a bazat în principal pe minerit și producerea de energie electrică, atât hidroelectrică, cât și pe cărbune.

Începând cu sfârșitul anilor 1980, majoritatea minelor au fost închise, iar după prăbușirea industriei miniere, Ponferrada a intrat într-o criză pentru o perioadă. Cu toate acestea, la sfârșitul anilor 1990, orașul a suferit o transformare majoră odată cu înființarea mai multor firme industriale și de servicii, reintroducerea producției comerciale de vin, deschiderea unei filiale locale a Universității din León care oferă mai multe diplome de licență și, în general, o îmbunătățire a infrastructurii orașului. Economia se bazează acum în principal pe turism, agricultură (fructe și vin), producerea de energie eoliană și exploatarea ardeziei, cu o creștere constantă și mică a populației.

Factorii importanți care contribuie la explozia recentă a industriei turismului sunt popularitatea tot mai mare a Drumului Sfântului Iacob (în spaniolă: Camino de Santiago; un traseu de pelerinaj care merge din Franța la Santiago de Compostela, Galicia), desemnarea în 1997 a Las Médulas ca sit al Patrimoniului Mondial UNESCO și dezvoltarea de cazări turistice rurale și crame în zonă. Fundația Energy City (în spaniolă: Fundación Ciudad de la Energía) a fost înființată în Ponferrada în 2006 și supraveghează în prezent construcția Muzeului Național al Energiei (în spaniolă: Museo Nacional de la Energía) din oraș, precum și sponsorizarea mai multor alte inițiative care ar trebui să stimuleze în continuare turismul și economia orașului și a regiunii sale.

Documentați acum referitor la localitatea unde ne aflăm, decidem în unanimitate să solicităm ajutorul Matildei pentru a identifica poziția geografică a Albergue Guiana, locul unde vom înnopta.

Surpriză, se pare că și Matilda e somnoroasă ca și noi de altfel. Ne duce pe străzi în jurul autogării și în final ne abandonează în fața unui pod ce traversează calea ferată. Ce e de făcut?

Traversăm podul în speranța că își va reveni Matilda, dar nicio speranță. Se pare că nu mai fusese pe aici, de mult timp. Obosiți, cu 2 rucsaci mari și 2 mai mici, ne dăm bătuți și contactăm niște localnici.

Statuia lui Lambrión

În centrul orașului

El Monumento El Milagro de la Encina

Povestea monumentului

Berea de bun venit

Din nefericire nici ei nu ne pot îndruma, așa că fata din grup care vorbea engleza, crede că, albergue e cu totul în cealaltă direcție de unde ne îndrumase Matilda. Amabilă, sună la taxi și în 7 minute apare "salvatorul" nostru care, după 25 minute, oprește în fața albergue, deci pe noi Matilda ne dusesse în cu totul altă direcție.

În Ponferrada nu găsești taxi decât dacă suni la dispecerat, lucru aproape imposibil pentru mine care nu sunt vorbitor de spaniolă. Mare noroc am avut cu fata aceea căci nu am fi dibuit ușor locul de cazare.

Hostelul e superb, are aer condiționat și e deosebit de curat. Ne cazăm și ieșim în oraș să punem prima ștampilă în credențial, să bem berea de bun venit și mai ales să mâncăm.

Ne apropiem de Castelul Templierilor pe care l-am vizitat anul trecut. În fața Castelului se află Statuia lui Lambrión, loc unde numai Carmen beneficiase de o poză anul trecut, așa încât, profitând de ocazie, facem o poză de grup cu Lambrión.

El Lambrión este membru al frăției lui Isus din Nazaret, care îndeamnă oamenii să se pregătească pentru Săptămâna Mare din timpuri imemorabile pe străzile orașului, sunând un clopot de mână, vechi de secole.

Cu o săptămână înainte de începerea Săptămânii Mari în Ponferrada, acest nazaritean, îmbrăcat complet în negru, se plimba singur pe străzile orașului, însoțit de un clopoțel pe care îl suna în trecerea prin zonele locuite, anunțând credincioșilor apropierea sărbătorii Săptămânii Mari.

Lambrión aparține Frăției lui Isus din Nazaret, cea mai veche frăție din oraș datând din 1650.

Cum orașul îl vizitasem cu un an în urmă, facem doar câteva poze. Ne oprim lângă "El Monumento El Milagro de la Encina", monument pe care nu îl "descoperisem" anul trecut, cu toate că e plasat chiar în mijlocul pieței centrale.

Monumentul Miracolului Stejarului este situat lângă Bazilica Maicii Domnului din Stejar, în Plaza de la Encina, în orașul vechi Ponferrada, provincia León.

Monumentul Miracolului Stejarului a fost creat de sculptorul Venancio Blanco în omagiu adus legendei Fecioarei din Stejar, sfântul protector al orașului El Bierzo.

Povestea spune că, în timpul construcției Castelului Ponferrada, un cavaler templier a găsit o mică imagine a Fecioarei în scorbura unui stejar bătrân. Conform tradiției, aceasta fusese ascunsă cu secole înainte pentru a o proteja de avansul sarazinilor.

Unii ... scărițe de porc

Alții ... salată mixtă

Traseul zilei de azi

Sculptura, instalată în Plaza de la Encina, reprezintă această legendă, care a fost o parte esențială a identității culturale și spirituale a orașului Ponferrada. Această poveste nu numai că leagă devoțiunea religioasă de istoria templierilor orașului, dar îmbogățește și semnificația Bazilicii Maicii Domnului din Stejar, situată la câțiva metri de monument.

Opera din bronz cântărește 400 de kilograme și este plasată la nivelul solului, permițând o interacțiune strânsă cu vizitatorii. Compoziția include trei elemente cheie: un călugăr templier, care ține în mâna stângă o mică imagine a Fecioarei și un stejar, simbol al locului unde a fost găsită.

Călugărul este reprezentat într-un stil detaliat și solemn, reflectând importanța templierilor în istoria Ponferradei. Stejarul sculptat cu grijă evocă arborele original care a păzit miracolul, în timp ce Fecioara, mică, dar centrală, devine nucleul spiritual al operei.

Monumentul este completat de o placă explicativă plasată la picioarele sale, care povestește legenda, conectând vizitatorul cu istoria și tradiția locală. Amplasarea monumentului permite o vedere panoramică unică asupra Bazilicii, Castelului Templier, Turnului cu Ceas și arcadelor din Plaza de la Encina, creând un mediu bogat în patrimoniu.

Încercăm să punem prima ștampilă la biserica din centru, dar ... e închisă, biserica nu ștampila, așa că ne vom mulțumi cu ștampila pusă la albergue.

Documentați sub toate aspectele istorico-culturale, ne îndreptăm plini de speranțe către prima terasă ce ne iese în cale. Nu putem începe Camino fără să îndeplinim toate tradițiile deja acceptate, mai cu seamă onorarea sosirii noastre cu arhicunoscuta "bere de bun venit".

A fost o reușită deplină, așa că decidem ad-hoc să servim și masa. A fost un prânz super perfect, expresie de care râd toți spaniolii și nu știu de ce, dar a cărui patent îl dețin.

Ne întoarcem la albergue și nu mai rezist să nu fac un duș și să mă trântesc în pat. Renunț să mai scriu jurnalul în speranța că până mâine nu voi uita impresiile.

După atâtea ore de nesomn și atâtea "aventuri" inerente unui Camino, adormim practic instantaneu, dar nu înainte de a vă ura "noapte bună".

31 iulie 2025

Am reușit performanța de a dormi 12 ore neîntrerupt. Se strânsese multă oboseală în ultimele 2 zile. Refăcuți total și doritori de a păși

Gata de plecare

Da, acesta e începutul Camino Invierno

Trecem podul și intrăm pe traseu

Începem să ne acomodăm cu traseul

Trecem victorioși râul Boeza

cât mai repede pe noul traseu Camino, nou pentru noi, dar bățul de sute de alți pelerini înaintea noastră.

De la recepție aflăm că traseul începe chiar peste drum de albergue, așa că nu trebuie ca la o atât de matinală oră să bâjbâim printr-un oraș încă adormit. Se pare că vom păși cu dreptul pe acest Camino. Nu se pare, sigur că pășim cu dreptul, doar suntem deja veterani. Trecem deci podul medieval de peste râul Boeza, afluent al râului Sil dealungul căruia vom merge.

Suntem la periferia orașului Ponferrada, o zonă relativ modestă, similară oarecum cu satele noastre. Peste râu se văd casele din Ponferrada. Dintr-o curte iese o bătrânică cu o bicicletă și o sapă. Se pare că bicicleta era folosită ca mijloc de transport, iar sapa fiind unealta care o va ajuta să realizeze ceea ce își propusese. Se pare că are o grădină undeva prin apropiere, grădină ce își dorea mult prezența ei.

Trecem pe lângă un tub uriaș în diametru care asigură alimentarea cu apă a orașului. Sus pe deal se poate desluși punctul de alimentare cu apă. Nu îmi dau seama dacă sursa de apă e de la un izvor sau e un puț forat.

Un resort elegant se profilează în stânga noastră, dar fiind unul exclusivist, firesc că e închis neaveniților, fiind ei chiar și pelerini. Urcușul e din ce în ce mai anevoios, mai ales că e presărat cu mici bolovani alunecoși.

La început drumul e destul de prietenos cu noi, dar curând începe urcușul, un urcuș destul de abrupt, și noi care aflasem că Invierno e un traseu mai ușor decât cel prin O'Cebreiro. Urcușul devine chiar abrupt și presărat cu stânci destul de incomode. Sincer nu îmi pot imagina cum ar putea cineva parcurge acest drum iarna, chiar dacă traseul se numește Camino de Iarnă, dar să nu ne pierdem speranța și "neabătuți" să ajungem la Santiago.

A ieșit soarele, deci se va încălzi curând. Nu ratăm trecerea printre "furcile claudine" spaniole. E o zonă îngustă prin care treci având pe ambele părți pereți foarte înalți săpați în roca muntelui, asta deoarece ne aflăm deja în perimetrul Muntelui Pajariel. Pe o placă spre informarea turiștilor scrie cam așa:

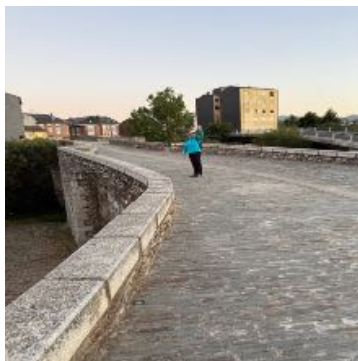
"A fost odată ca niciodată un munte chiar lângă un oraș... Așa ar putea începe această scurtă relatare despre Muntele Pajariel. Situat pe malul stâng al râului Sil și la o altitudine de 817 metri, am putea spune aproape că este un „munte-oraș” datorită apropierii sale de Ponferrada.

Este un punct de reper pentru toți locuitorii din Ponferrada și un loc ideal pentru drumeții și ciclism pe tot parcursul anului.

Pe versanții săi se află satul Otero și biserica sa romanică Santa María de Vizbayo. Pelerinii care aleg Drumul de Iarnă se apropie

Grădini de zarzavaturi

Podul medieval, La revedere Ponferrada

Tubul de alimentare cu apă Ponferrada

A ieșit soarele

Începem să urcăm prin "furcile claudine"

de Muntele Pajariel și ocolesc muntele, apoi vor urma albia râului spre Toral de Merayo, Cornatel, Médulas și așa mai departe.

Muntele Pajariel este bogat în arbuști și flori sălbatice și este un loc privilegiat pentru a te relaxa și pur și simplu a asculta cântecul păsărilor. Mai mult, în fiecare Crăciun, o nouă stea luminează Ponferrada de pe Muntele Pajariel".

Superbă descriere a zonei. Vedeți, fiecare Camino are frumusețile lui, frumuseți pe care le poți înțelege doar parcurgându-l. Fiecare zi pe Camino este o nouă revelație legată de faptul că de mult am uitat să ne bucurăm de tot ce ne înconjoară, lucruri pe care le ignorăm de cele mai multe ori. Muntele Pajariel este doar un exemplu ce ilustrează faptul că ne-am separat din ce în ce mai mult de adevărata noastră casă, de natură.

Urcăm din ce în ce mai greu și deodată, în fața noastră "răsare" un nou pod medieval. Este podul de peste râul Oza, afluent și el al râului Sil.

Trecem podul și intrăm într-un orășel cochet, cel puțin așa pare la prima vedere. Cochet, cochet, dar toate terasele sunt închise, iar noi am pornit din Ponferrada fără să mâncăm și fără să ne bem americanele. Suntem în Toral de Merayo și avem la activ, deja aproape 6 km.

Toral de Merayo este un oraș din municipiul Ponferrada, în regiunea El Bierzo, în provincia León, în comunitatea autonomă Castilia și León. Toral de Merayo aparține municipiului Ponferrada din a doua jumătate a secolului al XIX-lea, fiind anterior un municipiu independent.

Este situat la sud-vest de Ponferrada; la est de Villalibre de la Jurisdicción; la nord de Rimor, Orbanajo și Ozuela; la vest de San Lorenzo; și la sud de La Placa. Toral de Merayo este situat în Valea Oza din El Bierzo, în extremitatea sudică a regiunii Bierzo. Râul Oza, care curge prin oraș și de la care își ia numele, izvorăște în Peñalba de Santiago și șerpuiește prin valea îngustă cu același nume până când apele sale se varsă în râul Sil lângă Toral de Merayo, la o altitudine de aproximativ 500 m.

Orașul este alcătuit din cartierele Toral și Merayo, conectate printr-un pod peste râul Oza cu trei arcade (cel central fiind mai mare). Datează din Evul Mediu târziu (secolele XIV-XV) și a fost renovat în ultima treime a secolului al XVIII-lea și în anii 1980.

Arhitectura tradițională este construită din zidărie de ardezie, șist, calcar sau cuarțit, cu acoperișuri cu plăci de ardezie, caracteristici comune practic întregii regiuni. Cele mai notabile clădiri ale orașului sunt: cele două cuptoare comunale supraviețuitoare, dintre cele trei pe care le avea odinioară localitatea și cele două biserici încă în uz: biserica parohială El Salvador, situată în partea superioară a orașului Merayo, construită la sfârșitul secolului al XVIII-lea. Fațada

Suntem pe muntele Pajariel

Peisaj de vis

Imaginația nu are limite

Dar nici natura nu se lasă mai prejos

și turnurile fiind opera lui Manuel Peña y Padura, un arhitect biscayan care și-a petrecut aproape întreaga carieră la curte. Acesta a aparținut școlii renumitului arhitect Juan de Villanueva, cel mai mare exponent al arhitecturii neoclase din Spania. Biserica este în acest stil, la fel ca și cealaltă clădire religioasă a orașului, Schitul Preasfântului Hristos din Nogaledo, datat în prima treime a secolului al XIX-lea.

Continuând arhitectura populară, există și, dar în declin evident, clădiri realizate cu structură de paie și țiglă (tapial), o metodă de construcție utilizată în principal pentru structuri auxiliare sau compartimentare interioară. Din păcate, această tipologie de construcție este sortită să dispară, la fel cum au dispărut acoperișurile verzi în această zonă, o boală a arhitecturii populare care afectează tot El Bierzo din cauza unei omogenizări și a unei simplificări triste reduse la piatră pentru fațade și ardezie pentru acoperișuri. Cu toate acestea, nu cu mult timp în urmă, până la dezvoltarea pe care a suferit-o regiunea odată cu exploatarea industrială a cărbunelui, în special, și a ardeziei, existența, și chiar predominanța, arhitecturii din pământ și paie era comună, chiar și în munți.

În ceea ce privește numele orașului, Toral este un toponim foarte comun în provincia León (Toral de los Vados, Santibáñez del Toral, Toral de Fondo, Toral de los Guzmanes, Toralino de la Vega etc.), iar semnificația sa se referă la pajiști comunale pentru pășunatul animalelor. Merayo este mai dificil de identificat, iar semnificația sa nu a fost încă elucidată.

Cele mai vechi dovezi ale ocupației umane în Toral de Merayo se găsesc pe dealul cunoscut sub numele de El Castro, la poalele căruia se află cartierul Merayo. Aceasta este o așezare fortificată la altitudine, o așezare tipică din epoca fierului (care la aceste latitudini datează din secolele VIII-I î.Hr.), dar care ar putea data din etapele finale ale epocii bronzului, între secolele XIV-VIII î.Hr. Castrul de pe dealul Toral de Merayo este situat pe teritoriile poporului asturian preroman, care ocupa provincia León, Asturia, provinciile vestice Palencia și Valladolid, partea estică a provinciei Orense și partea nordică a provinciei Zamora.

Castrele de pe dealul asturian sunt așezări fortificate cu șanțuri și ziduri care protejează așezarea. Relieful castrului de pe dealul Toral arată configurația zidului care îl înconjură, precum și prezența unuia sau chiar a două rânduri de șanțuri.

În interiorul zidurilor se aflau locuințe, ateliere, depozite și așa mai departe. Clădirile rezidențiale asturiene erau de obicei pătrate, cu colțuri rotunjite, construite de obicei pe un soclu de piatră, iar restul fațadei era realizat dintr-o structură acoperită cu lut, cu un acoperiș realizat tot din materiale vegetale. Fiecare fort domina în mod normal un teritoriu din imediata sa împrejurime, unde desfășurau

... și nici omul nu se lasă, irigații

Intrăm în Toral de Marayo

Da, noi suntem

Am ajuns în Toral de Marayo

activități de subzistență: agricultură, creșterea animalelor, vânătoare și pescuit, pe lângă alte activități din cadrul așezării, cum ar fi olăritul și exploatarea mineralelor precum fierul pentru fabricarea uneltelor de lucru și a altor obiecte de uz cotidian.

Cucerirea și romanizarea (aculturația romană) a nord-vestului Peninsulei Iberice a avut loc după sfârșitul Războaielor Cantabrice, care au avut loc între anii 29 și 19 î.Hr. În cazul Castro de Toral, cercetările efectuate par să indice o origine antică în intervalul cronologic menționat anterior și o persistență inițială după cucerirea romană.

Prin urmare, am putea vorbi despre un sit care a fost ocupat timp de mai mult de opt secole. Cu toate acestea, a fost probabil abandonat până la sfârșitul secolului I d.Hr.

Din perioada romană, există dovezi ale mai multor așezări în zona Toral de Marayo. Acestea ar fi fost ferme mici dedicate autosuficienței și, posibil, și comerțului, în acest caz prin intermediul unui drum roman care traversa orașul, o rută secundară ce ar fi legat Astorga de Valdeorras, trecând prin Las Médulas. Traseul acestui drum corespunde cu cel urmat din Evul Mediu până în timpurile recente de cunoscutul Drum al lui Iacob de Iarnă și de Drumul Regal dintre Ponferrada și Orense, care nu va mai trece prin oraș odată cu construirea podului Villalibre.

Odată cu căderea Imperiului Roman în secolul al V-lea d.Hr., structurile administrative și de locuințe care dominaseră zona au fost demontate, iar majoritatea așezărilor semnificative existente au fost abandonate sau săracite. În zona Toral de Marayo, nu știm ce s-a întâmplat din acel moment încolo, timp de cinci secole lungi.

Posibil, se poate vorbi de un anumit tip de ocupație ce a continuat în această perioadă, dar cu siguranță a fost de dimensiuni și importanță limitate. Acestea au fost secolele în care popoarele germanice au ocupat pentru prima dată peninsula - mai întâi suebii și apoi vizigoții din zona în cauză - și apoi ocupația musulmană (711 d.Hr.), care la aceste latitudini ar fi avut o relevanță redusă, cu excepția demontării structurilor sociale și administrative existente.

Începând cu secolul al IX-lea, noul format Regat al Asturiei a început recucerirea teritoriilor situate la sud de lanțul muntos Cantabric. Aceasta a însemnat includerea unei mari părți din nord-vestul Peninsulei Iberice, inclusiv a întregii regiuni Bierzo, în cadrul domeniilor și administrației sale. Din această dominație a unui regat creștin în zonă (de la sfârșitul secolului al IX-lea încolo avea să devină Regatul León), au apărut majoritatea orașelor pe care le cunoaștem astăzi. Prima referință documentară pe care o avem despre oraș datează din 1082, într-un document care menționează Merayo, deși trebuie să fi existat ca atare cu cel puțin un secol mai devreme. Din aceste vremuri timpurii, a rămas vechea (spre

Deci, trecem râul Oza afluent a lui Sil

Río Oza

Terasa închise, nici-o milă pentru pelerini

Și totuși o terasă e deschisă

deosebire de cea actuală cu același nume) Biserica San Salvador. Stilul său mozarab și rezultatele săpăturilor arheologice de acolo stabilesc originile sale în secolul al X-lea, așezându-se pe ruinele unei clădiri romane târzii. Această biserică este situată pe un mic deal care se ridică deasupra cartierului Merayo, iar populația s-a stabilit în jurul ei.

Toral a fost o altă așezare independentă situată pe celălalt mal al râului Oza, despre care avem puține informații din secolele medievale. Probabil că era situată la o altitudine mai înaltă decât actualele cartiere Toral și Las Cabanas, în zona cunoscută sub numele de Santa Eulalia, un hagiotoponim care se referă la biserica parohială a satului. Această biserică a rămas un schit de la unirea dintre Toral și Merayo până la abandonarea sa în 1860. Istoria orașelor Toral și Merayo a decurs, în paralel, dar și separat, ca orașe aparținând districtului Ponferrada și, prin urmare, sub stăpânirea domnului sau locotenentului lor (Coroana, templierii, familia Castro și contele de Lemos, în funcție de epocă), până la sfârșitul secolului al XV-lea, când monarhii catolici au recuperat Ponferrada și districtul său pentru monarhie. Tocmai în această perioadă, Toral și Merayo s-au unit și au profitat de oportunitate pentru a deveni un consiliu orășenesc.

Din acest moment, orașul s-a format așa cum îl cunoaștem astăzi, servind ca consiliu orășenesc în diferite momente ale istoriei și, în alte câteva ocazii, anexat la Ponferrada, situație în care s-a menținut încă din secolul al XIX-lea.

Documentați din toate punctele de vedere, atât istoric cât și cultural, constatăm cu stupoare faptul că impresia legată de terasele închise din acest orașel este un adevăr cât se poate de real.

Într-un final, asaltați fiind de reproșuri stomacale, identificăm o terasă totuși deschisă, dar, spre dezamăgirea noastră, nu aveau de mâncare nici măcar clasică tortilla, adică omletă spaniolă cu cartofi. Având în vedere circumstanțele momentului, apelăm la proviziile proprii, pe care Carmen a avut geniala inspirație să le ia cu noi. Mâncăm deci din traistă, dar bem inevitabilele americane. Fetele care ne serveau, foarte amabile, ne ajută să învățăm să pronunțăm corect numele localității. Se pare că nu prea văzuseră mulți pelerini prin zonă.

Satisfăcuți din punct de vedere "stomacal", ne continuăm drumul. Trecem pe lângă Ermita Sfântului Hristos din Nogaledo, care, așa cum e și normal, e închisă. Totuși, o placă informativă ne satisface curiozitatea.

Schitul Sfântului Hristos din Nogaledo este o biserică parohială catolică situată în Toral de Merayo, León, Spania. Are o singură

Mic dejun din traistă

Ermita Sfântului Hristos din Nogaledo

Iglesia San Salvador

Urcuș dureros

navă dreptunghiulară cu o cupolă de calibru opt peste pandantivi la absidă.

Schitul adăpostește imagini ale Sfântului Hristos din Nogaledo, Sfântei Rita de Cascia și Sfântului Anton de Padova.

Ok, ce să facem? Ne continuăm drumul în speranța că vom găsi o biserică deschisă. Așa ajungem la Iglesia San Salvador, dar, ghinion cum spune sasu, e și ea închisă.

Frumos e totuși faptul că localnicii s-au îngrijit să pună o placă informativă în fața bisericii. Din ea aflăm că Biserica din El Salvador este o biserică catolică proeminentă situată în orașul Toral de Merayo, în provincia León. Această clădire nu este doar un loc de cult, ci și un simbol al istoriei și culturii regiunii.

Istoria Bisericii din El Salvador datează de secole. Construită într-un stil arhitectural care reflectă bogata moștenire culturală a orașului León, această biserică a fost martora a numeroase evenimente importante de-a lungul anilor. Structura și designul său reflectă angajamentul comunității față de credința catolică.

Arhitectura bisericii este impresionantă, cu detalii care demonstrează dăruirea artizanilor locali. Printre cele mai notabile caracteristici ale sale se numără:

- Fațada: Intrarea principală este împodobită cu sculpturi și elemente decorative care îi sporesc frumusețea.
- Altarul: Interiorul prezintă un altar magnific care înfățișează scene importante din viața lui El Salvador.
- Vitraliile: Vitraliile umplu spațiul cu lumină și culoare, creând o atmosferă spirituală unică.

Biserica din El Salvador nu este doar un loc de rugăciune, ci găzduiește și diverse activități și evenimente pe tot parcursul anului. Acestea includ:

- Liturghii: Se celebrează liturghii regulate, în special în timpul datelor importante din calendarul liturgic.
- Sărbători patronale: Comunitatea se adună pentru a sărbători festivaluri în onoarea orașului El Salvador, unde credința și tradiția se împletesc.
- Activități culturale: Se organizează evenimente culturale care încurajează participarea comunității și păstrează patrimoniul local.

Biserica El Salvador din Toral de Merayo, este impresionantă în descriere, dar imposibil de verificat cele menționate pe placa turistică, fiind închisă.

Urcușul a început să fie dureros. Urcăm, urcăm și nu se întrevide încă vârful. Intrăm într-o zonă eminamente viticolă. Pantele dealurilor sunt pline de vii pe rod. Sunt încă necopți strugurii, dar sunt enorm de mulți.

Undeva în vale e un sătuc

Zonă eminentamente viticolă

Mure la discreție

... dar și smochine, dar tot necoapte

Începe un coborâș la fel de neprietenos ca și urcușul. Oricum, după americanele sorbite de curând, pare ceva mai acceptabil. Încet, încet intrăm în Villalibre de la Jurisdicción, o mică localitate, tot fără o terasă sau un bar deschis, unde să te poți odihni lângă un pahar de suc, sau cola, pentru alții.

Localitatea Villalibre de la Jurisdicción este o mică localitate în care elementul predominant sunt florile. Aici totul este viu colorat de către florile care pavoazează absolut fiecare casă.

Există puține documente privind originea numelui. Jesús García în lucrarea „Pueblo y ríos bercianos” (Oamenii și râurile din El Bierzo) susține că semnificația sau istoria numelor, susține el că ar deriva din adjectivul latin „liber”, pe baza terminologiei utilizate în două documente de donație în legătură cu genitivul posesiv (liber, liberius): Donația de Frogia în 925: ...”vineam quam habeo in VILLA LIBRI de termino de Daniel et inde in termino de Aratemio... (Via pe care o am în VILLA LIBRI în teritoriul lui Daniel și de acolo în teritoriul lui Aratemius)”. Donația din 1192 (Ibid., nr. 243): ...”hereditate quam habemus in VILLA LIBRE...(moștenirea pe care o avem în VILLA LIBRE)”. În plus, îl citează pe părintele Fita și referința sa la toponimul din Compostela „Liberum Donum” din Codex Callixtinus, derivat din cuvântul celtic original luwybr sau „cale”, care, atunci când a fost latinizat, a fost confundat cu adjectivul.

José Bello Losada, în Historia del Bierzo y Valdeorras (p. 58), ne spune că Villalibre de la Jurisdicción, Toral de Merayo și Priaranza del Bierzo își au originea în epoca romană, când a fost amenajat drumul pentru a aduce aur din Las Médulas.

Acest drum traversa El Pajariel pentru a ajunge la Mascarón printr-un pod roman care este anterior celui actual, apoi trecea prin Ponferrada pentru a se uni cu Drumul Roman de lângă Almazcara.

Există un text din 1556, al regelui Filip al II-lea ca răspuns la petiția locuitorilor din Villalibre: ”Locuitorii din Villalibre au dreptul deplin de a se constitui așa cum au solicitat legal.

Prin urmare, eu, Filip al II-lea, rege al Spaniei, declar: Se constituie prin prezenta entitatea locală minoră a orașului menționat și se va numi de acum înainte Villalibre de la Jurisdicción, deoarece acest loc a fost fondat pe o moșie care aparținea nobilimii spaniole”.

În 1876, pentru construcția sa, s-a vândut teren comunal locuitorilor. Primul constructor a fost Nicolás Prieto García, originar din Villanueva de Valdeusa.

În localitate trecem pe lângă Schitul Sfântului Hristos al Crucii Adevărate și Biserica Sfântul Ioan Botezătorul, bineînțeles și ele închise.

Intrăm în Villalibre de la Jurisdicción

Biserica Sfântul Ioan Botezătorul

Refacem rezerva strategică de apă

Superbă emblemă a orașului

Biserica Sfântul Ioan Botezătorul datând din 1600 (secolul al XVII-lea), a fost construită pe același amplasament cu cea veche.

Are un plan în formă de T și un fronton cu clopotniță dintr-o singură secțiune (fronton, clopotniță și vârf triunghiular toate dintr-o singură bucată, păstrând modelul medieval; are două ferestre pentru clopote și o a treia deasupra pentru clopot). Altar principal baroc.

Schitul Sfântului Hristos al Crucii Adevărate este în prezent, locul de întâlnire al Consiliului de Cartier.

În localitate se mai poate vedea Cuptorul comunal cu lemne, și cele Trei fântâni: La Cruz, El Cristo și Barrio Falcón.

În localitate au loc festivaluri la care participă localnicii. Printre acestea, mai importante sunt cele de pe: 17 ianuarie. Sfântul Anton Abate, 24 iunie. Sfântul Ioan Botezătorul și 15 și 16 august. Maica Domnului și Sfântul Roch.

De remarcat sunt și unele obiceiuri, astfel sunt menționate:

- Filandón. O întâlnire a vecinilor după cină, unde se împărtășesc povești, anecdote, ghicitori, povești și aventuri, și
- Magosto. O adunare în jurul jarului focului unde castanele (tocate în prealabil pentru a nu exploda) sunt coapte într-un tambur (un cilindru perforat cu o manivelă la capăt pentru a-l roti). După ce sunt coapte, sunt mâncate însoțite de vin local.

Frumoase tradiții și frumoasă istorie, dar cum nu găsim un loc unde să ne tragem sufletul alături de un suc sau cola și nici castane coapte, ne continuăm voioși drumul.

Trecem pe lângă o splendidă emblemă a localității, refacem rezerva strategică de apă și ieșim din localitatea care ne-a oferit posibilitatea de a savura americanele de dimineață.

Gata, am reintrat în tradițiile noastre de devotați pelerini ai Camino. Multă lume mi s-a reproșat, e drept că mai voalat, faptul că acest pelerinaj este unul de sorginte catolic, în timp ce eu sunt botezat ortodox. Ei bine, răspunsul meu a fost tot o întrebare: "câți Dumnezeu există, există un Dumnezeu Catolic și altul Ortodox"?

Vedeți prieteni, acest Camino nu trebuie înțeles ca un pelerinaj habotnico-religios, nu, Camino este o posibilitate de a te regăsi pe tine însăși, o posibilitate de a te reconcilia cu tine însuși, o posibilitate de a redescoperi originea ta ca parte a întregului Univers, a redescoperii faptul că ai fost, ești și vei fi o parte intrinsecă a naturii.

Noi nu suntem cei care "subordonează" natura, noi suntem parte a ei, o parte care ar trebui să susțină armonia ei, nu să o distrugă. Natura, acest tot nu înseamnă doar oamenii, nu, natura e tot ce ne înconjoară, natura e un tot din care și noi facem parte.

Suntem pe drumul bun

Am intrat în Priaranza del Bierzo

Suntem pe "zona peatonală", nu oriunde

Confirmarea acestei teorii o aduce fizica cuantică. Nu are sens aici să argumentez, dar de foarte multe ori, Camino mi-a oferit posibilitatea de a înțelege faptul că noi ne aflăm toți ca sub o plapumă uriașă. Dacă cineva ridică capul, toți simțim mai mult sau mai puțin acest eveniment. Ei bine, Camino vine cu argumente în acest sens, important e să fi pregătit să le înțelegi.

Ne continuăm urcușul. Parcă e din ce în ce, mai dificil. Parcă și americanele și-au pierdut efectul. S-a încălzit. Aici nu mai sunt atât de sigur, dacă căldura vine de la soare sau de la urcuș.

Plini de entuziasm pătrundem în Priaranza del Bierzo, o mică localitate montană, dar spre surprinderea noastră, tot fără bar sau terasă deschise unde să poți să îți tragi sufletul lângă un juice sau cola.

Priaranza del Bierzo este o municipalitate și un oraș din provincia León, în comunitatea autonomă Castilia și León. Este situat în regiunea El Bierzo și are o populație de 699 de locuitori (INE 2024). Este unul dintre municipiile din León unde se vorbește atât leoneză, cât și galiciană, dar nu au plăcuțe bilingve, asta e frumos din partea lor, așa cred eu. Ca ardelean știu ce spun.

Municipiul Priaranza del Bierzo este alcătuit din entități locale mai mici, constituite sub numele de Consilii de Cartier. Municipalitatea cuprinde orașele Priaranza del Bierzo, Villalibre de la Jurisdicción, Santalla del Bierzo, Paradela de Muces, Villavieja și Ferradillo.

Primele urme de așezări umane în municipiu datează din epoca preromană. Fortul de pe dealul Castro Peña del Hombre, locuit de triburi asturiene, este situat în districtul Paradela de Muces și datează între anii 200 și 600 î.Hr.

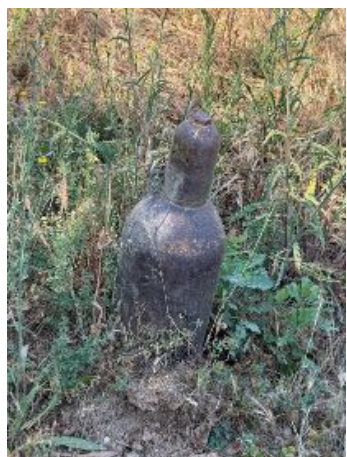
Mai târziu, în epoca romană, prezența umană în municipiu este atestată de canalul roman care mergea din Munții Valdueza, trecând prin Munții Aquilanos până la Orellán și despre care se crede că a fost legat de exploatarea aurului roman din Las Médulas.

Tocmai ca enclavă pentru apărarea activității miniere de aur din Las Médulas, se crede că actualul Castel Cornatel își are originea ca avanpost militar, care ar corespunde Castelului Ulver consemnat în documentația Evului Mediu timpuriu și care ocupa locul unui antic castru de deal.

Astfel, la mijlocul secolului al XI-lea, contele Munio Muñiz apare ca locotenent al castelului, în timp ce din 1093 până în 1108, Jimena Muñiz, iubita regelui Alfonso al VI-lea de León, apare ca locotenent al respectivei fortărețe. Mai târziu, după donarea orașului Ponferrada către Ordinul Templului în 1211 de către regele Alfonso al IX-lea de León, acest Ordin avea să ajungă să preia posesia

Nu ne rămâne decât să mergem

Și proiectilele sunt bune la ceva

Începe un urcuș greu

... și pădurea e cu noi

Ulverului, acreditat printr-un act din Cartularul de San Pedro de Montes din 1228: „Tenente Ulver Freyres del Templo”.

În acest sens, templierii au rămas în posesia fortăreței până în 1312, când a fost decretată dispariția Ordinului. În 1327, Alfonso al XI-lea a donat castelul lui Álvaro Núñez Osorio. Castelul a fost cunoscut pentru prima dată sub numele de Cornatel în 1378. Se crede că fondarea Priaranza și a restului orașelor din municipiu datează din Evul Mediu Înalt.

Priaranza și restul orașelor din municipiu au fost încorporate în Regatul León la crearea acestuia în 910, în cadrul căruia ar fi avut loc fondarea sau repopularea lor. Mai mult, datorită acestei afiliere teritoriale încă din Evul Mediu Înalt, orașele din municipiu au făcut parte din jurisdicția Adelantamiento-ului Regatului León pe tot parcursul Epocii Moderne.

Deja în secolul al XV-lea, odată cu reducerea orașelor cu drept de vot în Cortes începând cu 1425, orașele din municipiu au început să fie reprezentate de León, ceea ce le-a făcut parte din provincia León în Epoca Modernă, situate în cadrul acesteia în districtul Ponferrada. Tocmai în acest secol, în 1467, a avut loc Revolta Irmandiña, care a avut consecințe și în León.

Castelul Cornatel a fost capturat și în mare parte distrus, la fel ca alte fortărețe din El Bierzo. Din acest motiv, în 1469 Pedro Álvarez Osorio a ordonat reconstrucția castelelor sale, inclusiv Cornatel. Cu toate acestea, la moartea sa, în 1483, a izbucnit o dispută succesorală, pe care Monarhii Catolici au rezolvat-o în 1486 odată cu crearea Marchizatului de Villafranca, Cornatel devenind dependent de Marchizatul Villafranca. Acest lucru nu l-a împiedicat pe contele de Lemos, nemulțumit de această rezoluție, să asedieze din nou Castelul Cornatel în 1507, deși nu a reușit să modifice dependența acestuia de Villafranca.

În cele din urmă, în epoca contemporană, în 1821, Priaranza a fost unul dintre orașele care au devenit parte a provinciei Villafranca. Cu toate acestea, când provincia și-a pierdut statutul de provincie la sfârșitul Trienului Liberal, în divizarea din 1833, Priaranza a fost atribuită provinciei León, în cadrul Regiunii Leoneze.

Urcușurile parcă nu se mai termină. E drept că suntem foarte aproape de cer, și asta ne oferă posibilitatea de a descoperii priveliști de vis. Parcă pe acest traseu totul e un mix de bucurie și relaxare. Să fiu bine înțeles, când mă refer la relaxare, mă refer la cea interioară, nu la cea fizică, deoarece după un asemenea urcuș, nu poate fi vorba de relaxare fizică.

Ajungem într-un vârf de deal și undeva jos se distinge un pâlcc de case. Nu poate fi destinația etapei, ar fi prea devreme. Intrăm în Santalla del Bierzo, o localitate modestă, tot fără un bar sau terasă.

Alt urcus

Intrăm în Santalla del Bierzo

Ermita Virgen del Carmen

Intrăm în Villavieja

Santalla del Bierzo este o localitate spaniolă aparținând municipalității Priaranza del Bierzo, la nord-vest de provincia León, în comunitatea autonomă Castilia și León. Este situată în regiunea El Bierzo.

Localitatea face parte din zona metropolitană Ponferrada, un oraș aflat la 10 km distanță și conectat la acesta prin intermediul drumului N-536. Acest drum, leagă Ponferrada de regiunea Valdeorras din Orense, și oferă acces la Las Médulas, situat la 5 km de oraș.

Deci suntem la 5 km de revelația etapei, Las Medulas, locul de unde romanii au "spoliat" pe bieții spanioli de aur. Rușine să le fie.

Sunt sigur că acei romani care au jefuit de aur pe bieții spanioli nu au nici măcar remușcări acum, așa că nu ne rămâne decât să ne continuăm drumul. Poteca intră neașteptat de brusc într-o pădure destul de deasă, așa că soarele nu ne mai afectează.

Urcăm din nou. Trece pe lângă noi o familie de spanioli. Trec nu datorită faptului că picioarele mele au intrat într-o grevă japoneză, nu, noi mergem mai încet deoarece eu mă tot opresc să fac poze. Schimbăm câteva cuvinte cu ei. Sunt "începători" în ale Camino, dar hotărâți să finalizeze aventura. Nu am reușit să îi pot asocia uneia din cele 4 categorii de pelerini, clasificare a cărui patent îl dețin, asta după o lungă și prodigioasă carieră de pelerin. Oricum nu sunt din categoria: habotnici religioși.

Urcăm din nou abrupt. Privind de pe potecă în vale, te simți parcă ai fi în nacela unui balon cu aer. Te simți ca și cum ai fi învins infinitul. E atât de minunat să poți privi de sus sătucurile din vale, ce par mici oaze în verdele pădurilor ce îmbracă dealurile.

La un moment dat, poteca ne scoate în fața Ermita Virgen del Carmen. Interesant, capela e în renovare. Câțiva muncitori nu prea se întrec cu munca, asta și datorită faptului că soarele dogorește.

Înainte de a ajunge la Ermită, Carmen observă faptul că săgeata galbenă ne indica o potecă deosebit de abruptă la stânga. Ne oprim la Ermită și intrăm în vorbă cu unul din muncitori, un tânăr ce o rupea destul de bine cu engleza.

Din una în alta, fac imprudența să îi cer sfatul legat de traseu, asta datorită faptului că poteca indicată de săgeată mi se părea inabordabilă pentru mine. Băiatul se dezlănțuie cu explicații ce pentru mine par coerente, așa că propun să urmăresc sfatul tânărului.

Aici intervine hotărât Carmen, adeptă declarată a marcajului pe Camino. Oricât am încercat să o conving că e mai ușoară varianta propusă de tânărul muncitor, rezultatul era doar unul: continuăm mersul doar pe marcaj.

În drum spre Villavieja

Urcuş total neprietenos

Amintiri din vremea când era cărbune

Mai avem 193 km până la Santiago

Ne documentăm asupra istoricului Ermitiei și reluăm traseul indicat de săgeata galbenă.

Schitul Fecioarei din Carmen este situat în orașul Priaranza del Bierzo, în provincia León, Spania.

Schitul este un loc de pelerinaj și devoțiune pentru catolici, în special dedicat Fecioarei din Carmen. Istoria sa datează din secolul al XVII-lea, când a fost construită o mică capelă dedicată Fecioarei din Carmen. De-a lungul timpului, schitul s-a extins și a devenit un important loc de pelerinaj în regiune.

Schitul este situat în Valea Bierzo, în inima provinciei León. Locația sa strategică permite pelerinilor și credincioșilor să îl acceseze cu ușurință din localitățile din apropiere.

Începem urcușul demential ce ne scoate în șosea. Ultima parte a fost un dezastru, trebuind să ne tragem unul pe celălalt. Acum înțeleg de ce tânărul ne recomandase evitarea acestei zone, dar ce să faci dacă ești în minoritate.

Acum dacă mă uit mai atent pe hartă, varianta băiatului e clar că e mai scurtă și mai ușoară. Este o variantă, numită Atajo, ce pleacă direct de la Ermită și ocolește Castelul Cornatel. Mult mai scurtă și mai ușoară, dar care ne împiedică să vedem castelul.

În concluzie, reîncepem urcușul. un urcuș ce pare mult mai neprietenos decât cele de până acum.

Într-un final intrăm în Villavieja, o localitate minusculă formată din 5 case dintre care una în construcție. O mini locomotivă cu un vagon plin cu cărbuni amintește de existența unei mine de cărbuni în zonă. Se pare că ocupația de bază în trecut fusese mineritul.

Iată cum este descrisă Villavieja în volumul XVI al Dicționarului Geografic-Statistic-Istoric al Spaniei și al Posesiunilor sale de peste mări, o lucrare promovată de Pascual Madoz la mijlocul secolului al XIX-lea:

"Localizare în provincia León, districtul judiciar Ponferrada, abația Villafranca, tribunalul teritorial și căpitania generală Valladolid, municipiul Priaranza. Situată pe un teren plat, clima sa este destul de sănătoasă. Are 36 de case; o școală primară; o biserică parohială (Santiago), biserica mamă Rioferreiros, deservită de un preot pentru admiterea și prezentarea abației, și apă potabilă bună.

Se învecinează cu Ferradillo, Voces și Chana de Borrenes. Terenul este de calitate medie. Drumurile sunt locale. Producție: cereale, legume, in, vin, fructe și pășuni; se cresc animale și unele vânat. Industrie: războaie de țesut pentru uz local. Populație: 140 de suflete. Contribuție: cu consiliul orașului".

Dar și natura excelează în originalitate

Super, fântână fără apă

În zare Castelul Cornatel

Ne îndreptăm victorioși spre Castel

Ok, la 140 de suflete locuitoare se poate spune că era un adevărat cătun. Ceea ce nu sunt de acord cu descrierea e faptul că terenul nu e deloc plat, e chiar stâncos, iar din cele 140 suflete, dacă mai viețuiesc 40. Un lucru e cert, apa e extraordinară, rece și "gustoasă", mai ales pentru niște pelerini care și-au consumat rezerva de apă pe urcușul tocmai încheiat.

Un indicator special ne avertizează că până la Santiago de Compostela am mai avea de parcurs doar 193 km. Fleac, ar spune unii, să vedem cum o să fie în realitate. E drept că poate sunt 193 km, dar să nu uităm că e vorba de "km spanioli" care nu sunt "identici" cu km pe care îi știm noi, cel puțin așa am constatat eu.

La fântâna din localitate e îngheșuală mare. Se pare că mulți au rămas fără apă. Aici întâlnim familia de spanioli pe care îi cunoscusem mai înainte. Și ei își refăceau proviziile de apă. Schimbăm câteva vorbe cu doamna căci era singura care o rupea pe engleză și aflăm că ei se vor opri la Las Medulas, deci după noi.

Soarele dogorește, peisajul e splendid sus pe vârf de munte. Să îi zicem munte, chiar dacă e doar un deal exagerat de înalt. Cu surprindere, dar și respect, constatăm că și natura e un creator de artă.

Cum a putut natura să modeleze trunchiul unui arbore în așa fel încât acesta să poată fi inclus în categoria unei opere de artă, e greu de imaginat. Și totuși acesta e adevărul. Privești la trunchiul lui abil modelat și nu poți să nu recunoști că ai în față opera unui sculptor desăvârșit.

Pe creasta dealului din față se ridică semeț zidurile Castelului Cornatel. Cocoșat pe o coamă stâncoasă, de la distanță pare inabordabil.

Castelul Cornatel este legat de Castelul Templier din Ponferrada prin intermediul templierilor și al figurii Contelui de Lemos. Acest castel aparține municipalității Priaranza del Bierzo și, la fel ca Castelul Templier, a fost declarat Sit de Interes Cultural.

Extern, fortăreața este remarcabilă pentru amplasarea sa pe un promontoriu stâncos tăiat la est și nord de o râpă. Locația sa strategică a fost o armă defensivă excelentă împotriva dușmanilor săi.

Există mai multe teorii despre originile sale, cea mai puternică fiind legarea ei de Castelul Ulver, de prezența romană și de mina de aur Las Médulas din apropiere.

Castelul Ulver a căpătat importanță la începutul secolului al XI-lea. Această proprietate a trecut în mâinile Cavalerilor Templieri în secolul al XIII-lea, care au rămas în fortăreață până în 1312, când

Acolo sus e Castelul, iar noi jos

Ne apropiem de castel

Mai avem 1,5 km până la destinație

Am ajuns la în sfârșit

Ordinul a fost stins prin mandat papal. Mai târziu, castelul a trecut la Álvaro Núñez Osorio și apoi la Pedro Fernández de Castro.

În 1378 apare pentru prima dată numele Cornatel asociat cu castelul. Fortăreața a revenit în mâinile familiei Osorio până când a ajuns în mâinile lui Pedro Álvarez Osorio, primul conte de Lemos.

În 1467, castelul a suferit Revolta Irmandiña, fiind cucerit și aproape complet distrus. Primul conte de Lemos a ordonat reconstrucția sa, iar acesta a fost locul pe care l-a ales ca pat de moarte în 1483.

Moartea contelui a declanșat o dispută familială privind moștenirea sa, forțându-i pe monarhii catolici să intervină, creând Marchizatul de Villafranca pentru Juana Osorio, fiica contelui de Lemos, și soțul ei. Printre bunurile lor se număra și Castelul Cornatel.

În 2002, castelul a fost parțial restaurat, iar securitatea sa a fost îmbunătățită pentru a permite accesul și vizitarea. Are un muzeu care reflectă etapele construcției castelului și o expoziție de arme medievale aparținând asociației Cavalerilor de Ulver.

Ne apropiem de Castel nu pentru a-l cucerii ci doar pentru a-l vizita. Ajungem la calea de acces în Castel. E lume multă, unii veniți cu autobuzul. Îngrămădeală mare la intrare, așa că după o matură chibzuință renunțăm, asta și datorită faptului că am mai avea cam aproape 5 km până la finalul etapei de azi, până la Borrenes.

Până aici a fost un urcuș debordant, pot spune. Ne-am luat la trântă cu panta care ne-a adus la intrarea spre Castel. Efectiv nu mai avem puterea de a mai urca și în fortăreață. În poză se vede unde eram noi la un moment dat și unde era Castelul pe celălalt versant.

Uf, de acum începe coborâșul, coborâș ce pare la fel de abrupt ca și urcușul. Dificultatea, de data asta, constă în faptul că se face pe o șosea asfaltată, iar drumul cu bocanci de munte pe asfalt e o pedeapsă greu de suportat.

Un indicator rutier ne avertizează că mai avem de mers 1,5 km, dar să nu uităm că vorbim de "km spanioli", nu de cei normali. Pe drum ne reîntâlnim cu familia de spanioli ce sunt și ei pelerini.

În sfârșit ajungem la Borrenes. Dacă la Ponferrada Matilda nu s-a descurcat de loc, să vedem dacă aici reușește să ne ghideze spre Hostel Cornatel Medulas. Pe drum dăm de un indicator turistic și cu toată oboseala mă opresc să mă informez. Astfel:

"Borrenes este o municipalitate și un oraș în provincia León, în comunitatea autonomă Castilia și León. Este situat în regiunea El Bierzo și are o populație de 303 locuitori (INE 2024). Este unul

Și iată-ne în centru în fața hostelului

Și primul lucru: berea de bun venit

Eu cu Marisol

dintre municipiile din León unde se vorbește galiciană, deși limba sa are trăsături semnificative de leoneză. Toponimul tradițional, în varianta lingvistică specifică zonei, este Borrés.

Primele înregistrări ale așezărilor umane în municipiu datează din perioada preromană, când au fost înființate castrele asturiene Castrelín de San Juan de Paluezas și castrul de pe dealul Borrenes.

Acesta din urmă era o fortificație asturiană cu un zid impunător, care a fost abandonat după sosirea romanilor în zonă.

Deja în epoca romană, municipiul se mândrește cu așezarea metalurgică Orellán, precum și cu rămășițele mai multor canale romane care transportau apa către Las Médulas, cea mai mare mină la suprafață din întregul Imperiu Roman.

Mai târziu, în Evul Mediu, zona Borrenes a fost inclusă în Regatul León, timp în care s-ar fi întreprins repopularea orașelor din municipiu.

Se crede că această perioadă este data sculpturii romanice a Virgen de la Vega, care se află în Biserica San Vicente.

Deja în secolul al XV-lea, odată cu reducerea orașelor cu drept de vot în Cortes, începând cu Cortes din 1425, Borrenes era reprezentat de León, ceea ce l-a făcut parte din provincia León în Epoca Modernă, situată în districtul Ponferrada.

În cele din urmă, în Epoca Contemporană, în 1821, Borrenes a fost unul dintre orașele care au devenit parte a provinciei Villafranca sau Vierzo. Cu toate acestea, când aceasta din urmă și-a pierdut statutul de provincie la sfârșitul Trienului Liberal, în divizarea din 1833, Borrenes a fost atribuit provinciei León, în cadrul Regiunii Leoneze.

Frumoasă descriere, acum să o vedem pe Matilda dacă se descurcă cu descoperirea locului unde vom înnopta. Fată bună Matilda, în 18 minute ne aduce la intrarea în hostel. La recepție ne întâmpină Marisol, o doamnă relativ în vârstă, foarte amabilă.

Ce face un pelerin (mă refer acum la noi) când ajunge la destinația etapei? Ați ghicit, onorează momentul cu "berea de bun venit", lucru pe care și noi îl respectăm cu strictețe.

Hostalul e superb, inclusiv piscină, dar acest amănunt nu intră în preocupările noastre, atât de obosiți suntem.

La intrare un anunț important pentru vizitatori ne sugerează că: "Hotelul Rural Cornatel Médulas este situat în Borrenes, un sat din județul Bierzo. Este aproape de Ponferrada, capitala acestei regiuni, și de Médulas, exploatare minieră în Roma Antică și declarată Patrimoniu al Umanității.

Gata de plecare

În stare de ebrietate e periculos să urci

Hotelul este o casă veche restaurată, cu un stil rustic și funcțional. După o odihnă binemeritată, vă puteți recăpăta puterile în restaurantul nostru, specializat în mâncăruri gustoase de casă, preparate cu produse locale de cea mai bună calitate. Veți fi surprinși de peisaj, un spațiu natural ideal pentru a vă relaxa sau pentru a vă bucura de multiple activități”, deci se pare că am făcut o alegere bună.

Așa să fie oare? Vom vedea.

După bere urmează evident un prânz de care sperăm să fim bucuroși. În meniu intră o salată mixtă cu tortila, superbă. Salata mixtă este o salată cu toate zarzavaturile posibile și chiar imposibile. De ce imposibile, deoarece pentru spanioli tuna este tot zarzavat, nu pește. Asta e, mai învățăm și noi.

Urcăm în cameră și ne trântim pe pat. Trântirea e doar o metaforă, corect este: ”ne așezăm pe pat”.

La ora 19,30 coborâm să scriu jurnalul și să mai bem câte o bere, de data asta nu de bun venit, ci de noapte bună. Marisol ne servește cu câte o prăjitură făcută în casă. E încă destul de multă lume la piscină. Sincer nu mă amuză o baie în piscină după oboseala ce ne-a cuprins. A fost foarte grea și lungă etapa. Am plecat din Ponferrada și uită-ne aici după ce am trecut cu bine de Castelul Cornatel.

Ca pelerini, în afara acelei familii de spanioli nu am întâlnit alții. Azi am mers 25,1 km respectiv 35.997 pași.

Ne retragem în cameră și ne culcăm, căci mâine vom avea o etapă cam lungă.

Noapte bună.

01 august 2025

A fost o noapte cam modestă. La ora 7,01 plecăm, deoarece având o etapă cam lunguță, nu ar fi bine să ne prindă soarele pe drum. Soarele oricum ne prinde, la dogoarea lui mă refeream. Corect ar fi fost să spun că vrem să evităm să ne prindă căldura soarelui pe drum. De data asta plecăm la drum fără să mâncăm, asta în speranța că vom găsi ceva pe drum. Mă refer aici la terase sau baruri, nu la ceva pe drumul fizic. Ar fi păcat să se creadă așa ceva.

Din păcate, totul e închis. Spaniolii ăștia se și scoală târziu, dar mai au și obiceiul cu siesta. În condițiile astea, mă întreb și eu, când mai au timp și de muncă? Oricum, asta e și pornim vitejește. Se pare că vom avea azi o zi lungă de mers.

Orașul doarme, cu excepția unui câine ce se relaxa în fața unei porți. Pe chipul lui citesc mirarea și totodată o întrebare

Soarele se pregătește să răsară

Deja am parcurs 2,6 km

Și soarele e cu noi

Urcăm, urcăm, urcăm ...

existențială: ce caută niște străini la ora asta pe stradă? Că suntem străini e o certitudine pentru el, căci toți spaniolii la ora asta încă dorm. Oricum, e un câine negru frumos și părea a fi și inteligent.

Trecem pe lângă o casă ce părea locuită încă. Ce am remarcat la ea este scara de acces, înaltă, peste care anii și-au spus cuvântul. Stau și mă întreb, cum poate urca pe ea un ins în stare de bună dispoziție, tocmai întors de la bar? Explicația e oarecum logică. Aici nu sunt baruri, și din cauza asta scările nu sunt o primejdie.

De la prima oră ne întâmpină urcușul. Un urcuș greu, dar prin pădure, pe o potecă plină cu bolovani mărișori și lunecoși. Bine că nu plouă, altfel nu am fi putut urca. Drumul e cam lung și mai ales greu. Îmi explic acum de ce nu e așa de circulat de pelerini.

Sfios, soarele își face apariția. Preventiv, am plecat cu scurtele pe noi. Am parcurs deja 2,6 km de la Borrenes și am mai avea încă 4,4 km până la Las Medulas. Floare la ureche ar spune unii, asta dacă nu ar fi 4,4 km de urcuș abrupt, și pe deasupra se pare că sunt "km spanioli", pe care eu îi bănuiesc de inducere în eroare.

Urcușul e îngreunat și de faptul că mergem pe un drum forestier plin de bolovani "mișcători", așa că trebuie să apreciezi temeinic locul unde să execuți pasul următor, asta pentru a evita o pierdere bruscă de altitudine și să privești panorama de la nivelul solului. Un indicator ne iese brusc în cale. Suntem ispitiți să o luăm pe "Ruta Penas del Porcayo".

Nu cedăm ispitei și ne continuăm drumul pe Camino Invierno.

Încep să se întrezărească la orizont stâncile roșii de la Las Medulas. Părăsim poteca forestieră și intrăm pe șoseaua ce merge la Las Medulas. Această zonă este deosebit de atractivă pentru turiștii care sunt interesați atât de peisaj cât și de istoria zonei.

Las Médulas este o zonă spaniolă formată de o antică mină de aur romană situată în apropierea orașului cu același nume, în regiunea El Bierzo, provincia León, comunitatea autonomă Castilia și León. Este considerată cea mai mare mină de aur la suprafață din întregul Imperiu Roman. Acest sit a fost declarat Sit de Interes Cultural în 1996, datorită valorii sale arheologice. Un an mai târziu, complexul a fost declarat Patrimoniu Mondial de către UNESCO și Monument Natural în 2002.

Lucrările de inginerie efectuate pentru extragerea mineralului este metoda "ruina montium", metodă care a implicat modificări ale mediului, care au dus la un peisaj de nisipuri roșiatice, în prezent parțial acoperit de castani și stejari, fiind considerat un „peisaj cultural” și de aceea a fost desemnat „Parc Cultural”. Las Médulas este un sit minier abandonat și epuizat. Peisajul creat reflectă variațiile aduse de operațiunile miniere, de la dispariția munților prin canalizarea resturilor acestora către locații specifice pentru cernere

Am ajuns la Las Medulas

Și aici oamenii mor

Intrăm în renumitul Las Medulas

... și suntem pe Camino Real

și filtrare ulterioară, până la crearea unui lac artificial, Lacul Carucedo, din sedimentele acumulate. Aceasta include imensă infrastructură hidraulică construită, inclusiv peste 400 km de canale, unele lungi de peste 100 km, necesare în acest scop.

Zona Las Médulas este o zonă agricolă în care abundă castanii și cireșii. Aceștia sunt cultivați de locuitorii satelor din jur, care își mențin obiceiurile agricole. Terenul este comunal, dar copacii, în special castanul, sunt proprietate privată. În apropiere se află o carieră care, în ciuda faptului că a fost declarată ilegală în 2008, continuă să funcționeze, ca la noi.

Las Médulas a fost inițial o mină de aur romană la suprafață, deși popoarele indigene preromane exploataseră deja zăcămintul prin excavarea de zăcămintele de alcâm din râu. Se estimează că romanii au început să lucreze în zonă în timpul domniei împăratului Octavian Augustus, care a condus personal majoritatea acțiunilor care, între anii 26 și 19 î.Hr., au cucerit definitiv popoarele din nordul Peninsulei Iberice, asturienii și cantabrienii (toponimul actual nu trebuie confundat cu Muntele Medulio, unde a avut loc holocaustul cantabrienilor, care au preferat să se sinucidă decât să se predea. Cu toate acestea, locația Muntelui Medulio este încă subiect de dezbatere). Aceasta a fost perioada în care a fost nevoie de aur pentru fabricarea monedelor, când a fost introdus acest metal, moneda aureus cântărind 1/40 din lira romană, aproximativ 8 g, servind ca referință. Între sfârșitul secolului al II-lea și începutul secolului al III-lea, mina a fost abandonată din cauza epuizării sale.

Experții susțin că provine de la denumirea tradițională dată grămezilor de paie, foarte comune în zonă. În dialectul tradițional Bierzo, încă în uz, există cuvinte precum meda, o movilă conică, și medar, a îngrămădi iarbă, precum și medeiro, care, potrivit profesorului Jesús García y García, sunt „înrudite” cu spaniolul médano (dună sau grămadă de nisip), provenind, spune el, din cuvântul latin meta. Alți autori îl leagă de cuvântul latin metalla. Chiar și așa, opinia că numele provine de la Mons Medulius este larg susținută în rândul experților.

În zona cunoscută acum sub numele de Las Médulas, existau mai multe circumstanțe favorabile pentru exploatarea aurului: era teren aluvionar cu praf de aur; exista apă din abundență și o pantă suficientă pentru a o folosi ca energie hidraulică; dar și existau pante line spre râul Sil pentru drenaj.

Sistemul folosit era așa-numitul "ruina montium". Apa din pâraiele de munte era canalizată și îndiguită în vârful minei; muntele era străpuns de o rețea atentă de galerii abrupte, eliberând apa prin ele. Forța apei a dizolvat muntele și a transportat solurile aurifere la spălătorii. Sistemul hidraulic de la Las Médulas este cel mai spectaculos cunoscut, datorită cantității de apă utilizată, lungimii și

Ne așteaptă munții ...

... dar și un coborâș dur

Odihnă plăcută Armando Rodríguez

numeroaselor ramificații ale canalelor sale. Întregul traseu este acum cunoscut, iar o parte din el poate fi vizitat cu un ghid.

Una dintre numeroasele prize de apă a fost realizată de pe versantul nord-estic al Muntelui Teleno. La o altitudine de 2.000 de metri, zăpada s-a acumulat și ulterior, după ce s-a transformat în apă, a ajuns în râul Cabo (afluent al râului Cabrera), care la rândul său alimenta cele șapte canale care mărgineau muntele și ajungeau la iazurile minei. Aceste canale, a căror lungime totală este estimată la aproximativ 300 de kilometri, au o pantă cuprinsă între 0,6 și 1%. Au o lățime de 1,28 metri, cu excepția curbelor, care au 1,60 metri, și o adâncime de 90 de centimetri. Construcția acestor canale, care pe unele secțiuni se desfășoară pe sub stâncă sub formă de tunel, a fost de departe cel mai dificil și costisitor proiect al minei.

Apa din canale ajungea apoi în rezervoare construite prin nivelarea și excavarea terenului. Pământul extras era îngrămădit în jurul lor, formând pante. Aceste rezervoare aveau ecluze pentru a distribui apa.

După abandonarea exploatarei în secolul al III-lea, vegetația nativă a preluat din nou stăpânirea zonei: stejari mături, stejari roșii și stejari kermes. În același timp, cultivarea castanilor s-a extins, iar astăzi în parc pot fi văzute numeroase exemplare, unele dintre ele clasificate drept arbori seculari. Toate acestea au dus la apariția unui mediu spectaculos, caracterizat de formele capricioase ale terenului, formate din nisipuri roșiatice perfect integrate cu vegetația.

În prezent, fauna zonei include mistreți, căprioare, pisici sălbatice și multe altele. În ceea ce privește avifauna, există peste o sută de specii, găsite în principal pe versanții râului Cabrera. Lângă lacul Carucedo, despre care tradiția spune că s-a format prin stagnarea apei folosite pentru minerit, crește o varietate de orhidee cu o floare asemănătoare unui bondar, atrăgând insectele și facilitând polenizarea. Păsările insectivore prosperă în pădurile riverane.

În 1997, UNESCO a declarat Las Médulas sit al Patrimoniului Mondial, incluzând zona principală a minei de aur și minele sterile Balouta, Valdebría și Yeres.

Delegația thailandeză s-a opus deciziei, considerând situl rezultatul unei activități umane distructive și dăunător cauzei protecției mediului. Dar și Germania și Finlanda au fost de acord cu această poziție.

Oricum, indiferent de părerea unora sau a altora, zona e superbă. În concluzie, a meritat efortul de a ajunge până aici, efort pe care inițial nu eram convins că îl vom putea aborda. Oricum, repet, dacă ar fi fost ploaie ar fi fost imposibil să îl fi abordat.

Monumentul de ardezie

De acolo venim

Începe un coborâș la fel de neplăcut

Viața își găsește soluții de supraviețuire

Continuăm să urcăm și ajungem la Alto de las Pedrices, la o altitudine de 595 m, acesta fiind un punct de belvedere situat în situl Las Médulas, inclus în Patrimoniul Mondial UNESCO, din Spania, oferind priveliști uimitoare asupra dealurilor unice de culoare ocru și roz, formate în urma mineritului de aur din perioada romană antică. Este o destinație populară, în special toamna și primăvara, și este accesibilă prin trasee care pot fi abrupte pe alocuri, dar care merită vizitate pentru peisajul panoramic. Mă bucur că și ei recunosc faptul că accesul se face: *"prin trasee care pot fi abrupte pe alocuri"*.

Plini de entuziasm pătrundem în localitatea Las Medulas, o localitate cu pronunțat caracter turistic. Mă opresc în fața unui panou de informare turistică și spre nemulțumirea lui Carmen, zăbovesc cam 35 de minute, rezultatul fiind cele prezentate mai sus. Localitatea e plină de pensiuni, terase și baruri, dar, spre dezamăgirea noastră, toate sunt închise și noi am plecat nemâncați în speranța că vom găsi ceva de mâncat pe drum, măcar niște americane ...

Mă opresc în fața unui resort, pare foarte exclusivist, și el închis și mă apuc să descifrez istoria localității. Din documentul postat la intrarea resortului, cu ajutorul neprecupețit dar mai ales neinteresat al lui Google Translate, aflu că:

"Las Médulas (pronunție spaniolă: [las 'meðulas]) este un sit istoric de exploatare a aurului din apropierea orașului Ponferrada, în comitatul El Bierzo (provincia León, Castilia și León, Spania). A fost cea mai importantă mină de aur, precum și cea mai mare mină de aur la suprafață, din întregul Imperiu Roman. Peisajul cultural Las Médulas este inclus în Patrimoniul Mondial UNESCO. Studii aeriene avansate efectuate în 2014 folosind LIDAR au confirmat amploarea lucrărilor din epoca romană.

Peisajul spectaculos al Las Médulas a rezultat din ruina montium (dărâmarea munților), o tehnică minieră romană descrisă de Pliniu cel Bătrân în anul 77 d.Hr. Tehnica utilizată era un tip de minerit hidraulic care implica subminarea unui munte cu cantități mari de apă. Apa era furnizată prin transfer interbazinal. Cel puțin șapte apeducte lungi alimentau pâraiele din districtul La Cabrera (unde precipitațiile din munți sunt relativ ridicate) la diferite altitudini. Aceleași apeducte erau folosite pentru a spăla vastele zăcămintele aluviale de aur.

Ceea ce a devenit provincia romană Hispania Tarraconensis a fost cucerită în anul 25 î.Hr. de către împăratul Augustus. Înainte de cucerirea romană, locuitorii indigeni obțineau aur din zăcămintele aluviale. Producția la scară largă nu a început decât în a doua jumătate a secolului I d.Hr.

Pliniu cel Bătrân, care a fost procurator în regiune și în anul 74 d.Hr., a descris în lucrarea sa Naturalis Historia o tehnică de

El Puente de Domingo Florez în vale

Parcă drumul e mai acceptabil

Poate acolo vom găsi un bar deschis

Ardezia parcă e la ea acasă

minerit hidraulic care se poate baza pe observarea directă de la Las Médulas: Aurul în partea noastră de lume...se obține în trei moduri: în detritusul râurilor,... O altă metodă este prin săparea de puțuri; sau se caută în resturile căzute din versanții munților.

A treia metodă ar fi depășit realizările Giganților. Prin intermediul unor galerii săpate pe distanțe lungi, munții sunt minati la lumina lămpilor - perioadele de muncă sunt, de asemenea, măsurate de lămpi, iar minerii nu văd lumina zilei timp de multe luni.

Numele pentru această clasă de mine este *rugiae*; de asemenea, crăpăturile cedează brusc și îi zdrobesc pe oamenii care au lucrat, astfel încât pare de fapt mai puțin îndrăzneț să încerci să scoți perle și peștișori purpurii din adâncul mării: cu atât mai periculos am făcut pământul!

Pliniu descrie, de asemenea, metodele folosite pentru spălarea minereurilor folosind cursuri mai mici pe mese de aur pentru a permite colectarea particulelor grele de aur. Urmează o discuție detaliată despre metodele de minerit subteran, utilizate odată ce zăcămintele aluviale de aur au fost epuizate și filonul-mamă a fost căutat și descoperit. Multe astfel de mine adânci au fost găsite în munții din jurul Las Médulas. Mineritul începea cu construirea de apeducte și rezervoare deasupra venelor minerale și o metodă numită „humming” (tăcere) folosită pentru a expune venele sub stratul de acoperire.

Rămășițele unui astfel de sistem au fost bine studiate la Minele de Aur Dolaucothi, un sit la scară mai mică din Țara Galilor de Sud. Metodele de exploatare la suprafață erau utilizate prin aprinderea focului, care implica construirea de focuri împotriva stâncii și stingerea cu apă. Roca slăbită putea fi apoi atacată mecanic, iar resturile puteau fi măturate de valurile de apă. Numai atunci când toate lucrările la suprafață deveneau neeconomice, filonul putea fi urmărit prin săparea de tuneluri și oprirea acestora.

Pliniu a afirmat, de asemenea, că 20.000 de livre romane (6.560 kg) de aur erau extrase în fiecare an. Exploatarea, care implica 60.000 de muncitori liberi, a adus 5.000.000 de livre romane (1.640.000 kg) în 250 de ani.

Părți ale apeductelor sunt încă bine conservate în locații abrupte, inclusiv unele inscripții săpate în stâncă.

Cercetările asupra Las Médulas au fost efectuate în principal de Claude Domergue (1990). Cu toate acestea, studii arheologice sistematice ale zonei au fost efectuate din 1988 de către grupul de cercetare Structură Socială și Arheologie Teritorială-Peisagistică al Consiliului Spaniol pentru Cercetări Științifice (CSIC). Drept urmare, Las Médulas a încetat să mai fie doar o mină de aur cu tehnicile sale și a devenit un peisaj cultural în care toate implicațiile mineritului roman au fost puse în evidență. Studiul și săpăturile

Suntem încă la înălțime

Da, de acolo de sus venim

Intrăm în Puente de Domingo Florez

Capilla San Roque, Domingo Florez

așezărilor preromane și romane din întreaga zonă au permis noi interpretări istorice care au îmbogățit considerabil studiul mineritului roman.

Un rezultat pozitiv al acestor studii sistematice a fost includerea Las Médulas ca sit al Patrimoniului Mondial în 1997. De atunci, managementul Parcului Cultural a fost monitorizat de Fundația Las Médulas, care include părți interesate locale, regionale și naționale, atât publice, cât și private. În prezent, Las Médulas servește ca un exemplu de cercetare-management-societate bună aplicată patrimoniului.

Scara masivă a mineritului de la Las Médulas și alte situri romane a avut un impact considerabil asupra mediului. Datele din carotele de gheață prelevate din Groenlanda sugerează că poluarea aerului cu minerale a atins vârful în perioada romană. Nivelurile de plumb atmosferic din această perioadă nu au fost atinse din nou decât în timpul Revoluției Industriale, aproximativ 1.700 de ani mai târziu.

Poate unora din cititorii acestui jurnal li se vor părea plictisitoare reluările din descrierile sitului Las Medulas, dar intenția mea a fost să subliniez impresia pe care această zonă ți-o lasă, impresie nu numai peisagistică, dar mai ales istorică.

Fără alt incident, și tot cu stomacurile ce se pare că se pregătesc de o răzmeriță, ne continuăm drumul spre Sobradelo. Trecem pe lângă fântâna "Fuente la Resaca", o fântână frumoasă, dar cu apă nepotabilă. Am parcurs deja 1,5 km de la Las Medulas.

Următoarea localitate se pare că este Puente de Domingo Florez, situată la 5,7 km de aici. Urcușul continuă, noi tot flămânzi suntem iar spaniolii nu pare să se sinchisească de asta.

Trecem pe lângă crucea comemorativă a lui Armando Rodriguez, pelerin, care la vârsta de 72 de ani, în martie 2002, și-a încheiat viața aici, în drum spre Santiago.

Pe celălalt versant se ridică un monument din ardezie. Zona este practic formată din dealuri de ardezie, material exploatat intensiv de localnici. E superb să vezi în jur numai stânci de ardezie. Nu e de mirare faptul că localnicii au ridicat un "monument" dedicat acestei pietre. De fapt, toate casele din zonă sunt acoperite cu ardezie.

Cu speranțe legate de o posibilă stopare a revoltei stomacale, intrăm în sfârșit în Puente de Domingo Florez. Localitatea e măricică și sperăm să aibă măcar un bar deschis, căci e timpul ca și spaniolii să se trezească.

Dacă e să ne luăm după panoul informativ plasat aproape de intrarea în localitate, panou ce ne destăinuie faptul că localitatea

Capilla San Roque, Domingo Florez

Agale prin El Puente de Domingo Florez

La un suc, cola și două americane

Jos râul Sil

are o importanță mare în zonă, sperăm ca în "măreția" ei să dispună măcar de o terasă sau bar, deschisă.

Puente de Domingo Flórez (A Ponte în galiciană) este o municipalitate și un oraș din provincia León, Spania, în comunitatea autonomă Castilia și León. Este situat geografic în regiunea Cabrera Baja, în regiunea istorică Ribera de Escontra, dar integrat administrativ în Consiliul Regional El Bierzo.

Municipalitatea este formată din șapte orașe: Castroquilame, Puente de Domingo Flórez, Robledo de Sobrecastro, Salas de la Ribera, San Pedro de Trones, Las Vegas de Yeres și Yeres și are o populație de 1.385 de locuitori (INE 2024). Este una dintre municipalitățile din León unde se vorbește galiciană. (Bravo lor).

Puente de Domingo Flórez este orașul cu cea mai joasă altitudine din La Cabrera, la 376 de metri deasupra nivelului mării. Este situat la gura de vărsare a râului Cabrera, care se varsă în râul Sil. Arhitectura sa tipică este construcția tradițională Cabrera.

Se învecinează cu provincia Orense și este o răscruce între regiunile tradiționale La Cabrera, El Bierzo și Valdeorras. Este traversată de autostrada care leagă Ponferrada de El Barco de Valdeorras și oferă acces către celelalte orașe din La Cabrera Baja.

Situată la granița dintre León și Galicia, clima sa este oceanică, cu tendință spre mediteranizare. Temperatura medie este în jur de 13°C (ianuarie 5°C, august 22°C). Precipitațiile au loc iarna, cu veri foarte uscate. Soarele strălucește aproximativ 2.100 de ore pe an.

Situată pe teritoriul vechii așezări asturiene înainte de sosirea romanilor, primele urme ale prezenței umane în municipiu datează din epoca romană. Au fost găsite monede, zgură și alte rămășițe din fabrica de metal, care, potrivit lui Ceán Bermúdez, ar fi o dovadă că așezarea romană Métola Asturum era situată lângă Puente de Domingo Flórez.

Totuși, fondarea orașului Puente de Domingo Flórez și a restului orașelor din municipiu datează din Evul Mediu, când au fost integrate în Regatul León, în cadrul căruia ar fi avut loc fondarea sau repopularea lor, ceea ce face din Puente de Domingo Flórez un punct de trecere obligatoriu între regatele León și Galicia.

În secolul al XIII-lea, după retrocedarea Ponferradei către Cavalerii Templieri de către regele Alfonso al IX-lea de León în 1211, orașul Salas de la Ribera a fost inclus în comandamentul templier al Ponferradei. Astfel, la 7 martie 1222, Maestrul Pedro Alvitiz a semnat o carte cu episcopul de Astorga privind drepturile care urmau să fie colectate în behetrías-urile din valea Salas de la Ribera.

Până și indicatoarele sunt din ardezie

Casa din imagine e de vânzare

Case parcă zidite în stâncă

Scoicile pelerinului sunt peste tot

Până în secolul al XV-lea, odată cu reducerea numărului de orașe cu drept de vot în Cortes, începând cu Cortes-ul din 1425, Puente de Domingo Flórez era acum reprezentat de León, ceea ce l-a făcut parte din provincia León în Epoca Modernă, plasându-l în districtul Ponferrada.

Mai mult, datorită afilierii sale teritoriale cu Regatul León încă din Evul Mediu, Puente de Domingo Flórez a făcut parte din jurisdicția Adelantamiento-ului Regatului León pe tot parcursul Epocii Moderne.

Deja în Epoca Contemporană, la începutul secolului al XIX-lea, în timpul Războiului Peninsular, Puente de Domingo Flórez era remarcabil pentru că a găzduit sediul Consiliului Superior din León în martie și aprilie 1810.

Mai târziu, în 1821, Puente de Domingo Flórez a fost unul dintre municipiile care au devenit parte a provinciei Villafranca, deși, când provincia și-a pierdut statutul de provincie la sfârșitul Trienului Liberal, în divizarea din 1833 a fost atribuită provinciei León, în cadrul Regiunii Leoneze.

La mijlocul secolului al XIX-lea, Pascual Madoz a descris Puente de Domingo Flórez în volumul XIII al Dicționarului Geografic-Statistic-Istoric al Spaniei și al Posesiunilor sale de Peste Mări astfel: Oraș în provincia León, district judiciar Ponferrada, dieceza Astorga, abația Villafranca, tribunalul teritorial și căpitania generală Valladolid; este reședința municipiului cu același nume, la care se adaugă satele San Pedro de Trones, Salas de la Ribera, Yeres, Las Vegas de Yeres, Robledo de Sobrecastro și Castroquilame.

Situat pe malul drept al râului Cabrera, în apropierea confluenței sale cu Sil, clima sa este destul de sănătoasă. Are 40 de case; o școală primară; o biserică parohială (San Roque), anexată la San Pedro de Trones; un cimitir într-o zonă bine amenajată și apă potabilă bună.

Se învecinează cu orașul principal, Las Vegas de Yeres, Yeres și Salas de la Ribera. Terenul este de calitate bună spre medie, fertilizat în mare parte de apele Cabrera. Drumurile duc către punctele învecinate și către Ponferrada, de unde primește corespondența. Producție: grâu, secară, orz, leguminoase, vin, fructe, legume și pășuni; Se cresc bovine, ovine și porcine, precum și vânătoare și pescuit.

Are o populație de 1.385 de locuitori (INE 2024). În a doua jumătate a secolului al XX-lea, municipalitatea a devenit cea mai populată din regiunea La Cabrera, favorizată de locația sa geografică mai accesibilă. Cu toate acestea, deși municipalitatea a crescut proporțional, nu în termeni absoluți, pierzând 12% din populație în ultimii 25 de ani.

Și casa din față e de vânzare

Parohia Puente de Domingo Flórez

Frumoase vitralii și antenă de satelit

Se pare că ne-am rătăcit

Interesantă istorie. Să vedem acum dacă se adevărește premoniția mea cu terasa deschisă. Până atunci trecem pe lângă Capilla San Roque, Domingo Florez, care, așa cum pare să fie normal, e închisă. Un mic gemuleț pe ușa de la intrare îmi dă posibilitatea de a îi explora interiorul.

Istoria „Capelei San Roque” din Puente de Domingo Flórez nu este menționată explicit în rezultatele disponibile, dar se menționează un altar dedicat Fecioarei Estrella, construit în anii 1980. Acest altar a înlocuit o veche capelă cu același nume și prezintă o replică a imaginii Fecioarei din Plasencia.

A fost promovat de Don Ceferino, un susținător al ideii de a avea o replică a Fecioarei Estrella de pe un deal local.

Locuitorii orașului consideră altarul ca fiind al lor, iar acolo se țin nunți. Pe lângă slujbe, este folosit pentru evenimente legate de Fecioara Estrella.

Este posibil ca numele „Capela San Roque” să fie un nume alternativ pentru altarul principal, deoarece o capelă dedicată special lui San Roque nu apare în documente.

Nu puteam trece fără să intru în posesia acestor informații, chiar dacă sunt în plină revoltă stomacală. În sfârșit dăm de o terasă deschisă. Din nefericire nu au nimic de mâncat, așa încât ne mulțumim cu un suc și o americană fiecare. Oricum revolta pare a fi estompată pentru moment.

Localitatea e pitorească. Trecem pe lângă un indicator, dar care, ați ghicit, e făcut tot din ardezie, și e plasat lângă un perete de pe care un pelerin ne privește cu blândețe.

Este o zonă muntoasă, case parcă zidite în stâncă ne face să înțelegem cât de prietenoasă e natura cu noi. Stilul caselor de munte e specific acestei zone, dovadă că oamenii din antichitate au decis că aceasta e CASA lor.

Chiar dacă unele din ele sunt în ruină, sunt totuși de vânzare. Vorba aceea: speranța moare ultima.

Intrăm pe strada principală. În fața noastră, e drept că pe calaltă parte a străzii, se ridică clădirea Bisericii Parohiale, construcție de un modernism destul de contrastant cu restul clădirilor din zonă. Nu pot să mă abțin și, contrar obiecțiilor oarecum îndreptățite a lui Carmen, mă opresc pentru documentare.

Parohia Puente de Domingo Flórez (Adormirea Maicii Domnului), situată pe Avenida de Orense nr. 28, în inima orașului Puente de Domingo Flórez, León, este un loc de cult și comunitate foarte importantă pentru locuitorii și vizitatorii locali.

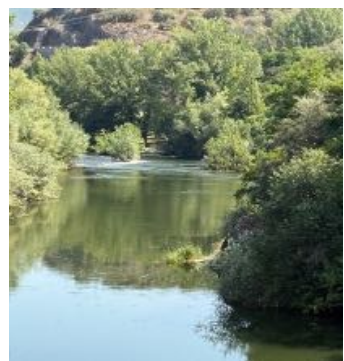
Parohia Puente de Domingo Flórez este o biserică catolică, remarcabilă pentru arhitectura sa modernă, care contrastează cu împrejurimile istorice ale orașului. Acest spațiu religios nu este doar un loc de cult, ci și un centru comunitar care oferă diverse servicii.

Părăsim deci Puente de Domingo Florez

Trecem un pod și intrăm în Orense

Râul Sil

Stație de transformare a hidrocentralei

Specialitățile sale includ Liturghii regulate, activități pentru tineri și adulți și, eventual, alte evenimente culturale și sociale care îmbogățesc viața spirituală și comunitară a celor care participă.

Înăuntru nu am putut să o explorez, deoarece conform bunului obicei spaniol, biserica e închisă. De remarcat, din exterior, e faptul că pe acoperiș se pot observa niște vitralii nostime, acompaniate de o superbă antenă de satelit.

Pierdem atât de cunoscutele semne care ne dovedeau că suntem pe traseul spre Santiago. Începe interogarea localnicilor.

Cum era și firesc, fiecare ne îndrumă în altă direcție. Intervine un episod de panică din care Carmen cu greu iese. În fine întâlnim o doamnă mai în vârstă. La insistențele lui Carmen, o întreb și pe ea dacă știe unde e traseul Camino. Șoc total, știe. Ne îndreamă să mergem până la benzinăria ce se profila la capătul străzii și să o apucăm imediat la stânga după benzinărie. Cam sceptic o pornim spre benzinărie. Odată ajunși acolo, dăm de o străduță cu case noi, frumoase și pline de flori. Ne continuăm drumul pe străduță și cam peste 300 m, zărește Carmen săgeata galbenă, semn că suntem pe traseu. Bomba ce era gata să explodeze se dezamorsează automat.

Ieșim deci plini de entuziasm din Puente de Domingo Flórez și poteca ne conduce sus, sub coama dealului. Jos în vale se vede un pod pe care sunt convins că va trebui să îl trecem.

Podul peste râul Sil pe care îl traversăm ne scoate la intrarea în localitatea Quereño, marcând totodată sosirea noastră în Galicia. Acesta este un oraș curios, plin de oameni cu intenții bune, dar probabil nu cunosc ținutul din afara orașului. Intrați în oraș după ce trecem peste un pod și pe sub șinele de tren ajungem imediat în fața unui cumul de săgeți care indică stânga, drept și dreapta.

Săgețile sunt de tot felul de culori, iar localnicii susțin că unele provin de la o lucrare recentă de construcție din zonă. Pentru unii dintre noi e un nou motiv de panică. Bine că nu sunt și săgeți în "sus", bineînțeles că nu spre cer

Nu intrăm în oraș, indicatoarele noastre ne scot prin periferia orașului și începem să urcăm din nou. Trecem pe lângă barajul unei mici hidrocentrale a cărei stație de transformare trebuie să o ocolim.

Urcușul continuă și iată-ne mergând paralel cu coama dealului. Peisajul e superb. De la înălțimea unde ne aflăm la 90 m jos se vede calea ferată, iar mai jos sunt apele râului Sil, râu pe care îl însoțim.

În acest punct, Camino rămâne pe „partea uscatului” mai degrabă decât pe „partea râului”, deși în anii anteriori Camino te-ar fi dus pe partea mai apropiată de râu. Este posibil să vezi săgeți și pe cealaltă parte a liniilor dacă te uiți cu atenție, dar ar trebui să le ignorăm, ne sfătuiește un indicator de avertizare. Lucru pe care îl facem și noi, mai ales că pentru Carmen lipsa clasicilor săgeți galbene este un motiv serios de intrare în panică.

Și aici, ardezia e venerată

Începe iar urcușul

Dealuri întregi de ardezie

În sfârșit începe coborâșul

Pe panta dealului, până la aproape nivelul râului sunt plantații de vie. E plăcut să privești de sus panorama care se dezvăluie ochilor.

Dacă privești în zare, sunt numai dealuri de ardezie, iar jos, chiar pe malul râului sunt multe fabrici de prelucrare a ardeziei, unde, surprinzător se lucrează.

Trecem pe lângă două popasuri amenajate pentru odihna pelerinilor, popasuri ce au și rol de odihnă, dar și de belvedere căci practic nici nu ști unde să te uiți mai întâi căci totul e o minunăție ce îți umple inima de liniște și bucurie. Cu toate că suntem la începutul traseului, pot spune că acest Camino este cel mai greu, dar și cel mai spectaculos traseu pe care l-am făcut până acum.

Începe un coborâș relativ modest, dar pietrișul de pe potecă e jenant. Am ajuns la nivelul albiei râului. Pe malul opus sunt multe întreprinderi de prelucrare a ardeziei, material abundent în această zonă.

Intrăm în localitatea Pumares, un sat de munte cu străzi în pantă și care ne amintește, printr-un perete pictat, că acum suntem în Galicia, fapt care sincer mă bucură. În Galicia mă simt ca în Ardealul meu. De fapt, numai un ardelean de "viță veche", așa cum mă consider eu, poate înțelege ce înseamnă să fi ardelean, ori galicienii sunt, pot spune, "ardelenii din Spania". Nu fac reclamă nimănui, dar așa îi simt eu.

Pumares este o localitate din parohia Pumares, municipiul Carballeda de Valdeorras din provincia Ourense, regiunea Valdeorras. Avea 61 de locuitori în 2011, conform datelor de la INEe al IGE, dintre care 34 erau bărbați și 27 femei. Aceasta reprezintă o scădere a populației față de 2010, când avea 65 de locuitori (35 bărbați și 30 femei). Scăderea se pare că e mai severă în rândul femeilor, dar ce să îi faci, așa e viața pe Camino Invierno.

La poarta unei case e amenajat un loc unde poți să îți pui singur ștampila pe credențial. E nostimă locația. Am căutat câteva minute ștampila. Descumpănit, dau să plec, când intervine un localnic care se pare că mă urmărea de ceva timp. Se apropie de mine și îmi arată o cană atârnată undeva sus. Super, în cană era ștampila. Îi mulțumesc localnicului, pun ștampila pe credențial și plecăm. Am avut dreptate, așa ar fi procedat și un ardelean într-o situație similară.

Drumul urcă din nou, deja suntem obosiți. Ajungem din nou sus, sub coama dealului. Jos au rămas liniile de tren și albia râului Sil. Drumul e la fel de neplăcut, pietrișul mare te obligă să validezi fiecare pas pe care îl faci, asta pentru a fi sigur că eviți o căzătură.

Trecem pe lângă o zonă cu trunchiuri de copaci parcă proaspăt scoși de la rotisor. Se pare că avușe loc un incendiu în zonă. Bine că nu am prins noi acel episod.

La un moment dat ne trezim în față cu un indicator: "Nogueiras tu pueblos". Este vorba de un sat părăsit cu case în ruină.

Se pare că au fost incendii în zonă

Am ajuns în Pumares

Ne întâmpină zeci de pisici. O fântână naturală cu izvor, gustoasă și rece ne îmbie să reînprospătăm rezerva de apă.

Satul Nogueira, e un sat cu case abandonate, în mare parte în ruine. Au fost amplasate câteva indicatoare pentru a te întâmpina, iar o statuie a Fecioarei Maria este o adăugare recentă. Mai multe femei din zonă ne-au spus că merg pe jos să spună câteva rugăciuni acolo în fiecare dimineață.

Se dorește reînvierea vieții satului. La intrare, pe un panou este prinsă o pagină de ziar (foaia de ziar e laminată, așa că rezistă intemperiilor). Cu ajutorul neprecupețit al lui Google Translate deslușesc ideile principale din articol, astfel:

” Nogueiras, e un sat nelocuit din Carballeda de Valdeorras, dar care aspiră să „renaască”. Dorește să devină un „sat model”, un fel de bancă funciară deschisă tuturor tipurilor de activități productive.

Primarul orașului Carballeda, María del Carmen González, a anunțat că se lucrează în prezent la identificarea proprietarilor cadastrali ai terenurilor și clădirilor. „Este foarte dificil, deoarece 90% din proprietate este necunoscută. Unii proprietari sunt decedați, în alte cazuri moștenitorii sunt necunoscuți”, explică ea.

Cu toate acestea, eforturile Consiliului Local de a spori valoarea satului Nogueiras continuă. „Lucrăm la acest prim nivel de proprietate. Odată ce va fi rezolvat, următorul pas ar fi ca acesta să fie complementar sau chiar concomitent cu proiectele Agader”, adaugă primarul.

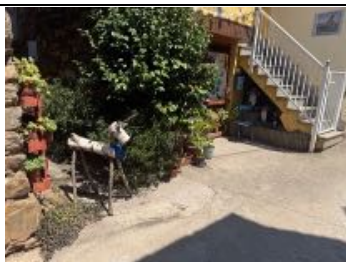
María del Carmen González explică faptul că terenul din Nogueiras este ideal pentru cultivarea unor culturi precum afine, căpșuni, zmeură, măslini, castani și grădini tradiționale de legume, printre altele. În plus, ”este un mediu ideal pentru apicultură și producția de miere”, subliniază ea.

Totuși, este nevoie de oameni care să sprijine acest sat model. „Ceea ce avem nevoie sunt dezvoltatori care doresc să pună în valoare aceste terenuri. Există, de asemenea, clădiri abandonate, în ruine, care pot fi revitalizate cu activități productive. Același sistem s-ar aplica”, subliniază ea.

Primarul din Carballeda își pune o dorință: „Sper să apară proprietari!” pentru a merge mai departe cu proiectul satului model. De fapt, „unii ne-au contactat deja”.

În ceea ce privește casele și clădirile vechi din Nogueiras, posibilitățile sunt numeroase. „Fie pentru a le reabilita, fie pentru a le pune la dispoziția dezvoltatorilor care doresc să investească și să înființeze ceva acolo. Mă pot gândi, de exemplu, la o moară de ulei de măsline, deoarece nu există una în Valdeorras», explică María del Carmen González.

Consilierul subliniază că, odată ce procesul de proprietate va fi finalizat, va trebui să se găsească dezvoltatori care doresc să pună în valoare zona. Deoarece este un sat complet abandonat, este un

Loc inedit de a pune ștampila

Da, suntem în Galicia

vis personal și municipal să-l vedem revenind la viață. Guvernul Regional al Regiunii (RGD) și Ministerul Regional al Mediului Rural vor fi acolo pentru a ajunge la dezvoltatorii care doresc să investească în zonele rurale cu ajutorul pe care, desigur, îl putem oferi, subliniază ea.

Bravo acestei primărite. Adevărul este că acest loc poate prinde viață. Să nu uităm faptul că în acest sat s-au petrecut multe lucruri, unele bune, altele poate mai puțin bune, dar energia pe care o emană aceste ruine este una pozitivă.

Păcat că nu e măcar o bancă pe care să te așezi, căci sincer să fiu, e o atmosferă deosebit de plăcută în această zonă.

Nu sunt multe locuri prin care am trecut, care să te îmbie să zăbovești un pic. Ei bine, acest loc asta face. Te îmbie la o retrospectivă a vieții care odinioară pulsa în acest sat.

Începe un coborâș pe plăci de andrezie, foarte alunecoase. Și ca să nu ne ieșim din mână, reluăm urcușul. De data asta foarte abrupt. Ajungem iar sub coama dealului. Plantațiile viticole umplu pantele dealurilor.

Localnici pe tractoare mici stropesc viile. Practic nu îmi dau seama cum urcă și coboară cu tractoarele printre vii, când eu de abia urc.

Începe un coborâș și ne apropiem de calea ferată. Se merge pe un singur sens și e electrificată. Deocamdată nu a trecut nici-un tren, dar timpul nu e trecut. În zare se văd casele ce sper să fie ale orașului Sobradelo, destinația etapei de azi. Cred că ar fi momentul căci suntem frânți.

Dar bucuria și speranța au fost de foarte scurtă durată. La foarte scurt timp, săgeata galbenă ne indică că trebuie din nou să urcăm. Bine că mergem prin pădure căci soare a început să își facă de cap cu noi niște bieți pelerini.

Urcăm, urcăm și inevitabilul se produce. Suntem la porțile Sobradelo. E drept că suntem la partea cea mai de sus a orașului, dar bine că am ajuns.

Coborâm prin oraș și la un moment dat dispar indicatoarele. De fapt e un fenomen specific orașelelor, unde pelerinii trebuie să se folosească și de instinctul lor.

Matilda se pare că e liberă azi, sau poate că nu a mai fost pe aici, așa că aplicăm metoda interpelării localnicilor.

La un moment dat dăm de săgețile galbene și propun să ne luăm după ele, deoarece conform logicii mele locul de cazare trebuie să fie pe traseu.

Mergem cam 400 m și ne apropiem de ieșirea din oraș, cert, locica mea infailibilă până în acest moment a dat greș. Nu ne rămâne decât să trecem la tehnica interpelării localnicilor.

Satul părăsit Nogueiras

Coborâre cam anevoioasă

Carmen a găsit un izvor

Cam neplăcută trecere

Ne întoarcem în oraș și intrăm într-un bar. Ca răspuns la întrebarea noastră, barmanul ridică o mână și o îndreaptă către un loc ce s-ar poziționa undeva peste râu. Mulțumim pentru această indicație puțin cam bizară și decidem în unanimitate să îi mai dăm o șansă Matildei.

De data asta, se pare că își revenise din depresie și începe, conștiincios și precis să ne îndrume spre locul de cazare. O fi avut săraca și ea o cădere de entuziasm după vizitarea satului părăsit. Mai știți ce amintiri o fi năpădit-o?

Sobradelo este construit pe un deal destul de abrupt, cu un chioșc de înghețată, farmacia, magazine, gară, baruri, bănci, centru de sănătate și o piscină, deci un adevărat oraș care se respectă.

Orașul este Capitala municipiului Carballeda de Valdeorras. Acest oraș și-a transformat străzile și monumentele emblematice, respectându-și istoria și natura, fără a pierde esența obiceiurilor sale străvechi.

Carballeda de Valdeorras este un municipiu situat în partea cea mai estică a provinciei Orense. În interiorul său se află cel mai dificil teren din regiune (ATENȚIE ei singuri recunosc asta), unde se găsesc unele dintre cele mai frumoase locuri din Valdeorras. Așa-numitul „Acoperiș al Galiției” este lanțul muntos Peña Trevinca, al cărui cel mai înalt vârf atinge 2.124 de metri deasupra nivelului mării. Munții Trevinca găzduiesc singura pădure de tisa din toată Galiția, O Teixadal de Casaio.

Principala activitate a locuitorilor din Carballeda este extracția și prelucrarea ardeziei ornamentale, deoarece munții săi conțin acest material, ceea ce îl face principala activitate economică a municipiului.

În decembrie anul trecut, odată cu sărbătorile de Crăciun, Podul Sobradelo, cunoscut sub numele de A Ponte Nova, a fost iluminat pentru prima dată, o îmbunătățire care a finalizat lucrările de conservare a monumentului, emblema capitalei municipiului Carballeda. Cu ajutorul Ministerului Culturii din cadrul Xunta de Galicia, primarul orașului, Mari Carmen González (și aici tot primăriță), și-a exprimat satisfacția față de rezultat, al cărui succes constă în conservarea patrimoniului tuturor locuitorilor din Carballeda. A Ponte Nova este un monument vechi de secole, datând din secolul al XVII-lea, cu șapte arcade și o lungime totală de nouăzeci de metri, care leagă ambele maluri ale râului Sil la trecerea acestuia prin municipiu. Arcul central a fost demolat în secolul al XIX-lea și restaurat ulterior în secolul al XX-lea. Faimoasa regată de canotaj care are loc anual pornind de la acest pod, așa-numita Coborâre a Silului, are loc în timpul sărbătorilor patronale ale lui Hristos din O Barco. Lângă această structură se află podul peste râul Casoio, al cărui arc de zidărie rămas, îl clasifică drept o posibilă construcție romană.

Piscinele publice din Sobradelo, situate lângă râul Sil, sunt unice datorită caracteristicilor lor deosebite. Apele în care se scaldă vizitatorii nu sunt tratate chimic, ci sunt tratate prin stații de filtrare, care elimină deșeurile. Complexul este format din două piscine mici

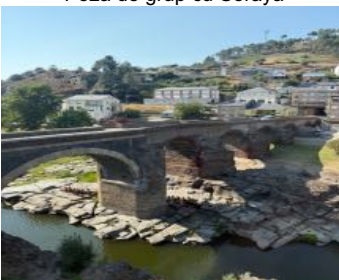
Râul Sil

Berile de bun venit

Poză de grup cu Soraya

Vedere de pe geamul pensiunii

E deja seară

cu apă sărată, o altă piscină mai mare și un jacuzzi, precum și vestiare, o cantină, toalete și un solar. Decorul de inspirație urbană prezintă pardoseală din PVC, care nu arde picioarele, și există o mică piață interioară pentru activități precum jocuri acvatice și petreceri. Datorită frumuseții și unicității sale, această infrastructură a devenit un punct de referință pentru vizitatorii din această regiune și din alte regiuni învecinate.

Suficient de documentată descriere a orașului, documentare ce a stârnit "revolta" lui Carmen care dorea să ajungă cât mai repede la destinație. Mă mir că acum la cea de a 8-a oară cu mine pe Camino, nu a înțeles cât de importante sunt pentru mine documentările.

Urmând îndeaproape indicațiile Matildei, iată-ne în fața Alojamiento A Pontevella. Ușa e închisă. Sunăm și într-un târziu o doamnă amabilă deschide ușa. Aflând că noi am decis să înoptăm aici, ne poartă înăuntru. Locația e de 8 stele, iar gazda e de 10 stele.

Ne cazăm, dar un lucru e vital pentru noi, după o așa de lungă și grea etapă. Se pare că ați ghicit, berea de bun venit. Doar că de data asta berea de bun venit s-a transformat în berile de bun venit, adică, 2 beri de fiecare. Merităm asta.

Ne cazăm într-o camera superbă cu vedere la râul Sil și la podul medieval. Sincer, parcă nu îți vine să te mai dezlipești de geamul care practic este un perete întreg. Super.

Suntem morți de oboseală, așa că înainte de a ne culca, coborâm la masă. Se pare că suntem numai noi doi în Alojamiento A Pontevella, și Soraya ne răsfată. Aduce o salată uriașă "sin tuna", adică fără tun, pe care spaniolii îl asociază zarzavaturilor. Flămânzi, după o zi de nemâncare ne repezim în salată, neașteptând să mai vină ceva.

Peste foarte puțin timp, în fața lui Carmen apare o farfurie mare cu friptură de "obrăjor de vițeluș" cu cartofi prăjiți, iar în fața mea poposește o farfurie cu cartofi prăjiți și ochiuri.

Absolut totul este "super perfecto", asta recunoaște chiar Carmen, căci "obrăjor de vițeluș", așa de gustos nu mai mâncase până acum. E normal să fie așa, căci Soraya i se destăinuiește lui Carmen precizând că această carne trebuie să fiarbă, la foc mic, 7 ore. A fost o masă regească, ... cum numai în Galicia poți mânca.

După masă urcăm în cameră, facem câte un duș și ne așezăm în pat. E drept că suntem frânți. Cu un ultim efort încerc să scriu jurnalul, dar parcă cuvintele nu se leagă, așa că menționez faptul că azi am parcurs 36,4 km, o adevărată performanță, dacă ți cont că au fost urcușuri și coborâșuri dementiale. Și cu toate astea, priveliștile ne-au răsplătit efortul.

Ne așezăm în pat și somnul se așterne pe nesimțite. Cu ochii închiși parcă rețraiesc întregul drum de azi. Dar cel mai mult se pare că m-a afectat micul popas în satul părăsit.

Podul medieval și râul Sil sunt la locul lor

Și azi Soraya a fost la înălțime

Vedeți, trăim viața ca pe o piesă în care avem rolul principal, dar vine o vreme când replicile încetează să mai fie rostite și atunci realizezi că în urma ta va rămâne un "sat părăsit", pe care unii ce vor trece prin el îl va aprecia, dar cei mai mulți vor trece nepăsători.

Și atunci mă întreb, ce rost are zbuciumul zilnic atunci când în final vom lăsa doar niște ruine? Ei bine, cred că am găsit răspunsul. Așa cum trecând prin acel sătuc părăsit, am simțit nevoia de a mă opri din mers și a îmi umple inima cu o energie pe care nu știu de unde provenea, dar era liniștitoare, tot așa și noi, în tumultul cotidian ar trebui să venim cu o armonie care să ne facă nemuritori în sufletul urmașilor. Așa cum am simțit eu pace în acel loc uitat, tot așa și cei care vor veni după noi trebuie să înțeleagă că noi suntem izvorul liniști sufletești, că noi prin ceea ce facem suntem creatorii unei armonii care ne va defini viitorul.

Toate aceste lucruri le-am înțeles pe Camino și pentru asta îi mulțumesc celui de sus că mi-a dat posibilitatea de a descoperii ce înseamnă de fapt Camino.

Nimic în lume nu e întâmplător. A trebuit să aștept până la vârsta de 71 de ani ca să mi se descopere existența acestui dar, să descopăr Camino.

Recunosc faptul că de atunci viața mea s-a schimbat, de atunci am înțeles că nu te poți supăra pe cineva, deoarece acela nu vrea să îți facă rău, nu, acela în acel moment nu poate face mai mult. Acesta e nivelul lui în acest moment, și cum să te superi pe cineva care nu poate face acum mai mult.

Cu aceste reflecții adorm, după o zi plină de peripeții.

Noapte bună

02 august 2025

O noapte superbă. Azi avem o etapă mai scurtă, așa că Soraya ne răsfată cu un mic dejun. Acceptăm invitația Sorayei căci încă nu am uitat experiența de ieri cu cei 36 km flămânzi.

E ora 8 și suntem invitați să luăm parte la un mic dejun regește. Se începe cu o delicioasă salată de compot de fructe, după care unt, dulceață, iaurturi de 3 feluri și bineînțeles americanele de rigoare.

Urmează îmbrățișări cu Soraya, urări de bine și într-o atmosferă în care se puteau citi ușoare urme de tristețe, tristețe legată de iminenta despărțire, la ora 9,04 ridicăm ancora. Ridicarea ancorei este o metaforă, fără vre-o conotație cu râul Sil care curge liniștit pe sub podul medieval.

Soraya ne sfătuiește să folosim o scurtătură pentru a intra pe traseu. Sfatul ei părea logic, așa că îl accept, dar imediat după trecerea podului, în loc să o luăm la stânga pentru a urma sfatul Sorayei, o luăm la dreapta pe unde venisem ieri. Această bruscă

Gata de plecare

Trecem din nou podul medieval

De acolo ne-a urât Soraya Buen Camino

modificare de traseu, am luat-o pentru a evita o intrare într-o stare de panică a tovarăsei Carmen, care de fiecare dată când pierde din priviri săgeata galbenă călăuzitoare, intră într-o stare similară cu un cataclism global.

Conștient fiind de aceste urmări, reluăm traseul pe care am venit ieri și după 600 m regăsim marcajul atât de bine cunoscut al drumului pe Camino, și astfel a fost evitat un posibil început nefast al etapei de azi.

Începe urcușul pe străzile orașului care e în pantă. Trecem pe lângă un măslin în mijlocul unui loc de popas, măslin protejat de un garduleț. Pe o placă, normai de ardezie, stă scris: "Olivo oliveira conocido en la antigüedad como el arbol sagrado simbolo de la paz", ceea ce în traducere liberă ar însemna: "măslinul, cunoscut în vremuri străvechi ca arborele sacru și simbolul păcii".

Suntem deja la o înălțime apreciabilă față de albia râului Sil. De aici se deschide o panoramă superbă asupra orașului și a împrejurimilor lui.

Interesant e faptul că edilii au o imaginație de admirat. Șoseaua, căci pe șosea ne continuăm drumul, este săpată într-un versant de deal, suntem încă în oraș. Ca acest perete să nu fie mai puțin aspectuos, au scobit din loc în loc mici cuiburi în malul stâncos în care au pus pământ și au plantat flori.

Mai încolo, au pus păpușele de lemn pictate, în pomii care străjuiesc șoseaua. Ne continuăm drumul pe șosea. Mai coborâm, mai urcăm, dar totul acceptabil. Și așa ieșim din Sobradelo.

Soarele a ieșit timid, dar încă nu putem renunța la scurte. Șoseaua urcă domol. În dreapta, pe pantele dealurilor se întind imense podgorii, bine întreținute, dovadă a faptului că regiunea e renumită pentru vinurile albe și roze, păcat că nu și tinto.

În stânga șoselei, undeva jos, se vede o fermă și o fabrică de prelucrare a ardeziei. E superb să privești de sus o panoramă ce bucură ochiul, dar și sufletul.

S-a mai încălzit, semn că soarele a început să își intre în drepturi. În dreapta noastră, o săgeată și un panou turistic, ne invită să vizităm rezervația în care poți descoperii o serie de petroglife.

Încercăm să urcăm să le vedem, dar practic e imposibil pentru noi care nu avem echipament și antrenament de alpinist, așa că renunțăm curând și ne mulțumim cu informațiile oferite de un panou turistic. Iată ce ne spune panoul de informare turistică:

" Petroglifele sunt înregistrări ale activității umane, modele simbolice sub formă de gravuri sculptate în stâncă, create prin uzura stratului superficial. Majoritatea petroglifelor găsite datează din perioada neolitică (10.000–3000 î.Hr.), care este caracterizată, spre deosebire de perioada paleolitică (3.000.000–10.000 î.Hr.), prin avansarea socială, economică și politică a grupurilor și prin introducerea unui stil de viață sedentar.

Măslinul simbolul sacru al păcii

Începem să urcăm

Interesant mod de a îngriji florile ...

... și interesant mod de a orna copacii

Petroglifele sunt considerate artă rupestră, care include orice imagine gravată sau pictată (pictură rupestră) pe suprafețe de stâncă care înregistrează urme ale activității umane antice. Sunt cele mai apropiate precursore ale simbolurilor pre-scrise. Utilizarea lor ca formă de comunicare se poate extinde până în timpurile moderne în unele culturi și locuri. Nu trebuie confundate cu pictografia, o formă de comunicare scrisă folosind imagini care datează din neolitic.

Cuvântul petroglif derivă din latinescul petra, „piatră”, și grecescul γλύπειν (glýphein), „a sculpta, a grava sau a dăltui”. Termenul a fost inventat inițial în franceză, pétroglyphe. Petroglifele sunt numite și gravuri rupestre.

Petroglifele galiciene sunt una dintre cele mai autentice reprezentări ale artei preistorice din Spania. Utilizarea termenului de stil atlantic este mai cuprinzătoare decât referirea doar la grupul de artă rupestră galiciană (mileniile III-II î.Hr.), deoarece acest stil se extinde din nordul Portugaliei până în nordul Insulelor Britanice, inclusiv Galicia și Irlanda.

Petroglifele au fost găsite pe fiecare continent, cu asemănări izbitoare între ele. Deși petroglifele pot aparține în general unor perioade istorice foarte diferite, majoritatea celor găsite în Galicia datează din Epoca Metalelor, aproape toate datând din Epoca Bronzului, începuturile topirii cuprului fiind în perioada calcolitică (aproximativ între 2000 î.Hr. și 1800 î.Hr.). În unele ocazii, creștinismul a transformat simboluri considerate păgâne, ascunzând imaginile din spatele schiturilor, bisericilor sau crucilor construite pe locul pe care îl ocupau. Drept urmare, aceste situri creștinizate au devenit ținta legendelor păgâne (adesea cu mauri).

Cele mai vechi petroglife datează din paleoliticul superior sau din perioadele neolitic. Mai târziu, acum aproximativ 7.000 sau 9.000 de ani, au început să apară sisteme de scriere precum pictogramele și ideogramele. Petroglifele au rămas foarte comune, iar unele societăți mai puțin avansate au continuat să le folosească timp de milenii, chiar și până în momentul contactului cu cultura occidentală”.

Interesantă descriere, așa că bravi mei galicieni nu s-au lăsat mai prejos decât alții și au creat și ei "opere de artă" specifice timpului lor. După abandonul asumat, ne continuăm drumul, tot pe șoseaua pe care am revenit. Dacă am fi avut experiență de alpiști, ei ... aveam și poze cu petroglifele, dar mai bine întregi pe Camino Invierno, decât cu julituri și oase rupte. Logică de ardelean.

În zare se văd case, semn că ne apropiem de o așezare umană. Na, am început să vorbesc ca un arheolog. Într-adevăr, ne apropiem de Entoma. Trecem pe lângă o oglindă retrovizoare și nu ratăm ocazia de a face o fotografie de grup. Localitatea e de dimensiunea unui sat mai răsărit.

San Xoán de Éntoma este o parohie situată în estul municipiului Barco de Valdeorras. Conform IGE, în 2014 avea 319 locuitori (152 bărbați și 167 femei), cu unul mai puțin decât în 2004 (163 bărbați

Petroglifele de la Entoma

Și în Entoma suntem același grup

Spre podul roman

Peste acest pod trebuie să trecem

și 157 femei, conform registrului municipal) și cu 24 mai puțin decât în 1999. Are o singură entitate de populație.

Este traversată de drumul regal care mergea de la Sobradelo la O Barco de Valdeorras, drum care merge și de-a lungul Camino de Santiago. S-a păstrat astfel un pod peste râul Galir.

Cam succintă informație. Dacă în 2004 erau mai mulți bărbați, în 2014 femeile au preluat conducerea. Ce să îi faci, așa e viața peste tot, nu numai la noi.

La un moment dat apare un indicator ce ne avertizează că dacă o vom lua la dreapta, vom da de Ponte de Estoma, adică ceva ce "miroase" a inginerie romană. Așa că estompând protestele din ce în ce mai evidente ale lui Carmen care susținea că ne abatem de la traseu, iau o decizie crucială: "vrei să o iei înainte, ne întâlnim la Santiago, eu o iau pe Puente de Entoma". În fața unei asemenea alternative, cedeză și mă urmează.

Peste nici 40 m reapare săgeata galbenă, deci suntem pe traseu. Uneori intuiția trebuie ascultată. În fața noastră se ridică semet podul roman.

Ponte Romano de Éntoma este un pod de piatră peste Rio Galir în satul Éntoma, construit de romani în urmă cu peste două mii de ani. Este încă utilizabil astăzi pentru pelerinii de pe ruta de iarnă Camino Invierno de Santiago. Podul a fost construit cel mai probabil pentru a facilita transportul aurului din regiunea înconjurătoare Valdeorras („Valea Aurului”). Această zonă este situată în sud-estul Galiciei și nu trebuie confundată cu Rias Baixas, o zonă de coastă. Mineritul aurului a trecut în cele din urmă la ardezie odată ce metalul prețios a fost extras, dar romanii au lăsat o moștenire suplimentară: podgoriile. Și e posibil ca acestea să fie primele plantații de viță de vie plantate în Galicia.

Fiind cea mai interioară regiune a Galiciei, Valdeorras are un climat predominant continental, cu veri calde, ierni reci și toamne și primăveri blânde, deși Oceanul Atlantic, la vest, exercită și el o influență. Și, ca urmare a încrucișărilor naturale sau a mutațiilor, soiul de struguri autohton Godello a apărut ca un soi de struguri albi dominant. Totuși, în secolul al XIX-lea, majoritatea podgoriilor din Valdeorras sufereau de multipli dăunători, cel mai mult din cauza filoxerei. În secolul al XX-lea, podgoriile și-au revenit. Denumirea de origine Valdeorras a fost creată în 1945, iar 25 de ani mai târziu, Godello a fost reintrodus pe scară largă - devenind soiul emblematic al apelației.

Mai recent, în secolul al XXI-lea, puternicul gigant din Rioja, CVNE, a achiziționat Virgen del Galir, o cramă renumită din Valdeorras, situată chiar în afara satului Éntoma. Crama deține 20 de hectare de podgorii la altitudine mare, plantate la o înclinație de 30% și cu sol compus din ardezie descompusă.

De la înființarea cramei în 2002, Godello a fost o atracție majoră - la fel ca Pagos del Galir Godello din 2018. Strugurii sunt fermentați în

Între noi pelerinii ...

Iglesia San Juan de Entoma

Copac din unelte reciclate

Păcat că nu e de vânzare, era o afacere

oțel inoxidabil și apoi se odihnesc pe drojdii timp de patru luni, ceea ce contribuie la o eleganță mătăsoasă. Vinul prezintă, de asemenea, caracteristici de lămâie, mineralitate și aciditate proaspătă. O opțiune excelentă.

Trecem victorioși podul roman și ne continuăm drumul pe ulițele satului, ulițe în pantă. Trecem pe lângă Biserica din Entoma, o biserică care în stilul galician, e tot închisă, așa că ne mulțumim să o admirăm din exterior.

Biserica San Xoán de Éntoma (San Juan), situată în pitoreasca provincie Orense, este un exemplu remarcabil al bogăției arhitecturale și culturale a Galiciei. Această biserică, construită într-un stil care combină elemente romanice și gotice, a fost martoră la istoria regiunii de-a lungul secolelor.

Biserica San Xoán a fost ridicată în secolul al XII-lea, ceea ce o face unul dintre cele mai vechi temple din zonă. Construcția sa a fost realizată sub influența expansiunii creștinismului în Galiția, iar numele său se referă la San Juan Bautista, o figură importantă în tradiția religioasă.

Arhitectura Bisericii San Xoán este fascinantă și reflectă măiestria meșterilor vremii. Cu o absidă semicirculară și o navă unică, templul are detalii decorative pe pereții săi care merită admirate. Ferestrele, cu tracerie gotică, permit pătrunderea luminii, creând o atmosferă spirituală și confortabilă.

Pe lângă valoarea sa arhitecturală, Biserica San Xoán de Éntoma joacă un rol fundamental în viața comunitară a orașului Entoma. Sărbătorile religioase, cum ar fi sărbătoarea Sfântului Ioan, atrag numeroși credincioși și vizitatori care se adună aici pentru a aduce un omagiu sfântului și a se bucura de tradițiile locale.

Pe scurt, Biserica San Xoán de Éntoma nu este doar un loc de cult, ci și un simbol al istoriei și culturii galiciene. Frumusețea sa arhitecturală și relevanța sa în comunitate o fac o destinație esențială pentru cei care doresc să afle mai multe despre istoria religioasă a orașului Orense.

Nostim e faptul că în imediata apropiere a bisericii e un "copac" realizat din unelte "reciclate", astfel găsești: săpăligi, polonice, sape, furci, etc., iar pe o tablă prinsă și ea în ansamblul "arhitectonic" scrie "Buen Camino". Reușită "operă de artă".

Drumul se apropie de ieșirea din localitate. Pe dreapta sunt ruinele unei foste case ce părea a fi fost pricopsită, acum fiind de vânzare. Nu știu cine ar cumpăra-o, căci nu pare a se putea renova.

Într-o curte sunt 2 cai, ce vin la gard curioși fiind că văd străini prin zonă. Adevărul e că pe acest traseu nu prea întâlnești mulți pelerini, poate și datorită faptului că e anevoios, dar și datorită faptului că nu sunt multe albergue și terase.

Ieșim din localitate și drumul începe să urce prin pădure. Bine e că suntem protejați de soarele ce și-a intrat serios în rol. Pădurea în

Începe drumul prin pădure

Nu e Țara lui Baba Cloanța, e Spania

Intrarea într-o pivniță săpată în deal

Chiar dacă viile sunt în pantă se îngrijesc

care am intrat ne amintește de poveștile cu Baba Cloanța, o priveliște pe de o parte înfricoșătoare, dar pe de alta splendidă.

Lăsăm pădurea undeva în stânga și poteca ne conduce pe sub culmea unui deal pe a cărei pantă e o imensă plantație de viță de vie. În dreapta, săpat în inima dealului sunt scările ce coboară spre o pivniță.

În stânga niște oameni cu un tractor, stropesc via. Pantă dealului e de cel puțin 40°. Stau și mă întreb, cum pot oamenii aceștia să conducă tractorul pe o asemenea pantă. De fapt toate aceste plantații de vie aparțin Cramei din Entoma.

Crama Virgen del Galir este situată în Éntoma, un mic sat din Orense și face parte din familia CVNE din 2018.

Valea Galir se încadrează în DO (denumirea de origine Valdeorras). Filosofia cramei este de a produce vinuri care reflectă valorile pământului, respectând în același timp tradițiile locale. Aceasta începe cu numele cramei, un omagiu adus Maicii Domnului din Galir, protectoarea podgoriilor din regiune.

În ultimii ani, mai multe podgorii au fost replantate și recuperate în Văile Galir și Bibei pentru a produce o gamă completă de vinuri.

Vinurile albe de la Virgen del Galir sunt produse cu struguri din Valea Galir, o zonă cu multă ardezie și podgorii la altitudine mare. Vinurile roșii sunt recoltate din viță de vie cultivată pe sol granitic, de pe parcele din Văile Galir și Bibei.

Acum am o posibilă explicație a faptului că toți oamenii întâlniți în Entoma păreau veseli, fără griji. Să fie oare efectul vinurilor produse în zonă?

Intrăm din nou în pădure. Urcăm, dar la gândul că în curând vom ajunge la destinație, parcă urcușul e mai suportabil.

Coborâm și ieșim din pădure. Jos se văd case și clasicul deja pod feroviar. E clar că ne apropiem de destinația etapei de azi. A fost un drum mai scurt și parcă mai ușor, asta poate și somnului prestat de noi la pensiunea lui Soraya.

Trecem pe sub podul de cale ferată și am șansa de neimagina să surprind un tren trecând. Vorbesc de șansă deoarece traficul e foarte redus, circulându-se pe o singură linie.

Trecem deci pe sub pod și dăm în gardul unei fabrici. În scurt timp realizez că localitatea unde trebuie să ajungem este undeva sus pe un deal înalt, iar trenul trecea printr-un tunel aflat pe sub oraș. Nostimă constatare.

Deci ca să intrăm în oraș vom fi nevoiți să escaladăm dealul cu pricina. Cam neplăcut adevăr, dar cum "zarurile au fost aruncate încă din 29 iulie", tragem aer în piept și pornim escaladarea dealului. Oricum sperăm să fie ultimul urcuș pe ziua de azi.

Începe urcușul ...

... dar și coborâșul

Chiar și trenuri trec pe aici

Se pare că am avut dreptate

Ne luăm inima în piept, asta așa ca o metaforă, căci oricum o avem acolo și începem urcușul. Recunosc, nu e cel mai înspăimântător urcuș de până acum, dar tot urcuș e. Ajungem într-un final "la porțile orașului", altă metaforă. Se pare că după micul dejun oferit de Soraya mi s-a deschis pofta de metafore.

Intrăm în oraș. Lume multă, terase, baruri care, curios, sunt deschise. Se pare că e un orașel mărișor.

El Barco de Valdeorras este o municipalitate spaniolă situată în partea de nord-est a provinciei Orense, în comunitatea autonomă Galicia. Situată în partea de jos a văii Sil, sub Sierra del Eje.

Una dintre bazele economiei sale, pe lângă minerit și prelucrarea ardeziei, este producția de vin sub Denumirea de Origine Valdeorras. Rămășițe ale culturii romane și preromane și câteva palate impunătoare sunt cele mai remarcabile monumente ale municipalității.

El Barco este situat în partea de sud-est a Galiției, în regiunea Valdeorras, ocupând o parte din câmpia aluvionară a râului Sil și între munții care îi limitează împrejurimile. Această configurație a terenului este cea care ar fi putut da naștere toponimului El Barco, dintr-o bază prelatină, probabil celtică, *barc sau *barg (concavitate).

O altă explicație populară susține că numele El Barco provine de la instalarea, în Evul Mediu, a unei ambarcațiuni în zona Viloira, pentru a comunica cu populațiile existente de ambele maluri ale râului. Această colibă a barcarilor (porto da barca) - era situată de-a lungul drumului roman, astăzi Calle Real - unde se conturau clădirile care formau nucleul El Barco de Viloira.

În ceea ce privește a doua parte a numelui, Valdeorras, există aici diverse ipoteze, care leagă toponimul de o presupusă vale „aurie”. Cu toate acestea, cea mai acceptată explicație leagă Valdeorras de valea locuită de gigurros, un oraș care a existat pe aceste meleaguri în timpul romanilor.

Relieful municipalității este format din valea râului Sil și munții care o înconjoară. Valea Sil, înscrisă într-un afloriment de șisturi, este un șanț tectonic îngust și adânc, în interiorul căruia râul urmează direcția unei rețele de fracturi.

Râul, care intră în comuna dens populată, se deschide rapid într-o vale largă și deschisă, unde curge peste importante depozite aluvionare. Curgerea sa este alimentată de aporturile de apă furnizate de râurile Mariñán, Galir și Cigüeño, precum și de o rețea densă de pâraie.

Aliniamentele muntoase de pe versantul său drept provin din ultimele creste ale Sierra do Courel și ating altitudini mai mari de 1500 de metri (Alto da Abellonciña, 1537 de metri; Pena das Currelizas, 1528 de metri), în timp ce cele de pe stânga, de altitudine mai mică, dar cu pante abrupte, având altitudinea maximă, în Pena Cabrón, la 1360 de metri.

Acolo sus trebuie să ajungem, iar urcuș

Am ajuns în O Barco de Valdeorras

Altitudinea municipiului oscilează între 1537 de metri (Alto da Abellonciña), în nord-vest, și 310 metri pe malurile râului Sil. Orașul se ridică la 326 de metri deasupra nivelului mării.

Rămășițe umane primitive au fost găsite în unele peșteri din Sierra de la Encina de la Lastra. În locuri apropiate de El Barco există petroglife și așezări militare. Gígurros, este unul dintre cele 22 de orașe care făceau parte din mănăstirea asturiană, erau vechii locuitori ai acestor meleaguri și de la acel termen derivă toponimul actual al regiunii (Val-de-giorres).

Romanizarea a fost intensă într-un teritoriu la fel de strategic pe cât este de bogat în minerale. Între Las Médulas și Montefurado există urme frecvente ale activității miniere de aur. Vía Nova (Vía XVIII din itinerariul lui Antonino) trecea prin Valdeorras, care lega Braga și Astorga, și alte drumuri secundare care au obligat la construirea de poduri care vorbesc despre acea vreme.

În Evul Mediu, stăpânirea Valdeorrasului era administrată de nobilime. Conții de Lemos, marchizii de Villafranca și conții de Ribadavia își marcau destinele. Cetatea El Castro este reperul acelei vremuri. Acest mic oraș a fost șef de jurisdicție până la începutul secolului al XIX-lea. Mănăstirile din regiunea vecină Bierzo și ordinul San Juan de Jerusalem au împărțit cu nobilimea administrarea acestor pământuri. Din Evul Mediu Înalt se remarcă complexul romanic de la San Miguel de Xagoaza, aparținând Ordinului de Malta.

În 1809, grupuri de gherile valdeorreze sub comanda lui Abad de Casoyo au împiedicat, în Sobrado, trecerea trupelor franceze ale mareșalului Soult. La sfârșitul aceluiași secol, Valdeorras, care era reprezentat la Curțile din Cádiz de preotul paroh din Villamartín, liberalul Ruíz de Padrón, s-a deschis către lumea modernă odată cu calea ferată, care a sosit în 1883, cu câțiva ani înainte de construirea podului San Fernando din El Barco, esențial pentru îmbunătățirea comunicațiilor în regiune.

Superbă descriere, acum nu mai regret urcușul de a ajunge aici. Încerc, la sugestia lui Carmen, să îi trasez lui Matilda sarcina de a ne conduce la Hostalul Mayo, locul unde vom înnopta. Curând aflu că Matilda ori nu e la post, ori se eschivează, neștiind pe unde să ne îndrume.

Așa că decidem, cu o covârșitoare unanimitate, să urmăm marcajul Camino, sperând că destinația e foarte aproape de marcaj. Decizie, pot spune, istorică. După ce am trecut prin minuscule localități, iată-ne într-o adevărată mini metropolă.

O fată frumoasă, pictată pe un perete, ne întâmpină cu zâmbetul pe buze, semn că suntem bine veniți, așa interpretez, eu, zâmbetul ei. Ajungem într-un fel de parc, situat mult deasupra văii râului Sil. Priveliștea e superbă, iar oamenii din jur par lipsiți de griji. În acest context, pentru a spori încrederea unora dintre noi că ne aflăm pe drumul bun, abordez un bătrânel ce părea că intrase într-o transă meditativă. De al el aflu că ne aflăm pe aproximativul traseu către

Iglesia San Mauro

Iglesia Santa Rita

În sfârșit am ajuns

Hostel Mayo. Cu corecturile de traseu sugerate de bătrânel, ajungem în fața Bisericii San Mauro, biserică impozantă atât prin fațada ei, dar și prin faptul că e închisă.

Continuăm să urmărim sfaturile înțelepte ale bătrânelului (apropos, cred că e mai tânăr ca mine) ajungem pe strada principală plină de magazine, dar și de oamenii. Ceea ce ne crează o oarecare revelație este faptul că dăm de o Biserică cu adevărat impunătoare, Biserica Santa Rita, care, culmea, e deschisă.

În anii "60", mai exact în 1966, au început lucrările la templu. Arhitectul "a venit cu idei moderne, a fost un om vizionar și a fost criticat mult. Oamenii critică schimbările și în aceste chestiuni, cu atât mai mult. Potrivit lui Aurelio Blanco, "acest preot paroh s-a secularizat ulterior și a devenit jurnalist", acest lucru arată concepția sa modernă asupra lucrurilor.

Santa Rita, este sfânta trandafirilor care unește locuitorii din Barquens.

Au fost zece ani de când construcția templului a fost paralizată "din cauza lipsei de buget, dar nu au încetat să facă activități, cum ar fi un festival de poezie sau diferite expoziții". În 1981 a plecat Don Baldomero García, iar în locul său a venit Don Gonzalo Fernández Losada, "care a terminat lucrările la complexul Santa Rita".

Un spațiu remarcabil de valorificat este vitraliul bisericii, realizat de Carlos Muñoz de Pablos, considerat cel mai bun sticlă spaniol contemporan. "Este ceva care aduce o lumină specială templului și care îl transformă într-un spațiu mai deschis și mai diafan, dacă se poate spune așa."

Acest al doilea preot "era îmbrăcat în stil vechi", și avea reputația de a fi dur, predase la "Ca Ermitas, dar a terminat biserica concepută de Don Baldomero și în anul în care a sosit, a făcut o procesiune pentru prima dată cu noua imagine a Sfântului".

Aurelio Blanco mai spune că „proiectul inițial a fost respectat și menținut până astăzi, aproape fără a schimba nimic, cu excepția rampelor de acces și a acoperișului”.

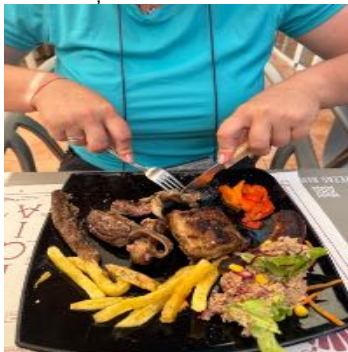
Un templu care astăzi continuă să servească drept „casă” a sfântului protector al imposibilului și a tuturor acelor credincioși care, ca în fiecare 22 mai, vor veni la biserică pentru a-și binecuvânta trandafirii.

Superbă descriere, superbă biserică, superbe vitralii ... și superbă deoarece se află la 120 m de Hostal Mayo. Vizităm biserica, e o biserică rece, așa că facem poze și ne grăbim spre hostel.

Indicațiile prețioase ale bătrânelului se adevăresc și iată-ne în fața hostelului. Fantastic, imediat lângă intrarea în hostel e o terasă cu câțiva oameni la mese. Parcă și mă văd stând la o masă cu berea de bun venit în mână.

... și berea de bun venit

Dezmăt culinar pentru unii dintre noi

Traseul de azi

Cu entuziasmul care ne caracterizează intrăm. La avizier aflăm că recepția se găsește la etajul 1, așa că plini de entuziasm abordăm scările. Cam pe la jumătatea urcușului intrăm într-o zonă în care țipetele acaparaseră liniștea cu care ne întâmpinase orașul. Pe măsură ce urcăm țipetele se intensifică. Ajungem la recepție. Două fete se certau cu un tânăr. Toți trei țipau, toți trei păreau de neînduplecat. În primul moment am fost tentat să renunț la rezervare și să caut alt adăpost.

Văzând ezitarea mea, una dintre fete încearcă să mă liniștească, spunând că insul pleacă și nu locuiește aici. Fără să investighez cauzele țipetelor, și mai ales recunoscând existența rucsacilor noștri, accept să ne cazăm aici.

În consecință ne cazăm și decidem că e momentul potrivit să onorăm tradiționala bere de bun venit. În consecință, coborâm la terasa din imediata apropiere. Superbă berea, de fapt, superbă ca de fiecare dată.

De la ospătăriță primim o veste proastă: aici nu putem mânca decât sandwichuri, dar la capătul străzii alăturate găsim un restaurant în toată complexitatea lui. Frumoasă descriere, îmi aparține și sunt mândru. Ca să vezi ce poate face un mic dejun la Soraya.

Ne sorbim în liniște berea, bere care parcă a estompat urletele de acum 15 minute. Așa că, decizi că e de datoria noastră să mâncăm ceva, urmăm sfaturile chelnăriței și identificăm ușor restaurantul cu pricina.

Restaurantul e plin, cu greu găsim o masă liberă. În scurt timp poposește în fața fiecăruia dintre noi o farfurie imensă cu salată mixtă, în cazul meu, "sin tuna", adică fără "leguma spaniolă tun". Salata e superbă, așa că o atacăm fără ezitare.

După salată, în fața lui Carmen sosește o tavă uriașă cu "scărițe de porc" la grătar,acompaniate de cârnați și cartofi prăjiți. După spusele lui Carmen, un deliciu culinar. Acum sincer să fiu, salata mea a avut și tuna, dar am transferat "tuna" pe platoul lui Carmen, în așa fel ea a avut un mix de porc și pește. Bineînțeles că nu m-a refuzat. Normal, toate aceste bunătăți au fostacompaniate de berile de rigoare. Am folosit pluralul deoarece la un asemenea meniu o singură bere nu ar fi făcut față.

Ne întoarcem în cameră, scandalagiul dispăruse, așa că dormim 2 ore, scriu în cameră jurnalului și ne pregătim să coborâm pentru o cină frugală, căci sunt arhi sătul după prânzul la care am luat parte nemijlocit.

După cină ne reîntoarcem în cameră și ne pregătim de culcare. E liniște în jur. Azi am avut o etapă mai scurtă, doar 14,5 km, scurtă, dar plină de liniște sufletească, cu excepția sosiri noastre la hostel.

Vedeți, Camino e un "complex" de așteptări, bucurii și speranțe, dar ceea ce e mai important este adăugarea, cu fiecare pas, la bagajul nostru de împliniri elemente care ne dau sentimentul că nimeni nu e stingher în această lume, sentimentul că toți suntem unul și unul

Gata de plecare

Gata, toată lumea e ok, suntem pe semn

Trecem prin Veigamuinos

Completare superbă: Camino cu vinul

suntem toți. Bravo Soraya, mulțumesc pentru micul tău dejun ce m-a făcut să fiu metaforic.

Noapte bună

03 august 2025

Noapte groaznică. Căldură și gălăgie pe stradă. Grupuri de tineri gălăgioși se distrează la terasă. În cameră un ventilator care face curent și zgomot. E răcoare, așa că plecăm cu scurtele pe noi.

Trece cu chiu cu vai noaptea și la ora 7,20 ridicăm ancora, tot fără mic dejun și tot fără americane, trecând pe lângă alt grup de tineri ce fac gălăgie. Sunt băieți și fete, se simt bine, râd și vorbesc enorm de tare. Asta e, ignorăm situația și mergem mai departe.

O pornim la drum, întreaga formație e fericită la momentul descoperirii marcajului Camino. La început drumul e plăcut, dar curând ne înscriem pe un drum în pantă abruptă. În felul acesta ajungem imediat sub coama unui deal supărător de înalt.

Pentru moment coborâm și intrăm în localitatea Veigamuinos, o mică localitate situată lângă albia râului Mariñán.

Vegamolinós (oficial și în galiciană: Veigamuiños) este o localitate situată în parohia Veigamuiños, în municipiul El Barco de Valdeorras, în provincia Orense, Galicia. Este compusă din cinci cartiere: O Patal, Buraco, Piñeiro, Tremiñá și Carballeira.

În fiecare vară, în luna iulie, are loc o piață medievală în cartierul Tremiñá, la care participă numeroși locuitori din regiunea O Barco și din împrejurimi, precum și pelerini pe drumul de iarnă spre Santiago.

Aceasta are loc sub numele de Veigamuiños datorită aflului mare de mori hidraulice care existau în zonă, unele dintre ele fiind restaurate și putând fi văzute.

Urcăm din nou. De la această înălțime se văd casele care se oglindesc în apele liniștite ale râului. Bucurie mare, ne găsim și pe Camino Invierno, dar și pe "Ruta do vino Valdeorras", deci ... și pelerinaj, dar și vin. Ce își poate dori un pelerin mai mult? ... Tinto, aș zice.

Trecem pe sub un pod ce susține calea ferată și intrăm în A Proba, mică localitate dotată cu o biserică, care conform "tradiției" este închisă. Oricum, se pare că e Biserica Parohială a localității.

Santa María da Proba este o parohie situată în vestul municipiului Barco de Valdeorras. Conform IGE, în 2014 avea 435 de locuitori (223 bărbați și 212 femei), cu 33 mai mulți decât în 2004 (202 bărbați și 200 femei, conform registrului municipal) și cu 21 mai mulți decât în 1999. Aceasta are două unități de populație. Uraaa, bărbații au rămas majoritari peste ani.

Intrăm în A Proba

O delegație de pisici o salută pe Carmen

A ieșit soarele, jos cu scurtele

O armonie de flori

O delegație de pisici o întâmpină pe Carmen, un protocol cam ciudat, dar poate așa e tradiția pe aici. Oricum gestul contează, parcă așa se zice.

A ieșit soarele, deci putem renunța la scurte. A nu se înțelege greșit că renunțăm de tot la ele, nu, ne dezbrăcăm doar de ele. Ajungem în dreptul Bisericii Santa Maria din A Proba. No să vă vină să credeți, dar și ea e închisă.

Biserica Santa María A Antiga do Caramiñal este unul dintre principalele temple religioase din orașul A Pobra do Caramiñal. A fost sfințită în 1702.

Biserica Santa María A Antiga do Caramiñal a fost construită în secolul al XVI-lea și a suferit modificări în secolele următoare, astfel încât în construcția sa putem găsi semne ale stilurilor artistice ale ambelor perioade.

Are o navă centrală de dimensiuni considerabile și împărțită în trei secțiuni prin arcade. Capela principală este în stil baroc, de formă dreptunghiulară și are o sacristie. Presbiteriul bisericii este decorat cu stemele marchizilor de Parga, deoarece aceștia erau domnii regiunii când biserica a fost sfințită la începutul secolului al XVIII-lea. Retablurile sunt în stil baroc și decorate ostentativ.

Cele mai remarcabile elemente ale acestui templu sunt stema din piatră care poate fi văzută la intrarea sa și imaginea Fecioarei împreună cu Sfântul Pavel și Sfântul Petru de pe timpanul capacului. De asemenea, importantă este absida principală, care aparține stilului renascentist și are o boltă cu statuete în formă de vulturi.

Absida renascentistă este unul dintre elementele sale principale, precum și decorațiunea barocă a altarurilor sale, adăugată la două secole după începerea construcției templului.

Nu avem ce face, trebuie să credem pe cuvânt pe cei care au încropit această sumară descriere. Oricum, e cert, romanii nu au avut nici cea mai mică contribuție la construcția ei.

Purcedem pe traseu însoțiți de indicatoare care ne anunță că suntem și pe Calea Vinului. E drept că deocamdată sunt doar indicatoare, dar vom vedea mai târziu dacă nu cumva e doar o alarmă falsă.

Mergem pe șosea, pe malul Rio Sil, care se pare că ne e un bun tovarăș de drum. Și așa, fără să băgăm de seamă, intrăm în mica localitate Arcos. Mică, mică, dar străjuită de imense depozite ale chinezilor ce au ajuns și în această zonă, dar nu venind pe Camino Invierno.

Niște palmieri uriași, feblețea mea, ne invită la niște poze împreună. O doamnă binevoitoare acceptă să ne facă poze cu palmierii ce parcă și ei așteptau acest eveniment.

Biserica Santa Maria din A Proba

Sper să nu ajungem acolo sus ...

Intrăm triumfători în Arcos

Prietenii mei palmierii mă așteaptă

Jos, pe malul celălalt al râului se ridică o clădire semească ce pare a fi fost un castel. Oricum nu am chef că trec râul Sil înnot ca să verific autenticitatea edificiului, parcă nu merită. Deci, dacă nu mai e castel, cum pare, sigur e un resort de câteva stele, mai ales că, după cum constat, e o zonă turistică intens vizitată.

O analiză mai temeinică bazată pe un panou turistic, îmi dezvăluie secretul acelui edificiu.

El Pazo de Arnado sau Pazo de Torre Penela este o construcție civilă construită de magistratul și deputatul Pedro Sanjurjo Flórez (fiul lui Pedro Sanjurjo Pérez, conte de Torre Penela) în anii 1890. Este construită cu bazalt și acoperiș din ardezie. Terenul include o capelă și un teren de 3 hectare între clădire și râul Sil, cu cedri canadieni. A fost vândută de familia lui Pedro Iglesias văduvei lui Pedro Sanjurjo, Pilar Agudín Bolívar, cu condiția ca aceasta să locuiască acolo până la moartea sa, care a survenit la vârsta de 105 ani. Omul de afaceri Manuel Candal a dorit să folosească clădirea ca centru geriatric cu ajutorul Diputației Orense, dar proiectul nu a mers mai departe. Păcat, ar fi fost un loc splendid.

Trecem râul Farelos, un râu mititel, dar care se pare că a dat de furcă localnicilor de au trebuit să construiască un pod peste el, atenție, fără participarea nemijlocită a romanilor.

Un indicator ne spune că pe străduța ce se desprinde spre dreapta ar fi Iglesia San Lorenzo. Ispititor anunț, așa că ne abatem de la drumul nostru în speranța că măcar San Lorenzo poate fi vizitată de niște pelerini devotați misiunii lor.

În consecință intrăm pe străduța cu pricina și după cca. 300 m ajungem la biserică. O plăcuță ne face o mică prezentare a oficiului, căci în bunul renume galician, biserica e închisă și nici nu are vre-un gemuleț pe unde să poți privi înăuntru.

Biserica are un plan dreptunghiular și e compusă din două corpuri, central și presbiteriu, de înălțimi diferite, din zidărie, cu excepția ancadramentelor ușii și ferestrelor, care sunt realizate din granit. Ușa principală este decorată cu un arc semicircular flancat de coloane ionice, cu funcție decorativă.

Este situată într-un mediu rural și, în apropierea sa, în același loc cu Arcos, se află conacul Arcos, un exemplu de arhitectură civilă, și ansamblul cramelor din Arcos, construcții populare în care se pot observa caracteristicile cramelor din zonă, integrate de mai multe spații: gură sau acces, țeavă sau cub, fund de peșteră și refolgadeiro (coș de ventilație).

Suficiente informații. Prezența cramelor sunt un element care bucură pelerinii însetați. Noi suntem pelerini, dar în timpul deplasării nu consumăm alcool, doar pepsi și/sau juice de portocale.

Chiar în capul străduței, înainte de a reintra pe traseu, dăm de un loc de care Dalai Lama ar fi mândru. Pe un mic balconș sunt prezentate toate cele necesare unor ședințe de yoga.

Castel sau resort, cam departe să verific

Traversăm râul Farelos

Punct de inițiere yoga

Ce caracterizează un pelerin

Cum noi suntem ortodoxi la origine, chiar dacă mergem pe un drum catolic la bază, decidem, cu un vot mai mult decât unanim, să ne continuăm drumul.

Ei bine, ajungem în sfârșit la ieșirea din oraș. Aici e amenajată o mică zonă de recreere. Lângă o băncuță, se pare rezervată pelerinilor, este montat un "pom" din lemn pe care sunt trecute toate calitățile pe care trebuie să le posede un pelerin. Astfel: "fe paz amor union valor caridad fuerza alegria respecto justicia gratitud humildad education confianza tolerancia generosidad", care în traducere liberă înseamnă: "credință pace dragoste uniune valoare caritate putere bucurie respect dreptate recunoștință umilință educație încredere toleranță generozitate". Google Translate îmi poate fi martor că traducerea e corectă.

Trecem pe sub un pasaj aflat sub șoseaua județeană și ne continuăm drumul paralel cu albia râului Sil. Șoseaua pe care ne aflăm continuă pe lângă șoseaua mare. Pe dealul din dreapta noastră, un deal uriaș, exact în vârful lui de "lăfăie" în toată splendoarea sa un hotel, Hotelul Paladium. Mă întreb în sinea mea, cine s-ar încumeta să escaladeze dealul pentru a găsi un loc de dormit? Oricum, gusturile nu se discută.

Continuăm drumul nostru, bucuroși că nu suntem printre cei ce au ales acest hotel pentru odihnă. Ne continuăm drumul pe șoseaua ce șerpuiește pe lângă șoseaua județeană. Un indicator de circulație ne avertizează că până la A Rua, destinația etapei de azi, mai avem 6 km, atenție, 6 km "spanioli" subliniez eu.

Intrăm în localitatea Vilamartín. De pe niște scări, un câine ne privește cam nedumerit. Se pare că își pune o întrebare existențială: ce caută ăștia pe aici?

Villamartín de Valdeorras (oficial și în galiciană Vilamartín de Valdeorras) este o municipalitate din regiunea Valdeorras, în provincia Orense, în Galicia. Atenție, aici nu sunt plăcuțe bilingve.

Relieful municipalității este caracterizat de contrastele puternice dintre valea râului Sil și munții care o înconjoară. Altitudinea variază între 1612 m (vârful Turrieiro), în nord-est, în Serra da Lastra, și 300 m pe malurile râului Sil. Valea râului este un șanț tectonic traversat de Sil și afluenții săi, cum ar fi râul Leira, și delimitată la nord de Serra dos Cabalos și Serra da Lastra, iar la sud de Serra do Eixe. Aceste parapete stâncoase și lacul Santiago en el Sil influențează caracteristicile climatice, favorizând formarea unor microclimate umede cu trăsături continentale și o puternică amprentă mediteraneană, resimțibilă în temperatură, în precipitațiile totale și în acoperirea vegetală care combină specii cu frunze precum castanul sau stejarul de plută cu păduri repopulate de pin negru. Orașul se ridică la 314 m deasupra nivelului mării.

Vestea despre Villamartín, care a fost auzită de-a lungul timpului, deși cu dovezi ale trecerii suevilor, vizigoților și o mică incidență a romanului, nu devine prezentă decât după ce Trinitarii Descalzi construiesc în parohia Correxais - o zonă privilegiată pentru frumusețea sa peisagistică - o mănăstire care va avea o mare

Fântâna pelerinilor

Pe sus e șosea nu cale ferată

Cine ar fi atât de neinspirat să urce acolo

Până și câței se miră de noi ...

importanță ca centru cultural unde se predau învățături precum filosofia, morala și gramatica.

Mai târziu, nobilimea stabilită în zonă a lăsat ca moștenire arhitecturală frumusețea palatelor lor în A Portela, cele din Camba și Valcarce, cele din Arcos, cele din Sierra de Quiroga în San Miguel și cele din Arnado, construite sub formă de castel de contele Torre Penela în secolul al XIX-lea; monumente care au fost realizate pentru orașul Villamartin.

Fosta capitală a Valdeorras își împărtășește dezvoltarea istorică cu restul regiunii, sporindu-și moștenirea patrimonială cu diverse contribuții. Diferite culturi au lăsat dovezi ale așezării lor în municipiu (petroglife din epoca bronzului la Valdegodos, și castre).

Sosirea romanilor a adus cu ei mineritul și exploatarea aurului din Sil, conectate printr-un drum important, Vía XVIII sau Vía Nova de la Braga la Astorga. Dar de o importanță mai mare a fost fondarea mănăstirii Părinților Trinitari Desculți din Correxais. Posesiunile pe care mănăstirea Samos le avea în Cernego, Leira și Arcos sunt conținute în documente din anul 922.

De la numeroșii nobili stabiliți în municipiu, au rămas palate magnifice. Decretul din 1811 care a abolit senioriile jurisdicționale a introdus noi reguli liberale în regiune. Pentru Villamartin, Tribunalele din Cádiz au relevanță istorică, deoarece abatele Ruiz de Padrón a participat ca deputat, participând activ și la abolirea Sfintei Inchiziții în Spania.

Până la reforma nomenclaturii municipale din 1916, municipiul se numea pur și simplu Villamartin. La acea dată, numele său a fost schimbat în cel de Villamartin de Valdeorras.

În Villamartin, municipiul Valdeorras este cel cu cele mai mare număr de palate și case cu blazon, construite cu materialul de construcție al zonei: ardezie și conglomerat - piatră roșie - care iese în evidență foarte colorat pe fundalul zidăriei. Palatele Arcos, La Portela afișează mai multe steme și galerii aerisite pe fațadele lor, constituind exemple interesante de arhitectură civilă. Conacul Arnado sau Castelul Torre Penela (secolul al XIX-lea) este situat pe terenul unei vechi mănăstiri a Ordinului de Santiago. Ca turnuri de veghe, se ridică două turnuri crenelate cu o deschidere centrală în formă de cruce.

Pe lângă Recoleta, biserici curioase sunt împrăștiate în parohii. Cea a lui San Julián de La Portela, un sfânt cunoscut cu afecțiune drept „sfântul de la androlla”, este o construcție romanică originală, cu un turn piramidal trunchiat și picturi în interior; cea a lui Córghomo este reprezentativă pentru zona rurală și păstrează un calvar, sub un arcsoaliu, din 1570.

Ne continuăm drumul pe lângă albia râului Sil. Albia râului se lățește și apar multe rulote și corturi amplasate în mici crânguri. Copii se bălăcesc în apa râului, semn că trecem printr-o zonă cunoscută iubitorilor de relaxare pe malul unui râu.

Se construiesc noi zone de campare

Superb peisaj pe malul râului Sil

Baraj și pod pe Rio Sil

Cu cântec înainte marș

La pas de voie spre o nouă localitate

Trecem un podișor peste un afluent al râului Sil și ... deodată marcajul dispare în neant. Unii dintre noi intră în panică, cu excepția mea. În jurul nostru sunt mulți oameni pe a căror față se citește bună dispoziție și relaxare.

La sugestia unuia dintre noi solicit părerea unui localnic legat de traseul iacobin. Acesta se oprește pentru o clipă și plin de condescendență ne indică să o luăm pe strada ce se deschide spre dreapta, să trecem pe sub podul de cale ferată și pătrunzând pe strada principală din oraș, să mai întrebăm.

Indicații mult prea precise ca să nu le urmăm, și așa ajungem în centru. Conform sfatului celui intervievat, urmează să mai întrebăm. Superb sfat, pe marginea trotuarului, un polițist pe bicicletă stătea de vorbă cu un prieten, se pare. Ok, omul potrivit apare la locul potrivit.

Răspunsul lui e similar cu un trăznet în câmp deschis. Omul se pare că știe răspunsul corect, așa că trebuie să ne întoarcem înapoi până la locul în care am apelat la primul localnic, adică vreo 800 m și să urmărim cursul râului. Omul legii știe ce spune, așa că reluăm cei 800 m, de data asta invers veniri noastre.

Ajungem la restaurantul închis unde pierdusem marcajul și o pornim pe lângă albia râului. După vreo 500 m dăm de marcajul pierdut. Deci totul e ok.

Ajungem la un baraj. E barajul Santiago de pe râul Sil, cel care crease un mic lăcușor, asta fiind motivul apariției acelei zone de camping pe lângă care tocmai trecusem. Barajul servește și ca pod rutier ce unește cele două maluri ale râului.

De data asta suntem vigilenți și ținem sub control marcajul. Chiar dacă sunt tentat să încerc trăinicia barajului, mă abțin cu greu și spre nefericirea mea trec mai departe. De ce nefericire? Deoarece imediat după baraj începe urcușul, un urcuș de neînviat.

Suntem din nou sub coama uriașului deal ce străjuiește localitatea. Jos, tot peisajul, dealuri, case vii ce se oglindesc în apa râului Sil, apă ce pare împietrită în timp. Nici urmă de valuri. Doar noi dealul și soarele ce începe să ne streseze.

La un moment dat, Carmen se oprește brusc și se apropie brusc de dealul ce însoțește poteca, căci imediat după trecerea de baraj, șoseaua s-a transformat în potecă forestieră.

La început am avut impresia că i s-a făcut rău și caută un punct de sprijin. Mă opresc și îngrijorat mă apropii de ea. Când o ajung din urmă, se întoarce și îmi oferă un pumn plin cu mure. Murea e coaptă și are parcă un gust aparte de cel știut de mine. Deci Carmen devenise culegătoare de mure în Spania.

Zăbovim câteva clipe, suficiente de a ne înfrupta din alți câțiva pumni plini cu mure. După acest scurt popas ne continuăm urcarea

Începe urcușul cel de toate zilele

La cules de mure în Spania

... și iar urcuș

prin pădure. În ultimele două zile am constatat că suntem singurii pelerini prin aceste locuri.

În zare se văd case, să fi ajuns oare? Cu această speranță ne continuăm drumul. Începe un coborâș demential, ceea ce îmi întărește convingerea că ceea ce văzusem în zare ar putea fi chiar destinația etapei de azi.

Coborârea e atât de anevoioasă încât parcă ar trebui să ne oprim și să scoatem bețele. Dintr-un copac, o păpușă ne "monitorizează" mișcările. Sper să nu facă parte din serviciile secrete spaniole. Mă gândesc la murea mâncată fără să achităm consumația, ANAF, etc.

Un indicator rutier ne avertizează că mai avem 0,2 km până la A Rua. Privită de la înălțimea la care ne aflăm, peisajul pare a fi desprins din ireal. Și așa, plini de entuziasm pătrundem în partea veche a orașului.

Trecem pe lângă o casă cam dărăpănată, pe care e prinsă o placă comemorativă: Placa Funeraria de Pompeio Reburro. Ce să fac, cu toată opoziția lui Carmen, îl convoc într-o ședință de urgență pe Google Translate. În scurt timp aflu la ce se referea placa funerară.

"În placa funerară romană de pe Calle O Bouzo, 6, 32350 A Rúa, Orense, Spania, puteți găsi o piesă de o valoare istorică și culturală incalculabilă. Această placă funerară romană este un exemplu tangibil al bogăției arheologice care poate fi găsită în regiune.

Situată într-o locație emblematică, această placă funerară romană face parte dintr-un muzeu în aer liber care vă invită să vă cufundați în istoria Romei antice. Amplasarea sa în A Rúa, Orense, o face o destinație de neratat pentru iubitorii de arheologie și istorie. Specialitățile acestui sit constau în capacitatea sa de a-și transporta vizitatorii în timpurile trecute, permițându-le să înțeleagă mai profund cultura romană și moștenirea sa în regiune. În plus, mediul său în aer liber oferă o experiență îmbogățitoare și unică pentru cei care decid să-l exploreze.

Dacă vrei să te cufunzi în istoria romană și să descoperi piese arheologice unice, Placa Funerară Romană din A Rúa, Orense, este locul ideal pentru tine". Interesant, dar credeam că e ceva mai consistentă descrierea.

Ok, dar nu înțeleg care e legătura dintre Placa Funeraria și această activitate, dar, vorba aceea: căile Domnului sunt necunoscute, așa că îmi accept criticile adresate în rafale dinspre Carmen.

Oricum, faptul e consumat, așa că îi mulțumesc lui Google Translate pentru ajutorul lui neprecupețit și fără să mai fie nevoie de supunere la vot, se decide implicarea Matildei în a ne ghida spre Casa Rural Pacio do Sil, locul unde vom înopta.

Suntem deci în A Rua, destinația etapei de azi.

A Rúa este o municipalitate predominant rurală din provincia Orense, în comunitatea autonomă Galicia. Aparține comitatului

De sus lumea se vede altfel

Se pare că suntem monitorizați

În zare pare a fi destinația noastră

Placa Funeraria de Pompeio Reburro

Valdeorras. Se află la 101 km de capitala provinciei, Orense. Un locuitor al zonei este cunoscut sub numele de rués (plural ruseses).

Conține trei parohii: A Rúa de Valdeorras, Roblido și San Xulián.

Municipiul A Rúa se învecinează la nord cu Lugués de Quiroga și la est cu Vilamartín de Valdeorras, la est, și face parte din Dieceza de Astorga. A Rúa se află la marginea nordică a văii Valdeorras.

Dealurile Cereixido se află în partea de nord a municipiului, cu Cabeza Porriñas (1.221 m) ca punct cel mai înalt. Râul Sil marchează limita sudică a municipiului. Clima mediteraneană temperată este marcată de precipitații reduse și veri uscate. Microclima și terenul său fac ca regiunea să fie excelentă pentru viticultură.

Conform lui Pliniu cel Bătrân, înainte de sosirea romanilor, A Rúa și restul comitatului Valdeorras erau ocupate de tribul celtiberian Cigurri (cunoscut și sub numele de Egurri). Numele medieval și modern al comitatului derivă de la acest trib, care înseamnă „valea Cigurrilor” (Val de Geurres). Cigurrii făceau parte din ramura cismontană a poporului asturian. Vorbeau limba celtică galeciană.

Romanii, sub împăratul Augustus, au invadat în 25 î.Hr., ducând la războiul asturian care a durat până în 19 î.Hr., deși au existat rebeliuni minore până în 16 î.Hr. Lângă A Rúa și Petín se afla Forumul Cigurrorum, centrul politic al Cigurrilor, situat pe Via Nova (via XVIII) între Bracara Augusta și Asturica Augusta.

După invaziile germanice, municipiul a făcut parte din Regatul Suebic și apoi din Regatul Vizigot. Era cunoscută sub numele de Geurres sau Giorres și a găzduit o monetărie în timpul domniilor lui Witteric și Suintila (603–631).

Musulmanii au condus regiunea pentru scurt timp, până când regele Alfonso I al Asturiei (739–757) a recucerit regiunea în Reconquista.

Comuna Valdeorras a fost depopulată după capturarea sa de către Alfonso I ca parte a Deșertului Duero, o zonă tampon pe care a creat-o între Asturia și statele musulmane. În timpul domniei lui Ordoño I al Asturiei (850–866) a început repopularea zonei nelocuite.

Oamenii care coborau munții din nord pentru văile nelocuite erau numiți foramontanos: adică „din munți”. A Rúa, cunoscută și sub numele de San Esteban de La Rúa în Evul Mediu, a fost capitala istorică a regiunii Valdeorras. Regiunea s-a aflat sub stăpânirea succesivă a regatelor Asturia, Galicia, León și Castilia.

În timpul Războiului de Independență al Spaniei, gherilele spaniole și Grande Armée a lui Napoleon s-au ciocnit în regiune.

Până la noua diviziune administrativă a Spaniei în 1833, Valdeorras a făcut parte din provincia El Bierzo și a fost considerată parte a provinciei León. Ulterior, a devenit o comarcă a Galiciei.

Cam mare țeava pentru un izvor așa mic

... și berile de bun venit

Noi cu Alban, Iulia și fiica lor Susana

Emblema A Rua este producerea vinului

Deschiderea liniei de cale ferată Palencia-A Coruña la 1 septembrie 1883 a fost un moment decisiv pentru economia regiunii.

Încă din cele mai vechi timpuri, Valdeorras a fost o regiune viticolă datorită climei și poziției sale pe râul Sil. Principala sa sursă de venit rămâne producția de vinuri și băuturi spirtoase. Identitatea municipiului este legată în mod neechivoc de vin, iar multiplele sale depozite atestă acest lucru. Acționând ca un test al calității vinurilor sale, în 2011, renumitul vinificator Robert M. Parker i-a catalogat statusul printre elita lumii vinurilor.

Deși în municipiu nu există minerit, mulți locuitori din zonă sunt activi în extracția de ardezie în alte municipalități ale districtului. Pe lângă vin și ardezie, alte activități care revigorează activitatea economică în municipiu sunt producerea de energie, tâmplăria, transportul de mărfuri, ospitalitatea, industria alimentară, o fabrică construită recent și industria auto auxiliară.

Cele mai relevante elemente din punct de vedere turistic al municipiului sunt:

- Podul Cigarrosa, un pod roman care traversează râul Sil. O vilă romană (Opus figlinum) cu băi și inscripții a fost excavată lângă pod în 1896. Aceasta a aparținut unui Pompeius Reburro. Acesta leagă orașul A Rúa de orașul Petín. Astăzi podul este pietonal. De aici provine și placa funerară montată pe zidul unei clădiri.
- Biserica Santo Estevo da Rúa, construită în secolul al XVI-lea. Este una dintre cele mai remarcabile clădiri ecleziastice din regiune.
- Barajul din zona râului Saint Martin: Pe malurile râului Sil se află un ecosistem fluvial fascinant. Pe același dig se extinde o promenadă pe malul râului cu plop frunziș și o zonă sportivă și recreativă.

Municipalitatea este traversată de o variantă a Drumului Santiago, numită Drumul Iernii. Este o scurtătură care înlocuiește iarna ascensiunea spre Cebreiro.

Începem să bâjbâim prin oraș, Matilda pare a fi din nou dezorientată. O fi soarele de vină? Străzi înguste pe care de abia se poate strecura o mașină. După 40 de minute de căutări disperate și atacați fără milă de un soare neiertător, obosiți frânți, oprim o fată ce se plimba cu bicicleta cu fiul ei. Aflăm că de fapt e franțuzoaică, măritată cu un spaniol și sunt veniți în vacanță la părinții soțului. Norocul nostru e că vorbește bine engleza.

O rugăm să sune la un taxi, dar ea, apelează la altă soluție. Îl sună pe soțul ei și îl roagă să ne ducă el până la Casa Rural. În câteva minute sosește soțul și ne urcă în mașină. Practic nu ne venea să credem că se putea rezolva bâlbâielile Matildei atât de ușor.

Pornim și după 28 de minute, circulând pe străduțe pe care sincer nu cred că aș fi fost în stare să strecur o mașină, ajungem la destinație.

Soțul franțuzoaicei ne roagă să rămânem în mașină până nu e sigur că ne-a dus unde trebuia.

Gata de plecare

Buen Camino din partea lui Alban

Se deschide poarta și un moșulică ne atrage atenția că "check-inul" se face la ora 14. Ghinion cum spune sasul, e ora 13,28 acum. Văzându-ne atât de dărâmați, acceptă să intrăm înainte de ora 14.

Intrăm și repede ne împrietenim cu el, cu soția și cu fata lor venită pentru weekend de la Madrid. Pe el îl cheamă Alban, pe soție Iulia iar Susana e fiica lor, care spre norocul nostru e vorbitoare de engleză. Susana are 34 de ani și lucrează la Madrid ca șef de proiect la Universitatea din Madrid, specialitatea electronică nucleară. Super tare fata.

Cu dormitul e aranjat, dar cu mâncatul trebuie să ne descurcăm pe cont propriu.

Amabilă, Susana se oferă să meargă cu mine în oraș la o pizzerie să cumpăr ceva pentru prânz, asta după ce bem berea de bun venit. Revenim acasă și Susana se pregătește să se întoarcă la Madrid. Mâncăm o pizza și pe a doua o păstrăm pentru cină.

Ne așezăm comod pe pat, evitând o posibilă "trântire" în pat și ațipim aproape instantaneu. La ora 19 se dă deșteptarea și executăm fără alte comentarii cea de a doua pizza cumpărată la prânz.

Urmează scrierea jurnalului și culcarea căci mâine vom avea o nouă etapă lungă. Azi am avut un traseu de 17,3 km, grei în ultima parte, dar splendiți ca peisaje.

Noapte bună

04 august 2025

Noapte de vis. Totul a fost super perfect. Am dormit 9 ore, recuperând oboseala acumulată. Alban, proprietarul ne urează Buen Camino. Frumos gest din partea lui.

Soarele a răsărit, așa că scurtele s-au ghemuit în rucsaci. Relax pentru ele azi.

Începe urcușul, cam neplăcut. E un urcuș destul de greu, așa de greu că nici nu îmi vine să fac poze. Gâfâim amândoi. E dureros de greu.

Intrăm în Albaredos, un mic sătuc uitat de lume.

Os Albaredos sau, pe scurt, Alvaredos este o localitate a municipiului Quiroga, situat în regiunea Quiroga, în provincia Lugo, în comunitatea autonomă Galicia.

Conform rezultatelor recensământului INE din 2023, are o populație de 7 locuitori. Dacă în 2023 avea 7 locuitori, câți o avea acum? Un lucru e cert, pe ulița comunei nu e niciunul.

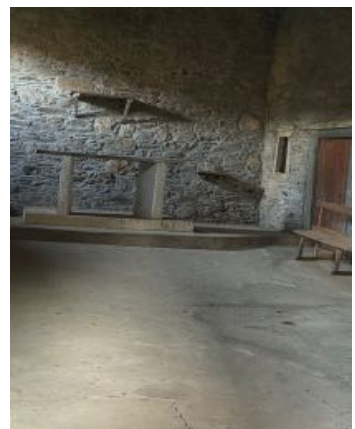
Nu tu bar, nu tu terasă unde să poți bea o americană, nimic, așa că o pornim mai departe. Urcăm dușmănos de abrupt și la un moment

Și soarele e cu noi

Nu mă aleargă nimeni, coborâșul e vina

Capela das Farrapas

dat deasupra noastră se desvăluie întreaga splendoare a unui cer de un albastru sfidător.

Ne oprim câteva minute să ne tragem sufletul. Orice urmă a "vechiului pozar" care am fost, a dispărut. Nu mă mai opresc să fac poze de teamă că replecarea poate fi dureroasă. Așa mergând încontinuu și privind doar în jos, încerc să uit de înclinația pantei pe care mă aflu.

Nu înțeleg cum se zice că traseul acesta e mai blând decât cel prin O Cebreiro? E o diferență enormă. Ne continuăm drumul cu o ușoară coborâre, dar la orizont se află un alt deal, la fel de nepopular pentru mine, ca cel pe care tocmai îl biruisem.

Intrăm într-o altă mică localitate, intrăm în Montefurado. După panoul informativ, se pare că e un sat "impozant".

San Miguel de Montefurado este o parohie din municipiul Quiroga din Lugo. În 2011, avea 162 de locuitori (84 de bărbați și 78 de femei).

Este situată pe malurile râului Sil, între cele două lanțuri muntoase mai mari ale Galiciei, Masivul Central din Orense și Serra do Courel. Influența râului face ca această zonă să se bucure de un climat mediteranean continental, cu temperaturi scăzute iarna și foarte calde vara.

Parohia poartă numele de Monte Montefurado, cunoscută și sub numele de „Boca do Monte”. A fost construită în secolul al II-lea, pe vremea împăratului Traian, pentru a devia cursul râului și a putea extrage aurul pe care acesta îl obținea spălând nămolul din bazinul antic. Are aproximativ 400 de metri lungime, 19 metri lățime și o adâncime medie de 17 metri.

O lucrare didactică dificilă pentru vremea respectivă. Se spune că romanii au tăiat o pădure de aciñeiras care se afla în apropierea locului care încă păstrează toponimul Enciñeira pentru a sparge stâncă cu foc. Romanii ar fi campat în locul Sesmil, care își ia numele de la lexionul roman al acestui nume.

Dacă facem socoteala: 162 locuitori - 78 bărbați = 84, deci satul având 84 de case, rezultă logic că în fiecare casă locuia o femeie. Logică de inginer. Cu aceste constatări, fără bar sau terasă o pornim voinicește la drum. Începe iar urcușul, cel de toate zilele se pare, pe acest traseu, urcușul fiind o constantă.

Urcăm și parcă urcușul nu se mai termină. Trecem pe lângă o potecă ce ne-ar duce la o cascadă, o deviere de la traseu, tot prin urcuș, traseu care, sincer, nu ne surâde, așa că notăm existența cascadei și ne continuăm urcușul.

Ajungem la o capelă, Capela das Farrapas. Este părăsită, dar pozitiv e faptul că e dotată cu un mic gemuleț de "vizitare" pentru trecătorii curioși, eu, recunosc, sunt unul dintre aceștia.

Nu i s-a aprins un bec, e soarele

Spre cascadă

Suntem în Bendillo

Da, și noi iubim Camino

Capela Farrapas este o clădire dreptunghiulară cu o singură navă, cu o sacristie pe partea stângă și un portic pe fațada principală. Acoperișul, din plăci de ardezie, este în două ape.

Templul a suferit o restaurare care a îndepărtat vechiul înveliș de var de la exterior, lăsând pereții cu piatră aparentă.

Este situată în apropierea satului, la intrarea de pe drumul N-120, lângă moara de ulei unde se organizează anual târgul de ulei Quiroga.

Capela San Xoan das Farrapas este un loc de cult folosit doar o dată pe an, pentru celebrarea slujbei în cinstea lui San Xoán Bautista, cu ocazia festivalului orașului Bendilló pe 29 august.

Nu avem cum să așteptăm aceste festivități, așa că ne continuăm urcușul și intrăm într-o localitate ceva mai mărișoară, intrăm în Bendillo.

Cultivarea măslinilor a fost foarte prezentă în Galicia încă de pe vremea romanilor. Primii coloniști consumau măslină, deși nu cunoșteau metodele de extragere a uleiului. Romanii au fost cei care au învățat aceste metode, care au fost transmise apoi pe întreg teritoriul.

Galicia a devenit unul dintre teritoriile cucerite care au exportat cel mai mult ulei către Roma în secolele I și II. Acest mod de cultivare a dispărut pe întreg teritoriul în timpul Monarhiilor Catolice, într-o politică de favorizare a altor părți ale regatului lor. Aceștia au ordonat smulgerea unei cantități mari de măslină, iar cultivarea lor a fost interzisă.

În valea Quiroga, în Lugo, cultivarea măslinilor este încă dezvoltată, iar uleiul este produs în mod tradițional. Este cunoscut sub numele de „aurul Silului” pentru calitatea sa extraordinară.

Bendilló păstrează una dintre morile folosite pentru producerea uleiului. Are aproximativ 300 de ani. Este deținută de Guillermo Nogueira. Constă dintr-o „pía de moer”, o piatră circulară cu canale pe margini, aflată în interiorul unei alte roți, „Moema”, și este învârtită de forța unui măgar sau a unui catâr.

Măslinile sunt puse manual într-o pâlnie de lemn și cad treptat, fiind zdrobite. Odată ce sunt transformate în pastă, sunt mutate și presate în presa de măslină pentru a obține uleiul. Sâmburele de măslină este folosit drept combustibil.

O casă în ruină ne apare în față. Cred că nu cu prea mulți bani ar fi putut fi recondiționată și folosită ca un bar în calea pelerinilor. Oricum, nu e de vânzare, iar eu nu am fondurile necesare pentru investiție.

De fapt Bendillos, sau cum mai e cunoscută, Santa María de Bendilló este o parohie a municipiului Quiroga din regiunea Quiroga, provincia Lugo. În 2007 existau 59 de locuitori, dintre care

Păcat că nu e de vânzare

Suntem pe drumul bun

Iglesia Santa Maria de Bendillos

24 bărbați și 35 femei, ceea ce reprezintă o scădere de 2 locuitori față de anul precedent, 2006.

În Bendilló, din anul 2000 se organizează un festival gastronomic dedicat uleiului: Târgul Uleiului de la Bendilló, unde se produce ulei de măsline pur într-o moară de ulei restaurată.

Nu înțeleg cum în fiecare din aceste mici localități, cu foarte mici excepții, bărbații sunt mereu în minoritate. Oricum, pe o piatră stă scris, alb pe roșu: Love, deci chiar dacă bărbații sunt în inferioritate numerică, ei oferă iubire, și în definitiv, asta contează.

Un indicator ne atrage atenția că suntem pe drumul cel bun spre Santiago de Compostela, deci nu mai e loc de îndoială că vom ajunge acolo.

Trecem pe lângă Iglesia Santa Maria de Bendillos. Suntem norocoși, biserica e prevăzută cu un mic gemuleț pentru ca cei curioși să poată vedea ce cuprinde interiorul. Norocul se pare că ne urmărește căci o placă orientativă ne spune câte ceva despre biserică.

Ce nu am înțeles este faptul că respectiva placă este poziționată în spatele bisericii. O fi vreun joc local, cine găsește primul placa? Nu știu, dar un lucru e sigur: eu am găsit-o și chiar am descifrat-o cu ajutorul prietenului meu Google Translate. Astfel:

Cea mai veche știre despre Biserica Bendilló despre care avem dovezi este din 1489, la acea vreme biserica exista deja, așa cum este trecută evident în testamentul lui Ruy Gonzalez de Chan de Pena care apare transcris în „Colecția documentară a Arhivei Casei Otero de Quiroga s. XIII-XVIII” Pablo S. Otero de Quiroga. În ultimul testament al acestui personaj este consemnată intenția sa ca, după trecerea în neființă, cinci maravedi să fie donate bisericii Santa Maria de Bendilló. Astfel:

„Poruncesc să fie îngropat acest trup al meu în Spitalul din Quiroga, în fața altarului Santa Catalina, într-un loc care este acolo, dacă nu fac un mormânt acolo mai devreme, și le cer prietenilor mei să se grăbească să aducă respectivul mormânt și să facă un comemorativ undeva dacă nu îl fac mai devreme. Poruncesc, în folosul bisericii, o sută de maravedi de perechi de albe [...] Poruncesc lui Santalla de Bendollo douăzeci de maravedi de perechi de albe în folosul bisericii. Poruncesc lui Santa María de Bendilló cinci maravedi de folosul bisericii [...]”.

Este posibil, în ciuda tuturor lucrurilor, ca existența sa să fi fost anterioară, existând un acord din 1233 între episcopul de Astorga Nuño I și Ordinul Sfântului Ioan al Ierusalimului privind puterile și distribuția drepturilor ecleziastice în bisericile Sfântului Ioan situate în dioceza de Astorga, care numește în mod specific biserica Sfântului Mihail de Montefurado și spune: ”cu toate celelalte biserici din Quiroga”, în acest ultim grup existând posibilitatea ca Biserica din Bendilló să fi fost inclusă, care aparținea efectiv diocezei de Astorga și asupra căreia Ordinul Sfântului Ioan avea dreptul de prezentare și patronaj.

Bine că avem și coborâș

Și râul Sil e cu noi

Da, și coborâșul e dificil uneori

Iar începe urcușul

Orice tunel are o lumină la ieșire

Pare chiar posibil ca existența Santa Maria de Bendilló să fi fost anterioară apariției Ordinului Sfântului Ioan în valea Quiroga; nu pare foarte improbabil că s-a întâmplat la fel ca vecina sa Santa Eulalia de Bendollo, care în 1215 a fost donată de regele Alfonso al IX-lea Bisericii din Astorga și episcopului acesteia, D. Pedro;

În orice caz, proeminența sa pare eclipsată de alte biserici mai importante și mai mari, cum ar fi Bendollo, Montefurado sau Hospital.

Lămurii pe deplin, având râul Sil, undeva jos, ca însoțitor, începem un coborâș care pe unele locuri ne-ar cam îndemna să scoatem din rucsac bețele. Rezistăm cu succes acestei idei, idee care ne-ar retrograda din categoria pelerini de elită.

Bucuria e de foarte scurtă durată. În fața noastră se prefigurează un nou urcuș, parcă mai neprietenos decât cele de până acum. Fără ezitare abordăm cu entuziasm provocarea.

Brusc, ne trezim în fața unui tunel pe sub calea ferată. Fără sfială pătrundem în el, siguri fiind că la capătul lui vom găsi o lumină.

Bănuiala noastră se adevărește și la ieșirea din tunel ne întâmpină bucurios să ne revadă, un soare ce între timp și-a sporit dogoarea. Cum se pare că ar fi normal prin aceste locuri, începe un nou urcuș.

De data asta lipsa micului dejun și mai ales lipsa americanelor începe să își pună amprenta pe viteza noastră de croazieră. Eu cel puțin îmi imaginez momentul în care barmanul îmi va oferi berea de bun venit, dar se pare că mai avem până să ne bucurăm de acel moment.

Fără să ne dăm seama, intrăm în super mica localitate Soldon, super mică, dar cu tradiții istorice.

O Soldón este un sat de munte, situat în parohia A Seara, în municipiul Quiroga. În 2007 avea 21 de locuitori.

O Soldón este situat în Sierra de O Courel, la poalele drumului care leagă satul Quiroga de Vega de Valcarce din León. Este situat pe partea de vest a acestui drum, urcând pe munte, la o altitudine cuprinsă între 875 și 950 m. La est de sat se află Fonte de Cais, unul dintre cele mai înalte vârfuri din O Courel, cu 1.419 m.

Râul care trece prin Soldón este un pârâu numit Carrozo de Pinacedo, care la intrarea în sat se contopește cu râul Soldón. Acesta, care este un curs mai mare, se varsă în râul Sil la 20 km spre sud și trasează un traseu paralel cu satul, la est de acesta.

Deci localitatea are de toate, mai puțin locuitori, și din cei 21 de locuitori nici nu știm câți bărbați sunt.

Are o capelă și un mic cimitir, deși biserica parohială nu se află în O Soldón, ci în satul A Seara. A avut o școală unitară, construită în comună în 1939 și care a funcționat între 1940 și 1974.

E greu pe jos, dar pe bicicletă ...

E minunat să poți să te apropii de cer

Iar la cules de mure în Spania

Barul Casa Pobo

Ok, așa cum ar spune un clasic în viață: "ghinion". În consecință, ne continuăm urcușul. Pe lângă noi trece un pelerin pe bicicletă, care înfruntând vicisitudinile urcușului se încăpățânează să rămână în șă. Noi pe jos de abia ne târâim iar el pedalează neabătut în sus, spre noi victorii.

De fapt eu nu am reușit, până acum, să înțeleg pelerinii pe bicicletă. Am convingerea că pentru ei Camino e o probă sportivă. Treci glont fără să vezi nimic în jur, fără să poți înțelege nimic din ceea ce e în jur. Ok, dar, fiecare cu gusturile lui.

Am ajuns imediat sub coama dealului. Brusc, Carmen se oprește și se îndreaptă instantaneu către peretele dealului ce urmează poteca. Pentru un moment am crezut că i s-a făcut din nou rău și am început să îmi fac tot felul de scenarii. După câteva minute de suspans, se întoarce Carmen cu un pumn plin de mure pe care mi le oferă. Sunt coapte, dulci și mai ales gratis. Sunt delicioase, și în consecință, Carmen se poate lăuda că a fost în Spania la cules de mure.

În minuscula localitate unde intrăm dăm de o bătrânică ce stătea de vorbă cu niște muncitori. E patroana barului Casa Pobo. Fără să mai fie nevoie să supunem la vot, ne trântim pe două scaune ce străjuiau o masă liberă.

Mâncare nu are, în schimb cafea are, așa că eu servesc o americană, iar Carmen o cola. Clipele de răgaz la Casa Pobo au fost revigorante.

Cu greu ne ridicăm de la masă și o pornim din nou la drum. În fața noastră se văd zidurile Castelului de Os Novais. Asta e, poteca noastră trece pe la poalele castelului, așa că acceptăm, fără un entuziasm declarat, continuarea urcușului. Trecem printre 3 case înghesuite și ieșim în fața castelului, castel închis la ora asta când tot spaniolul își respectă siesta.

Castelul a fost construit în secolul al XII-lea într-o locație strategică pe Sil. A fost locuit de Cavalerii Ospitalieri din San Juan de Jerusalem, de unde își desfășurau controalele administrative ale misiunii lor.

Clădirea nu a fost restaurată și se pot distinge rămășițe de ziduri, șanțuri de apărare, ferestre și uși. Are o culoare roșiatică din cauza oxidării pietrei cu care a fost construit.

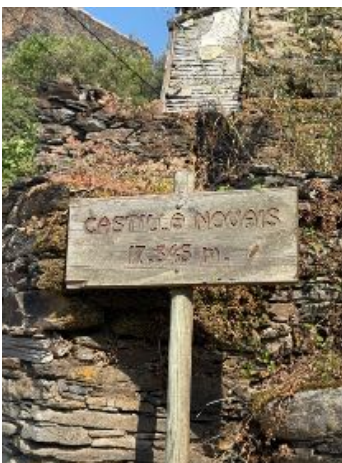
Palatul are un plan trapezoidal și a fost închis în secolul al XIII-lea. Pe frontispiciu se poate vedea crucea malteză.

Turnul a fost construit în secolul al X-lea, posibil peste o construcție anterioară. Are un plan pătrat și își păstrează zidurile groase, care denotă caracterul său defensiv.

Legenda spune că exista un tunel care lega castelul de malul opus al Silului, un pasaj pe care fiica domnului din Torrenovaes îl folosea pentru a se întâlni cu un țăran obișnuit. Tatăl său a aflat de întâlnirile lor și a ordonat ca cele două intrări să fie astupate cât

Un juice la Casa Pobo

Am ajuns la Castelul O Novais

Fără atestat de alpinisti, am ajuns aici

timp ei erau înăuntru, rămânând acolo pentru totdeauna. Din părul blond al fiicei ies pepitele de aur care umpleau silozul, iar în nopțile cu lună plină încă se mai aud suspinele îndrăgostiților.

Atenție: urcușul spre castel este foarte abrupt; de la parcare, aproximativ 250 de metri cu o pantă considerabilă. Deci o pantă ce nu pare de loc abordabilă pentru noi, așa că plecăm mai departe.

Trecem pe podul Castelului, pod peste care au trecut și trupele lui Napoleon în dorința nereușită de a supune popoarele galice. Podul de peste râul Castelo das Eiras pe ruta Quiroga Encomenda, coincide într-o secțiune cu Camiño de Inverno.

Este documentat faptul că francezii au mășăluit prin aceste ținuturi în secolul al XIX-lea și, la trecere, au dat foc Castelului dos Novais, pierzându-se astfel arhiva despre Encomenda Ordinului Sfântului Ioan al Ierusalimului care se păstra acolo.

Pe un alt panou citim faptul că în luna iunie 1809, trupele napoleoniene conduse de mareșalul general Soult Despois, în retragerea lor din Galicia, au incendiat castelul, arzând toată documentația arhivată aici.

Asta e un adevărat ghinion, cum zice sasu, oricum nu intenționam să urcăm în castel, din două motive: e târziu și suntem frânți de oboseală. De flămânzi nu mai e vorba, dar e și închis.

Continuăm drumul pe o potecă cam îngustă pentru așteptările noastre și intrăm în Caspedro. Caspedro este o localitate din parohia Quiroga, în municipiul Quiroga din regiunea Quiroga, în provincia Lugo. Nu se știe cu precizie câți locuitori are, dar un lucru e cert, are 4 case.

La poarta uneia din case, luăm contact cu un panou care ne vorbește de legenda tinerei din Castelul Novais. Îmi pare nespus de rău, dar în ciuda tuturor obiecțiilor lui Carmen, dacă e vorba de o legendă, atunci trebuie să o descoperim.

De fapt unele amănunte le aflasem deja lângă castel, dar legenda unei iubiri interzise trebuie relevată spre știința celor ce nu ar accepta să se ajungă într-o astfel de situație. De fapt, legenda o aflasem, dar e atât de duioasă că merită să o reiau.

Dar dacă ceva înconjoară castelul într-un halou de mister, este legenda care a supraviețuit trecerii timpului. Se spune că fiica stăpânului din Torrenovaes, o tânără de o frumusețe de neegalat, a avut în secret o dragoste interzisă cu un țăran de pe celălalt mal al râului Sil.

Întâlnirile lor au avut loc într-un tunel ascuns care lega ambele maluri. Cu toate acestea, când tatăl a descoperit relația, a ordonat ca pasajul să fie zidit cât timp tinerii erau înăuntru, condamnându-i la o moarte tragică. Tradiția asigură că pepitele de aur din Sil se nasc din părul blond al tinerei femei și că, în nopțile cu lună plină, suspinele îndrăgostiților prinși în capcană încă se pot auzi.

Capela San Roque

Un pic de odihnă și documentare, e ok

Iată-ne și la Castel în vârf de munte

Plini de informații prețioase și dornici de a finaliza etapa, trecem pe lângă Capella San Roque, care ne oferă posibilitatea de a privi înăuntrul ei prin enormul de mic gemuleț cu care e dotată ușa de la intrare. Frumos interior, dovadă că edificiul nu e părăsit total.

Începem un umil coborâș, umil deoarece e presărat cu bolovani lucioși. Important e că am rezistat ispitei și nu am făcut uz de bețele din dotare. Suntem doar pelerini cu experiență.

Recunosc că am întâlnit destul de mulți pelerini care pe drum drept, se sprijineau în câte 2 bețe fiecare. Dacă priveai mai atent la ei, puteai ușor citi pe chipul lor că bețele îi cam încurcau la mers, dar pelerinul trebuia să aibă cel puțin un băț de sprijin, așa apare în clasicele tablouri cu pelerini.

Lăsăm în spate Castelul Os Novais împreună cu legendele lui, dar și podul care a creat probleme serioase trupelor lui Napoleon aflate într-o fază de retragere intempestivă, fugărite de spanioli.

Privesc înapoi, Castelo os Novais, dar privesc și înainte, unde se întrezărește un urcuș surprinzător de abrupt. Dacă ar fi posibil aș alege să înoptez la Castel, dar dacă tatăl fetei "deosebit de frumoase" își dă seama de ceea ce a făcut și ne trezim cu el dorind să mai facă și alte victime, așa că decizia corectă este să ne continuăm drumul, chiar dacă asta presupune un nou urcuș.

Poteca urcă prin pădure, lucru favorabil nouă, deoarece suntem protejați de soarele care se pare că și-a intrat serios în pâine. Ieșim entuziaști din pădure deoarece jos, în vale, mult sub noi, se vede albia râului Sil, râu care ne-a fost mereu "aproape" în aceste zile.

Curând ne trezim sub coama dealului care la un moment dat mi-a pus la îndoială vocația mea de pelerin adevărat. De la acest nivel, undeva în zare se întrezăresc un grup de case. Să fie oare destinația etapei de azi? Ar cam fi cazul.

Începe, în sfârșit, coborâșul. Drum de țară cu un pietriș supărător, dar cu obiectivul etapei în față, parcă nu mai e atât de derajant. Oricum, am intrat într-o zonă viticolă ceea ce mă îndreptățește să cred faptul că deseară poate voi degusta un tinto.

Intrăm în Caspedro, o localitate care și pentru un cătun ar fi ceva prea mare. Câteva case și nici-un locuitor pe stradă. Hai să nu fiu rău, un câine ne întâmpină cu deopotrivă curiozitate și mirare. Cred că în sinea lui se întrebă: de unde au mai apărut și ăștia?

Și ca să dovedesc că am dreptate, cu toate obiecțiile din partea lui Carmen, împreună cu prietenul meu Google Translate, descifrez câteva rânduri ce se mai pot citi, restul fiind degradate de trecerea timpului.

Caspedro este un cătun din municipiul Quiroga, (parohia San Martiño de Quiroga).

Localitatea este situată în Comarca de Quiroga, în provincia Lugo, în comunitatea autonomă Galicia.

Și Ponte Castelo, săracul Napoleon ...

... și iar urcarea

Basm sau realitate ...

Acolo jos trebuie să ajungem

Conform datelor recensământului INE din 2023, are o populație de 23 de locuitori.

Că sunt doar 23 de locuitori e o certitudine, dar, nici nu pot să le spun străzi, spațiul dintre case mi-ar face imposibil pentru mine să mă strecor cu o mașină. Vorba aceea, și pe trotinetă te lovești de pereții caselor.

Acum se explică faptul că nu am văzut pe nimeni pe stradă în momentul în care am tranzitat locul. În schimb, casele sunt adevărate opere florale. Sincer să fiu, mi se pare foarte greu să întreții aceste flori, deoarece totul e înflorit și parcă îți umple sufletul de dragoste de viață. De fapt, indiferent pe ce traseu mergi, impresia care îți rămâne viu întipărită în minte este o senzație de reîntoarcere acasă, o casă pe care o purtăm în suflet, dar pe care uneori reușim să o uităm, o casă în care simți armonia cu tine, dar și cu tot ce e în jurul tău.

Camino este calea către reîntoarcerea, a fiecăruia dintre noi, la matricea din care am fost creați. Vedeți, biserica ne învață că Adam a fost făcut din lut peste care Dumnezeu a suflat viață, ei bine, acum pot spune că nu lutul a stat la baza creației, ci iubirea, iubire care nu e altceva decât o formă de energie. Așa că Adam a fost creat dintr-o energie izvorâtă din iubire.

Se vorbește de păcatul strămoșesc ca un "cadou" pe care Adam ni l-a lăsat "moștenire". Ei bine, am îndoieli în ceea ce privește moștenirea acestui cadou. După părerea mea, după apariția lui Adam și al Evei, Creatorul și-a dat seama că "softul" introdus în aceste creații, avea o eroare, fapt care scoaterea lor din Eden nu a fost altceva decât "up date" necesar unor corecții de funcționare.

Vedeți, pe Camino ai posibilitatea de a vedea întreaga noastră evoluție cu totul și cu totul alți ochi. Biserica spune: "crede și nu cerceta". Ei bine, Camino spune: "cercetează și descoperă", asta doar pentru cine e pregătit să înțeleagă.

De ce credeți că a trebuit să ajung la vârsta de 71 de ani ca să descopăr Camino? Descoperirea Camino s-a produs doar în momentul în care Universul a înțeles că sunt pregătit să înțeleg această taină numită Camino. Sunt mulți pelerini pe Camino, unii pentru că e cool, alții ca fiind un concediu ieftin, iar alții din habotnicie religioasă.

Sunt însă puțini cei care merg pe Camino pentru a se redescoperii. Oricum eu sunt dator Universului că mi-a dat posibilitatea de a nu mă înscrie în aceste prime 3 categorii. Mă consider un privilegiat al Universului.

Dar, stop filozofie, căci mai avem încă de mers până la Quiroga. Trebuie să fiu sincer cu mine, Camino mi-a deschis un nou capitol în viața mea, făcând să văd într-o cu toată altă lumină lucruri pe lângă care trecusem, de foarte multe ori, lucruri pe care nu le înțelesesem până acum.

Fără să îmi dau seama intrăm în foarte mică localitate Pacio Vello.

Trecem prin Caspedro

Ermita de Caspedro

Am intrat în Quiroga

Trecem voioși, cu gândul că acel grup de case pe care îl zărisem nu este altul decât destinația etapei de azi.

Cum speranța moare ultima, uite, suntem la intrarea în oraș. Quiroga este o municipalitate din provincia Lugo, în comunitatea autonomă Galicia. Este capitala comitatului Quiroga. Partea de sud a orașului Quiroga fiind mărginită de râul Sil. Principalele activități economice sunt agricultura, care se concentrează în principal pe struguri și mășline, creșterea animalelor și mineritul.

Mășlinele sunt cultivate în Quiroga, unde au fost o tradiție, deoarece clima este optimă pentru cultivarea lor. În 2020, Quiroga a produs 40.000 de litri de ulei de mășline.

Municipiul Quiroga este o zonă naturală interesantă (peste 50% din suprafața totală este protejată).

Integrată în regiunea Quiroga, capitala, este situată la 84 de kilometri de capitala provinciei. Are o suprafață de 319 km².

Structura fizică municipală este definită de poalele muntoase ale Sierra del Caurel și de rețeaua fluvială constituită de râul Sil, ca principal colector, și râurile Quiroga, Soldón, Selmo și Bibey, care formează o importantă rețea de afluenți secundari. Mișcările terțiare ale Terțiarului au determinat crearea unui set de falii și fracturi, împreună cu blocuri, diferențiate în special sub forma unor chei adânci din care ies la iveală mici văi fluviale. Altitudinea teritoriului oscilează între 1639 de metri (pico Formigueiros), în mijlocul lanțului muntos Caurel, și 230 de metri pe malurile râului Sil. Orașul se ridică la 267 de metri deasupra nivelului mării, în valea Sil.

Quiroga are o populație de 3057 de locuitori (INE 2024).

Principalele activități economice sunt agricultura, cu accent pe cultivarea viței de vie cu Denumire de Origine Ribeira Sacra, creșterea animalelor și mineritul (are o carieră de ardezie). Se cultivă și măslinul, lucru destul de neobișnuit pentru aceste latitudini, uleiul fiind produs manual. Grădinile de legume și zonele de pășune sunt culturi importante. Există, de asemenea, două centrale hidroelectrice importante. Sectorul serviciilor ocupă cel mai mare procent din populația activă a municipiului.

Localizarea văii Quiroga o face potrivită pentru practicarea unor sporturi precum parapanta, drumețiile sau raftingul.

Intrând în oraș, am evitat astfel de admonestările evidente care mi-ar fi fost adresate, fără echivoc, atât mie cât și lui Google Translate, factor implicit în documentările mele.

După atenta documentare, rolul lui Google Translate îl ia Matilda. Să o vedem acum dacă se descurcă. La un moment dat observ că am pierdut semnalul, așa că Matilda e pusă în imposibilitatea de a își etala abilitățile. Orașul e practic un oraș ca din vestul sălbatic. O stradă principală și foarte puține străzi adiacente.

Iată-ne la destinație

... dar și la berea de bun venit

Iglesia San Martino de Quiroga

Primăria Quiroga

Decizia pare a fi unică: continuăm drumul pe marcaj. Decizie reușită, căci o terasă ocupă inclusiv trotuarul. Ridicăm ochii și ... miracol, ne aflăm în fața Hostal Quiper.

Cu ajutorul unui ospătar, reușim să pătrundem în hostel, asta deoarece nu era încă ora pentru check-in. Ne cazăm și, așa cum ne șade bine ca pelerini cu tradiție, coborâm să bem berea de bun venit.

Berea a fost superbă, însă simt cum se pregătește o răzmeriță stomacală. Îmi amintesc că iar am plecat de dimineață fără să mâncăm. În consecință, ne îndreptăm către primul restaurant care servea mâncare. Meniul excelent, serviciul ireproșabil, și la final, noi super mulțumiți. În felul acesta posibila răzmeriță a fost anihilată încă din fașă.

După masă reluăm programul zilnic. Facem un duș și dormim 2 ore. Se pare că oboseala și-a spus cuvântul.

La ora 19,30 ieșim în oraș. Trecem pe lângă Biserica Parohială San Martino care are două mari inconveniente pentru noi: e închisă și nici nu are fereastră de "vizitare".

Avem totuși un nesimicativ avantaj, un panou informativ o străjuie, suficient ca Google Translate să mă informeze.

Biserica parohială San Martiño de Quiroga a fost construită între 1864 și 1870 într-un stil neoclastic pronunțat, cu un plan în cruce latină și două turnuri grațioase care comprimă fațada. Altarul principal, recent restaurat, este neoclastic, cu sculptura lui San Martín.

Altarul din stânga este, de asemenea, neoclastic, cu sculpturile lui San Miguel, din secolul al XVIII-lea, și ale Neprihănitei, din secolul al XVII-lea. Altarul din dreapta are un design mai modern.

În deschiderea ușii din dreapta navei principale, care nu este folosită și este închisă cu un vitraliu care face aluzie la elementele patimilor lui Hristos, apare o figură a lui Hristos răstignit din secolul al XVII-lea. Sculptura e din secolul al XVII-lea, nu răstignirea.

În altarele laterale: în dreapta este figura Doloroasei; iar în stânga este cea a Inimii Sacre.

În interiorul bisericii se află crucea parohială de argint, compusă dintr-un miez de lemn, cu o bordură de lisés și o bază hexagonală pe două etaje, cu reliefuri și statuete ale lui San Martín distribuindu-și mantia cu susul în jos, din secolul al XVII-lea.

Oricum, ușa de la intrarea laterală este o adevărată operă de artă. Ei, asta e, aș spune "ghinion" cum spune sasu, dar nu vreau să îi fac o reclamă indirectă.

Este un mister pentru mine, până azi nu am avut parte să particip la nici-o slujbă Misa, iar toate bisericile au fost închise.

Lumea se distrează

Traseul de azi, 28,3 km

Gata de plecare

Intenția noastră a fost să servim cina și în consecință să degustăm clasicul vin specific regiunii, sperând să fie tinto.

Nici-o șansă să degustăm ceva local, așa încât ne așezăm la o masă la o terasă și servim niște batoane cu brânză și bem bere, căci terasa nu servea vin. Pe stradă e lume multă, în special tineri animați de o veselie pe care eu, ca "bătrân" pelerin nu o înțeleg. Dacă stau să mă gândesc, nici la vârsta lor nu am fost așa. La Sighișoara eram tentat de jocuri pe Vilafranca și pe Braite sau pescuitul pe Târnava, apoi a urmat adolescența la Liceul Militar Dimitrie Cantemir, Școala de Ofițeri de Radiolocație, apoi Facultatea și ... într-un final ... însurătoarea.

Parcursul meu prin viață, zic eu, a fost unul lipsit de acest gen de a îmi manifesta "entuziasmul" că trăiesc.

Pentru că e încă devreme să ne retragem în cameră, mai bănuim prin oraș. Trecem pe lângă sediul Primăriei, o clădire în stil autogton din piatră, având un clopot deasupra. Bănuiesc că acesta era folosit atunci când se anunța că s-au deschis ghișeele în vederea achitării dijmelor.

Oricum, pe clădire flutură steagul Spaniei, al Galiciei și cel al Quiroga. Frumos gest.

Azi am avut o etapă lungă. Am parcurs 28,3 km. A fost un drum destul de greu, din care nu au lipsit nici urcușurile și nici coborâșurile dificile, dar ce a fost foarte dificil, a fost lipsa teraselor sau barurilor unde puteai să îți tragi sufletul.

Suntem în cameră și ne pregătim de culcare. Și mâine vom avea o etapă lungă, dar sper să nu fie tot atât de obositoare ca cea de azi.

Afară s-au aprins luminile. Camera noastră dă chiar deasupra terasei plină de tineri care petrec zgomotos. Să sperăm că vom putea dormi în liniște.

Cu aceste speranțe ne așezăm în pat, pentru că mâine trebuie să fim odihniți. Camino continuă.

Noapte bună

05 august 2025

Noapte de vis. Se pare că tinerii s-au sesizat că sus dorm niște pelerini care mâine trebuie să înfrunte noi aventuri, așa încât la ora 22,00 au închis petrecerea.

Coborâm și la terasa din imediata apropiere a hostelului mâncăm câte un croissant și bem clasicele americane, asta ca să înăbușim din fașă o nouă posibilă răzmeriță ca cea de ieri.

La ora 7,14 intrăm în traseu. De la început poteca atacă un urcuș abrupt. Așa o fi tot Camino Invierno? Eu sunt tare curios, dacă tot îi

De data asta, servim micul dejun

... și plini de entuziasm părăsim Quiroga

Urcușul "cel de toate zilele" ...

... dar și coborâșul "cel de toate zilele"

zice Camino de iarnă, cum s-ar descurca pelerinii iarna, dacă vara e atât de greu?

Nici nu îți vine să faci poze, deoarece găfăim amândoi și îmi e teamă că dacă mă opresc să fac poze, cu greu mă voi porni. Așa că, găfăim și ne continuăm drumul.

Nu poate cineva să spună că "ne plângem de milă", dar starea asta nu e departe de adevăr. Intrăm în Ribas de Sil, o localitate cocoțată pe munte.

Ribas del Sil este o municipalitate spaniolă din provincia Lugo, Galicia. Aparține regiunii Quiroga și face parte din regiunea Ribeira Sacra.

Reședința municipalității este San Clodio, deși fosta capitală a fost Torbeo. San Clodio este situat lângă râul Sil și este legat de Quiroga prin mai multe poduri, inclusiv Podul de Fier, proiectat de inginerul civil Pelayo Mancebo de Agreda.

Principalele activități economice sunt agricultura (în special vinificația), creșterea animalelor și mineritul (există o carieră lângă Rairós), dar merită menționat și turismul, deoarece este situat în regiunea Ribeira Sacra, în special în meandrul A Cubela din Canionul Sil.

Ribas de Sil este situat în sudul provinciei Lugo și este singura municipalitate din această provincie care se află în întregime pe malul stâng al râului Sil, împreună cu capătul sudic al municipalității Quiroga. Parte a regiunii Quiroga, capitala, San Clodio, se află la 85 de kilometri de Lugo.

Relieful este accidentat, urcând brusc spre sud de râul Sil, care se învecinează cu Quiroga, Puebla del Brollón și Monforte de Lemos. La sud, lanțul muntos Serra das Cabanas și vârfurile A Mallada (1.018 m), A Moá (1.123 m) și Cerengo (1.234 m) marchează granița cu provincia Orense. Râul Sil este îndiguit cu puțin timp înainte de a trece prin San Clodio, în rezervorul Sequeiros.

Altitudinea variază de la 1.234 metri (vârful Cerengo) la 230 de metri pe malurile râului Sil. Capitala, San Clodio, se ridică la 240 de metri deasupra nivelului mării.

Se învecinează cu municipalitățile Monforte de Lemos din Lugo la vest, Puebla del Brollón la nord-vest și Quiroga la nord și est, și cu municipalitățile Castro Caldelas, Río și Puebla de Trives din Orense la sud.

Are o populație de 904 locuitori (INE 2024).

În 2020, avea o populație de 931 de locuitori, potrivit INE, ceea ce o face una dintre cele mai puțin populate municipalități din provincia Lugo. Dintre acestea, 614 sunt concentrate în capitală, San Clodio, singurul oraș cu peste 100 de locuitori.

A Ponte da Barxa

Am intrat în Barxa do Lor

Iglesia Barxa do Lor

Incertă istoria, așa că ne continuăm drumul. Trebuie să îi fiu recunoscător lui Google Translate că în timpul traducerii mi-am mai tras sufletul. Nici Carmen nu a contestat oprirea, deoarece și ea de abia aștepta un motiv ca să ne oprim.

Ce să facem, călătorului îi șade bine cu drumul s-ar zice, noi însă nu avem nici timp și nici unde să ședem, deci ne continuăm urcușul. Parcă s-a mai domolit panta pe care mergem, asta poate puținului răgaz în care ne-am documentat.

Iar începe gâfâitul. E încă răcoare, așa că suntem cu scurtele pe noi. Cred că și acesta ar putea fi o cauză a faptului că urcăm mai dificil. Oricum, cu toate aceste "neajunsuri" oarecum insurmontabile, intrăm în Nocedo.

Să vedem dacă Google Translate ne va oferi o nouă mică pauză de a trage aer în piept, fără a fi pe pantă. Ok, și de data asta ne-a ascultat dorința.

Nocedo este o localitate din parohia Nocedo, în municipiul Coruña dos Blancos, regiunea Limia. Conform Institutului de Statistică din Galicia, în 2010 existau 145 de locuitori (75 de bărbați și 70 de femei). Uraaaaa, suntem majoritari.

Încercăm să găsim o terasă sau un bar ca să ne tragem nițel sufletul, dar nici-o speranță de reușită. Vedeți, acest lucru constituie un mare handicap pentru pelerinii pe Camino Invierno, și anume lipsa totală de locuri unde să te poți opri pentru un suc, sau pentru cel puțin o clipă de odihnă.

Începe un coborâș poate la fel de neplăcut ca urcușul. Coborârea se face pe un drum cu bolovani alunecoși care te obligă să analizezi solul înainte de a te decide să faci un pas. Practic nu știi dacă pe timp de ploaie am fi reușit să parcurgem acest drum, dar iarna ...?

Jos dăm de un pod medieval, ce după intuiția mea ar fi opera tot a bieților romani. Este Puente de Barxa de Lor. De fapt aflăm foarte repede că acest pod se află în localitatea A Ponte.

În orașul A Ponte, între municipalitățile A Pobra do Brollón și Quiroga din Lugo, găsim un loc frumos, format de acest mic sat, de râul Lor și de podul Barxa de Lor, vechi de secole, cunoscut și sub numele de Ponte da Labrada.

Podul Barxa de Lor are trei arcade: cea mai mare este arcuită, cu o deschidere de 20 de metri; o alta este semicirculară, lungă de 9 metri; iar o a treia este ascunsă de una dintre vechile clădiri adiacente structurii vechi de secole.

În mijlocul podului, există o piatră cu o gaură în mijloc, piatră care ținea odinioară o cruce, așa se pare. Această piatră a fost recuperată din râu la sfârșitul secolului al XX-lea. Vom vedea, de asemenea, două linii secundare în mijlocul podului care profită de structura celor două diguri existente.

Drum superb chiar dacă urcăm

Mai sunt și case pe ici pe colo ...

... chiar și un cuptor funcțional

O fi având și spa, că piscină are?

Iar urcăm

Originea podului actual este datată la sfârșitul secolului al XIV-lea sau începutul secolului al XV-lea, cu mai multe renovări în secolele ulterioare.

Prezența castrurilor romane și a minelor de aur pe ambele maluri sugerează o altă traversare a podului, mai veche, în aceeași locație ca A Ponte.

Mai mult, avem dovezi ale unei ferme pe ambele maluri aparținând Mănăstirii Samos. Podul este menționat pentru prima dată ca Ponte do Lor în 1598 în Descrierea Regatului Galiției de Fernández Ojea.

Podul Barxa de Lor formează, de asemenea, un pasaj pentru Drumul de Iarnă spre Santiago, care merge de la Quiroga la Monforte de Lemos.

Urmând calea dintre casele din A Ponte, ajungem la biserica barocă Santa Mariña de Barxa de Lor, al cărei turn cu clopotniță poate fi văzut chiar de pe pod.

Dacă continuăm pe potecă spre munte, vom descoperi Castro da Lama, situat foarte aproape de mina romană O Medo, unde încă putem vedea mai multe șanțuri formate folosind metoda ruina montium.

Satisfăcuți de cele aflate și mai ales de răgazul bine meritat de care ne-am bucurat, intrăm efectiv în localitatea A Barxa do Lor. Trecem pe lângă Iglesia Barxa do Lor, frumoasă, închisă, prevăzută cu geam de vizitare gratis, adică toate attributele unei biserici galiciene care de respectă.

Santa Mariña de Barxa de Lor este o parohie din municipiul Pobra do Brollón, în provincia Lugo. Se învecinează cu parohiile Salcedo la nord, Vilar de Lor la est, Quintá de Lor la sud-est și sud și Abrence la vest.

În 2015, avea 48 de locuitori (56 în 1991), grupați în municipiile Barxa, A Carballeira, O Castro, A Labrada, A Lama, A Marquesa, Peago și A Ponte, cu o densitate medie a populației de 13 locuitori/km². Deci șansele de a se certa între ei sunt minime. Cele mai importante festivaluri sunt festivalul Carmen din A Labrada, în iulie.

Există multe zone naturale frumoase, cum ar fi văile Cabe și Lor, care reprezintă dezvoltarea viitoare a „turismului verde”, promovat atât de Asociația Râului Lor, cât și de Planul Courel.

Din acest motiv, vizitatorii, pe lângă faptul că se bucură de peisaj, se pot bucura de facilități precum hanuri și zone de picnic, unde pot degusta bogata gastronomie a zonei: păstrăv, țipar, mezeluri și carne de vită de calitate superioară.

Vestigii arheologice precum Castro de Santa din Castrosante, Castro de Alende din Cereixa, Castro de Lamaigreja, Castro de Xunqueiro din Óutara și Castro de Montecelo din Fornelas, atestă vechimea acestor așezări.

Nu coborâm, tot urcăm

Gata, ieșim din pădure

Dovadă că suntem în formație completă

Din nou la cules de mere în Spania

Arta religioasă abundă în municipiu, cu exemple frumoase precum biserica Lamaigrexia din 1788, cu un turn în trei secțiuni pe fațadă și mai multe altare, două neoclasice și unul rococo.

În Parada dos Montes, există o biserică de la sfârșitul secolului al XIX-lea cu un altar neoclastic din Mănăstirea Clariselor din Monforte.

Biserica din Outara are un altar principal în stil renescentist popular și o imagine a Sfintei Maria din secolul al XV-lea. Icoana e din secolul al XV-lea.

Biserica parohială din Veiga este romanică, cu o navă dreptunghiulară și o absidă dreptunghiulară și o căbiță semicirculară cu o boltă de un viu colorată.

Arhitectura civilă este reprezentată de mai multe case și pazos, cum ar fi Casa de Díaz din Ferreiros și Casa de Fontela din A Pobra, și Casa Grande din Ferreirúa.

Etnografia unică a municipiului poate fi observată pe malurile râului Sil în Vilachá, care are mai multe crame tradiționale unde se poate degusta vinul local.

Satul Parada dos Montes, ale cărui acoperișuri sunt unite și, în unele cazuri, se suprapun pentru a facilita comunicarea atunci când ninsorile au izolat satul, menținându-l ca o singură structură ce a servit și ca protecție împotriva atacurilor lupilor.

Arhitectura populară își are principalul exponent în mori precum cele două din A Pobra do Brollón, moara Marcos de pe râul Saa, moara Lebrón, moara A Teixeira și morile Forgas de Abaixo și Forgas de Arriba, toate situate în zone naturale de o mare frumusețe.

Trecem pe lângă un cuptor de pâine perfect funcțional, un cuptor comunal, la care aveau acces, se pare, toți localnicii. Interesant, e dotat cu lemne sparte, direct spre a fi folosite, asta ca localnicul să nu fie nevoit să vină de acasă cu propriile lemne în sacoșă.

Deci o reală invitație la turism pseudo montan. Cum scopul călătoriei noastre este Santiago de Compostela, vizitarea castrelor, a cramelor, etc. rămân menționate ca existență, dar pentru o altă dată.

De pe un gard, un câine ne privește cu o oarecare nedumerire, e clar că nu ne mai văzuse până atunci.

Începem din nou urcușul. Soarele a scos capul de după un nor bine plasat, și ne dă posibilitatea de a renunța la jachete. Atenție, e doar o metaforă, căci nu putem renunța definitiv la ele, deoarece nu știm ce ne vor rezerva zilele următoare.

Ajungem în vârful dealului, de aici poteca urmează coama celui care ne-a creat atâtea probleme cu urcușul, e vorba de dealul care

Mai avem 150,041 km (spanioli)

Fântână publică municipală

Iglesia Castroncelos

Unii servesc masa mergând

ne stresase mai înainte cu imaginea sa. Ne intersectăm cu o mică șosea ce leagă două grupuri de case, fiecare grup fiind format din 3-4 case.

De remarcat e faptul că, drumul e prin pădure și e asfaltat. Se pare că asfaltarea s-a făcut fără fonduri UE, căci pe vremea când a fost asfaltat drumul, UE nu exista. E de remarcat grija autorităților pentru transportul comunitar.

Începe coborârea, e o coborâre prietenoasă pe un drum forestier. Ieșim din pădure și poteca urmează coama dealului. La un moment dat, constat că a reînceput sezonul culesului de mure în Spania.

Recunosc că sunt gustoase, dulci și superbe, mai ales că nu sunt culese de mine. Eu am încercat odată și mi-a intrat un spin în deget. Pentru extragerea lui a muncit Carmen 38 de minute, așa că am decis că nu sunt bun la cules de mure.

Trecem pe lângă un marcaj care ne informează că până la Santiago de Compostela mai avem 150,041 km. Cei 150 km nu ar fi o problemă, problema ar fi cu cei 0,041 km. Dar ne vom descurca cu siguranță.

Ne apropiem de localitatea Castroncelos. O fântână publică municipală ne atrage atenția fiind dotată inclusiv cu un furtun pentru umplerea unor cisterne destinate adăpării animalelor. Frumoasă grijă pentru locuitori. După toate aparențele nici această fântână nu a fost făcută cu bani de la UE.

Trecem pe lângă Iglesia Santiago do Castroncelos. E frumoasă, închisă, prevăzută cu un gemuleț opac prin care nu reușesc să văd nimic, deci toate condițiile necesare unei biserici galeze.

Biserica Santiago din Castroncelos, este o clădire veche din Evul Mediu, renovată de mai multe ori de-a lungul anilor și are un turn pătrat. Designul și construcția sa reflectă diferite stiluri arhitecturale datorită numeroaselor intervenții.

Are un turn pătrat caracteristic, care este un element distinctiv al arhitecturii sale.

Este, în ansamblu, un templu antic datând din Evul Mediu. De-a lungul timpului, a suferit mai multe renovări care i-au modificat aspectul original.

O pornim din nou la drum. Trecem pe lângă o fermă, destul de pricopsită. În grădină are o cultură imensă de bostani. Sunt niște bostani imenși. Ce o face cu ei, nu știu? De dat ca mâncare la animale sunt prea mulți, iar de vândut, sunt șanse minime.

Oricum, totul e îmbrăcat în flori viu colorate, flori ce îți bucură ochiul, dar și sufletul. Mergem pe o șosea prin păduri și pe sub coama dealului, atenție, mergem prin pădure și pe o șosea asfaltată, ... asfaltată.

În aceste condiții intrăm în foarte mica localitate Vilarmao.

Suntem primiți cu cactuși înfloriți

Suntem pe drumul bun

Eu în postura de vizionar

Intrăm în A Proba do Brollon

Vilarmao este un sat spaniol situat în parohia Castroncelos, în municipiul Puebla del Brollón, în provincia Lugo, Galiția. Este situată la o altitudine de 485 m deasupra nivelului mării, la sud-est de capitala municipiului.

Aici am o nedumerire, care e ponderea bărbaților în comunitate? Se pare că și pentru oficialități e o enigmă, așa încât singura soluție găsită de mine este că ne continuăm drumul. Oricum cele 5 case nu cred că au un primar care să fi putut transmite rezultatul ultimului recensământ, asta, fiind o posibilă explicație.

Un câine aflat într-o curte ne privește parcă cu compătimire. Se pare că citise pe chipul meu nedumerirea legată de ponderea bărbaților în comunitate și cum știe că nu mă poate ajuta, ne privește cu o nesimulată compasiune.

Se pare că mersul pe asfalt a creat un discomfort unora din noi. Ca o formă de combatere a acestui discomfort, sau ... dintr-o plictiseală apărută brusc și fără motiv, "aceștia" recurg la deja clasica soluție: "ronțăitul pâinii pe drum". În consecință, Carmen se înarmează cu un colț de pâine din care se înfruptă "armonios" cu peisajul.

La marginea drumului ne întâmpină un cactus imens. Că e imens e clar, dar se pare că auzind de venirea noastră, pe surse, a decis să ne primească înflorit. Sincer, e superb.

E drept că nu am văzut prea mulți cactuși înfloriți, dar acesta are niște flori imense galbene. Frumos din partea lui, fapt pentru care am decis să fac public gestul lui. Floarea e minunată.

Se pare că banii ce trebuiau să vină de la UE pentru întreținerea marcajului pe Camino ar fi întârziat, așa că atenți cu pelerinii, muncitorii au folosit borduri pe post de marcaj. E posibil ca într-o localitate învecinată să se fi schimbat periodic bordurile, ca la noi, și bordurile rămase au fost re folosite judicios. Bravo lor, oameni cu inițiativă.

Începem coborâșul. Destinația etapei se întrezărește. Poteca încă coboară destul de abrupt, oricum, jos se vede șoseaua ce tranzitează orașul.

La prima impresie pare a fi un oraș destul de măricel, dar să vedem dacă intuiția îmi joacă feste sau nu. Oricum, oboseala ar necesita un asemenea "cadou", mă refer la o bere de bun venit pe cinste și un prânz pe măsură.

Oricum, din acest moment Matilda preia comanda. Sper ca de data asta să nu se facă de rușine, ca în cazurile anterioare. Se pare că de data asta am prins-o pe Matilda în formă. Trecem pe lângă un sens giratoriu în mijlocul căruia se află un "monument" închinat viticultorilor din zonă. Până aici e perfect. Poate de data asta să degust și eu tinto.

Ajungem plini de entuziasm la Pension As Vinas. După nume, pare promițător. Dăm să intrăm, ușa e la fel de închisă ca a tuturor

Emblema orașului, storcător de struguri

Am ajuns la destinație

Noi cu Sandra ...

... și noi cu berea de bun venit ...

... și în sfârșit TINTO

bisericilor pe lângă care trecuserăm. Pe ușă e un număr de telefon. Sunăm și într-o spaniolă de care însuși Pedro Sánchez, premierul Spaniei, ar fi fost invidios, pronunț codul secret: "Tengo una reserva aquí." Sincer sunt mândru de mine căci am putut pune cap la cap atâtea cuvinte în spaniolă. Ca să fiu sincer până la capăt, e și meritul lui Google Translate.

De la celălalt capăt mi se răspunde: "Estaré allí en 5 minutos." Nu a fost nevoie de prietenul meu, ca să înțeleg răspunsul. 5 minutos, înseamnă că vine în 5 minute. Traducerea a fost corectă. Foarte curând oprește o mașină, din care coboară o doamnă cu un inel plin cu chei.

Dacă nu ar fi fost o femeie m-ar fi putut duce gândul la Sf. Petru, dar așa am dedus că nu putea fi decât persoana care mi-a răspuns la telefon.

Facem prezentările de rigoare și suntem identificați ca posesorii, pentru o noapte, a unei camere în pensiune. Înțelegători, la anunțul că nu putem ocupa camera încă, deoarece nu e gata curățenia, găsim simultan o soluție de avarie. Vom merge în oraș să bem berea de bun venit, și poate să și servim prânzul. Varianta noastră s-a bucurat de totală acceptare de către ambele părți. Așa că hai să vedem orașul. Ușurați de rucsaci, plecăm spre berea la care visasem toată ziua.

Puebla del Brollón (oficial A Pobra do Brollón în galiciană) este un oraș și municipiu situat în sudul provinciei Lugo, în comunitatea autonomă Galicia. Aparține regiunii Tierra de Lemos și districtului judiciar Monforte de Lemos, și face parte, de asemenea, din regiunea Ribeira Sacra.

Municipiul său este situat într-o zonă de tranziție între Valea Lemos și poalele vestice ale lanțului muntos Caurel și ocupă o suprafață totală de 176,71 km². Este alcătuit din 22 de parohii rurale. Are o populație de 1.619 locuitori (INE 2024), care este dispersată în 118 orașe sau entități de populație.

Limita de sud a municipiului este marcată de Canionul Sil, deasupra căruia se află punctul de belvedere A Capela. Pe versanții săi se află podgorii care fac parte din Denumirea de Origine Ribeira Sacra. Printre festivalurile municipalității se numără Entroido (Caruselul), cu statuia Ursului Salcedo, precum și Târgul de Vinuri Vilachá și Pelerinajul San Vitoiro.

Numele „Puebla” (Pobra în galiciană) se referă la statutul orașului acordat de regele Sancho al IV-lea al Castiliei la sfârșitul secolului al XIII-lea, când a început să fie cunoscut sub numele de Puebla del Brollón sau Puebla de San Pedro.

A fost numită oficial Puebla del Brollón până în 1994. Legea de normalizare a limbii aprobată de Parlamentul Galiciei în 1983 i-a schimbat numele oficial în galiciană A Pobra de Brollón. În 1999, numele a fost schimbat din nou, adoptând numele actual, A Pobra do Brollón.

Agale ... prin oraș

Altitudinea municipalității variază de la 1.250 de metri în lanțul muntos Caurel până la 230 de metri în Ribeira de Val de Frades, pe malurile râului Sil. Reședința municipală este situată la 387 de metri deasupra nivelului mării.

Unul dintre cele mai mari atuuri ale municipiului sunt spațiile sale naturale: văile Cabe și Lor sunt locuri privilegiate care invită la explorare. Un alt loc care merită vizitat sunt malurile râului Sil din parohia Vilachá, unde se află un grup de crame tradiționale. În acest caz, atracțiile etnografice sunt completate de oportunitatea de a degusta vinul local.

Deja la marginea lanțului muntos Caurel, găsim Parada dos Montes, un oraș plin de caracteristici interesante: acoperișurile clădirilor sunt unite și suprapuse pentru a permite mișcarea în zilele de iarnă, când ninsoarele izolează zona, și pentru a o proteja de atacurile lupilor. Încă o dată, arhitectura tradițională se adaptează mediului fizic.

Dacă e vorba de degustat vin local, mai, mai că aș organiza o escapadă, dar mâine ne așteaptă Monforte de Lemos, așa că poate cu altă ocazie am să dau curs invitației.

Intrăm practic în centrul orașului. Trecem pe lângă un ștrand improvizat unde copii, dar și adulți se zbenguiau în apă. Primăria construisese un mic baraj pe râul Lor, astfel că se făcuse un mic lăcușor în amonte de barajului. Mic lăcușor în care copii se bălăceau veseli.

Avem de unde alege terasa unde să ne oficiem tradiția. În sfârșit alegem prin vot liber exprimat una dintre ele. Intrăm și suntem întâmpinați de o chelnăriță cam între două vârste, puțin cam obosită.

Bem berea de bun venit și decidem să și servim prânzul aici. Mâncarea a fost extraordinară. Fiind puțini clienți în restaurant, a putut Carmen să savureze "scărițele de porc" cu mâna, așa, oltenește.

La un moment dat s-a auzit o explozie în bucătărie și un incendiu. Ospătărița noastră se repede cu un extintor în bucătărie. Bine că noi achitasem consumația și eram pe punctul de plecare.

Ne întoarcem la pensiune. Ne aștepta Sandra care ne înmânează cheile camerei. Facem un duș și dormim 2 ore. A fost totuși o zi grea, dar plină de frumuseți nebaneuite. Sper că a fost o explozie reală, nu un simulacru de antrenament, sau drone rusești.

La ora 19,08 ieșim în oraș ca să cinăm. Mergem glonț la terasa unde servisem prânzul, dar, spre surprinderea noastră e închisă. Se pare că incendiul fusese real.

Ce să facem, alegem o altă terasă apropiată. Și aici mâncarea a fost bună și ... nu o să credeți, am servit tinto. Vinul a fost superb, așa că am propus să înlocuim pe viitor berea de bun venit cu tinto

Gata de plecare

Sunt plini de inspirație localnicii

Buen Camino ni se comunică

Nu e intrarea unui cimitir, e doar o casă

de bun venit. Propunerea a fost respinsă cu un covârșitor vot negativ. Fiind în minoritate, am fost forțat și eu să votez contra propriei mele propuneri, ca la noi în parlament.

Ne întoarcem la pensiune, scriu jurnalul și ne culcăm.

A fost o zi minunată, cei 24,8 km chiar dacă au fost lungi, peisajul și tot ce ne-a înconjurat a făcut ca efortul să merite.

Noapte bună.

06 august 2025

Cu toată amabilitatea Sandrei, noaptea nu a fost una fericită. Patul se pare că aparținea evului mediu primar, scârțâind la fiecare mișcare a celui ce îndrăznise să îl folosească. E răcoare, așa că plecăm cu scurtele pe noi.

La ora 7,07 pornim la drum. E cam răcoare, de fapt așa a fost în fiecare dimineață, asta până soarele își intră în rol. De fapt e bine așa, căci la prânz e total dificil să te lupți cu dogoarea soarelui.

Ajungem în intersecția în care tronează "monumentul" viticultorului. O clădire, parte a sensului giratoriu, clădire ce pare a fi fost în trecut un han, sau așa ceva, este acum o operă de artă cu autor necunoscut. Ieșim din sensul giratoriu, traversăm podul de peste râul Lor și pătrundem în oraș.

În grădinița din fața unei case o mini locomotivă trage 3 vagoane încărcate cu ghivece cu flori. Curios, ieri nu observasem acest amănunt. Constat că spaniolii sunt foarte inovativi atunci când vine vorba de peisajul floristic al locuințelor. Eu am convingerea "nestrămutată" că e opera femeilor, fapt ce face ca ponderea lor să depășească ponderea bărbaților în majoritatea localităților. Bravo lor.

Trecem pe lângă lăcușorul artificial unde ieri se bălăceau copiii, trecem pe lângă farmacia unde ieri Carmen a testat calitatea a cel puțin 8 tipuri de parfum, farmacie care acum e bineînțeles închisă și, deoarece nicio terasă nu e deschisă, ne înscriem în traseu.

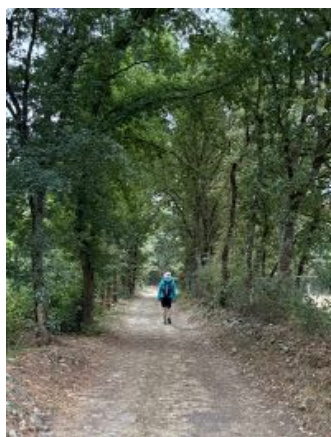
La început drumul e plan, așa că nu sunt motive de critică, asta deocamdată, să vedem mai încolo cum o fi. Oricum, o bornă marcaj ne avertizează că până la Santiago de Compostela, mai avem de parcurs doar 147,813 km.

Precizia de care dau dovadă galițienii este fantastică, spre deosebire de Asturia sau Cantabria unde, din loc în loc, scrie doar km. Acest lucru face pe un pelerin cu vechime, cum suntem noi, să nu poată să își dozeze judicios resursele. Hai că am glumit, dar Galicia e o regiune specială. Pentru mine, în Galicia mă simt ca acasă în Ardealul meu. Aici mă refer la oameni și la cultura în care am crescut eu.

Gata cu laudele, laude ce nu sunt de fapt laude ci constatări, deci cu entuziasm înainte spre noi victorii.

Beneficiarele gardului

Pădurea ne primește cu brațele deschise

Eu sunt pozarul de serviciu

Cam neprietenos coborâș

Dar nu numai galicienii sunt speciali, trecem pe lângă un măgăruș ce s-a oprit din mâncat ca să ne ureze Buen Camino. Frumos gest.

Trecem pe lângă un gard pe care la început am fost tentat să cred că e gardul unui cimitir, dar m-am înșelat, era gardul unei case formată dintr-o încăpăre în care, în spatele unei uși cu plasă de sârmă, sălăluiau niște găini. Cam prea somptuos gard pentru niște găini, ce nu păreau deloc a fi animale de companie.

Intrăm în pădure. Peisajul e splendid. Parcă mergem pe sub o cupolă verde. E pentru prima dată când am descoperit că și aerul poate avea o culoare. Ei bine, aici respiri aer "verde", dar de un verde ce parcă te face să te simți că zbori pe sub coroanele copacilor, având poteca undeva jos. E destul de greu de explicată senzația, în acest caz cuvintele sunt sărace, senzația trebuie trăită pentru a fi înțeleasă.

Toată această dizertație o pun pe deama scârțâitului patului de azi noapte. A fost dezastru azi noapte. Pentru că sunt pozarul expediției, responsabilitate asumată benevol, consider că periodic trebuie de devoalez identitatea mea ca pozar oficial, și în consecință voi participa cu un selfie. Elegant gest, nu?

Începe un coborâș ucigător de greu. În afară de panta pronunțată, drumul e presărat cu un pietriș mare și alunecos. Pe ploaie, sincer, nu m-aș fi aventurat să cobor pe aici.

Se pare că și cei care aveau în responsabilitate siguranța pelerinilor și-au seama că nu pot împiedica apariția intempestivă a unor posibile ploi, așa că au montat pe mijlocul potecii dale de beton. Formularea anterioară are ca izvor, tot scârțâitul patului de azi noapte.

Ne continuăm deci drumul pe dale. La un moment dat, ieșim din pădure și trecem pe lângă ruina unei case. Sunt convins că ruinele astea mai păstrează amintirea celor care le-au locuit și a fost martoră tăcută a bucuriilor și tristeților lor. Dacă ar putea vorbi aceste ruine, am afla că noi nu suntem decât continuatorii celor care înaintea noastră au trecut prin această lume materială, înaintași care, ca și noi, au căutat, fiecare în felul lui, să se ridice cât mai sus pe scara spiritualității. Of, nu mai termin cu reamintirea scârțâitului de azi noapte.

Intrăm în Rairos, un mic cătun de munte. Rairos (numit oficial Santa Lucía de Rairos) este o parohie și un sat din municipiul Ribas del Sil, în provincia Lugo, Galicia.

Este situat pe o curbă a râului Sil pe malul său stâng și este traversat de autostrada N-120 care leagă Orense și Monforte de Lemos de Ponferrada. Se învecinează cu parohiile Nocado (Quiroga) la nord, Ribas del Sil la est și Nogueira la sud și vest.

Ne continuăm drumul, ușor de data asta, deoarece mergem pe asfalt. Un mic urcuș modest, și intrăm în Cereixa, o localitate ce pare mai măricică, mai ales după biserica ei și cimitirul din preajmă, ce atestă o populație destul de mare în timp.

Mergem pe dale, adevărat răsfăt

Și aici au trăit oameni, unii chiar fericiți

Și aici sunt oameni fericiți, vezi pepenele

Am ajuns în Rairos

San Pedro de Cereixa este o parohie din Pobra de Brollón, provincia Lugo. Aparține protopopeii de Santalla de Rei. În 2011, existau 157 de locuitori (83 de bărbați și 74 de femei), grupați în 11 unități de populație, cu o densitate de 20,93 locuitori/km². Populația sa a scăzut semnificativ din 1991, când avea 227 de locuitori.

Se învecinează la nord cu parohiile Eixón și Castrosante, la sud cu Pinel și Abrence, la est cu Pobra do Brollón și Castroncelos, iar la vest cu Fornelas și Chavaga.

În zona Alende există rămășițe ale castrului Alende. În această parohie s-a născut María Castaña, promotora revoltelor împotriva episcopului de Lugo în secolul al XIV-lea. În zona Nogueiras există rămășițele unei "păpuși" cu care fidalga s-a întâlnit pentru a planifica revoltele.

Parohia a fost un consiliu legat de organizarea actuală a două consilii prin proiectul de organizare teritorială a Spaniei din 1822, confirmat în diviziunea teritorială a Spaniei din 1833, care în 2021 și-a sărbătorit bicentenarul.

Modestă istorie, dar suficientă documentare pentru a nu da motive din partea lui Carmen de a mă admonesta că "trag de timp", eu practic folosind pauzele pentru documentare, nu odihnă.

Trecem pe lângă intrarea unei case prevăzută cu un clopoțel. Foarte greu mă abțin să nu "clopoțesc" ca să văd cum reacționează cei din casă la auzul clopotului. Ajutat de dojenile lui Carmen pe care curiozitatea mea nu o impresionează, trec mai departe, cu regretul că nu am testat timbrul, care bănuiesc a fi apetisant, al clopotului de la intrare.

La geamul unei case se află 2 porumbei. Nu cred că sunt călători deoarece de când i-am văzut au stat nemișcați, parcă ar fi fost de piatră. Acesta e de fapt și crudul adevăr, mă apropiu de ei și întrădevăr, sunt de piatră. Se pare că scârțâitul patului de azi noapte, mă urmărește încă.

Începe un urcuș prin pădure. Drumul e "pavat" cu pietriș mare și alunecos. Norocul meu este că sunt dotat cu bocanci de munte care îmi țin fixă glezna.

Din spate ne ajunge Elena, o fată ce merge pentru prima dată pe Camino. E din Italia și sincer nu înțeleg de ce a ales un traseu atât de greu pentru primul contact cu Camino. Schimbăm câteva cuvinte cu Elena, facem selfie și ea pleacă deoarece nu știe dacă și mai ales unde v-a găsi loc de dormit.

Ca pelerin, trebuie să ajungi cât mai repede în fața albergue unde vrei să te cazezi, deoarece pelerinii sunt "serviți" în ordinea sosirii lor, iar numărul paturilor e limitat, așa că o înțeleg pe Elena de ce se grăbea.

Drumul ar fi ușor dacă nu am avea probleme cu pietrișul care face mersul destul de dificil. Oricum, e mai acceptabil decât un urcuș sau un coborâș la 45 de grade.

Iglesia San Pedro do Cereixa

Fericiții pelerini pe Camino

Intrăm trimfători în Reigada, o mică localitate de munte. Constatăm că aici nu suntem singuri. Un grup de pelerini, tineri și entuziaști stau pictați pe un perete, gata să ne însoțească. Cu toată părerea de rău, nu îi putem lua cu noi fără să intrăm în conflict cu proprietarul casei.

San Salvador de Reigada este o parohie a municipiului Monforte de Lemos din regiunea Terra de Lemos, provincia Lugo. În al doilea rând, IGE nota în 2010 prezența a 149 de locuitori, dintre care 77 bărbați și 72 femei, ceea ce reprezintă o scădere față de anul 1999, când avea 182 de locuitori.

Se învecinează cu parohiile Ribas Altas și A Parte la nord, Chavaga la est, Bascós la sud și Monforte de Lemos la vest.

Alături, în fața altei case se relaxează un Mercedes. Și cum un adevărat Mercedes, care se respectă, nu se poate relaxa decât alături de un grup superb de flori, constatăm faptul că stăpânul Mercedesului a ținut cont de această preferință și la așezat alături de un minunat aranjament floral. Ce înseamnă să ți cont de nevoile celor care îți sunt colaboratori fideli ...

Trebuie să recunosc că am o atracție deosebită pentru florile pe care le întâlnesc în drum. De multe ori mă opresc să immortalizez o floare și aud din spate vocea lui Carmen: "vezi că pe asta ai mai fotografiat-o o dată".

Ne apropiem de ieșirea din localitate, când mă opresc parcă blocat. Pe gardul unei grădini, a unei case, pe o distanță de cam 20 m sunt întinse rufe la uscat. După aspect, cel puțin una din locatările casei respective pare a fi trecută de 140 kg, de data asta kg reale, asta după dimensiunea hainelor puse pe stradă la uscat.

La ieșirea din localitate, drumul e ușor, mergem pe un drum de țară. Carmen e fericită deoarece se poate dedica, din nou, culesului de mure spaniolă. Acum e rândul meu să o zoresc căci am senzația că ne aflăm foarte aproape de destinația finală a etapei de azi. Dar plăcerea trebuie respectată, mai ales că și eu sunt beneficiarul acestei ocupații temporare.

Soarele se întrezărește în spatele unui nor. S-a mai încălzit, așa că renunțăm la scurte. Trecem pe sub șoseaua județeană ce leagă Ponferrada de Monforte de Lemos.

Intrăm din nou în pădure. Drumul parcă s-a mai îmblânzit cu tălpile noastre. Brusc în fața noastră apare ca de nicăieri un pârau ce e decis să folosească poteca noastră drept albie improvizată. Ne luăm inima în dinți, expresia nu se trage de la scârțâitul de azi noapte, și înfruntând riscul de a lua contactul cu solul, ne avântăm prin noroiul "modelat" de izvorășul năzdrăvan.

Fără incidente majore, doar cu bocancii murdăriți de noroi, reușim să ajungem în partea uscată a potecii, lăsând în urma noastră o mică băltoacă, rod al insistenței pâraiașului de a se face remarcat.

Urcuș modest, drum îngrozitor

Noi cu Elena din Italia

Intrăm în Reigada, mai sunt pelerini ...

Lângă un Mercedes trebuie flori ...

Uscătorie comunitară gratis ... sper

Din nou la cules mure în Spania

Victorioși intrăm în Monforte de Lemos, destinația terminus a etapei de azi. Ca să îi mai dăm Matildei o șansă de reabilitare îi solicităm să ia conducerea cu direcția: MonCorney Suena Guesthouse. Cam lung nume, să vedem cum se va descurca Matilda.

Suntem la periferia orașului, în zare se văd zidurile castelului. Un grup compact format din 5 vițeluși încearcă să ne împiedice să avansăm. Cu toate vicisitudinile create de acest "atac" diversionist organizat de cei 5 vițeluși, care bineînțeles cu influența intuitiv sigură a unor forțe intrastatale, se pare că chiar cu aport rusesc, ajungem victorioși la gara orașului.

Suntem frânți de oboseală, dar și bucuroși că am reușit și azi să finalizăm traseul propus. Decidem să ne oprim la o terasă aflată lângă gara orașului și să bem o cola, unii, și un juice alții. Mulțumiți, dăm să plecăm. Matilda ne sfătuiește să o luăm pe o stradă la dreapta, paralelă cu calea ferată. Mergem așa cam 600 m și încep să o bănuiesc de incompetență.

Mare noroc cu vigilența mea. O luasem iarăși greșit. Se pare că Matilda nu prea fusese de mult pe aici.

Noroc cu o doamnă mai în vârstă care, cu lux de amănunte ne descrie drumul ce trebuie urmat pentru a ajunge la pensiune.

Fără să stăm pe gânduri o pornim din nou la drum. Traversăm calea ferată și pătrundem în centrul orașului. Orașul pare mare, așa că avem ce vizita, se pare.

Monforte de Lemos este un oraș și municipiu din nord-vestul Spaniei, în provincia Lugo, Galicia. Se întinde pe o suprafață de 200 km² și se află la 62 km de Lugo. În 2017 avea o populație de 18.783 de locuitori.

Monforte de Lemos este situat într-o vale între râurile Miño și Sil. Râul Cabe, un afluent al Silului, străbate orașul. Este nucleul regiunii cunoscute sub numele de Terra de Lemos și capitala zonei cunoscute sub numele de Ribeira Sacra sau Terras de Lemos.

Stema orașului Monforte de Lemos a fost aprobată după raportul obligatoriu al Consiliului Heraldic al Galiciei, dat de guvernul autonom, în temeiul Decretului 166/2002 din 25 aprilie 2002.

Procesul a stârnit unele controverse inițiale, având în vedere retragerea Tau-ului de Gules, un simbol heraldic asociat, printre altele, cu Ordinul Sfântului Anton. În mod tradițional, a fost folosit ca emblemă a orașului, fiind în cele din urmă blazonat, ca răspuns la această caracteristică, împreună cu puterea sa istorică și relația sa cu Casa de Lemos, după cum urmează: Din argint, un munte de aur, adăugat turnului acestuia, însoțit în centrul capului de un Tau de gules și șase bezanți de azur, pe flancuri. La inel, coroana regală închisă. Cam complicat, dar dacă asta le-a plăcut ...

Zona din jurul orașului a fost locuită cu mult înainte de ocupația romană, așa cum o demonstrează săpăturile siturilor datând din epoca bronzului. Istoria orașului Monforte de Lemos datează din

Și soarele e cu noi, dar mai modest azi

Nimic nu ne împiedică în mersul nostru

... nici chiar dânsule

Suntem pe periferia Monforte de Lemos

paleolitic, iar primii săi locuitori cunoscuți au fost oestrimnii. Această perioadă a fost numită „castrexa” sau cultura forturilor, tipică triburilor celtice.

Tribul care a populat Monforte era cunoscut sub numele de tribul lemavi, iar primele referințe scrise despre aceștia datează de la istoricii romani Pliniu cel Bătrân și Strabon, între 600 și 900 î.Hr. Lemavii își aveau centrul pe dealul San Vicente.

Cuvântul „Lemos”, care dă și numele regiunii cunoscute și sub numele de Terra de Lemos, ar fi un cuvânt de origine celtică care înseamnă „sol umed și fertil” și pare să se lege de rădăcina cuvântului galician „lama” sau, în română „noroi”.

Se crede că în preistorie, Monforte, acum o vale, era o lagună mare, iar dovezi în acest sens se găsesc în argila roșie dură, săpată la câțiva metri în podeaua orașului.

De asemenea, râul său, el Cabe, era deja cunoscut pentru proprietățile sale feroase și foarte apreciat pe vremea când se căleau săbiile războinicilor celtici, care veneau din toate colțurile pentru a se bucura de proprietățile sale excelente.

Așezarea lemavilor era Castro Dactonium, a cărui locație reală a fost mult timp contestată, deși surse medievale timpurii indică probabilă sa locație pe San Vicente do Pino, orașul principal care a stat la originea Monforte-ului de astăzi.

„Dactonium, quod dicitur pinus” (Dactonio, pe care îl numesc Pin), afirmă unul dintre documentele care susține această versiune. Teoria a fost recent întărită de descoperirea unor ruine ale caselor Castraña pe versanții munților.

De la romani, ale căror urme au fost demonstrate în oraș, provine cuvântul „Monforte”, din latinescul „Mons-Fortis”. Ulterior, suevii și vizigoții și-au lăsat propriile amprente. În epoca șvabă, pământurile din Lemos aparțineau în mare parte Condado Pallarense (legat de locul Pallares din parohia civilă Baamorto).

Se crede că orașul a fost distrus în secolul al VIII-lea de invadatorii musulmani.

În secolul al XII-lea, contele de Galicia a acordat orașul lui Fruela Díaz, din Casa de Lemos, care a reconstruit orașul peste ruine. Monforte a înflorit de atunci încolo ca o piață agricolă.

În Evul Mediu, o comunitate benedictină s-a stabilit la Mănăstirea San Vicente del Pino. Numeroase mănăstiri au fost construite în jurul orașului în acea perioadă, în zona cunoscută sub numele de Ribeira Sacra (Țărul Sacru), inclusiv zona dintre malurile râurilor Sil și Miño, unde acestea traversează canioane.

Atât turnul capitalei, cât și zidurile orașului fortificat au fost demolate în timpul revoltei Irmandiño din a doua jumătate a secolului al XV-

Tot împreună spre noi victorii

Nu cred că e simbolul unei praștii

Am ajuns la destinație

Suntem la pensiune sau la muzeu?

lea. Rebelii au fost reprimăți de contele de Lemos, stăpânul pământului, care i-a pus să lucreze la reconstrucția castelului.

În 1883, orașul a fost accesibil printr-o cale ferată, ceea ce a ajutat Monforte să devină un centru comercial și de comunicații, datorită poziției sale ca intrare feroviară în Galicia.

În timpul Războiului Civil Spaniol, primarul republican, Juan Tizón, a fugit în Portugalia, după ce a încercat să reorganizeze rezistența. Predecesorul său, maiorul Rosendo Vila Fernandez, a fost ucis de rebeli.

În deceniile următoare, gara a fost parțial demontată, și centrul de comunicații a fost mutat în orașul Orense, iar fabricile existente au fost îndepărtate, provocând o perioadă de recesiune economică. Afacerile turistice sunt una dintre activitățile în expansiune actuală din Monforte.

Școala Nosa Señora da Antiga, o școală și biserică monumentală în stil herrerian, este cunoscută sub numele de "Escorialul Galician". Piața din fața ei era cunoscută sub numele de Campo da Compañía (Piața Societății). Clădirea a fost ocupată de Societatea lui Isus, care a administrat școala până la ordinul lor de expulzare din Spania, după care piariștii au preluat-o.

În interiorul bisericii școlii se află un altar construit de Francisco de Moure și terminat de fiul său. Deasupra altarului se află o bucată de lemn goală de pe care a fost șters simbolul Societății lui Isus, pentru a curăța fiecare amprentă pe care au lăsat-o asupra Spaniei.

Școala găzduiește, de asemenea, o colecție de picturi ale unor artiști precum El Greco și Andrea del Sarto. Scara monumentală, cu o aparentă lipsă de sprijin fizic, este realizată dintr-o singură piesă de marmură și susținută în aer printr-un joc de forțe.

Statuia cardinalului Rodrigo Castro, care se roagă, este plasată deasupra mormântului său, în interiorul bisericii și în fața unei imagini a Nosa Señora da Antiga; Studii recente au descoperit că mormântul mamei cardinalului Rodrigo este ascuns în spatele tabloului.

În vechea fabrică de trenuri a fost creat un muzeu al căilor ferate, cu scopul de a întreține și expune locomotive și vagoane vechi (inclusiv o locomotivă cu abur în funcțiune).

Parcă mă simt mai în apele mele acum când costat că sunt informat temeinic asupra localității unde voi înopta. Vedeți dragi prieteni, mulți pelerini parcurg drumul până la Santiago de Compostela fără să privească în jurul lor, fără să fie preocupați de istoria și cultura locurilor pe unde trec.

Pot fi uneori plictisitoare descrierile prinse în jurnal, dar eu cred că un popor nu poate fi înțeles decât dacă îi cunoști istoria și tradițiile. Ei bine, cugetarea asta nu e rodul scârțâielilor de azi noapte.

Sigur, suntem la berea de bun venit

Noi cu Moșer proprietara pensiunii

Bine te-am regăsit Manuel Maria

Suntem în drum spre mănăstire

Și Padre Esteban ne întâmpină

Ajungem în sfârșit la pensiunea unde vom înnopta. La parterul ei este o terasă unde o întâlnim pe proprietara pensiunii, dar și a terasei. O întâlnim pe Moșer, o bătrânică simpatcă. Ne împrietenim repede cu ea și facem deja tradiționalul selfie.

Camera nu e încă pregătită, așa că profităm de ocazie și bem berea de bun venit. Cum propunerea mea de a înlocui berea cu tinto de bun venit a picat la vot, rămânem consecvenți pe bere.

Între timp camera e gata de a ne primi, așa că ne cazăm. Dar, și aici apare un dar, obosiți fiind dormim 2 ore, după care ieșim în oraș să îl vizităm și să și mâncăm ceva, asta pentru că la Moșer nu se putea decât bea. Chestia asta cu mâncatul ne-a dat mult de furcă până acum, căci e mai ușor să oferi băutură, decât mâncare. Ne stabilim ca obiectiv să vizităm mănăstirea, așa că trecem pe lângă bustul lui Manuel Maria, care ne invită să ne așezăm alături de el să mai schimbăm câteva vorbe.

Manuel María Fernández Teixeiro, mai cunoscut sub numele de Manuel María (6 octombrie 1929, Outeiro de Rei – 8 septembrie 2004, A Coruña), a fost un poet și academician spaniol care a scris în limba galiciană. S-a remarcat pentru caracterul său combativ și angajamentul său politic. Poezia sa a abordat teme precum dragostea, arta, propriul angajament politic, atrăgând atenția asupra greșelilor, etnografia, fizica, istoria, imaterialitatea, mitologia, lumea animală, expresia poetică, trecerea timpului, religia, societatea, limba, munca agricolă, urbanismul și geografia. Ziua Literaturii Galițiene i-a fost dedicată în 2016.

Manuel María a fost fiul a doi fermieri înstăriți, Antonio Fernández Núñez, care a fost primarul orașului Outeiro de Rei, și Pastora Teixeiro Casanova. A urmat școala primară în micul său sat, Rábade. În 1942 s-a mutat la Lugo pentru a-și urma studiile secundare la școala Fraților Mariști. La Lugo, la vârsta de 20 de ani, și-a început precocile cariere literare participând la un circuit de conferințe numit "Jóvenes valores lucenses". Acest lucru l-a ajutat să ia legătura cu membrii unui grup care se întâlnea la cantina Méndez Núñez: Luís Pimentel, Ánxel Fole, Juan Rof Codina, Aquilino Iglesia Alvariño și alții. Aceasta a fost introducerea sa în galicianism și în lumea literară galiciană. Prietenia sa cu Uxío Novoneyra datează, de asemenea, din această perioadă.

În 1950, a publicat prima sa colecție de poezii, Muíñeiro de brétemas ("Morarul ceților"), care a inaugurat așa-numita „Escola da Tebra” (Școala Umbrelor). Dezamăgirea sa după ce a picat examenele de admitere la Universitatea din Santiago a inspirat o a doua sa colecție de poezii, Morrendo a cada intre ("Mor în fiecare minut"). Și-a făcut serviciul militar la Santiago de Compostela și acolo a participat la o întâlnire la Café Español, unde a devenit un mare prieten cu Carlos Maside. Apoi s-a întors la Lugo, unde a studiat pentru a deveni avocat.

În 1954 a câștigat un premiu la Jocos Florais (Jocurile Florale) din Orense. În 1958 a devenit avocat în Monforte de Lemos, unde a rămas cea mai mare parte a vieții sale. Acestui oraș i-a dedicat o

Și iată-ne la Mănăstire

A fost o vizită interesantă

Trecem pe lângă Ponte Vella ...

În drum spre târgul artizanal

colecție de poezii, Cancioneiro de Monforte de Lemos. În anul următor s-a căsătorit cu Saleta Goi García în Lugo.

Deși poezia era mediul său preferat, Manuel María a încercat și eseuri, narațiuni și piese de teatru. S-a îndepărtat de o poziție existențialistă pesimistă în favoarea angajamentului social și politic.

În perioada tulbure a anilor 1960 și 1970, a participat la reorganizarea sub acoperire a partidelor politice naționaliste galiciene; a lucrat, de asemenea, cu diverse organizații dedicate restaurării culturii galiciene, organizării de conferințe și recitării de poezii. A condus editura Xistral și, împreună cu fondatorul acesteia, a condus librăria cu același nume. A fost numit membru corespondent al Academiei Regale Galiciene în 1970, dar a renunțat la calitatea de membru printr-o scrisoare publică apărută în ziarele galiciene în 1975.

Militant activ al Uniunii Populare Galiciene și al Frontului Cultural al Adunării Național-Populare Galiciene, a fost ales consilier în Monforte în 1979 pentru Blocul Național-Popular Galician. A demisionat în 1985 și s-a mutat la A Coruña pentru a se dedica pe deplin activităților literare și culturale. Rubrica sa, „Mergând pe Pământ”, a apărut în ziarul „Pământul Nostru”.

Una dintre ultimele campanii la care a participat a fost ca răspuns la dezastrul de la marea de petrol Prestige, sub numele de Burla Negra („Balta Neagră”) și Plataforma Nunca Máis („Niciodată Mai Mult”).

În 1997 a fost numit partener de onoare al Asociației Scriitorilor Galicieni. A fost readmis în Academia Regală Galiciană în februarie 2003, sub patronajul lui Xosé Luís Méndez Ferrín și al altora.

A murit la A Coruña la 8 septembrie 2004 și a fost înmormântat în biserica Santa Isabel, Outeiro de Rei.

Am dorit să vă fac cunoștință cu acest om minunat pentru că a fost un patriot și un galician remarcabil, și sunt sigur că prezentându-vă viața acestuia i-am adus un omagiu făcându-l cunoscut și pe alte meleaguri decât galiciene. Îmi cer scuze celor care consideră neinteresante aceste amănunte. Așa ar trebui să facem și cu iluștri noștri patrioți, spun deschis: cu iluștrii noștri patrioți, nu cu insignifianții noștri politicieni.

Ne luăm rămas bun de la Manuel Maria și ne îndreptăm spre intrarea în Mănăstire.

Clădirea pe care se poate vizita astăzi datează din secolul al XVI-lea, deși cu mult timp înainte, probabil din secolul al X-lea, a găzduit o comunitate de călugări benedictini. Are un design neoclasic, cu decorațiuni destul de austere, și are trei etaje. A fost construită din piatră.

Intrarea principală de pe fațadă este deosebit de remarcabilă, fiind încadrată de coloane dorice care susțin un rând de balcoane. Partea superioară se mândrește cu un fronton cu turle și o nișă boltită care conține imaginea Sfântului Benedict.

... și prin târgul de creații artistice

Artizani la lucru

Și înapoi acasă

Clastrul conține două elemente de mare valoare, o urnă și un basoreliev din piatră, ambele datând dinaintea construcției clădirii actuale.

O altă caracteristică interesantă este disponerea podelei mănăstirii, care are o serie de pante și conducte care serveau la canalizarea apei de ploaie către un rezervor situat sub podea.

Aripa stângă este lipită de o biserică în formă de cruce latină. Fațada este renașcentistă, în timp ce stilul din interior corespunde goticului de tranziție. Există mai multe elemente de interes deosebit. Primul pe care îl vom menționa este mormântul de piatră al stareșului Diego García, situat lângă intrarea principală. Se spune că moartea stareșului a fost ordonată de conții de Lemos, stăpânii acestor pământuri. Cei care au fost martori la deschiderea sarcofagului au mărturisit că acesta conținea mai multe oase și că pe craniu se putea vedea o urmă care semăna cu o arsură. Apoi, se află valoroasa imagine a Fecioarei din Montserrat, patroana orașului Monforte, plasată deasupra unui altar în stil churigueresc.

În altarul principal în stil baroc, retabul, coloanele și arcul, precum și pictura în ulei care reprezintă martiriul Sfântului Vicente, merită atenție. Un alt punct de interes al acestei biserici este bolta de sub stranele corului.

Azi e ziua norocoasă a noastră. La intrare sunt mulți oameni care așteaptă, se pare, să sosească ghidul care va conduce grupul. În câteva minute apare ghida, încuie ușa de la intrare și pornim vizitarea. Păcat că e făcută în spaniolă și Google Translate nu mă poate ajuta. Oricum, interesantă vizitare.

La ieșire decidem că ar fi timpul să mâncăm ceva. Așa că ne oprim la o terasă vis a vis de piațeta din fața mănăstirii. Am fost inspirați. Mâncare extraordinară de gustoasă și ... multă.

Mai mergem prin oraș, fiind curioși pe unde vom intra mâine în traseu. Astfel trecem pe lângă podul Ponte Vella, podul peste care vom începe mâine traseul.

Podul Vechi (în galiciană: Ponte Vella), cunoscut și sub numele de Podul Roman (Ponte Romana), este un pod care traversează râul Cabe în orașul Monforte de Lemos, în provincia Lugo.

Conform tradiției, originile sale datează din epoca romană. Podul actual a fost construit în secolul al XVI-lea de Pedro Rodríguez de Ramberde la ordinul Catalinei de la Cerda y Sandoval, a 7-a contesă de Lemos, văduva lui Pedro Fernández de Castro y Andrade.

Este un pod din piatră de granit, alcătuit din șase arcade semicirculare, dintre care două au fost acoperite în renovările ulterioare, și cu stâlpi sprijiniți de contraforturi.

Pe arcadele centrale se pot observa mai multe urme de pietrar. Suprafața este realizată din piatră cubică și este deschisă traficului rutier într-o singură direcție, deși este planificată pietonalizarea sa.

Podul este numit „vechi” prin contrast cu un alt pod important din oraș, construit în secolul trecut și cunoscut sub numele de Podul Nou. De aici, se poate accesa aleile de pe malul râului Cabe.

Traseul de azi (19,6 km)

Gata de plecare

Piața de legume a orașului închisă

Toată lumea doarme, mai puțin noi

Acestea leagă străzile Antonio Méndez Casal și Santa Clara, situate pe malul drept al râului, cu Piața Doctor Goyanes și strada Hortas, pe malul stâng.

Acum știm pe unde să purcedem mâine la drum spre Vilarino. La întoarcere trecem pe o stradă largă pietonală unde era organizat un târg pentru creatorii de artizanat. Ghinion cum zice sasu, ghinion pentru mine, căci Carmen trebuie să cerceteze amănunțit fiecare stand în parte. Într-un final ne întoarcem în cameră, facem un duș și ne culcăm cu speranța că paturile nu vor scârțâia la noapte. Eu scriu jurnalul și ne culcăm.

Noapte bună.

07 august 2025

O noapte cam dificilă, dar răcoare. La ora 7,07 metaforic vorbind, ridicăm ancora. E răcoare, așa că ieșim cu scurtele pe noi. Trecem pe lângă piața de legume a orașului și constatăm, nu fără surprindere, că toată lumea doarme.

Cum știm intrarea pe traseu, trecem Ponte Vello și în 28 de minute ieșim din centrul orașului. Mergem pe străzi înguste și intrăm în suburbiile orașului.

Ne continuăm drumul pe șosea. Circulație mare, dar, spre surprinderea noastră, nici picior de pelerin. Un lucru e cert, odată cu părăsirea orașului, intrăm în mirificul tărâm al Ribeira Sacra.

Ribeira Sacra este o zonă care cuprinde malurile râurilor Cabe, Sil și Miño, în partea de sud a provinciei Lugo și partea de nord a provinciei Orense, în Galicia. S-a convenit ca orașul capitală a zonei să fie orașul Monforte de Lemos (Lugo), care este și cel mai populat oraș.

Pe 5 aprilie 2019, Consiliul Patrimoniului Istoric al Ministerului Culturii a aprobat candidatura sa pentru Lista Patrimoniului Mondial UNESCO, o decizie care a fost amânată de atunci până în 2025. A fost declarată o nouă Rezervație a Biosferei pe 15 septembrie 2021, împreună cu lanțurile muntoase Oribio și Caurel, devenind a șaptea rezervație galiciană care are această prestigioasă recunoaștere internațională.

Mănăstirea Santa Cristina de Ribas de Sil din municipiul Parada de Sil, este unul dintre numeroasele exemple de așezăminte religioase de arhitectură romanică, documentate încă din anul 876, prezente în această regiune naturală și care a condus la credința că aceasta ar fi originea denumirii medievale „Rivoira Sacrata”.

Prima dovadă scrisă a toponimului este documentul de întemeiere a mănăstirii Santa María de Montederramo, acordat la Allariz la 21 august 1124, de Tereza de Portugalia, împreună cu fiul ei, viitorul Afonso I al Portugaliei, și contele Fernando Pérez de Traba, când au donat: „locum qui dicitur Rouoyra Sacrata, qui est în Monte de

Trecem victorioși Ponte Vella

În urma noastră rămâne Mănăstirea

Monasterio de Santa Clara

Da, suntem în Galicia

Cred că el va ajunge f. greu la Santiago

Ramo", locul numit Cal Rodela territorio Montederramo, teritoriul Caldelas.

Nomenclatura a devenit populară în urma publicării, traducerii și comentariilor documentului menționat de către istoricul Fray Antonio de Yepes, care a remarcat că documentul se referea la zonă ca Rivoira Sacra, traducând-o ca "Ribeira" Sacra, referindu-se la numărul mare de mănăstiri din zonă.

Istoricul Manuel Vidán Torreira avea să conteste această traducere în 1987, prin publicarea unei serii de articole în La Voz de Galicia și a unei lucrări intitulată Stejarul Sacru al Rivoira Sacrata. Vidán derivă „riboira/reboira/reboiro” și concluzionează că Rivoira ar corespunde mai mult la „Roble” decât la „Ribera”.

Cu toate acestea, această teorie avea să capete o relevanță sporită datorită unui alt istoric, Torquato de Souza Soares, care, supunând documentul fondator unui studiu critic și publicându-l în facsimil, a găsit o eroare în transcrierea lui Fray Antonio de Yepes și a subliniat că documentul citește clar „Rovoyra” și nu „Rvoira”, ceea ce deviază de la „Ribera”, și ar putea însemna "Dumbrava de stejari", din latinescul Rubus.

Opera lui Vidán ne aliniază deja cu lucrarea lui James Frazer, „Crenga de aur”, care surprinde tradițiile celtice din jurul stejarului, un arbore considerat sacru și gardian al spiritului tribului, pădurile de stejar fiind locuri de venerație.

Vidán se referă, de asemenea, la numele locului Montederramo ca o probabilă aluzie la vâscul cules de druizi, întărind opinia că acest nume de loc își are originea în Dumbrava Sacră de Stejari, mai degrabă decât în denumirea populară și turistică deja consacrată de "Ribera Sacră" (Ribeira Sacra).

Canionul Sil servește drept graniță naturală între provinciile Orense și Lugo. Pe partea Orense, acesta corespunde centrului populat Peares și municipalităților Nogueira de Ramuín, Parada de Sil, La Teijeira și Castro Caldelas, iar pe partea Lugo, municipalitățile Ribas de Sil, Quiroga, Puebla del Brollón, Monforte de Lemos, Sober și Pantón fac parte din Ribeira. Sacra.

Originea Canionului Sil nu este una fluvială, ci tectonică. Formarea sa a avut loc în timpul cuaternarului, iar morfologia canalului său se poate datora faptului că a curs prin fracturi care au divizat terenul în blocuri gigantice pe măsură ce câmpia a început să se încline, ridicându-se spre sud și vest. Acțiunea erozivă a apelor Silului a adâncit ulterior această râpă abruptă în direcția est-vest.

Ribeira Sacra este cunoscută în special pentru comorile sale naturale și biologice, constituind un vast ecosistem de o mare varietate și bogăție.

Meandrul A Cubela din Ribas de Sil și Canioanele Sil sunt deosebit de remarcabile pentru peisajele lor spectaculoase. Aceasta este o zonă în care râul curge prin peisaje și munți care au fost descrise ca fiind extrem de frumoase.

Gata, înainte spre noi victorii

Suntem tot în formație completă

Am intrat în A Corga

Suntem deja în Regueiro

Canioanele au puncte de belvedere pentru a admira monumentalitatea lor impresionantă, precum și un catamaran deschis publicului care călătorește dintr-o parte în cealaltă a canionului.

Numele „Ribeira Sacra” ar putea să dateze din Evul Mediu, iar inițial s-a crezut că originea numelui său se află în latinescul „Rivoira Sacrata” și că s-ar putea referi la numărul mare de mănăstiri și temple situate în canioanele monumentale și pantele abrupte care împânzesc zona.

În prezent, pot fi vizitate 18 mănăstiri, inclusiv recent creatul Parador de San Esteban de Ribas de Sil, în municipiul Nogueira de Ramuín (Orense), și Parador de Monforte de Lemos (cea mai mare parte a secțiunii Canionului trece prin municipiul Pantón din provincia Lugo).

Ribeira Sacra, ca denumire de origine, este cunoscută și pentru calitatea vinurilor sale, utilizate pe scară largă în bucătăria galiciană. Aceste vinuri sunt cunoscute popular în zonă sub denumirea generică de Mencía, deoarece sunt produse în principal cu soiul de struguri Mencía, deși se folosește și soiul Godello. Podgoriile, care pot fi admirate urmând cursul râului, sunt dispuse într-un sistem de trepte de piatră, numite socalcos, de-a lungul malului și datează din epoca romană.

Romani au avut deja o mare apreciere pentru aceste vinuri, fructate și pline de personalitate viticolă, ideale pentru a fi savurate alături de carne, și se spunea că una dintre variantele acestui vin, Amandi (din zona cu același nume), a fost adusă lui Caesar din Gallaecia romanizată.

Acum că știm la ce trebuie să ne așteptăm, parcă drumul e mai ușor fiind atenționați că ne găsim totodată și pe calea Camino, dar și pe Calea Vinului. Superbă interacțiune. Un lucru este însă cert, NU Mencía, NU Godello, doar Tinto apreciez eu. Asta e sigur.

Mergem pe șoseaua ce duce la Chantada. E încă răcoare, așa că păstrăm scurtele pe noi. Soarele o fi fost la un chef ieri că nu s-a trezit încă. Suntem încă în suburbiile orașului Monforte de Lemos. Traficul e destul de intens, oricum, noi respectăm regulile de circulație și împotriva tendințelor lui Carmen de abatere de la aceste elementare reguli, ne continuăm drumul pe partea stângă a șoselei.

Interesant e sistemul comunal de irigații. Apa e colectată din izvoarele ce împânzesc zona și e canalizată spre terenurile agricole din zonă. Toată această grijă față de recolte, se pare că e făcută fără acordul sau suportul UE, e făcută pentru galicieni, pentru populație și pentru recolte, acestea sunt prioritare, nu aiurelile UE.

Oare de ce și noi nu punem pe primul loc românii și apoi pe moldoveni sau ucrainieni, care oricum ne-au urât tot timpul, asta ca să nu uit de masacrele făcute de ucrainieni după cel de al II-lea război mondial?

Normal e să și urcăm ...

Iglesia San Cibrao de A Vide

Urcăm, urcăm spre nori ...

Nu a fost atac cu drone rusești, timpul

Asfalt prin pădure, greu de acceptat

Începem să urcăm, cam modest pentru început, dar urcăm, asta chiar dacă soarelui nu i-a trecut mahmureala. Și așa intrăm în mica localitate A Corga.

A Corga este o localitate din parohia Cando din municipiul Outes din A Coruña, regiunea Noia. Al doilea registru municipal (INE 2020) are 55 de locuitori (24 de bărbați și 31 de femei). Iar bărbații sunt minoritari.

Traversăm șoseaua, deoarece pe partea dreaptă se întrezărește un rudimentar trotuar. Și plini de entuziasm intrăm în mica localitate A Vide.

De fapt nu îmi dau seama cum știu localnici din ce sătuc fac parte, deoarece aceste localități sunt lipite unele de altele.

San Cibrao da Vide este o parohie a municipiului Monforte de Lemos din regiunea Terra de Lemos, provincia Lugo. În 2007, existau 118 locuitori, dintre care 59 bărbați. Dacă fac socoteala bine, bărbații și femeile sunt la egalitate.

A Vide se învecinează la nord cu parohiile San Salvador de Moreda și Seoane, la est cu Monforte de Lemos, la sud cu Piñeira, Distriz și Mañente, iar la vest cu Toldãos și San Romao de Moreda.

Nici nu ne dăm seama bine și intrăm în dureros de mica localitate Barrio Teboreda, practic am intrat și după 30 de pași și ieșim din ea.

Și ca să fim siguri că cei care au trecut prin Barrio Teboreda suntem chiar noi, facem un memorabil selfie, căci nu poți afirma ceva fără să ai dovezi concludente și de netăgăduit.

Drumul ne scoate de pe șosea și pătrundem într-un labirint de străduțe înguste. Bine că marcajul e clar. O pisică roșcată ne privește, și un semn de întrebare se citește pe chipul ei: "*ce caută ăștia pe aici*"? Nu avem ce face, e dificil să îi spui că suntem pelerini români și ne îndreptăm spre Santiago de Compostela. O privesc și eu cu empatie și ne continuăm drumul.

Urcușul a trecut de la faza moderat, la faza intens. Intens înseamnă că din 10 în 10 minute ne oprim să ne tragem sufletul. Nu pot să îmi imaginez pe acela care a decis ca acest traseu să se numească "*de iarnă*", căci dacă vara și fără ploaie e dificil, cum trebuie să fie iarna, pe zăpadă și ghețuș.

Cu toate acestea intrăm în O Outeiro. Outeiro este o localitate din parohia Chavaga, în municipiul Monforte de Lemos. În 2018 erau nouă locuitori (4 bărbați și 5 femei). Săracii bărbați, tot minoritari.

Localitatea este situată la 452 m altitudine, între Serra de Lamas și Monte do Castro. Lăsăm în urmă mica localitate cu cei 9 locuitori și ne continuăm drumul pe șoseaua asfaltată ce leagă cele câteva case între ele. Trecem pe lângă Iglesia San Cibrao de A Vide, o biserică singuratică, aflată lângă un cimitir care atestă faptul că aici au trăit în timp mai mult de cei 9 locuitori actuali.

Imaginația nu are limite

De ce pe pod când jos nu e apă

Iglesia San Salvador Moreda

Iglesia San Cibrao de A Vide, sau Biserica San Cibrao, este o biserică romanică din Touza, Galicia, Spania, unică prin arcul său triumfal cu mai multe arcuri și coloanele cilindrice cu sculpturi în stil doric. Deși baza sa este romanică, prezintă și unele influențe baroce din epoca modernă, în special în fațadă și ușa curbată. Această clădire istorică face parte din patrimoniul rural al zonei.

O ceață densă se apropie vertiginos de noi. De fapt noi ne apropiem de ea, dar e mai comod să dai vina pe alții. Șoseaua asfaltată începe să agreseze tălpile, fiind deci forțați să reducem viteza de croazieră.

Ne apropiem de localitatea Moreda.

Unii dintre noi își reiau activitatea de culegători de mure în Spania, ocupație ne remunerată, fiind doar apreciată cu mulțumirile de rigoare la furnizarea fiecărui pumn de mure de către coechiper. Bine că nu s-au prins încă cei de la ANAF de ce face Carmen în Spania, că s-ar fi trezit cu o amendă pentru profit nedeclarat.

San Salvador de Moreda este o parohie a municipiului Monforte de Lemos din regiunea Terra de Lemos, provincia Lugo. În 2007, existau 180 de locuitori, dintre care 91 erau bărbați și 89 erau femei. Uraaaaa, suntem iar majoritari.

Se învecinează cu parahiile Santalla de Toiriz și San Xillao de Tor la nord, Seoane și A Vide la est, San Romao de Moreda la sud și San Vicente de Castellón la vest.

Pe un stâlp, un clown ne întâmpină bucuros, cred eu, asta pentru că vede lume nouă prin preajmă. Dăm de un mic pâraiaș de munte secac acum, dar prevăzutul cu un podeț. Unii dintre noi uzează de existența podețului, în timp ce eu trec direct prin albia pâraului secac. Diferență de principii.

Și iată-ne în fața Iglesia San Salvador Moreda, o biserică impozantă, dar închisă. Bine că a fost prevăzută cu o mică ferestruică pentru vizitare. Sunt curios, câți dintre pelerini s-au oprit ca să îi exploreze interiorul? Câți pelerini au avut curiozitatea de a afla istoria acestei biserici. Nu pot să spun că nimeni, dar pot spune cu certitudine că foarte, foarte puțini.

Din construcția romanică, a mai rămas un fragment de zid în partea dreaptă a navei, cu o ușa în arc semicircular și o deschizătură deasupra. În navă se află o placă cu o stemă cu bare verticale, un copac dezlădăcinat, un leu și bare, și o altă placă cu motive heraldice foarte estompate. Altarul principal este neogotic, cu fragmente de coloane solomonice aparținând posibil altarului anterior, păstrat în prezent în navă. Cea mai populară imagine este cea a Mântuitorului Divin, o imagine populară cu globul în mâna stângă și binecuvântarea în mâna dreaptă, o coroană a măreției, o tunică, o mantie și o barbă. De asemenea, în interior este de remarcat prezența picturilor murale sub varul pereților.

Ieșim total documentați din Moreda și, de la înălțimea podului pe care mergem, "admirăm" autostrada ce își desfășoară benzile sub

Nu e concert, e doar decor ...

... și nici amfiteatru nu e, tot decor

Unii aleg scările, alții poteca

Agale prin pădure

Nici măcar trenul nu ne stă în cale

noi. E circulație mare, parcă toți spaniolii s-au apucat de călătorit. Oricum, sunt nevoit să îmi asigur șapca căci există riscul ca să fiu depozitat de ea datorită curenților de aer puternici, și asta ar aduce atingeri grave prestanței mele de experimentat pelerin.

Fără incidente intrăm în A Lagoa. Lagoa este un loc din parohia Moreda din municipiul Lugo Monforte de Lemos, în regiunea Terra de Lemos. Pe dreapta, dăm de o casă parțial dărâmată. Mi-e greu să cred că e opera rușilor care au trimis drone. Pe undeva e nostimă. E locuită totuși, dar partea din față pare strivită de ceva.

Ne continuăm urcușul, pe lângă noi trece o mașină care oprește și coboară din ea o bătrânică care își ia plasele cu cumpărături și intră într-o curte, în timp ce mașina întoarce și se pierde în zare. Frumos gest din partea șoferului.

Interesant e faptul că mașina a oprit într-un loc ce aducea a loc de petrecere comunală. O scenă pe care e pictată o orchestră populară e înconjurată de un zid pe care e pictat un amfiteatru. E doar pictură și am convingerea că nu e opera romanilor. Niște scări înguste și abrupte scurtează drumul până la șoseaua pe care venisem și care ocolea acest "ansamblu arhitectonic".

Unii dintre noi se avântă pe scări, alții mai prudenți o iau pe șosea. Rezultatul e o diferență de 7 minute între cele două alegeri.

Începe o coborâre lină prin pădure, tot pe șoseaua asfaltată. Cu un grad de optimism nedeclarat, intrăm în Reguerio.

Regueiro (numit oficial O Regueiro) este un sat spaniol situat în parohia Bascós, în municipiul Monforte de Lemos, în provincia Lugo, Galiția. Ce nu se specifică e faptul că ne aflăm tot pe calea vinului.

Doi cai ne privesc suspicioși. Conform indicațiilor lui Carmen trebuie să mă abțin să intru în vorbă cu ei, chiar dacă sunt sigur că nu le-ar displace o conversație.

Trecem pe lângă o casă frumoasă, mare, cu etaj, dar puțin părăsită. În ușa de la intrare sunt așezate câteva scrisori aduse de poștaș. Primul impuls a fost să merg să văd ce conțin, poate e ceva urgent, dar curând mi-am revenit, fiind oprit de prevederile Art. 28 din Constituție, dar și de Art. 302: Violarea secretului corespondenței - Codul Penal ... Chiar dacă sunt în Spania și sunt pelerin, eu respect legislația, chiar dacă nu e a Spaniei. Or avea și ei ceva similar.

Drumul prin pădure e plăcut. Se pare că și soarele s-a dezmeticit, așa că scoatem scurtele de pe noi. Păsărelele cântă, mașini nu trec pe șosea, așa că e o liniște ce te face să descoperi faptul că faci practic parte din tot ce e în jurul tău.

Pomii sunt prieteni, florile sunt daruri, ciripitul păsărelelor sunt un concert dedicat numai ție. Asta înseamnă Camino, înseamnă reîntoarcerea "acasă", iar acest acasă nu e altceva decât regăsirea pe tine însuși, regăsirea aceluia ce ești tu de fapt.

Echipa e completă

Ribeira Sacra O Reguengo

Un strop de odihnă bine meritată

Un cuptor comunal

Trecem pe un pod plasat mult deasupra căii ferate. Suntem parcă suspendați între cer și pământ. Ca să fim siguri că suntem totuși pe pământ, profitând de o oglindă retroviziare, și facem o poză document.

Cu această senzație trecem pe lângă o mănăstire sau resort, nu îmi dau seama. Trecem pe lângă Ribeira Sacra O Reguengo. Mai de grabă cred că e un resort de lux, decât mănăstire, deoarece am văzut prin curte turiști.

Bucuros că am rezistat ispitei de a viola corespondența unui biet spaniol, pășim plini de entuziasm în sătucul A Pacios.

Pacios este un sat spaniol situat în parohia Chavaga, în municipiul Monforte de Lemos, în provincia Lugo, Galicia.

Se află la o altitudine de 417 metri deasupra nivelului mării, între munții O Castro, Eixón și Meniño. Suntem încă la altitudine, și se pare că începem coborârea.

Ca buni și ospitalieri galicienii, ne oferă o bancă destinată odihnei pelerinilor. Carmen se oferă să îi verifice gradul de confort. Cum testarea nu se poate face de mântuială, zăbovim cam 10 minute. Testarea terminându-se cu succes ne continuăm drumul spre Vilarino, destinația etapei de azi.

La câțiva pași dăm peste un cuptor comunal, în sensul că orice locuitor își aduce lemnele de acasă și îl poate folosi. Pare funcțional încă. Stau și mă întreb, ce încredere au oamenii aceștia unul în altul, ca să pună la dispoziție ditamai cuptorul tuturor?

Trecem pe lângă o casă pricopsită. Vis a vis de ea, pe partea cealaltă a drumului se vede ușa de intrare într-o pivniță săpată în deal. Ce e interesant e faptul că nu se vede a avea o încuietoare. Și aici ..., mă abțin să verific acest lucru.

Coborâm în continuare pe șoseaua asfaltată. Tălpile încep să simtă contactul cu asfaltul, dar un adevărat pelerin îndură toate obstacolele pentru a îl îmbrățișa, la propriu, pe Sf. Iacob. La un moment dat, o potecă se desprinde din șosea și ne bagă pe o potecă îngustă, în pădure. Tălpile respiră ușurate.

De data asta, coborâșul e din ce în ce mai greu. Coborâm pe bucăți de stâncă parcă lustruite. Dacă ar fi ploaie, ar fi fost imposibil să coborâm fără să riscăm o accidentare.

Oricum, suntem în formație completă, așa că avem convingerea că vom finaliza cu succes traseul. Dovadă e selfie-ul făcut cu ocazia acestei coborâri dificile.

Singurul lucru care ne mai însuflețește este culesul de mure din Spania. Să mai zică cineva că nu am fost și noi la cules în Spania.

La un moment dat ieșim din pădure și dăm de o fântână, așa că cel cu responsabilitatea menținerii resursei de apă a etapei, trece la treabă. Apa e rece și extraordinară la gust.

Intrarea într-o pivniță privată, așa pare

Se pare că începe coborârea

Coborâm în formație completă

... cu cântec înainte marș ...

O placă ne amintește faptul că această fântână a fost construită în anul 2021 și a costat 17.650,98 euro investiție subvenționată și 13.238,24 euro subvenție, investiția fiind "îmbunătățirea fântânii și a spălătoriei din Pineiro. Ei da, asta zic și eu transparentă. Totul la nivel de cent.

O altă pisică, de data asta neagră, ne privește cu ochi iscoditori de la înălțimea unui gard. Cred că pe mine mă urmărește, neștiind de ce m-am oprit în dreptul plăcuței cu devizul. Normal pelerinii trec, își umplu sticlele cu apă și pleacă mai dreptate. Oricum eu îi dau dreptate să fie suspicioasă, dar eu sunt doar un pelerin curios.

Începe un urcuș bolovănos, greu de parcurs. Urcăm voioși și în fața noastră un indicator ne semnalează faptul că intrăm în localitatea Outeirino, dar și "zona de obras barro en la calzada", adică în traducere liberă "zonă de lucrări de nămoș pe drum". La început am crezut că am greșit drumul și că sunt în drum spre Techirgiol, dar curând mă dumiresc, la ei "nămoș" înseamnă "rețeaua de apă". Ok, m-am liniștit. Așa că lămurii în ceea ce privește avertizările intrăm în localitatea Outeirino.

Outeiriño este o localitate din parohia Ribas Altas, în municipiul Monforte de Lemos, regiunea Terra de Lemos, provincia Lugo. Conform IGE, în 2022 avea 8 locuitori (5 bărbați și 3 femei). Bravoooo, și aici suntem majoritari.

Originea numelui locului este latinescul altarium, care desemnează o parte înaltă sau o elevație a terenului.

Fără să întâlnim măcar unul din cei 8 locuitori, ieșim din localitate și reintrăm în pădure. Prin pădure e plăcut, deoarece coroanele copacilor ne protejează de razele unui soare decis să ne demonstreze de ce e în stare, asta ca răspuns la folosirea scurtelor la plecare, gest de sfidare a potenței lui.

Coborârea se complică, devenind din ce în ce mai abruptă și mai anevoios de parcurs, datorită bolovanilor cu care e "pavată", bolovani ce implică o analiză temeinică pentru fiecare pas, asta pentru a evita o pierdere bruscă de altitudine și deci implicit posibile răniri.

Dând dovadă de vigilență și determinare în luarea deciziilor, trecem cu bine de zona dificilă ce obosește mai mult din cauza deciziilor momentane ce trebuiesc luate, decât din cauza coborâșului efectiv. Nu e ușor să faci balet pe niște bolovani, mulți dintre ei mișcători.

Intrăm deci în Camino Grande, și imediat ne trezim că am și ieșit din localitate. Mai mergem 300 m și intrăm în altă localitate, e vorba de A Barxa.

A Barxa este o localitate din parohia Ribas Altas, municipiul Monforte de Lemos, regiunea Terra de Lemos, provincia Lugo.

În 2018 avea cinci locuitori (trei bărbați și două femei). Trec bucuroși prin sătuc, știind că și aici suntem majoritari.

Din nou la cules de mure în Spania

Reîmprospătarea rezervei de apă

Continuăm coborârea

Coborâre cam dureroasă

Localitatea este situată la o altitudine de 370 m, lângă linia de cale ferată León-A Coruña și drumul LU-933.

Ne apropiem de altă localitate, sper să găsim aici un bar sau o terasă ca să putem să ne tragem sufletul alături de un suc.

În fața noastră, încercând să ne împiedice de a ne atinge scopul, un grup statuar format din 5 oi, ne barează trecerea. Dând dovadă de o capacitate extraordinară de a face față obstacolelor, reușesc, cu succes, să evit baricada formată de către cele 5 oi, și astfel atacăm intrarea în localitatea Rendal.

Localitatea, cred că este formată din 3 case și bănuiesc că nu au un primar ales. Dacă nu au un primar ales, are în schimb un indicator care ne demonstrează fără tăgadă faptul că ne aflăm la 500 m de Casa Rural Torre de Vilarino, destinația etapei de azi. Apare o singură problemă. Cei 500 m trebuie făcuți afară de traseu. Față de coborâșul trecut cu succes, acest amănunt este ne semnificativ, așa că abandonăm traseul și ne îndreptăm spre Vilarino.

Și iată-ne ajunși la destinație. Primul și totodată cel mai important lucru de care trebuie să ne achităm, este "berea de bun venit". Obligația e obligație, așa încât, înainte de a ne caza, servim berea de bun venit. E multă lume în bar, ceea ce denotă că e o locație cunoscută și apreciată.

După onorarea tradiției, ne cazăm și nu o să creadă nimeni, dormim 3 ore. Se pare că oboseala se acumulase. Coborârea pe bolovanii "mișcători" a fost un adevărat spectacol de acrobație și balet. Dar înainte de a ne culca, servim un prânz împăratesc, unde Carmen a putut mânca "scărițe" de porc cu mâna, asta deoarece eram așezați într-un colț al restaurantului și toți erau preocupați de ceea ce aveau în farfurie, și mai puțin de cum mănâncă Carmen.

Seara coborâm și mâncăm o budincă delicioasă acompaniată de tinto și cola. Atenție: TINTO și cola.

Ne retragem în cameră, eu scriu jurnalul în timp ce Carmen pregătește bagajele pentru mâine. A fost o zi grea, dar splendidă. Mă așez în pat și încerc să re trăiesc trăirile zilei, mai puțin oboseala care le-a însoțit.

Da, a fost o zi grea, dar mi-am dat încă odată seama că viața este de fapt un pelerinaj, da, este un pelerinaj acceptat și decis de noi înșine. Trecând peste greutățile pe care drumul, indiferent dacă e pe Camino sau prin viață ți le oferă, însuși traseul îți dă posibilitatea de a înțelege anumite lucruri pe care cu toate că te-ai izbit zilnic de ele, nu le-ai înțeles. Privind în urmă, Camino mi-a dat posibilitatea de a mă redescoperii, de a realiza că sunt și eu un mic Creator, deci în mine stă puterea de a mă schimba și de a mă reconcilia cu mine însumi.

Pe Camino am reușit să descopăr cotlonul unde am uitat "cartea mea de identitate", fără de care, aș fi trecut prin viață ca o ființă

Mai dăm și de pâraie prin pădure

Nu e pelerin, e sperietoare de ciori

Nimic nu ne poate sta în cale

Și iată-ne ajunși la destinația de azi

Da, ea e Berea de bun venit

aflată într-un concediu impus chiar de mine însumi. Camino este locul în care îți regăsești personalitatea și descoperi și "fișa postului" cu care am venit.

Există Dumnezeu, există dorința fiecărui om, călătoria fiecărui suflet, iar noi nu avem niciun drept să intervenim în lecțiile de viață ale altei persoane, dar putem și avem obligația să intervenim în propria noastră viață.

Putem fi observatori pentru a ne învăța propriile lecții, putem fi sprijin, prin faptul că ascultăm, înțelegem, încurajăm și suntem dispuși să ne ajutăm atunci când stă în puterea noastră, dar nu avem dreptul de a schimba "fișa postului" celui de lângă noi, pelerin și el prin propria lui viață.

Să ajutăm, nu să salvăm, nu să oferim soluții, sau să acționăm în locul altei persoane, nu să schimbăm oamenii, să ne lăsăm manipulați sau să manipulăm.

Așteptăm ca oamenii să se schimbe, dar noi reușim să ne schimbăm? Ne dorim să fim acceptați, iertați, iubiți, dar, oare, am făcut curățenie în interiorul ființei noastre?

Dacă ținem cu disperare de trecut, blamăm și avem așteptări diferite în situația în care noi nu schimbăm nimic, ne îmbătăm cu apă rece. Nu putem fi iertați și iubiți dacă nu iertăm și nu iubim. Tot ce emitem se întoarce la noi, e principiul bumerangului.

Îmi revine în minte istorioara cu preotul care mi-a refuzat la slujbă împărtășania, schimbarea care am făcut-o eu, recunoscându-mi greșeala, a dus la schimbarea relației dintre doi pelerini dintr-un dispreț manifestat, într-o prietenie. Acesta e Camino, te ajută să conștientizezi că fiecare din noi avem un miez frumos, important e să îți dorești să îl descoperi.

Felul în care oamenii ne vorbesc și ne tratează scoate la lumină probleme nerezolvate ale propriei lor persoane. Absolut toți avem pietre de moară pe care le târâm după noi, unele chiar din vieți anterioare, important e să le identificăm și să le desprindem de noi.

Ori desprinderea acestor tare nu depinde de alții, depinde numai de noi, de aceea redescoperirea noastră și reconcilierea cu noi înșine e determinantă.

Dacă facem un pas în spate și observăm, vom fi surprinși de propriile conștientizări, vom înțelege ceea ce nu stă în puterea noastră să schimbăm și ne vom putea concentra energia spre lucrurile care ne pot aduce rezultate diferite și care depind doar de noi.

O spun cu toată sinceritatea, Camino m-a făcut să înțeleg toate aceste lucruri, și mai mult de atât, mi-a arătat întreaga dimensiune a mea, mi-a demonstrat că "micul Creator" din mine, mă poate face să mă integrez armonios în acest imens Camino, care e viața în care nu suntem altceva decât niște pelerini prin propria viață.

O adevărată oază de liniște

Și iată-ne cazați ...

... dar, și iată-ne cu tinto

Nu e tunelul timpului

Viața este o călătorie fără sfârșit.

Putem trage acum o concluzie, hai să îi zicem așa, o concluzie finală. Viața nu e altceva decât un drum, un drum pe care singuri ni l-am ales, înainte de venirea noastră în lumea materială, un drum care are ca singur scop, evoluția noastră spirituală.

Așa cum am mai spus, odată plecați la drum, vom fi siguri că vom ajunge cu bine la destinație, asta dacă, la plecare, am fost prevăzători și ne-am stabilit atât punctul de plecare, cât și punctul terminus, stabilind precis itinerariul călătoriei.

Nu e de neglijat nici faptul că deosebit de importanți sunt tovarășii noștri de drum, tovarăși cu ajutorul cărora vom "înfrunta" atât momentele bune, dar și cele mai puțin bune, momente pe care viața ni le va scoate în cale, nu pentru a ne opri din drum, ci pentru a ne da posibilitatea de a învăța din propriile noastre greșeli anterioare.

De reținut e faptul că atunci când ne confruntăm cu o problemă mai neplăcută, ar trebui să nu o luăm ca atare, ci să vedem ce a vrut Universul să ne învețe prin situația respectivă. Dacă vom privi viața în felul acesta, atingerea scopului final este asigurat iar scopul pelerinajului nostru prin viață este atins.

Să nu uităm și de "condiția fizică" de care avem nevoie. A ajunge să fim deschiși la atenționările pe care Universul ni le trimite spre a ne fi de ajutor, lucrul acesta necesită antrenament, dar mai mult de atât, cere să ne redescoperim și să ne reconciliem cu noi înșine. Nu în ultimul rând, încrederea în noi înșine este un lucru esențial în realizarea acestui pelerinaj cu succes. A ne redescoperii valențele reale și a fi conștienți de el sunt condiții esențiale pentru a deveni un pelerin prin propria viață, care la finalul călătoriei să poți spune, în primul rând ție, "AM REUȘIT".

Ei bine, existând în această lume, suntem nevoiți să parcurgem toate meandrele acestei vieți, meandre care uneori sunt evidente, alteori nu. De aceea trebuie să ne considerăm un pelerin pe acest drum, de multe ori anevoios, un pelerin care la fiecare pas descoperă o nouă și unică fațetă a acestor meandre cotidiene. Așa cum un pelerin se confruntă cu sușuri și coborâșuri, unele greu de depășit, așa și noi trebuie să fim pregătiți să facem față tuturor momentelor pe care noi le considerăm dificil de abordat.

Reușind să parcurgem drumul prin viață și să ajungem cu bine la destinație, ne face să dobândim o diplomă de pelerin. Acesta este cea mai prețioasă diplomă pe care o poate primi un om, indiferent dacă e pelerin pe Camino, sau e pelerin prin propria viață, "Diploma de om". Iar dacă am reușit să trec peste evenimentele la care am fost martor azi, și să deviez într-o filozofie pe care unii o vor considera ca scoasă din context, acest lucru denotă că ceva în mine s-a schimbat.

Dar, acum, recitind cele scrise, îmi dau seama că întradevăr viața e un pelerinaj, un pelerinaj în care rolul nostru e de a învăța. Nu

Traseul de azi

Gata de plecare

Înainte prin ceață spre noi victorii ...

Și azi suntem în formație completă

trebuie să ne oprim la "zgomotul" produs de greutatea pe care trebuie să la înfruntăm, nu, rolul nostru e de a descoperii "pepitele de aur din nisipul pe care îl cernem", pepite care se vor adăuga tezaurului spiritual pe care îl acumulăm cu fiecare zi ce trece.

Adevărata diplomă pe care viața ne-o oferă este descoperirea noastră a ceea ce suntem cu adevărat. Așa cum urcușurile și coborâșurile sunt istovitoare, "berea de bun venit" ce răsplătește fiecare succes de etapă reprezintă trecerea noastră pe un nou nivel spiritual, asta dacă reușim să distingem câștigul în raport cu oboseala. De multe ori, oboseala nu e altceva decât "zgomotul" ce te face de cele mai multe ori să nu observi câștigul. Gata cu filozofia.

Noapte bună.

08 august 2025

Noapte superbă. La ora 7,03 ridicăm ancora. E răcoare, așa că plecăm cu scurtele pe noi.

Drumul e oarecum ușor, puțin urcuș, dar acceptabil. E ceață destul de deasă. Parcă mergem prin nori. E o senzație nostimă să te vezi parcă "plutind" prin nori. Păcat că e încă cam răcoare.

Reluăm cei 500 m cu care ne abătusem ieri de la traseu. Trecem pe la periferia localității Escairón.

Escairón este un oraș din parohia Vilasante, reședința municipiului Saviñao, Lugo, în regiunea Terra de Lemos. Conform IGE, în 2022 avea 860 de locuitori (426 bărbați și 424 femei). Aceasta reprezintă o creștere față de 1999, când avea 835 de locuitori. Succes bărbaților majoritari.

În Escairón există un târg în zilele de 8 și 19 ale fiecărei luni.

În prima săptămână a lunii august, se sărbătoresc festivitățile patronale în cinstea Maicii Domnului Îndurerate. În dimineața ultimei zile a festivalului, se organizează o cursă de măgari, urmată de o competiție de tras la sfoară pe parohii.

Din păcate, noi am ratat festivitatea de premiere a măgarilor olimpici, vezi dacă nu te documentezi temeinic, ce pățești? Oricum, identificăm marcajul ce ne va duce la Santiago de Compostela.

Mergem în continuare pe o șosea inter comunală asfaltată. E încă răcoare, și fără să ne dăm seama intrăm în minuscule localități Fontela. E foarte dificil să delimitezi localitățile între ele, deoarece sunt formate din 3 - 4 case și practic nici nu realizezi când treci din una în alta.

Iată-ne deja în localitatea Fion. Fión (numit oficial San Lourenzo de Fión) este o parohie și un sat spaniol din municipalitatea Saviñao, în provincia Lugo, Galiția. Nu tu câți bărbați, câte femei sunt, nu tu concursuri de măgari, nimic, așa că trecem mai departe.

3 indicatoare ne spun că drumul e ok

Mergem spre lumină

Sper că nu ne pună să facem security

Uraaaa, avem semnal

Ceața parcă e mai deasă, dar asta nu ne împiedică să facem un selfie, pentru a documenta trecerea noastră pe aici. Pentru cei care au dubii legate de faptul dacă suntem sau nu pe traseul corect, la marginea unui cătun, 3 indicatoare subliniază același lucru, drumul merge la Santiago de Compostela, deci nu sunt motive de îngrijorare în acest moment.

Ajungem plini de entuziasm în Vilavides, asta după ce am depășit cătunul Rosende. E încă destul de răcoare, dar parcă ne-a încălzit puțin faptul că șoseaua a început să urce. Parcă ne era chiar dor de un urcuș. Cu aceste gânduri intrăm în foarte mica localitate Sabariz.

Sabariz este o localitate din parohia Cornoces, în municipiul Amoeiro din provincia Ourense, regiunea Ourense. În anul 2011, conform datelor de la INE și IGE, avea 8 locuitori, dintre care două case erau locuite, în ele trăiau 3 bărbați și 5 femei. Aceasta presupune o scădere a populației față de anul 2010, când existau 9 locuitori (3 bărbați și 6 femei). Oricum, bărbații au fost mereu minoritari. Asta e viața.

Mergem prin pădure, șoseaua e tot asfaltată soarele e tot lipsă la apel. Pe șosea suntem doar noi doi. În fața noastră coroanele copacilor parcă au făcut un tunel verde, și o lumină se vede la capătul acestui tunel verde. Se pare că ieșim din pădure.

Întrădevăr, ieșim din pădure și intrăm în localitatea Vilaravides. Vilaravides este un loc din parohia Rosende din municipiul Saviñao, în regiunea Terra de Lemos.

După cum nu zărim nici picior de om sau animal, mă duce gândul că poate toți sunt "duși la cules în Spania". Totuși nu e pustiu. Un cal pe care poți studia anatomia, atât de slab e, ne privește suspicios. Sper să nu îi treacă prin minte să ne facă security. Oricum, după modul cum ne privește, se pare că asta îi cam trece prin cap.

Luând o figură pașnică, trec pe lângă el, fără să îi stârnesc suspiciuni. La un moment dat, Carmen, care se afla la cam 10 m în fața mea, se oprește brusc, fiind, se pare, atenționată de telefonul care prinsese curaj, având brusc semnal.

Vilatinosa ne primește cu brațele deschise, frumos spus, dar cele 3 case ce o compun par părăsite, deci nici urmă de posibile brațe deschise. În consecință nu zăbovim în acest cătun pierdut printre dealuri suficient de înalte ca să îți trezească respect.

Ne continuăm drumul atât prin pădure, cât și prin ceața, care parcă e din ce în ce mai deasă. Continuăm să urcăm pe șosea, singura problemă e răcoarea. Plini de entuziasm intrăm în localitatea Sobrado.

O Saviñao (pronunție în galiție: Sobrado) este un Concello (consiliu) din provincia Lugo, Galiția aparținând districtului Terra de Lemos. Orașul principal al consiliului este Escarón (prin care trecusem de dimineață).

Intrăm într-o altă dimensiune?

Prietenii sunt prieteni ori unde

Casă de munte fără hamac ...?

Ofițer de contrainformații sub acoperire?

Suntem tot în formație completă

Municipiul O Saviñao este situat în Ribeira Sacra, în districtul Terra de Lemos, situat în partea de sud a provinciei Lugo, învecinat cu municipiile Pardela și Taboada la nord, Pantón la sud și est, Monforte de Lemos și Vault și la vest Taboada și Chantada. Sardiñeira, Rio Saviñao, Rio Pez, Rio Barrantes și Rio Porriño. Râul Miño este cel mai lung râu din Galiția și formează limita de vest a zonei consiliilor.

Consiliul este format din 29 de parohii, capitala sa, Escarion, cu aproximativ o mie de locuitori, al doilea oraș este Currelos, economia orașului fiind predominant agricolă, având și fabrici de produse lactate, crame, construcții etc. Plus câteva afaceri de turism rural sub forma Casas Rurais.

Escarion are, de asemenea, o zonă industrială foarte mică.

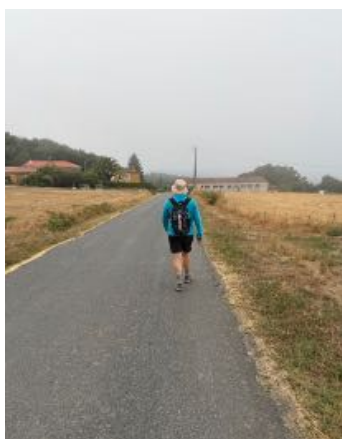
Municipiul O Saviñao posedă o bogată moștenire valoroasă. Printre valorile arheologice se numără Anta-Abuime sau Mamoas de câmp din Abuime. Aceasta este o mică cameră funerară situată la aproximativ patru kilometri nord de Escarion.

Există numeroase castro-uri (așezări celtice) în acest consiliu, inclusiv Abuime de Castro, Castro de Torre în Freán, Castro de Illón în Licin, Castro da Portela în Diomondi, Mourelos de Castro, Castro Besta în Vilelos și Castro de Villacaiz. Villacaiz și Abuime care sunt cele mai vizibile.

Există mai multe biserici de remarcă. Toate sunt în stilul arhitectural romanesc. Cea mai importantă este Santo Estevo de Ribas de Miño. Această mănăstire a fost construită în secolul al XII-lea. Se spune că același pietrar (Maestrul Mateo) care a proiectat Portico da Gloria pentru Catedrala din Santiago de Compostela a proiectat și această clădire, dar nu există nicio bază pentru această tradiție. Ușa principală seamănă într-adevăr cu Porticul, dar într-o versiune mai mică, cu legături artistice cu portalurile din San Xoan de Portomarin și catedrala din Orense. Se spune că și cripta vestică neobișnuită seamănă cu cea din Santiago. Spațiile de locuit și mănăstirea nu mai există. Biserica are cea mai mare fereastră Rosaton (rotundă) din Spania. După degradarea unor părți ale mănăstirii, pietrele au fost folosite pentru a construi case sătești.

Biserica este folosită și astăzi pentru nunți, înmormântări, botezuri și slujbe. În apropiere se află biserica romanescă din satul Diomondi. Este dedicată lui San Pelayo, iar o inscripție din 1170 de pe interiorul timpanului portalului de vest datează amplasarea buiandrugului. Decorul sculptural de la Diomondi este legat de Catedrala din Lugo, iar aceiași zidari au lucrat la San Pedro de Portomarin, unde o inscripție estompată de pe timpanul de vest consemnează data 1182 pentru sfințirea bisericii.

Singura clădire cu arhitectură militară este turnul Candaira din Rebordaos, din secolul al XIII-lea, cu o suprafață pătrată de 9,81 pe 9,94 metri, format din trei etaje, etajul superior fiind cu creneluri. Proprietarul inițial al turnului a fost Don Francisco de Quiroga, Taboada, Garza și Alvarez de Castro.

Ne apropiem de Mourelos

Noi cu spanioloaica Marian

Odihnă binemeritată

Peste tot numai flori ...

... dar și spații de relaxare

Ok, am reținut toate aceste amănunte, asta bineînțeles fiind ajutat neprecupețit de prietenul meu Google Translate. Dar de ponderea bărbaților nimic. În condițiile astea, singurul lucru care ne rămâne este un selfie, asta pentru a documenta trecerea noastră.

Totuși, nu trecem neobservați. Un câine drăgălaș vine cu speranța că îl voi mângâia. Cu toate insistențele lui Carmen de a evita o posibilă mușcătură, mă opresc și câinele se apropie de mine bucuros că cineva îl consideră și pe el un suflet, nu doar un animal.

Este atât de bucuros de atenția pe care i-am acordat-o încât cu greu mă despart de el. Rămâne în urmă cu regretul că nu a putut beneficia mai mult de atenția mea.

Pe margine o pisicuță albă, ascunsă printre firele de iarbă uscate de pe marginea drumului ne studiază atent. Parcă ar fi un ofițer de informații sub acoperire, gata în orice moment să dispară la primul meu posibil gest de amenințare.

După aceste întâlniri agreabile, intrăm în cătunul Mourelos. Mourelos (numit oficial San Xulián de Mourelos) care este o parohie și un sat din municipiul Saviñao, provincia Lugo, Galiția.

Cătun, cătun. dar se respectă. În curtea uneia dintre case, un hamac își așteaptă cuminte stăpânul. Cătun, cătun, dar se respectă. Felicitări proprietarilor.

E obositor să ți socoteală la cătunele prin care treci. Sunt multe și aproape nu realizezi când ieși din unul și intri în altul. Și în această atmosferă de destindere intrăm în Vendanova, o entitate ce nu poate revendica statutul de cătun.

Vendanova este un loc din parohia Mourelos din municipiul Saviñao, în regiunea Terra de Lemos. Bănuiesc că locuiesc aici și bărbați și femei, dar câți se pare că e secret.

Ceața parcă e și mai desă. Pe o pajiște e o stâncă plată, mare. Proprietarul, isteț, a folosit-o să depoziteze lemnele tăiate pentru foc. Fiind stivuite pe stânca cu pricina, umezeala din sol nu le afectează. Când spun că galicienii sunt ca ardelenii mei, știu ce spun.

Prin ceață se întrezărește o localitate. Bănuiesc că iar sunt 3 case, oricum o inscripție ne atenționează că în curând vom intra în Mourelos.

San Xulián de Mourelos este o parohie din municipiul Saviñao, regiunea Terra de Lemos, provincia Lugo. În 2007 avea 137 de locuitori, dintre care 61 bărbați și 76 femei, ceea ce reprezintă o scădere de 4 locuitori față de anul precedent, 2006. Da, iar suntem minoritari. Care o fi cauza? Cei 4 locuitori lipsă or fi fost tot bărbați?

Localitatea e frumoasă. Dintr-un trunchi de copac bătrân au făcut o bancă nostimă unde pelerinii își pot odihni picioarele, plus restul accesoriilor corporale. Trecem pe lângă un gard din pietre pavoazat cu flori de culori diferite. Sunt convins de faptul că acești oameni ce

Intrăm în Montecelo

Da, suntem în Galicia

Se pare că nu mai suntem singuri

Câinii păzesc chiar și ruinele

locuiesc într-o pseudo izolare au înțeles că armonia culorilor florilor contribuie la propria lor armonie sufletească.

Și cu aceste "constatări" pătrundem în localitatea Montecelo. Montecelo este o localitate din parohia Diomondi, în municipiul Saviñao, regiunea Terra de Lemos. Al doilea IGE din 2010 avea 16 locuitori (8 bărbați și 8 femei), cu șase mai puțin în 1999. Oricum, în sfârșit suntem la egalitate. Trecem rapid printre cele 8 case în care trăiesc cele 8 cupluri și fără să ne dăm seama intrăm în Diomondi.

San Paio de Diomondi este o parohie din municipiul Saviñao, regiunea Terra de Lemos, provincia Lugo. În 2007 avea 161 de locuitori, dintre care 81 bărbați și 80 femei, ceea ce reprezintă o creștere de 2 locuitori față de anul precedent, 2006.

Așa cum am bănuir de la început, e o localitate mai pricopsită, cu bărbați majoritari. În mijlocul străzii, doi pisoiași albi stau lipiți unul de celălalt, încercând să se încălzească reciproc. E încă răcoare. După aspect nu par a fi abandonați, dar misiunea lor pare a fi de domeniul contrainformațiilor, vigilenți cu străinii ce pășesc pe teritoriul lor. E drept, sunt enorm de puțini pelerini întâlniți pe acest traseu, greu dar superb.

La trecerea noastră, au întors capul spre noi, petrecându-ne cu privirea până ne-am pierdut la orizont. Termenul "ne-am pierdut" este doar o metaforă, deoarece noi suntem pe traseul, deosebit de bine marcat din Galicia, având astfel siguranța sosirii noastre la Santiago de Compostela.

Ne oprim să facem câteva poze și din urmă ne ajunge Marian, o fată spaniolăică, singură, aflată pentru prima dată pe Camino. Nu ne ia mult timp să ne împrietenim. Facem poze, ne îmbrățișăm, avem dovada, și Marian grăbește pasul căci din localitatea unde ne oprim noi, ea mai are de mers 5 km.

Un indicator ne avertizează că ne apropiem de Belesar aflat la 9,1 km din acest loc, ocazie cu care revedem vechiul nostru prieten, râul Mino. Suntem la înălțime, practic vorbind, căci am urcat până aici tot timpul. Pe marginea drumului dăm de o ruină alături de o casă ce pare nouă. În curte au două hambare pentru cereale, tipic galiciene. Sunt construite pe "picioare" de piatră, asta pentru a împiedica rozătoarele să ajungă la cereale. După aspectul lor, par a fi de leat cu ruinele.

leșim de pe șosea și o potecă, în genul unui drum forestier, ne conduce către o zonă împădurită. Bine că scăpăm de asfalt. Din spate ne ajunge un pelerin echipat din cap până în picioare cu tot harnașamentul specific unui pelerin. E dotat inclusiv cu 2 bețe, chiar dacă drumul e drept. Recunosc că și noi avem fiecare câte un băț în rucsac, dar preferăm să demonstrăm că ne descurcăm și fără ajutoare externe.

Trecem pe lângă o gospodărie cu o curte nostimă și cărarea ne duce în pădure. Pare ceva suspect în părăsirea bruscă a șoselei și

Galicienii nu duc lipsă de imaginație

Coborâș cam dificil

Strâns uniți și la coborâre

intrarea intempestivă în pădure, pe o potecă îngustă. Totul prevestește ceva nu prea liniștitor. Dar săgeata ne spune că acesta e traseul corect.

Da, începe o coborâre dureros de abruptă. Oricum, rezistăm și nu scoatem bețele din rucsaci. Poteca e plină de bolovani lucioși, dar și mișcători. Noroc cu bocanci mei de munte care îmi țin gleznele fixe.

Pe ploaie ar fi fost imposibil să abordăm această coborâre. Nu pot înțelege cum acest traseu este Camino de Iarnă, când și vara, pe ploaie, e practic imposibil să cobori.

Noroc că am învățat-o pe Carmen coborâșul în lateral, altfel ar fi fost un dezastru. Printre crengile copacilor, se văd case. Să fie vorba de localitatea Belesar? Ar fi frumos.

Coborârea continuă să ne creeze probleme. Panta abruptă ar mai fi cum ar fi, dar bolovanii sunt adevărata problemă. Lucioși și mișcători, ne încetinește substanțial viteza de coborâre.

Se pare că intrăm în Belesar. Case vechi, străzi super înguste, printre care nu ar încăpea nici-o mașină. Localitatea nu este altceva decât un minuscule cătun, cocoțat pe malul râului Mino, vechiul nostru prieten.

Belesar este o localitate din parohia Belesar, municipiul Chantada, provincia Lugo, regiunea Chantada. În 2008 avea 9 locuitori, dintre care 5 bărbați și 4 femei; ceea ce reprezintă o pierdere de locuitori în raport cu anul 2006.

Numele localității Belesar provine din antroponimul de origine germanică Belisarius, din forma genitivă. La rândul său, localitatea dă numele lacului de acumulare Belesar.

Părăsim localitatea Belasar, din dorința sinceră de a revedea Mino, râul pe care l-am traversat în multe noastre pelerinaje. Începând cu prima traversare a râului cu barca lui Pietro, apoi pe podul de la Tui, unde pe mijlocul podului e o dungă galbenă ce reprezintă granița dintre Portugalia și Spania, apoi când era firav, aproape de izvoare. Mino a fost un companion tăcut, dar loial.

Ajungem pe malul râului. Aici, spre surprinderea noastră, oameni mulți așteaptă la un debarcader plecarea într-o călătorie cu vaporel pe Mino.

Intrăm în barul de pe malul râului să bem o cafea, căci astăzi încă nu băusem americanele.

Cu această ocazie aflăm de posibilitatea de a merge, practic nu a merge, ci a naviga 14 km dus, și 14 km întors pe Mino, cu un vaporel.

Suntem noi pelerini, dar o asemenea ocazie nu poate fi ratată. În consecință, prezentăm pașapoartele la casa de bilete, căci așa e

Am ajuns în Belesar

Legături aeriene între vecini

Îmbarcarea pe corabie

O plimbare cu vaporul pe râul Mino

Gata de plecare în expediția navală

regula, și intrăm în posesia a două bilete. Între timp se face îmbarcarea pe navă. Pe vaporeș nu văd nici-un pelerin. Se pare că această inedită călătorie pe Mino, nu a prezentat interes pentru pelerini.

Vaporeșul e plin, urcă cârmaciul și nava se pune în mișcare. Călătoria durează 45 de minute. Vremea e superbă, totul e așa cum trebuie să fie, după coborâșul demențial la care am luat parte cu puțin timp în urmă.

Râul Miño, pe măsură ce se apropie de confluența cu Sil, își îngustează valea, deja transformată într-un canion. Astfel încât, pornind de la Portomarín, începe să prezinte caracteristici din ce în ce mai asemănătoare cu afluentul său, Coruña, deși nu are un caracter atât de pronunțat mediteranean ca acesta.

La Belesar râul delimitează primăriile din Chantada (la vest) și O Saviñao (la est). În partea estică există pâncuri de pădure, dar terenurile de pe marginea vestică sunt acoperite de podgorii, care îi conferă un aspect foarte mediteranean. Călătoria e plăcută. Adie un ușor vânticel.

Pe vapor e o liniște mormântală, toți pasagerii sunt fermecați de peisaj.

Lacul Belesar este o acumulare hidrografică artificială creată în 1963 pe râul Miño, cu o suprafață de 4000 km² și un aport mediu anual de 3154 hm³. Este situat între municipalitățile Taboada, Chantada, Saviñao, Paradela, Páramo, Guntín și Puertomarín, în provincia Lugo, comunitatea autonomă Galicia.

Barajul a fost construit între 1957 și 1963 în timpul regimului dezvoltist al lui Franco pentru protecția împotriva inundațiilor și producerea de energie electrică, devenind cel mai mare baraj din Galicia, atât la acea vreme, cât și în prezent.

Barajul este de tip boltit (cu două culee gravitaționale) și are o capacitate de 640 de milioane de m³, prezentând o înălțime de la încoronare de aproximativ 330 de metri.

Proiectul său a fost opera inginerului Luciano Yordi de Carricarte, deși clădirea de control a centralei electrice este opera arhitectului militar Juan Castañón de Mena. Rezervorul a fost creat pentru a alimenta o centrală hidroelectrică, cunoscută sub numele de Belesar I.

Construcția rezervorului a însemnat, pe lângă inundarea a aproape 5000 de hectare de teren fertil, și dispariția sub ape a unor orașe precum Puertomarín, care a fost reconstruit în apropierea fostei sale locații, și a numeroase infrastructuri din zonă.

Această lucrare a reprezentat o piatră de hotar, atât pentru inginerie la nivel național, cât și un impact uriaș asupra economiei și vieții zonei, cu consecințele pe care le implică acest lucru.

Plajă pe râul Mino

Plantații de viță de vie pe malurile Mino

Iglesia Santa Maria de NOGUEIRA

Și iată-ne înapoi

În așteptarea autobuzului care e gratis

Pe acel pod vom trece ...

În prezent, rezervorul Belesar este cel mai mare din comunitatea autonomă și are, de asemenea, una dintre cele mai importante hidrocentrale.

Malurile abrupte ale râului sunt pline de podgorii. Poate aici să beneficiaz de un tinto. Case răsfirate pe dealuri, Mici porturi private și o plajă plină cu doritori de plajă, completează peisajul.

Pe partea dreaptă de mers, pe un deal înalt se văd câteva case, dar și o biserică. Ghidul, căci avem și ghid, ne spune că e vorba de Iglesia Santa Maria de NOGUEIRA de MIÑO.

Biserica se află în vârful celebrului deal Cabo do Mundo. Santa Maria de Nogueira combină părți din a doua jumătate a secolului al XII-lea și sfârșitul secolului al XVIII-lea, o perioadă în care s-au efectuat lucrări semnificative la fațadă, care prezintă acum vechea fațadă și o clopotniță romanică, cu forme baroce.

Biserica are o singură navă, un arc de triumf și o absidă pătratică cu o fereastră semicirculară decorată în spate, deși altarul din interior nu ne permite să o vedem.

Absida are o secțiune dreaptă cu boltă de butoi și boltă de crustă. Cele patru coloane ale altarului au capiteli și baze decorate, care probabil au fost realizate de mai multe mâini, deoarece unele dintre ele sunt mai brute decât altele. Pe partea de nord se află o sacristie atașată și așa-numita Capelă Alba.

La exterior, consolele și ușa de sud sunt acoperite cu o decorațiune bogată și variată, în care prezența faunei locale este o temă constantă, cum ar fi: capre, lilieci, păștrăvi, țipari etc.

În interior se află câteva picturi renașcentiste impresionante, restaurate în al doilea deceniu al secolului XXI și care i-au adus porecla de Capela Sixtină Galiciană. Sunt fresce pe mortar de var și nisip. Sunt atribuite așa-numitului Maestru din Nogueira și datează din jurul anului 1560, potrivit profesorului Garcia Iglesias. Benzile lor ornamentale prezintă o mare bogăție formală și un limbaj renașcentist. Acestea prezintă o judecată finală cu Hristos înconjurat de îngeri care susțin elementele Patimilor și curtea cerească prezidând condamnării și iadul.

Sunt atribuite primei jumătăți a secolului al XVI-lea și au o gamă bogată de culori care reflectă importanța lucrării la acea vreme. Prezintă unele defecte semnificative din cauza construirii ulterioare a unui amvon, care a fost acum îndepărtat, și a construcției Capelei Alba. În absidă, scena Sărutului lui Iuda poate fi văzută pe panoul din stânga, în dreapta o scenă a Drumului Crucii, iar pe tavan o reprezentare a celor patru vânturi cu soarele și luna.

Ușa de nord are o ornamentație delicată, cu decorațiuni pe arhivele și timpan și mulaje cu figuri de animale.

În exterior, absida pătrată are și o fereastră decorată delicat, cu arc rotund.

Și iată-ne în Chantada, Hotel Mogay

Iglesia de Santa Mariña

... și berea de bun venit

Chantada e pe Invierno, așa zice hotelul

Tradiții în Chantada

Există o scară la exterior către clopotniță, unde se află un clopot al cărui sunet inundă valea Miño. Potrivit localnicilor, aceasta a fost subiectul unei dispute ciudate între preotul paroh din Nogueira și un alt preot local cu privire la care dintre cele două parohii ar primi clopotul mai mare. Nogueira a câștigat această ciudată dispută.

Vaporașul ajunge la o mică insulă, ocazie cu care o ocolește și pornim spre debarcaderul de unde am plecat. Cu puțin timp înainte de acostare, ghidul ne comunică faptul că la șosea va sosi un autobuz care ne va duce la Chantada. Și asta nu e tot, transportul cu autobuzul e gratis, fiind inclus în prețul croazierei. Super.

În scurt timp de la acostare, apare autobuzul și toți pasagerii se urcă în el, bine înțeles că și noi. Se pare că toți veniseră din Chantada, special pentru croaziera pe Mino.

Traversăm un pod, de fapt un viaduct foarte înalt. Stau și mă întreb, cum au reușit spaniolii să împânzească toată țara cu autostrăzi și viaducte, în timp ce noi am construit o biată autostradă după ceea ce ne-a lăsat Ceușescu, o autostradă, zisă a Soarelui, dar care e mai tot timpul în reparații. Autobuzul oprește în centrul orașului. De aici e treaba Matildei, asta ca să își câștige și ea într-un fel "pâinea".

Chantada este situată pe malul stâng al râului Asma, un mic afluent drept al râului Mino, și pe drumul principal de la Orense, la 29 km S. V., la Lugo, la 45 km N. E. Chantada este orașul principal al regiunii fertile dintre Mino și înălțimile O Faro, care marchează granița de vest a provinciei. În ciuda lipsei de comunicații feroviare, are un comerț înfloritor cu cereale, în, cânepă și produse lactate.

Pentru a studia istoria Chantadei, trebuie să ne întoarcem în zilele castrelor preistorice, care au avut o prezență importantă în municipalitate. Configurația castrelor este încă vizibilă pe arhitectura castelelor din Líncora, Centulle, San Sebastián, Nogueira, Moreda și Castro Candaz. Mai multe monumente au fost ridicate peste castelele din zonă, precum mănăstirea San Salvador de Asma, fortăreața Paderne (Muradelle), turnul Arcos, turnul Pereira, turnul Quinteliña (San Salvador de Asma), turnul Teixeira (Nogueira), turnul Vilaúxe și Merlán. Sarcofagele antropomorfe din Fornas sunt alte vestigii ale primilor locuitori ai municipiului.

Situat în apropierea ramificației Chaves-Lugo a Via Bracara Asturicam, care lega orașele moderne Braga, din Portugalia, și Astorga, din Castilla y Leon, Chantada are numeroase vestigii ale prezenței romane în zonă, cum ar fi satul fortificat Castro Candaz.

Conform documentației aparținând casei Camba, Castro Candaz a fost fondat de consulul roman Lucio Cambero. Acesta era înrudit cu "poporul galician al munților", care avea să lupte alături de tribul aunonienilor împotriva a două legiuni romane trimise de împăratul Traian. După înfrângere, Lucio Cambero se retrage în fortăreață.

Potrivit lui Formoso Lamas, în timpul celei de-a doua invazii normande, vikingii au cucerit Muntele Faro și au ajuns la Chantada,

Agale ... prin oraș

Spectacol de iluzionism

Și primăria

Iglesia parohială Santa Marina

unde a fost ridicat un gard (Plantata). După ce au cucerit orașul, vikingii au continuat să avanseze, iar nobilii orașului s-au refugiat în Castro Candaz, păzit de familia Erice sau Eriz, unde au primit ajutorul trupelor regelui Ramiro I al Asturiei.

În Evul Mediu, este posibil ca localitatea Castro să fi fost legată de un tip de port care traversase Miño prin această fâșie.

Chantada este deci, o municipalitate situată în regiunea Chantada, în provincia Lugo, în comunitatea autonomă Galicia (Spania). Municipalitatea are 37 de parohii într-un total de 327 de districte.

Chantada, așa cum am spus, este o municipalitate din provincia Lugo, aparținând regiunii Chantada și Ribeira Sacra. În 2022, avea 8.083 de locuitori (8.371 în 2017, 8.897 în 2011, 8.951 în 2010, 9.249 în 2006, 9.366 în 2005, 9.463 în 2004, 9.650 în 2003).

Municipiul, cu o suprafață de 176,7 km², este situat în sud-vestul provinciei Lugo și este capitala districtului judiciar cu același nume. Se învecinează la nord cu Taboada, la sud cu Carballo, la est cu O Saviñao e Pantón și la vest cu Rodeiro, din Pontevedra. Cel mai înalt vârf este Muntele Faro (1.187 m). Alte altitudini importante sunt Muntele Sabadon (679 m), San Sebastián (745 m), Santa Rosa (586 m), Penedo de Riba da Zanca (750 m) și Igrexa (575 m).

Matilda este vigilentă azi, se pare că a mai fost pe aici. Trecem pe lângă Iglesia Santa Mariña.

Biserica Santa Mariña (în galiciană: Igrexa de Santa Mariña) este un templu catolic din secolul al XIX-lea situat în Chantada, Lugo, Galicia.

Situată pe locul unde se afla anterior o altă biserică, a început o renovare structurală majoră în 1793 pentru a mări vechea biserică, lucrările finalizându-se în 1818.

Este demn de remarcat faptul că unele elemente ale clădirii au fost renovate folosind părți din Schitul Santa Ana, care fusese demolat în acest scop în 1801 la cererea episcopului Felipe Peláez Canedo, care a ordonat demolarea sa pe 13 iulie a aceluiași an. Fostul episcop, călugărul Francisco de Armañá, solicitase renovarea vechii biserici în timpul vizitelor sale pastorale din 1769, 1777 și 1779 pentru a rezolva problemele de spațiu.

Bazându-ne totalmente pe indicațiile Matildei, ajungem la Hotelul unde ne vom caza azi. E un hotel "super" luxos, să vedem însă cum ne vom odihni la noapte. Hotelul are în fața recepției un geam pe care e trecut întregul traseu al Camino Invierno, semn că ne aflăm pe drumul bun.

Ne cazăm și ... care e primul lucru pe care trebuie să îl facem la încheierea unei etape. Ei bine ... berea de bun venit, lucru pe care îl săvârșim obligatoriu, la prima terasă ieșită în cale. Și dacă tot suntem aici, a servi prânzul este un fapt de matură chibzuință.

Traseul de azi, inclusiv cu vaporul

Gata de plecare

Mâncarea a fost superbă, ca de altfel în toată Spania pe unde am trecut. Ne reîntoarcem în cameră unde e răcoare și confort de 4+ stele.

La ora 19 ieșim să cinăm și să vizităm orașul. Trecem pe lângă Biserica parohială (tot Santa Mariña) pe care tot nu o putem vizita, așa că facem un tur de oraș, căci e cam devreme de trecut la somn.

Tot colindând prin oraș, ajungem la un moment dat într-o zonă unde, am aflat ulterior era strânsă multă lume, în special copii. Toți ședeau pe scaune și priveau la o scenă pe care un ins făcea un spectacol de iluzionism. Ne oprim și noi. Se pare că individul ori era începător, ori era obosit, căci nu toate numerele îi ieșeau. Oricum, copii aplaudau.

Ce să facem, asistăm și noi până la sfârșitul spectacolului și în drum spre hotel, ne oprim la o terasă să bem o cola și ..., ați ghicit, un tinto. În sfârșit, tinto.

Ne întoarcem în cameră, Carmen aranjează bagajele pentru mâine, în timp ce eu scriu jurnalul.

Astăzi a fost o zi plină. Exceptând coborâșul demential spre Belesar, totul a fost "super perfecto". Plimbarea pe râul Mino cu vaporușul a fost surpriza zilei. Stând în vaporuș am realizat cât de minunată e natura și cum, de multe ori, noi o nesocotim. Vedeți, Camino îți dă posibilitatea nu numai să te redescoperi, dar să și redescoperi natura, să realizezi cât de minunată e, să realizezi legătura indistructibilă dintre ea și tine.

Plimbarea cu vaporușul m-a făcut să realizez că venirea noastră în această lume materială are drept scop să înțelegem că noi nu suntem altceva decât un fir de nisip în imensitatea a ceea ce ne înconjoară, că natura nu poate trăi fără noi și noi nu putem trăi fără ea.

Cu aceste reflecții îmi închei fila din jurnal și sper ca această mică descriere a ceea ce suntem noi de fapt, să fie un punct de plecare către reintegrarea noastră ca parte a tot ce e în jurul nostru.

Noapte bună.

09 august 2025

O noapte "dureros" de bună, cum se spune: "am dormit ca în sânul lui Adam". Nu ar fi exclus dacă somnul poate ar fi fost mai bun în: "sânul Evei". Oricum a fost o noapte extraordinară. Poate a contribuit și plimbarea cu vaporul pe Mino, e foarte posibil.

E ora 7,03 și e răcoare, așa că plecăm cu scurtele pe noi. Din start începe urcușul, mai întâi prin oraș, apoi pe șosea și în final prin pădure. Urcușul e dureros de greu, așa că îmi pierde tot chef de a mă opri să fac poze. Gâfâi de parcă m-au alergat turci. De fapt aici nu au ajuns turcii, așa că rectific, de parcă m-au alergat maurii. Așa e mai aproape de adevărul istoric al acestor meleaguri.

Răcoare și ...

... urcuș

Suntem la înălțime, jos nu e marea

Ermita Maicii Domnului de la Faro

Coborâm de la ermită

Frânți de oboseală intrăm în localitatea Centulle în speranța că vom găsi un bar sau o terasă ca să ne tragem sufletul, dar ghinion cum ar spune sasu, nici urmă de așa ceva.

Centulle este un district al municipiului Chantada, (parohia San Xurxo de Asma), situat în Comarca Chantada, în provincia Lugo, în comunitatea autonomă Galicia.

Conform rezultatelor recensământului INE din 2023, are o populație de 90 de locuitori. Iar ne bagă în ceață. Unde e ponderea sexelor între localnici?

Asta e, ne continuăm drumul, deci și urcușul ce pare mai anevoios. Drumul prin pădure e "garnisit" cu bolovani apreciaabili ca mărime dar și ca mobilitate, lucru ce face ca urcușul să fie o adevărată aventură. Trecem prin localitatea Boan, unde, la fel ca în anterioara localitate, nu ai unde să te așezi pe un scaun și să încerci să te relaxezi.

Parcă s-a mai încălzit, sau mi se pare mie din cauza urcușului. E nostim să treci prin localități răzlețe pe vârfuri de dealuri înalte, localități cu câteva case și cu câțiva locuitori. Stau și mă întreb: în ce constă viața lor comunitară, cum au decis să trăiască atât de izolați? Practic nu văd mașini, nu văd cai, nu văd nici-un mijloc de transport. Cum se aprovizionează, cum se asigură asistența medicală, cum ajung copiii la școală. Toate astea sunt o enigmă pentru mine.

Intrăm în A Lucenza, cu aceeași speranță de a găsi o terasă sau un bar, dar și de data asta suntem ghinioniști.

Lucenza este o localitate din parohia Laxe, în municipiul Chantada, regiunea Chantada, provincia Lugo. În 2008 erau 22 de locuitori (13 bărbați și 9 femei). În sfârșit bărbații sunt majoritari. Bravo lor.

Asta e situația, continuăm să urcăm. Oboseala a pus stăpânire pe noi. Nici măcar o bancă pe care să te odihnești puțin, nu găsești. E clar, acest traseu este cel mai greu din câte am făcut până acum.

Cu această remarcă intrăm în Penasillas. Penasillás este o localitate din parohia Laxe, în municipiul Chantada, regiunea Chantada, provincia Lugo. În 2008 erau 21 de locuitori (12 bărbați și 9 femei.), la fel și în 2006.

Foarte interesant, comunități aflate la doar 2,5 km una de alta și atât de similare.

Un indicator ne sugerează că ne aflăm la mai puțin de 3,6 km de Ermita de Ntra. Sra. de O Faro, loc de pelerinaj al locuitorilor din zonă.

Ermita Maicii Domnului de la Faro este situată în centrul Galiei, pe un platou înalt, la o altitudine de 1.155 de metri, pe Muntele Faro, la granița dintre regiunea Deza (Pontevedra) și regiunea Chantada (Lugo). Aici se află mica și rustica capelă, solitară și umilă, și unde se desfășoară un pelerinaj monumental în cinstea Fecioarei.

Dovadă că și la schit am fost împreună

Începe o coborâre pe asfalt, neplăcut

Mai avem 91,154 km

Două păduri: de molid și mori de vânt

Nu mai e asfalt, dar morile de vânt sunt

Peisajul în care se află ermita oferă un punct de belvedere frumos, de unde, în zilele senine, se pot vedea cele mai înalte lanțuri muntoase din Galiția. Este un peisaj minunat, cu vederi spectaculoase asupra celor patru provincii galiciene. Lorzii Casei de Camba, căreia îi aparține această zonă, au atribuit numele de „Far” datorită faptului că la acea înălțime se aprindeau lămpi pentru a avertiza vecinii cu privire la apropierea dușmanilor. Acolo, războinicii medievali se adunau pentru a se ruga în fața unei imagini a „Virgen do Faro” (Fecioara de la Far) pentru a-i ajuta să obțină victoria. În acest scop, au construit o capelă rudimentară pentru a adăposti pictura Fecioarei.

Conform istoricilor, Muntele Faro a fost un loc unde se desfășurau ritualuri păgâne încă din cele mai vechi timpuri și probabil a existat un turn de veghe în timpul dominației romane, care controla trecerea dintre Conventus Lucensis și Barenensis. Înălțimea sa mare a făcut condițiile de viață foarte dificile pentru o populație permanentă, așa că este ușor de presupus că, de-a lungul istoriei, pe acest munte au existat doar așezări sau temple temporare.

Actualul schit al Fecioarei de pe Muntele Faro a creștinat un vechi loc religios păgân. Imaginația populară, combinată cu sentimentul religios, a țesut un șir nesfârșit de legende în jurul schitului. Lipsesc date precise pentru a determina cu exactitate data înființării acestui faimos sanctuar și este dificil să se clarifice originile sale îndepărtate.

Săpăturile efectuate în secolul al XVIII-lea sugerează că a existat un templu antic, poate romanic, construit peste unul și mai vechi, posibil păgân. Este posibil ca vârsta actualului schit să datezeze din secolul al VI-lea, când forturile și vârfurile multor munți au fost creștinate. Se știe totuși că este anterioară înființării Mănăstirii Osera în 1140. Unii autori cred că devoțiunea față de Fecioară a fost introdusă de pustnici sau, mai târziu, de călugării cistercieni din Osera. Adevărul este că în secolul al XIII-lea, credincioșii urcau deja la altarul din Faro pentru a se ruga, după cum o dovedește poetul trubadur Xohán de Requeixo: „Eu, mamă, am făcut un pelerinaj / la Faro cu prietenul meu / și din dragoste / în cântec m-a făcut / căci am jurat că voi muri / pentru mine, atât de mult l-am iubit.” Se poate spune că este unul dintre cele mai vechi altare din Galicia.

În 1748, arhivele parohiei Santiago de Requeixo, de care aparține altarul, consemnează că înființarea sa datează din timpuri imemorabile. Altarul actual a fost complet reconstruit în secolul al XVII-lea, cu modificări în secolele următoare; în 1726, fațada a fost reconstruită din temelii.

Ermita Muntelui Faro este o masă mare de granit, cu o construcție extrem de solidă, capabilă să reziste furiei furtunilor și vijeliilor într-o locație atât de înaltă. Are un aspect rudimentar, cu un plan în cruce latină, o navă dreptunghiulară și brațe scurte de aceeași formă, un acoperiș în două ape și două capele laterale. Nava centrală este destul de largă, cu o ușă de intrare și uși în culoarele laterale. Arcul de triumf este semicircular. Presbiteriul și capelele laterale sunt acoperite cu bolți de butoi și arcade transversale semicirculare.

Suntem pe Monte Faro

Iar urcăm

La coborâș nu mai suntem singuri

Nu e pescăruș, e o moară de vânt

Trecem peste autostradă

Nava centrală este, de asemenea, acoperită de o boltă de butoi, împărțită în trei travei cu câte patru pilaștri care susțin fiecare arc semicircular. Are o sacristie atașată la vest și un cor, iar la est, un loc pentru colectarea de pomană și celebrarea liturghiei.

Nu este foarte înalt, nu are turn sau clopotniță, iar acoperișul este scund pentru a evita efectele vântului puternic. Fațada are două contraforturi laterale, un fronton, plăci ornamentale și o ușă modelată. Altarul principal neoclastic este opera lui Tomás Figueroa Rodríguez, originar și locuitor al parohiei Santa María de Sabadelle (Chantada). Imaginea Fecioarei venerată în sanctuar, cunoscută sub numele de „A Vella” sau „A Nai”, este realizată din lemn, cu o față blândă, obraji roșii și ochi sinceri, având la picioare trei capete de înger.

Există mai multe legende privind originea schitului, pline de fantezie care reflectă dorința credincioșilor de a exprima și îndeplini originea și amplasarea schitului. Cronicarul Fabián Nogueira prezintă o versiune monahală, afirmând că biserica parohială romanică din Requeixo a fost construită de călugării templieri și că aceștia ar fi construit și schitul Farului. Această deducție nu are nicio bază istorică și nici nu afectează în vreun fel vechimea schitului.

Una dintre numeroasele legende existente citează ca origine a schitului dorința, exprimată de Fecioară când a fugit din Sierra Martiña, de a fi venerată „unde nu cântă cocoșul și nu se ceartă oamenii”. O altă legendă spune că, odată, călugării din Osera au încercat să mute imaginea Fecioarei Farului la mănăstirea lor, pentru a o scoate din neglijență. Cu toate acestea, ajungând la locul numit Mirante, „boii care cărau o încărcătură atât de prețioasă s-au oprit, neputând să se miște, și imediat clopotele bisericii parohiale din Requeixo au început să bată singure”, așa încât călugării au renunțat. Pentru a comemora această minune, pe locul indicat a fost construită o cruce, care între timp a dispărut.

Cel mai important și aglomerat pelerinaj în cinstea Fecioarei Maria are loc pe 8 septembrie. Există un altul pe 15 august, la care participă pelerini din toată Galiția. În cadrul acestuia, Fecioara Maria, cunoscută sub numele de „A Filla”, este purtată în procesiune de la biserica Santiago de Requeixo până la Sanctuar, o călătorie de patru kilometri. Mulți credincioși urcă în genunchi mica pantă a cărării, cunoscută sub numele de „Calea Fecioarei Maria”, pentru a cere mijlocirea Fecioarei Maria pentru a depăși un moment dificil, fie pentru că li se oferi ajutor, fie pur și simplu din devoțiune.

Calea miraculoasă, mereu verde, are o lățime de aproximativ doi metri și jumătate și se întinde de la esplanada Seixas până la porțile Sanctuarului. De-a lungul și lățimea acestei cărări nu crește decât iarbă fină, asemănătoare unui covor colosal, în timp ce ferigi pitice și bolovani neregulați se amestecă pe laterale.

Este cunoscută sub numele de „Drumul Fecioarei” deoarece, conform tradiției, Fecioara Maria a urcat pe ea până în vârful muntelui, obosită de lunga călătorie pe care a făcut-o dinspre Est.

O nouă dilemă

Oare am ajuns?

La destinație nu am ajuns, la mure da

Ne apropiem de Camba

Din această cauză, de atunci, nu au mai crescut buruieni pe pământul pe care l-au călcat picioarele Fecioarei.

La doar o aruncătură de băț de schit se află un izvor miraculos de apă proaspătă și cristalină, „Fonte Santa” (Fântâna Sfântă). Este realizată din piatră de granit și a fost restaurată în 1718, după alții în 1778, iar fațada a fost recent încoronată cu o sculptură în piatră a Fecioarei. Pelerinii vin la fântână să bea pentru că ei cred că apele sale sunt miraculoase și le duc acasă ca remediu pentru afecțiunile lor și ale familiilor lor. Există o altă fântână, numită „Fonte dos Rapaces” (Fântâna Copiilor), unde sunt spălați copiii care au o culoare proastă sau își pierd pofta de mâncare.

Ei, da, a meritat efortul de a urca până aici. E un loc cu adevărat miraculos, un loc cu o liniște desăvârșită, un loc în care simți o revigorare numai aședându-te pe iarbă, lucru pe care îl facem și noi. Ne-a ajuns urcușul, acum e momentul în care simți că parcă ai fost adus aici de către mâini nevăzute.

Doar pentru asta și merită să parcurgi Camino Invierno. Mergând pe Drumul Fecioarei, coborâm de la Ermită în șoseaua intercomunală. Gata, parcă ne-am revenit într-un mod miraculos. Poate asta se datorește și faptului că fiind pe vârful Muntelui Faro (1152 m), logic ar fi ca de acum încolo să coborâm, dar cu spaniolii nu poți ști niciodată la ce să te aștepți.

Șoseaua virează la stânga. Un drum forestier o ia drept înainte. Săgeata galbenă indică ca drum corect, drumul forestier. Un marcaj ne avertizează faptul că până la Santiago de Compostela mai avem doar 91,154 km. Cam repede a trecut și timpul, dar și kilometrii.

Mergem pe drum, flancați pe partea stângă de mori de vânt, montate una lângă alta. Parcă ar fi o balustradă pe coama muntelui.

A răsărit soarele. De fapt răsărise de mult, dar se ascunse șmecherul după niște nori. Suntem la înălțime. Privind în jos, parcă e o mare albă din care ies răzlețe crestele unor dealuri mai rebele. Practic, marea albă sunt nori, iar noi suntem deasupra norilor.

Trecem în continuare pe lângă parcul eolian și o răcoare ne cuprinde, iar privirea parcă e înțetoșată. O ceață deasă se ridică din văi, semn că soarele și-a intrat deplin în drepturi.

La un moment dat, un indicator ne avertizează că la doar 400 m ar fi Fonte dos Meninos, o fântână cu o istorie veche. Tentația e mare, dar asta ar presupune să urcăm cei 400 m, așa că un vot mai puternic decât unanim ne face să urcăm drumul care începuse să coboare. Un panou turistic ne dă câteva amănunte despre această fântână plasată în vârf de munte. Așa că Google Translate se apucă de treabă.

Cercetătorul din Dezano, Daniel González Alén, explorează neobosit regiunea, căutând și documentând situri din trecut care explică și localizează prezentul. González Alén relatează că intelectualul Vicente Risco, în lucrarea sa Historia de Galicia, a fost

Iglesia San Xoan de Camba

Iar o coborâre anevoioasă

Intrarea în vechiul conac A Camba

Noi cu Elisei din Barcelona

Au băieții ăștia apă și pe drum

primul care a menționat Fonte dos Meniños, situat pe Monte de O Faro, Rodeiro. Scriitorul a scris că familiile își duceau copiii la aceste fântâni pentru a-și vindeca afecțiunile, scufundându-i în apă și făcând o mică donație, lăsând chiar și hainele bolnavului la fața locului. Se aprindea și o lumânare ca ofrandă, iar dacă rămânea nestinsă, însemna că copilul se va vindeca.

Cronicarul González Alén a reiterat această scriere în articolul O Santuario do Faro (Sanctuarul Farului). Astfel, potrivit originarului din Lalín, existența Fonte dos Meniños era cunoscută, deoarece alți istorici scriseseră despre ea, dar locația sa era necunoscută până acum.

Se știa că se afla lângă altarul Fecioarei Maria și că era foarte veche, mai veche decât fântâna Nosa Señora, situată lângă capelă, care datează din 1718. Prin urmare, acum aproximativ patru ani, cronicarul a început să-i întrebe pe locuitorii din zonă dacă știau despre ea. Javier Cuñarro din Santa Baia de Camba, cunoscut sub numele de „Virulé”, își amintea de Fonte dos Meniños din copilărie. În copilărie, ducea vacile acolo la păscut și observa unele dintre ritualurile oamenilor care veneau la fața locului. Cu un simplu „Merg cu tine”, Cuñarro l-a însoțit pe Daniel González și au găsit fântâna la trei kilometri de altarul Fecioarei Maria, între Fafián (Rodeiro) și San Vicente de Argozón (Chantada).

Până de curând, cercetătorul din Deza nu s-a mai întors la fața locului și, dar curățind tufișurile din jur, el și alți camarazi au găsit rămășițele izvorului, pietrele de la Fonte dos Meniños și alte roci care ar putea fi, potrivit lui González Alén, vestigii ale unei mămoa. Situl, relatează el, este înconjurat de pini și a fost devastat de mistreți. Pentru cronicar, Fonte dos Meniños constituie un sit „de interes etnografic și religios pentru cultul lui O Faro”. De asemenea, lângă această fântână s-ar fi aflat fântâna Santa Eufemia înainte de a fi distrusă cu ceva timp în urmă.

Acum parcă îmi pare rău că nu ne-am abătut de la traseu, pentru a o vedea și pentru a măsura cu pendulul dacă apa fântânii ar fi energizată, asta fiind explicația vindecărilor.

Drumul s-a lățit, devenind acum un adevărat drum de care. E drept că nu am văzut absolut nici-un car, dar nici-un alt mijloc de transport. E cald, e plăcut și coborâșul e prietenos. Suntem practic pe versantul opus unde e plasată Ermita Maicii Domnului de la Faro.

După o scurtă coborâre relaxantă, ne trezim la poalele unui deal hotărât să ne testeze condiția fizică. Din urmă ne ajung 2 pelerini, unul la vreo 45 de ani și altul cam de 24 de ani. EU le adresez cunoscutul Buen Camino, la care ei privesc o clipă la mine și trec mai departe, fără să schițeze măcar un răspuns la salutul meu. Teoretic ar fi trebuit să mă supăr pe ei, dar pe principiul că „arăt pot face ei acum”, închid capitolul și îmi reiau ședința de găfâit.

Gata, suntem în vârful dealului, sper că de acum și până la Rodeiro doar să coborâm. Ar fi cazul. Ceața s-a ridicat și a acoperit morile

Ce ocupație culegător de mure în Spania

E cam neplăcută coborârea

Dar la capătul tunelului este o lumină

de vânt. Două dintrele elicele unei mori, au rămas peste ceață. E o priveliște superbă, parcă ar fi un pescăruș zburând deasupra unui nor.

leșim din pădure și ne apropiem de un pod peste o autostradă. Circulație mare pe autostradă. Traversăm podul și intrăm pe o rețea complicată de șosele ce dau unele în autostradă. Marcajul Camino e perfect în Galicia, așa că ne continuăm marșul de apropiere către Santiago de Compostela în deplină siguranță.

Iar intrăm într-o zonă cu ceață deasă. Continuăm să coborâm, de data asta continuăm coborârea pe o porțiune abruptă și "pavată" cu bolovani mari, lucioși și mobili, adică toate circumstanțele ca să deschizi și cel de al treilea ochi, în sensul să folosești și intuiția atunci când decizi să faci un pas.

Printre crengile copacilor se întrezăresc case, semn că ne apropiem de civilizație. Continuăm coborârea și intrăm trimfători în localitatea A Camba. De aici am mai avea cam 6 km până la Rodeiro, destinația etapei de azi.

San Xoán de Camba este o parohie situată în municipiul Rodeiro. În al doilea rând, conform IGE avea în 2012 143 de locuitori (74 de bărbați și 69 de femei), distribuiți în 9 unități de populație, ceea ce reprezintă o scădere față de anul 1999, când avea 266 de locuitori.

Printre clădirile unice ale parohiei periferice se numără complexul format din Pazo de Camba și Biserica San Xoán de Camba, deținute de familia Camba, o familie nobilă care a înființat această parohie în secolul al XIII-lea și care a avut o mare importanță în Evul Mediu Inferior.

Trecem pe lângă un conac ce seamănă mai mult a fortăreață.

Conacul Camba, cunoscut și sub numele de casa cetății Camba, fiind o construcție civilă situată în San Xoán de Camba (Camba, Rodeiro), lângă biserica San Xoán de Camba.

Turnul său, cea mai veche parte, datează din secolul al XII-lea. Na Idade Media apare documentat ca cetatea lui Seoane de Camba sau cetatea lui Seoane. Inițial a fost o incintă împrejmuită cu ziduri, cu turnuri împodobite cu o vizuină pietruită, care putea fi chiar devastată. A fost parțial distrusă în secolul al XV-lea în timpul revoltelor Irmandiña. În secolele al XVI-lea și al XVII-lea a fost transformată într-un conac.

Urmele păstrate ale cetății sunt trei nave și o parte din turnuri, care sunt posibil o groapă de tribut. Este un turn mare de 8 x 8, cu o grosime a pereților cuprinsă între 1,7 și 1,5 metri. Păstrează o aripă de arcade semicirculare încoronată de o tornachoiva și o parte din două travei defensive.

A aparținut moșiei Camba. Blazonul Camba includea roți de trăsură formate din doi pești curbați sau „cambas”, precum și familia Rodeiro, cu care erau înrudiți.

Suntem tot în formație completă

În sfârșit intrăm în Rodeiro

"O leite que fai crecer Galicia", adică "am citit că am crescut în Galicia" - super

Garda civilă

Uraaaa ... am ajuns la destinație ...

Nu departe de biserică se află mormântul lui Fernando de Camba, care a murit în 1510, și care a participat la Războiul de la Granada cu Regii Catolici. În al doilea rând, mormântul este spart deoarece a fost deschis pentru a verifica dacă exista armură de aur.

Alături de conac se află Iglesia San Xoán de Camba. Acesta este un vechi lăcaș de cult, deoarece avem constanța existenței sale încă din anul 963, când a fost donat de Diego I, episcopul de Orense, Episcopiei Astorga. A fost abație și mănăstire regală dublă (pentru bărbați și femei) până la sfârșitul secolului al XIII-lea, când a început decadența sa.

În prezent, doar biserica a mai rămas în picioare, cu numeroase renovări la original, dar la sud de aceasta, există rămășițe ale vechilor clădiri monahale. Martori ai acestui trecut îndelungat sunt niște sarcofage, care au fost găsite într-o sacristie subterană sub marea clădire a rectoratului și datează din Evul Mediu înalt. În interiorul lor au fost găsite monede ale împăratului roman Constantin cel Mare, din secolul al IV-lea d.Hr.

Se păstrează o fereastră geminată - cu două mici arcade în formă de potcoavă aparținând vechii biserici a mănăstirii - secolele al X-lea și al XI-lea -, la fel și două reliefuri interesante. Unul dintre ele reprezintă Boboteaza, cu Fecioara așezată pe scaun și pruncul Iisus în poală; în fața lor, cei trei magi își oferă darurile. Cealaltă provoacă unele controverse, deoarece nu pare clar dacă înfățișează Flagelarea sau Învierea. Cele trei piese sunt depuse la Muzeul Arheologic din Orense.

Biserica actuală, deja abandonată, datează din Epoca Modernă - secolele XVI-XVIII. Cu o navă și o capelă principală pătrată, este în stil baroc și are o zidărie bună. Lipit de fațadă, pe partea de nord, se află un turn puternic cu două corpuri, construit în 1779. Deasupra ușii de intrare se află o statuie barocă a Sfântului Ioan Botezătorul, patronul său. În interior are mai multe piese remarcabile, cum ar fi altarul principal, care reprezintă Învierea, și crucea parohială, realizată din argint în stil renascentist.

Cum e și firesc, trebuie să îl credem pe "cuvânt" pe prietenul Google Translate. Cu aceste noi cunoștințe dobândite indirect, intrăm pe o potecă pe care, surprinzător, curge și un pârau, așa că trebuie să fim atenți să nu alunecăm.

Venind din sens opus, ne întâlnim cu Elisei, un spaniol din Barcelona venit în vizită la părinți. Evidend, ne îmrietenim repede cu el și facem chiar și selfie.

Coborârea e din nou anevoioasă datorită bolovanilor presărați pe drum. Intrăm în A Feira. A Feira este o localitate din parohia Río, în municipiul Rodeiro, Pontevedra, în regiunea Deza. Conform INE, în 2008 avea 32 de locuitori (19 bărbați și 13 femei), ceea ce reprezintă o scădere de 11 locuitori față de anul 2000. Mulțumit de informațiile transmise de Google Translate, intrăm în Mouriz, ce pare a fi ultimul cătun înainte de a ajunge la Rodeiro, asta după o temeinică analiză a etapei de azi.

... dar și la berea de bun venit

Dar și la a doua bere de f. bine venit

Nu e amfiteatru roman, e tip Rodeiro

Uscător de rufe stradal

Emblema orașului

Traballo abnegacion experiencia
" Experiență de sacrificiu de muncă"
Mai 1995

Mouriz este o localitate din parohia Río, în municipiul Rodeiro, Pontevedra, în regiunea Deza. Conform INE, în 2008 avea 21 de locuitori (13 bărbați și 8 femei), același număr de locuitori ca în anul 2000.

În sfârșit, intrăm în Rodeiro, destinația terminus a etapei de azi. Trecem pe un pod peste un râu și pătrundem plini de speranță în Rodeiro, speranța că Matilda se va descurca de data asta.

Rodeiro este o municipalitate din provincia Pontevedra, aparținând regiunii Deza. Conform IGE, în 2022 avea 2.317 locuitori. Rodeiro este un toponim latin care se referă la vârfuri circulare, cum ar fi dealurile sau amplasamentele castrului.

Este situat în centrul Galiciei, la nord-est de provincia Pontevedra, în zonele înalte ale crestei galiciene. Are o suprafață de 154,2 km² și 146 de entități de populație distribuite în 20 de parohii.

La est, municipalitatea este orientată spre Serra do Faro, cu vârfuri de peste 1.000 m altitudine. La vest, se află cursul superior al râului Arnego și valea Camba, cu o altitudine medie între 600 și 700 de metri.

În anul 832, Alfonso al II-lea a cedat guvernarea mai multor biserici din zonă lui Salvador de Oviedo, sub autoritatea episcopului de Lugo, pentru a plăti recensământul ecleziastic. La acea vreme, zona era deja cunoscută sub numele de Terra de Camba.

Orașul Rodeiro s-a născut sub protecția unei vechi fortărețe medievale, din care au mai rămas foarte puține rămășițe. Casa - Fortaleza de Camba este menționată în secolul al XIV-lea în testamentul lui Andrés Sánchez de Gres, căruia unchiul său, Afonso Sánchez, i-o lăsase moștenire cu condiția să se lege de ea.

În 1345, fortăreața a fost vândută de Alonso Suárez de Deza, „Churruchao”, împreună cu alte proprietăți pe care soția sa, Maior Vázquez de Rodeiro, le primise de la tatăl ei, Vasco de Rodeiro, și care fuseseră acordate de regii Sancho al IV-lea al Castiliei și Fernando al III-lea.

După ce a fost confiscată de la Churruchaos, a devenit cea mai importantă fortăreață a mitrei Compostela din regiune. Fernando de Camba, stăpânul fortăreței Seoane de Camba, a participat la capturarea Granadei în 1492.

Cu asemenea ascendente istorice, cred că îi va fi imposibil Matildei să nu găsească Hostal Carpemteiras. Și de data asta m-am înșelat, deci nu îmi rămâne decât să "interviez" localnici. Spre surprinderea mea, nici acum nu scăpăm de urcuș.

Și așa, din vorbă în vorbă, din urcuș în urcuș, trecând pe lângă o terasă unde speram să mâncăm de prânz, terasă unde avea loc un parastas, ajungem la hostel. Primul și obligatoriu lucru de care trebuie să ne achităm este "berea de bun venit", bere servită chiar la barul hostelului.

Traseul de azi (36,4 km)

Gata de plecare

Ne cazăm, ne dezmoțim picioarele, trecem în ținuta de oraș și coborâm să ne interesăm de un loc unde putem servi masa. Fata de la bar ne recomandă un restaurant, nu departe de hostel, afirmând că vom găsi mâncare super.

Cum problema găsirii locului unde să servim masa devine de importanță vitală pentru existența noastră, urmăm ad literam indicațiile fetei. Ajungem la restaurantul cu pricina, ne așezăm la o masă și o chelnăriță ne aduce meniul. De la prima vedere tragem concluzia că am intrat într-un loc greșit. Prețurile sunt uriașe, mai mari decât Monte Foro, cel pe care îl escaladasem azi. Primul impuls a fost să ne ridicăm de la masă și să plecăm, dar parcă nu ar fi fost frumos pentru noi, pelerini cu ștaif. Așa încât comand ochiuri cu cartofi prăjiți pentru amândoi. Pleacă chelnărița cu comanda și după câteva minute se reîntoarce și ne anunță că ouă nu mai au și cartofii tocmai se terminaseră. Din ușa bucătăriei, bucătăreasa privea scena. Având la bază aceste noi informații, ne sculăm și părăsim restaurantul, primind totuși recomandarea de a merge la Barul Central, lucru pe care îl și facem, în speranța că nu vom fi tratați la fel și acolo. Oricum a fost pentru prima oară în cele 9 Camino parcurse, când am pățit așa ceva. Coborând în orașul propriuzis, dăm de o terasă superbă dăm de Bar Central, unde am putut mânca pe săturate și ieftin.

Puțin afectați de întâmplarea cu "darea noastră afară din restaurantul anterior, decidem în unanimitate, să reluăm întregul protocol. Așa că am reînceput cu berea de bun venit, după care a urmat o masă pe cînste.

Satisfăcuți culinar, reluăm urcușul până la Hostel. Parcă urcușul e mai greu acum având stomacurile pline. Ajungem într-un final la hostel și bucuroși ne așezăm pe pat.

Dormim până la ora 19, facem un duș recomfortant și coborâm să bem o cola ... și, ați ghicit, un tinto, ocazie cu care scriu și jurnalul.

Ne retragem în cameră și ne culcăm căci și mâine avem o etapă lungă.

Noapte bună.

10 august 2025

Noapte superbă, fără ventilator sau aer condiționat. Micul dejun a fost cam subțire, dar suficient ca să nu plecăm cu burțile goale. La micul dejun ne împrietenim cu proprietarii hostelului, care ieri nu erau în local. Sunt doi bătrânei, Marisa și Luis.

La plecare facem o poză de grup și în urările lor de Buen Camino ne înscriem în traseu. Hostelul e pe un deal destul de înalt, așa încât pentru a intra în traseu, trebuie să coborâm. Coborâșul e de cam 1,4 km dar după americanele servite la micul dejun, pare suportabil. Oricum, e de remarcat faptul că începem ziua cu un coborâș, nu urcuș.

Cu voioșie înainte

Nici ceața nu ne stă în cale

Cariera Pedroso

E răcoare, dar soarele e încă pe drum

Și soarele e cu noi

E cam răcoare, așa că scurtele ne ajută să nu simțim frigul prea tare. Părăsim orașul și ne avântăm pe drumuri de țară. Intrăm în mica localitate Penerbosa.

Penerbosa este o localitate din parohia Negrelos, în municipiul Rodeiro din Pontevedra, regiunea Deza. În 2013 avea în 26 de locuitori (17 bărbați și 9 femei), ceea ce reprezintă o scădere față de 1999, când erau 32 de locuitori. Ok, hai că pornim cu dreptul, bărbații sunt majoritari și aici.

Localitatea e formată din câteva case și 3 ruine de case, așa că ieșim repede din localitate. Nu putem certifica dacă numărul de locuitori e cel real, deoarece strada e pustie, așa că trebuie să îl credem pe cuvânt pe Google Translate.

E destul de frig, așa că iuțim pasul în speranța că ne vom mai încălzi nițel. Ce să ne încălzim, facem 300 m și intrăm în A Eirexe de Padroso. Iar trebuie să dau cuvântul lui Google Translate.

Eirexe este o localitate din parohia Pedroso, în municipiul Rodeiro din Pontevedra, în regiunea Deza. În al doilea rând, conform INE, în 2008 erau 6 locuitori (2 bărbați și 4 femei), ceea ce reprezintă o scădere de 3 locuitori față de anul 2000.

Asta e, ghinion cum spune sasu, iar bărbații sunt minoritari.

Toponimul A Eirexe (din latină "locus ecclesiae", înseamnă "locul bisericii") se datorează prezenței locului bisericii San Xiao de Pedroso.

Soarele începe să dea semne de trezire. Peste dealuri soarele își face simțită prezența, însă nu suficient pentru a renunța la scurte. Pe dealul din dreapta se vede o carieră de piatră, iar pe șosea un panou descriptiv, ceea ce înseamnă că e o carieră importantă, cel puțin în plan local.

Canteras de Lalín, o companie minieră de familie din Galicia, cu peste 40 de ani de experiență în extracția granitului, aceasta devenind prima mină de piatră naturală din Europa care a obținut noua etichetă ecologică.

Cariera, situată în Pedroso (Lalín, Pontevedra), are 19 angajați și extrage granit natural Silvestre CDL. Compania a fost certificată ca îndeplinind standardele etichetei ecologice, o etichetă foarte exigentă care oferă consumatorilor informații precise, bazate științific.

Produsele din piatră naturală trebuie să îndeplinească cerințele stabilite în categoria „Placare rigidă”, stabilindu-se o serie de scoruri bazate pe conformitatea lor și obținând un scor final minim general.

Deci pare a fi o carieră de piatră, atenție privată, mândrie a zonei.

Începe din nou un urcuș, de data asta ușor, dar tot urcuș se cheamă. Soarele e din ce în ce mai hotărât să își intre în atribuții.

Intrăm în A Ponte de Pedroso ...

... trecând peste râul Saldoiro

Se pare că erau oameni înstăriți

Și prin pădure drumurile sunt întreținute

Un râu ne blochează calea, e râul Saldeiro. Blocarea căi e doar o metaforă, practic, un pod ne oferă posibilitatea de a ne continua drumul, și astfel intrăm triumfători în A Ponte de Pedroso.

A Ponte este o localitate din parohia Pedroso, în municipiul Rodeiro din provincia Pontevedra, regiunea Deza. Conform INE localitatea avea, în 2008, 24 de locuitori (8 bărbați și 16 femei), adică același număr de locuitori ca în anul 2000. Fantastic, la 2 femei îi reveneau 1 bărbat, groaznică situație pentru bieții bărbați.

Oricum, localitatea este frumoasă, cu câteva ruine, dar dichisită în general. Intrăm din nou în pădure pe un drum asfaltat, proaspăt întreținut.

Începe un urcuș cam nedorit. Asfaltul a dispărut, fiind înlocuit de pietriș, amestecat cu bolovăniș, cam stresant pentru tălpile noastre. Urcușul e greu, dar peisagistic vorbind e superb. O bornă Camino ne avertizează că până la Santiago de Compostela am mai avea de parcurs 64,575 km. Câtă precizie, doar galicienii sunt capabili de așa ceva.

Pentru o documentare cât mai corectă, ne oprim și facem un selfie, asta și pentru a putea dovedi că zona în care ne aflăm e superbă. Intrăm din nou într-o pădure ce pare relativ tânără. Chiar lângă drum, un izvor apărut parese din senin își făcuse un mic lăculeț în jurul lui. Astfel de izvoare se găsesc în toată Galicia. Bine că nu au aflat de ele Apele Române, adică francezii, căci ar fi fost în stare să le pună spaniolilor impozite pe apa izvoarelor. Fericiți spaniolii că nu au concesionat, pe timp nelimitat, francezilor rezerva lor de apă. Norocoși băieții.

Începe coborâșul, problema e că e la fel de dificil ca și urcușul. Coechiperul meu se oprește brusc și își deschide rucsacul. Ce o fi pățit? M-am liniștit repede. din rucsac scoate un colț de pâine, semn că trebuie refăcută rezerva strategică de energie. Practic mâncarea pâinii în timpul drumului, e pentru ea cum e pentru mine berea de bun venit. Așa mestecând pâine, ne continuăm drumul. De fapt numai Carmen mănâncă pâine în timpul mersului.

Plini de un elan tineresc, intrăm în localitatea Palmaz, o localitate frumoasă, dar ... și plină de viață. Trecem pe lângă o brutărie ocazie care duce implicit la refacerea stocului de pâine destinată acompanierii mersului.

Palmaz este o localitate din parohia Goiás, în municipiul Lalín din Pontevedra, în regiunea Deza. Conform INE, în 2008 existau 106 locuitori (55 de bărbați și 51 de femei), ceea ce reprezintă o scădere de 10 locuitori față de anul 2000.

Scădere, ok, important e că bărbații au rămas majoritari. E drept, la brutăria unde ne oprisem, erau doar bărbați ce cumpărau pâine, semn că ei sunt "stâlpul casei".

Din față ne ies în cale 2 câini. Par a fi de la ordine publică. Se apropie de noi și unul din ei, cel ce părea a fi șeful se apropie de

Un urcuș cam nedorit ...

... dar superb ...

... și un coborâș pe măsură

Și în aceste condiții suntem în formație

... și tot urcăm

mine și privindu-mă direct în ochi, se oprește cam la doi pași de mine. Avem se pare un schimb de informații energetice, căci se apropie de mine să-l mângâi. Cel de al doilea câine stătea mai departe de noi, ca o măsură de precauție să poată sări în orice moment care ar necesita o intervenție salvatoare.

Momentele de armonie cu frumosul meu prieten trec, asta și datorită avertizărilor lui Carmen, avertizări din ce în ce mai imperative, de genul: vezi să nu te muște. Cum nu am fost mușcat, ne continuăm drumul prin localitatea cu bărbați majoritari.

Trecem pe lângă o casă în a cărei curte, proprietarul făcuse opere de artă. Amenajase un mic lăcușor înconjurat de mici statuete, care mai de care mai haioase, totul alături de un depozit de cereale tip galician, ornamentat și el cu mici ghivece cu flori. În poartă, un dulău enorm, așezat cu etichete din față pe poartă, ne scrutează atent, asta pentru că mă oprișem câteva clipe să fac poze. Vigilență, nu glumă. Și în aceste condiții părăsim localitatea în care bărbații sunt majoritari, dar și gospodari.

Pot spune că a fost o experiență minunată. În altă curte, un bou e urcat pe o grămadă de resturi furajere și, de la înălțime, scrutează orizontul. Important, în toate călătoriile noastre e să privim tot timpul în jurul nostru, și atunci vei afla cât de bogați suntem. Brusc, pietrișul de pe drum este înlocuit de asfalt. Eu care criticam asfaltul, acum, sincer să fiu îi mulțumesc că m-a salvat de calvarul intitulat "pietriș".

Deodată, drumușorul se contopește cu o șosea mare cu trafic mult. Uraaa, în fața noastră un indicator ne avertizează că intrăm în localitatea Lalin, destinația etapei de azi.

Bucuria ne e de scurtă durată, căci marcajul pe care mergem noi, virează la stânga și, în foarte scurt timp, intrăm în suburbiile orașului Lalin. Intrarea este însă cam dură cu noi, bieți pelerini oboșiți. Începe un urcuș ce pare că nu mai are sfârșit astăzi.

Practic ocolim pe dealuri centrul orașului. Ok, în sfârșit, coborâm, trecem pe lângă sediul Gărzii Civile și intrăm în orașul propriu-zis.

Lalín este un municipiu din Spania, în provincia galiciană Pontevedra, și un oraș, capitala municipiului menționat și a regiunii Deza.

La cel de-al Doilea Conciliu de la Braga, sub domnia regelui Teodomiro, în anul 572, au fost create unsprezece comitatus sau comitate în diocesa de Lugo, unul dintre ele fiind Comitatus Dezensis, cu capitala într-un loc nespecificat numit Dezam, învecinat cu Muntele Farelo (fostul Munte Sumio), râul Arnoya (Arnego), Foxo și Muntele Carrio. Se pare că primul său conte a fost un anume Sinefredo Fernández Arias de Temes.

Numele Lalín a apărut în secolul al X-lea, referindu-se la mănăstirea San Martín, în ceea ce este acum Lalín de Arriba, și la pământurile care au fost odinioară lucrate de colonistul Lalino. Mai

Suntem la 64,575 km de destinație

Să sperăm că începe coborârea

Toată Galicia e plină de astfel de izvoare

Drum total neprietenos cu tălpile noastre

târziu, conții de Deza le-au moștenit. Numele a apărut în numeroase texte medievale și se presupune că provine dintr-un joc de cuvinte cu lână și in, datorită abundenței acestor produse.

Episcopul Odoario, la întoarcerea din captivitatea sa din Africa printr-un schimb de prizonieri negociat de Alfonso I și reînstatat în Scaunul de Lugo, a folosit dreptul de decizie și a întreprins restaurarea diecezei. El a reconstruit orașul Lugo, distrus de mauri, și a predat orașele celorlalți captivi și „rudelor” acestora. Numele lor au rămas Guntín, pentru Guntino; Destriz pentru Desterigo; Vila Cendoy pentru Sendón; Mazoy și Macedon pentru Macedonio; Vilamarce pentru Marco; Framil pentru Framiro; Ramil pentru Ramiro; și Agari (Puertomarínul de astăzi) pentru Agarico. Din aceasta, s-a dedus, deși nefondat, că Lalín provenea din Lalinus.

În testamentul său, Odoario a lăsat Bisericii din Lugo stăpânirea orașului Lugo, oraș „pe care l-am restaurat din rădăcini... și orașele pe care le voi menționa acum și le-am dobândit prin drept de ocupație și le-am populat cu rudele și familia mea...” și continuă numind, printre altele, „în Ventosa biserica San Mamed de Trabancas și San Andrés de Orrea; în Deza San Juan de Palmou, Santa María de Bermés și San Juan de Botos; biserica Santa María de Trasdeza, pe care o numesc Pedre...” Acest document a fost confirmat de regele Alfonso I și este un titlu de zestre (scriptura dotis), o condiție esențială pentru fondarea sau restaurarea unei biserici.

Un document de donație datează din 1094, prin care un anume Suario, fiul contelui Munio sau Muño, deci Don Suario sau Suero Muñoz sau Muñiz, a donat mai multe vile Bisericii din Lugo în ținuturile Lemos și Chantada, unde menționează orașul Agoada. Această donație a fost făcută cu condiția ca soția sa, Doña Sancha Vela, fiica lui Vela Ovéquiz, să le păstreze în uzufruct pe viață, întrucât amândoi au fost de acord să nu se mute în altă parte și să rămână aici pe vecie.

Ambii soți au făcut cu siguranță această donație „in praetio sepulturae” în catedrală, devenind astfel „rude” ale episcopului. La moartea lor, toate bunurile pe care le dețineau, pe lângă toate cele menționate anterior și porțiunile din mănăstiri care le corespundeau prin moștenire de la mama lor vitregă (noverca, în latină), contesa Doña Elvira, care la moartea ei urmau să treacă la emitentul acestui document și erau: „În Deza, o șesime din Lalini, adică o șesime din mănăstirea San Martín de Lalín, fondată în jurul anului 970 de episcopul de Dumio, Don Arias; o a douăsprezecea parte din Belleli (poate Belelle); o șesime din San Andrés de Carmoega și tot ce-mi aparține în acele hotare; în Camba, Villanueva de Abdellane (Adelán), Fagildi (Failde), Vilela, Rivo (Río), Saa și tot ce deținea Don Munio în Camba.”

Integrată în regiunea Deza, a cărei capitală este, se află la 68 de kilometri de capitala provinciei.

Cu o suprafață municipală de 326 km², este cel mai mare municipiu din Pontevedra și al patrulea ca mărime din Galicia.

Lipsa de empatie a drumului se simte

Nu e mure, e doar pâinea de întreținere

Calvarul s-a sfârșit, intrăm pe asfalt

Intrăm în Palmaz, comitetul de primire

Relieful municipiului este caracterizat de valea râului Deza, afluent al râului Ulla, care formează limita vestică cu municipiul Silleda. Cu toate acestea, la marginea văii, există și zone muntoase, în special Munții Testeiro și lanțul muntos O Candán la sud-vest, unde se ating cele mai mari altitudini (Candán, 1.015 metri). Alte râuri străbat municipiul printre munți, cum ar fi Arnego, care formează granița cu Golada, și Asneiro, care traversează teritoriul înainte de a se vărsa în Deza. Altitudinea variază de la 1.015 metri în lanțul muntos O Candán până la 280 de metri pe malurile râului Deza. Centrul orașului se află la 595 de metri deasupra nivelului mării.

În Lalín există aproximativ treizeci de castre de pe deal, care sunt dovezi ale preistoriei locale, și există, de asemenea, încă o duzină de toponime care arată că au existat cândva așezări similare, dar care au dispărut între timp. În plus, s-au păstrat aproximativ o sută de mámoas, care datează dinaintea erei castrelor de pe deal.

De asemenea, au fost găsite descoperiri preromane, cum ar fi vârfuri de săgeți, obiecte ceramice, macete și altele.

În perioada suebă, regiunea trebuie să fi avut o importanță deosebită, așa cum pare să fie evident din Diploma Quiza Gonteríquiz sau „documentul Quiza (DQ)”, cel mai vechi document de la Universitatea din Santiago de Compostela. Pentru cercetătorul din Liverpool V. H. Friedel, este vorba de o copie aparținând unui arhivist din San Martín Pinario a documentului prin care un anume Quiza Gonteriz, Quizagón, vinde lui Cakarit, Gondemaro și Fonsino și moștenitorilor lor un „villar” sau moșie situată între râurile Deza și Fletas:

Quiza Gonteríquiz vinde lui Cakarit, Gondemaro, Fonsino și moștenitorilor lor vilarul „Zobra” și vila Nogueira, situate pe versanții Muntelui „Zobra”, între râurile Leza și Fleta, pentru prețul a șapte vaci. Afacere total profitabilă, remarca scriitorului prezentului jurnal. Moșia se află lângă un drum care duce spre Portugalia, delimitat de niște „pennas maiores e inde in anta, et inde ribulo de lobos...” Vânzarea include tot ce se află pe teren, atât productiv, cât și neproductiv: „Unde primitur decimus, Trebuie să vă vindem tot satul Zobra.”

Această scriere, dificilă și controversată de interpretat și care localizează sediul unor regi, a fost publicat de istoricul galician Manuel Murguía în lucrarea sa Istoria Galiției, Volumul IV (La Coruña, 1891).

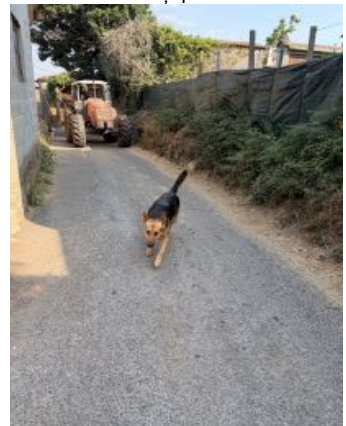
Pentru Murguía nu există nicio îndoială că documentul este original, deoarece este scris pe hârtie, „ceea ce este o dovadă suplimentară a autenticității sale, deoarece pergamentul nu a început să fie folosit decât în secolul al VIII-lea și este mai mult decât probabil că, din cauza tulburărilor care au fost resimțite în acea perioadă, acesta ar fi ajuns rar în Galiția, nu numai în secolul menționat anterior, ci și în cel următor.” În plus, Murguía afirmă că „este scris în grafie saxonă, dezvăluind prezența călugărilor englezi.” Datarea documentului este singura dificultate cu care se confruntă Murguía: „... nu se poate admite că este vorba despre Era DCCCXXVI așa

Ce înseamnă să fi gospodar ...

... dar și precaut

Deschizător de drum

Prieteni sunt prieteni și în Spania

cum se citește, dar trebuie înțeles... că Era DCCCLXVI înseamnă anul 828" (nu 788).

Emilio și Carlos Sáez consideră afirmațiile lui Murguía „atât de surprinzătoare încât se apropie de pitoresc”, în timp ce hispanistul francez Louis Barrau-Dihigo afirmă că „Diploma de la Quiza este o copie falsificată a unui document original de dată necunoscută, realizat în secolul al X-lea sau mai târziu.

Curios este însă că această vânzare este confirmată, după martori, de „RAMIRUS REX” și „SILUS REX”, iar în regiunea Deza se află locurile, foarte apropiate unul de celălalt, Donramiro (Don Ramiro) și Donsión (Don Silón), și chiar un al treilea Donfreán. Ajungem astfel la obscura și controversata chestiune a «regilor».

Există o scrisoare de donație de la Carboeiro datată 960 și o alta de la Antealtares datată 968, iar în ambele, donatorii pretind că sunt nepoți ai bunicului lor, regele Don Silo. În prima, un arhidiacon donează mănăstirii din Carboeiro locul Silonis (Donsión), care... aparținea bunicului său, regele Don Silo.

În celălalt document de donație din 968, diaconul Don Munio sau Nuño i-a acordat orașului San Pelayo de Antealtares orașul Felgaria (Filgueira), tot pe pământurile Deza, care fuseseră deținute de bunicul său, regele Don Silo, „avus meus Rex don Silus”. Pentru Murguía, Ramiro din diplomă era Ramiro I, rege al Asturiei (842-850), care se presupune că l-a depozat pe Alfonso al II-lea de suveranitatea sa în Galicia în jurul anilor 822-824 și a împărțit puterea cu un prinț pe nume Silo, de origine necunoscută.

Dacă acești doi regi au condus Galicia în același timp, ceea ce este aproape imposibil, unul ar fi trebuit să domnească în Gallaecia Lucense, iar celălalt în Bracarense, cu domiciliul și posesiunile sau locul nașterii ar trebui să aparțină în pământurile Deza. Pentru a evita acest mister, se afirmă pur și simplu că documentul este un fals.

Dar dacă acceptăm acest lucru ca fiind posibil adevărat, pentru a semna ca Rex, ar fi trebuit să poată face acest lucru, Prin urmare, ar trebui să fie frați, cel mai mare Ramiro, apoi Silón și, poate, unul și mai tânăr, Freán. Dacă estimăm vârsta celui mai mare la 30 de ani, de exemplu, la momentul semnării documentului menționat anterior, acesta s-ar fi născut în 758, cu 25 de ani înainte de moartea regelui Silo de Oviedo. Prin urmare, ar putea fi copii legitimi ai lui Silo cu prima sa soție, cu siguranță de origine arabă.

Mai mult, Ramirus Rex ar putea fi cel cunoscut sub numele de tiranul Mauregato (Mouro e gotho, Mourogato, Maragato) care s-a opus atât de mult încoronării lui Alfonso al II-lea.

În studiul lor, Emilio și Carlos Sáez concluzionează că diploma este o copie de la sfârșitul secolului al IX-lea sau începutul secolului al X-lea, realizată de un călugăr din Carboeiro „puțin versat în artele scripturale”, care, pentru a face documentul autentic mai atractiv, „a adăugat regi martori și a exagerat vechimea actului juridic”.

Scrutând orizontul de la înălțime

Nu e coaptă murea aici

Ne apropiem de Lalin

Am intrat în periferia orașului Lalin

Una dintre prevederile care provin din Concordatul din 1753 este așa-numita Circulară a Planului Beneficiar, promulgată în 1769 de regele Carol al III-lea. Aceasta instruiește episcopii să raporteze în diecezele lor ce parohii pot fi suprimate, comasate sau încorporate, împreună cu sarcinile, veniturile și alte aspecte ale acestora și să indice dacă există parohii în teritoriul lor diecezan care nu sunt supuse jurisdicției lor.

Ca urmare a acestui tip de recensământ, avem o listă fiabilă a parohiilor protopopiei de Deza, indicând proprietarii și veniturile acestora, în reali și ducați:

Spre mijlocul secolului al XIX-lea, consiliul orașului avea o populație înregistrată de 9.210 locuitori. Este descris în volumul al zecelea al Dicționarului geografic-statistic-istoric al Spaniei și al posesiunilor sale de peste mări ale lui Pascual Madoz.

În 1912, episcopul de Lugo, D. Manuel Basulto Jiménez, a făcut apel la Sfântul Scaun pentru a găsi cea mai bună modalitate de a rezolva problema celor aproximativ 200 de preoți care trebuie să deservească până la trei sau patru parohii și care nu au o casă parohială și trebuie să locuiască în case închiriate de enoriași, ceea ce este descris, cel puțin, ca fiind „indecent” (saepissime indecorosum).

Suma necesară pentru achiziționarea sau construirea fiecărei case parohiale este estimată la 3.500 de pesetas, „contând pe unele contribuții suplimentare din partea credincioșilor”. S-a propus ca preoții afectați să plătească 2% anual timp de 30 de ani, plus suma de 2 pesetas pentru fiecare a doua Liturghie oficiată într-o zi sfântă de poruncă.

În 1928, preotul paroh José María López Castro a devenit destinatarul oficial al popularei colecte „pro monumento a Loriga” (ABC, ediția de dimineață din 30 mai a acelui an). Monumentul a fost inaugurat pe 27 august 1933. Subscripția populară a început în 1927, după ce căpitanul Joaquín Loriga a aterizat pe Muntele Do Toxo pe 23 iunie, fiind primul avion care a aterizat în Galicia. Scopul era să-i cumpere un avion. Cu toate acestea, în luna următoare (18 iulie), a murit într-un accident de avion, iar colecta a fost folosită pentru a-i construi un monument.

Lalin are și o serie de festivaluri tradiționale. Festivalul Cocido este sărbătorit în duminica dinaintea Carnavalului, inițiat în 1968 de primarul de atunci Luis González Taboada (1918-2009). Este unul dintre cele mai importante festivaluri gastronomice galiciene, unde sunt expuse și degustate tocănițe și alte produse tipice din regiunea Deza. De asemenea, au loc parade de care alegorice, trupe, dar și alte preparate tradiționale galiciene. De asemenea, au loc concerte, expoziții și Gala Gastronomică, unde se acordă Premiile Gastronomice Galiciene.

Un alt eveniment festiv este Feira do Cabalo (Târgul de Cai), care are loc în prima săptămână a lunii aprilie.

Și iată-ne la destinație ...

... și tot în formație completă ...

... chiar și la berea de bun venit

Nu e o ieșire de urgență, e o pictură

Noi văzuți în oglindă

În septembrie, au loc festivitățile patronale în onoarea Fecioarei din As Dores (Los Dolores), cu târguri, concerte și alte activități recreative.

În parohia O Corpiño, unde se află Sanctuarul Maicii Domnului din Corpiño, are loc un important pelerinaj religios pe 23 și 24 iunie, la care participă credincioși din toată Galiția. Era o credință generală în oraș, în special în rândul populației non-urbane și mai ales în rândul țăranilor, că toate femeile care blasfemiează și vorbesc nebunește despre iad, pretinzând că sunt unul dintre diavolii majori și chiar că se angajează în comerț cu Satana și care frecventează anumite sanctuare unde țipetele, blasfemiile și contorsionările lor disperate devin mai pronunțate, au diavolul în corpurile lor.

Mai multe sanctuare din Galicia sunt cunoscute pentru vindecarea acestui tip de pacient, a cărui boală este numită „Ramo Cativo” (Nebunie Rea) în țară, deoarece cei care suferă de venaticism sunt numiți „arramados” (îmbrăcați), cauză fiind diavolul din corpurile lor.

Cel mai notabil este cel numit O Corpiño de Lonxe, în Lalín, pentru a-l diferenția de un alt Corpiño care exista în provincia Lugo. Exista un preot în Grolos, în municipiul Guntín, pe nume Villamerelle, care devenise preot în doar trei ani (hirotonii minore). Dorind să-și facă cunoscută biserica, a comandat unui sculptor să creeze o imagine a Fecioarei din Corpiño. Era atât de priceput încât, în câțiva ani, multe femei posedate veneau acolo pentru a căuta vindecări miraculoase prin exorcisme și numeroasele relicve pe care le împărțea preotul.

Episcopul de Lugo, Fray Gregorio María Aguirre, a trebuit să-l mustreze aspru pentru acest lucru, retrăgând majoritatea acelor relicve ca fiind false. Parohia a crescut în importanță până la punctul în care a organizat chiar și un târg semnificativ. Astăzi, credincioși din întreaga lume continuă să vină la Corpiño de Lonxe în fiecare zi a anului, astfel încât, înainte și după ceremonia religioasă, preotul paroh să-i poată binecuvânta pe fiecare dintre ei cu relicvele lor. În mai multe rânduri, în timpul acestui ritual, unii oameni cad la pământ țipând îngrozitor și, din ordinul preotului paroh, se întorc de obicei pentru încă câteva zile.

Dar în Lalin sunt și zile de piață sunt pe 3 și 18 ale fiecărei luni, deci un oraș în toată regula.

Coborâm în oraș și îi dăm comanda Matildei să ne ducă la destinație, la Hotel Spa Norat Torre de Deza. Interesant nume, auzi, are și spa, deci ar trebui să aibă 18 stele cel puțin.

Matilda începe să se „bâlbâie” semn că nu e capabilă să se achite de sarcină, așa că trecem la varianta de rezervă, interviuarea localnicilor. Și aici avem probleme, fiecare din cei intervievați ne trimite în altă direcție.

În fața unei brutării, e parcat un taxi, așa că decidem să îl așteptăm să iasă șoferul din magazin. La ieșirea lui din magazin, îi punem hotărât întrebarea: „unde e hotelul ...”, la care primim un răspuns

"Scărița de porc" numai cu mâna se mănâncă

Gata de plecare

categoric: "cam la 5 - 5,5 km de aici". Șoc și groază, îl rugăm să ne ducă acolo. Cu mențiunea că are copiii lui cu el în mașină, acceptă să ne ducă. Se pare că ceea ce exprima fețele noastre în momentul aflării informației, l-a înduioșat. 5 - 5,5 km ar fi fost un dezastru pentru noi.

Așa că ne urcăm în taxi și o pornim la drum. Străzile pe care a luat-o taxi sunt deosebit de aglomerate, așa încât i-au trebuit 40 minute să ajungă la destinație. Plătim și coborâm în fața hotelului.

La recepție suntem anunțați că check-in-ul are loc după ora 14, acum fiind de abia ora 13,10. Soluția găsită aproape instantaneu este ... berea de bun venit. Trece timpul repede și iată-ne în cameră. Hotelul nu are 18 stele, ci doar 5.

Trecem în ținuta de oraș și coborâm să servim prânzul. Masa a fost super perfectă, e drept că ni se făcuse foame de la foarte micul dejun de azi.

După masă urcăm în cameră să ne odihnim. Cred că am dormit cam 1,30 ore. Pe la ora 19,30 coborâm la bar să mâncăm o bucată de tartă Santiago, delicioasă, și să bem o cola și ... un tinto.

Revenim în cameră, Carmen face bagajul pentru mâine, în timp ce eu scriu jurnalul. Ne culcăm, căci și mâine avem o etapă lungă până la Silleda.

Pot spune că azi am simțit "mâna" Spiritului Camino, care ne-a scos în cale taximetristul, exact în momentul în care pierdusem orice nădejde de a ajunge la destinație.

Noapte bună.

11 august 2025

O noapte de vis, o cameră de vis într-un hotel de vis. Totul a fost superb. La ora 7,18 plecăm liniștiți după noaptea superbă pe care tocmai o consumasem.

Intrăm pe traseu și curând ne întâlnim cu Paula și Giovana, două fete spaniole aflate pe primul lor Camino. De ce o fi ales acest traseu deosebit de greu până acum, m-am jenat să le întreb. Facem un selfie împreună și ne continuăm drumul.

Trecem pe lângă o zonă industrială, practic nu industrială în sensul practic al termenului, ci mai degrabă o zonă cu birouri. Clădiri imense, dar fără salariați la această oră.

Drumul e relativ ușor, cu urcușuri ușoare, iar coborâșurile pe bolovani alunecoși. Trecem pe lângă o bornă care ne certifică faptul că până la Santiago de Compostela mai avem doar 51,986 km, câtă precizie.

Intrăm pe o șosea puțin circulată la această oră. Ieșim de pe șosea și intrăm pe o potecă care, inevitabil, începe să urce. Cu această

Răcoare, dar superb

Trecere pe lângă Scutul Lalinului

Mai avem precis 51,986 km

Primul urcuș pe ziua de azi

ocazie, constatăm că lăsăm în urmă ultimele case din Lalin. De fapt e impropriu zis case, sunt blocuri în toată regula.

Gata intrăm în pădure, e încă răcoare și existența copacilor, parcă accentuează senzația de frig. Urcușul devine mai neprietenos cu noi, la o oră atât de matinală. Unde o fi ajuns Paula și Giovana?

Trecem pe lângă monumentul "Scutul Lalinului". Scutul Lalinului are o înălțime de opt metri, și reprezintă emblema Lalinului. În partea superioară, o bandă împodobită cu capete de dragon. În partea inferioară, Carballo da Manteiga (Stejarul Untului), acum dispărut, reprezentativ pentru peisajul predominant. Monumentul a fost aprobat de coroana comitatului.

Poteca merge paralelă cu autostrada. Traficul e destul de intens pe autostradă, în timp ce pe potecă suntem numai noi doi. Trecem printr-o mică pădurice, dar e încă destul de rece. Fetele nu se mai văd. Ce înseamnă să fi pentru prima dată pelerini. Sunt atât de multe peisaje ce merită să te oprești și să le immortalizezi, dar această deprindere vine cu timpul, nu de la primul Camino.

Trecem pe lângă Albergue A Laxe, Bendoiro. Curios, e un albergue ce deservește două localități, se pare că e greu de găsit un loc de dormit în această zonă.

Începem să coborâm ușor. Ne îndreptăm spre O Espino, o mică localitate, apropiată de altfel de Lalin, fiind un fel de suburbie a orașului.

O Espiño este o localitate din parohia Filgueira, municipiul Lalín, situată pe marginea drumului N-525, în secțiunea dintre capitala municipalității și zona industrială Lalín2000.

Aici se găsesc rămășițele unei importante tăbăcării care a funcționat până în secolul al XX-lea și care se află încă în acest loc. Localitatea Espiño are și o capelă nou construită, dedicată cultului Fecioarei din Fátima. Din păcate e plasată destul de departe de traseul marcat. Ar fi o idee să ne abatem, dar șansele de a o vizita sunt enorm de mici, plus, suntem la început de etapă și nu știm ce ne va rezerva drumul.

Continuăm să coborâm, asta e bine. Coechiperul meu se oprește explorând un tufiș de mure, dar, ghinion cum spune sasu, nu sunt coapte. Intrăm în Bergasos.

Ne continuăm drumul prin pădure. Copacii și-au "împletit" coroanele, dând impresia că intri într-un tunel. Sunt liniștit că nu pare a fi tunelul timpului.

Dovada că nu e tunelul timpului este faptul că în foarte scurt timp intrăm în Bergasos. Localitate mică, dar parcă lipsită de locuitori. Totuși, nu putem trece ne scanați.

O pisică neagră ne privește cu niște ochi iscoditori. E clar că nu se dumirește ce căutăm noi prin zona sa de jurisdicție și prea matinal.

Da, suntem cu Paula și Giovana

Prin pădure în drum spre O Espino

Un pozar simpatic

Secret total cu ferestre zidite

O oglindă retrovizoare ne dă posibilitatea să dovedim că și în acest moment suntem în formație completă, formație în care pășim în localitatea A Laxe.

A Laxe este o localitate din parohia Bendoiro, în municipiul Lalín din Pontevedra, regiunea Deza. Conform IGE, în 2011 erau 61 de locuitori (31 de bărbați și 30 de femei), cu unsprezece mai puțini decât în 2000.

Deci ne aflăm într-un mic cătun, asta după ce în 2000, acesta putea fi trecut în rândul unui sat. Oricum, faptul că are în dotare un hostel pentru pelerini, îl face important pentru cei în drum spre Santiago de Compostela. Trebuie să amintesc faptul că de aici încolo, peisajul ar trebui să ne fie cunoscut, deoarece în A Laxe traseul Invierno se unește cu Camino Via de la Plata, pe care l-am făcut în 2022, plecând de la Zamora. Dar cu toate astea, totul pare nou, poate că acum privesc cu alți ochii, cu ochii unui om deschis la nou.

Reintrăm din nou în pădure. Peisajul te duce cu gândul la basme cu zmei și babe cloaște, dar important e că te transpune într-o lume plină de fantezie. Pentru noi, cei ce ne ducem viața în orașe, faptul că reușim să visăm este un dar neprețuit, un dar ce ne face să simțim că suntem și noi Feți Frumoși, asta chiar dacă avem 79 de ani, ca subsemnatul.

Vedeți, a te simți Făt Frumos nu depinde de numărul anilor trecuți în buletin, nu, acest apelativ depinde cum te simți tu în interiorul tău. Depinde de starea ta sufletească, depinde de trăirile tale în acest dar pe care l-ai primit, de trăirile tale în această viață.

În fața noastră se profilează turla unei biserici. Ne apropiem de A Pazo de Linares. Parcă tot nu îmi vine să scot scurta. Nu știu de ce soarele, ne sfidează parcă, și refuză să intre în acțiune.

Pazo de Liñares este o casă conacală situată în orașul Liñares, parohia Prado, Lalín, provincia Pontevedra, Galicia. Dar să vedem ce este de fapt acest loc atât de special.

Conacul a fost construit la sfârșitul secolului al XVII-lea de Álvaro Núñez Taboada, din Casa de Bendoiro. Cea mai mare însemnătate a sa ca și casă conacală a avut loc în secolele al XIX-lea și al XX-lea. Ultimul membru al familiei Taboada care a deținut-o a fost Amalio Taboada Bugallo, nașul pionierului aviației Joaquín Loriga (care s-a născut și a crescut în conac) și fost deputat provincial.

Emilia Pardo Bazán a petrecut zile lungi în Liñares datorită prieteniei dintre familia Taboada și familia soțului ei, familia Quiroga. Scriitoarea a descris conacul drept un „Palat al Amintirii”:

În Liñares, cultul trecutului este atât de respectat încât, în opera ei, a numit acea casă, deopotrivă atât de ospitalieră, atât de patriarhală și atât de distinsă, fiind Palatul Amintirii...

Liñares este înconjurat de crânguri de stejari plantați nu cu dezordinea capricioasă a pădurilor rustice, ci în rând, atât de înalți

Suntem atent monitorizați

Suntem în formație completă și acum

Nu, noi trecem pe deasupra

Intrăm în A Laxe ...

și bătrâni, cu copaci atât de splendiți încât amintesc de copacii francezi ai vechilor moșii regale. Aceste păduri valorează mii de amintiri, pe care proprietarii lor, doamna văduvă Taboada și copiii ei, nu vor, nu aş spune tăiați, dar nici măcar mutilați.

Din vestibul, o scară interioară din piatră duce la parterul clădirii. Un living mare lega dormitoarele și galeria din spate. Această cameră era frecventată de compozitorul Marcial del Adalid cu pianul său mare. Pianul rămânea pe loc, compozitorul se mișca.

Aparține perioadei baroce, are un plan dreptunghiular și este realizată din piatră. Fațada principală este formată din balcoane și ferestre. Fațada din spate prezintă o galerie cu cinci arcade semicirculare și steme pe parapet.

Fațada principală din piatră avea patru balcoane cu balustrade din fier, susținute de console decorate cu motive vegetale. Ușa principală, cu un design simplu, duce către un vestibul de unde o scară interioară din piatră duce la parter. Fațada din spate are o galerie, compusă din cinci arcade susținute de coloane.

O altă caracteristică notabilă era scara cu trei rampe, întreruptă în unghiuri și terminată cu o platformă, al cărei acoperiș e susținut de două coloane. Balustrada e solidă, iar întreaga structură e din piatră.

Dispunerea interioară era caracterizată de spațiul camerelor, care prezintă perdele și mobilier bogat, și includ biblioteca și sala de arhivă, precum și armurăria.

Fontanelul, încă atașat de perete, e decorat cu scoici, iar acolo se pare că aviatorul Joaquín Loriga, unul dintre fiii iluștri ai regiunii, și-a primit botezul. În această cameră există picturi murale care înfățișează biserica Prado.

Sala maiestuoasă prezintă un tavan decorat în cele patru colțuri cu steme sculptate în lemn policrom, reprezentând stema familiei, iar pereții săi sunt împodobiți cu frize murale.

Pazo-ul avea apă curentă, care era adusă la clădire prin conducte de piatră și trecea prin două fântâni. Curtea interioară cu grădină, prezenta diverși copaci ornamentali și o fântână, ce era orientată spre fațada principală. Clădirile anexe includeau o capelă care mărginea incinta moșiei, precum și un porumbar circular.

Patru steme împânzesc diverșii pereți ai casei, considerate, împreună, a reprezenta stema originală adoptată de familia Taboada de Deza. Cele două steme mai vechi, situate pe parapetul galeriei de pe fațada din spate, ar putea data, pe baza formei și caracteristicilor lor, din secolul al XVI-lea. O altă stemă bine proporționată apare la intrarea în sufragerie, care include stema familiei Churruchaos. În cele din urmă, cea mai vizibilă este stema de pe fațada principală, purtând stemele familiilor Taboada, Mosquera, Churruchaos și López de Lemos, sub o coroană, ca simbol al nobilimii.

... și ieșim din A Laxe

Este totuși o luminiță la capătul tunelului

Luminiță pe care chiar și eu o văd

Fructe ecologice gratis pentru pelerini

A fost achiziționată de Consiliul Local Lalín în 2002. În 2009, a fost declarată Sit de Interes Cultural, în categoria de Monument, prin Decretul 334/2009 din 4 iunie, emis de Ministerul Culturii al Guvernului Regional al Galiției. Lucrările de renovare au început în 2011.

Superbă clădire, păcat că nu poate fi vizitată. Bine însă că prietenul Google Translate îmi sare în ajutor. Bun băiat, ce m-aș fi făcut fără el. Deci, satisfăcuți din punct istoriografic, ne continuăm drumul și cu un entuziasm nedesimulat, intrăm în localitatea Bendoiro.

San Miguel de Bendoiro este o parohie situată în municipiul Lalín. În statisticile IGE localitatea în 2011 avea 294 de locuitori (156 de bărbați și 138 de femei), distribuiți în 10 entități populaționale, ceea ce reprezintă o scădere față de anul 1999, când avea 331 de locuitori.

Această parohie a format fanfara Bendoiro și Naceu de către Luís Frade. În zonă sunt descrise câteva caste pe care cu părere de rău nu am avut posibilitatea de ale vizita.

Unul dintre ele este Castro do Castriño care este alcătuit dintr-o incintă circulară. Păstrează un parapet în sectorul S-SE, lung de 100 m, cu o gaură care ar completa apărarea polului sud. Se poate vedea un al doilea foișor orientat spre est și sud-est. Între anii 2006 și 2008 a făcut obiectul unor lucrări arheologice care au inclus excavații, din cauza lucrărilor de construcție la linia AVE. Sectorul nordic al acestei incinte ar fi devastat - conform datelor intervenției arheologice, din cauza activităților agricole și forestiere.

Fortul Bendoiro are o singură incintă, de formă ușor ovală. Coroana are dimensiuni neașteptate, ca cele N-S, de 85 m (interior) pe 110 m (exterior). Din direcția N-S, măsurătorile sunt de 65 m (interior) și 105 m (exterior). Elementele defensive exterioare ale coroanei sunt nuanțate în mai multe moduri. Măsurile sunt: N-S de 145 m și N-S de 120 m. În sectorul vestic, se poate distinge clar o suprafață terasată cu un mic parapet de pământ, cu o orientare sud-nord. Incinta este apărată pe întregul perimetru de un terasament foarte dezvoltat, orientat spre nord. Laturile sudice, estice și sud-vestice ale coroanei sunt apărate de un parapet de pământ care nu poate fi văzut în sectoarele vestic și nordic. În interiorul incintei se pot observa mai multe aflorimente stâncoase.

Un alt edificiu remarcabil este Biserica parohială San Miguel de Bendoiro este în stil renascentist, pe o structură romanică antică, străjuită de capela sepulcrală Taboada.

Deasemenea trebuie amintită capela Sfântei Lucia care este un schit din piatră în care se evidențiază turnul clopotniță cu un singur arc, încoronat cu Agnus Dei, dedesubt sau mai jos existând o nișă. Aici se celebrează o faimoasă slujbă pe 25 decembrie.

Pașii ne poartă din nou prin pădure. La un moment dat ieșim din pădure și mergem pe o potecă situată imediat sub coama dealului pe care tocmai l-am urcat. Jos, la o distanță apreciabilă, o cale

Fântână reabilitată cu fonduri UE

Peste tot numai izvoare

Un monument cam ciudat

Pe unde oare să o luăm?

Tap pozând în fotomodel

ferată electrificată se pregătește să intre într-un tunel ce străpunge dealul din față.

Noi bineînțeles că nu ne luăm după traseul căii ferate și trecem pe deasupra tunelului. În zare se văd case răsfirate pe mica vale aflată între dealuri înalte. E superb să poți privi de sus oamenii ce își duc traiul, fără să știe de existența noastră.

În dreptul unei case, găsim un coșuleț cu fructe pentru pelerini. Suntem atenționați că sunt bio, și pe deasupra sunt și gratis. Fără să ne dăm seama ajungem în dreptul O Pazo de Bendoiro de Abaixo.

Pazo de Bendoiro de Abaixo este o moșie galiciană situată în parohia Bendoiro din Lalín, pe partea dreaptă a drumului N-525, vizavi de Prado.

A fost construită la sfârșitul secolului al XVIII-lea, după ce a fost construită capela în 1773. Are o sală mare, un coș de fum mare și un scut mare deasupra porții de intrare, care reprezintă stemele familiilor Arias, López de Lemos, Churruchaos, Taboada și Arias. Arhitectura este împrejmuată cu ziduri.

Mă simt din nou să îi mulțumesc prietenului Google Translate pentru sprijinul neprețuit și mai ales dezinteresat manifestat mie și ne continuăm drumul.

Trecem pe la periferia Bendoiro pe o potecă comună cu albia unui minuscul pârau. Oricum, încercăm să nu îl jenăm în activitatea lui, doar suntem pelerini cu state vechi în această ramură.

Fără să ne dăm seama, ne trezim la intrarea localității Prado. Sunt curios ce îmi va comunica prietenul meu referitor la ponderea bărbaților.

San Martiño de Prado este o parohie situată în municipiul Lalín. În statisticile IGE localitatea avea în 2009 256 de locuitori (129 de bărbați și 127 de femei), distribuiți în 7 entități de populație, ceea ce reprezintă o scădere față de anul 1999, când avea 316 locuitori.

Din punct de vedere ecleziastic, parohia aparține diecezei de Lugo. Prado, fiind situată în centrul geografic galician, și este un important punct de confluență. Drumul N-525 trece de-a lungul parohiei.

De asemenea, are o farmacie, măcelării, câteva industrii, un restaurant și două baruri. Cea mai populară industrie este Toimil, o fabrică de macarale în principal, dar și producătoare de remorci pentru autoturisme.

În Prado, se ținea un târg lunar pe 13 a fiecărei luni, ceea ce îi asigura o viață comercială activă, dar de ani de zile încetase să mai celebreze acest târg foarte popular. Această parohie este născută de politicianul Xosé Cuíña. Xosé Cuíña a fondat un muíño în parohia Prado, unde a fost fondat Muíño de Cuíña, și astăzi funcționează încă.

Înainte spre noi victorii

Să fie oare Bendoiro de Abaixo

Nostimă casă

Zonă superbă, drum superb ...

... și viaduct superb ...

Școala Publică de Educație Timpurie și Primară Xoaquín Loriga se află în Prado. Există, de asemenea, un pavilion sportiv care este destinat în principal școlii. Pavilionul școlii a fost renovat intern în 2016.

În noiembrie 2009, s-a refondat fosta sa trupă muzicală, A Lira de Prado (în calitate de președinte Antonio Costa), care de atunci a început să facă turnee în diferite părți ale regiunii Deza, precum și în locuri chiar și în afara Galiciei.

Două lucruri remarcabile în această localitate: bărbații sunt majoritari și au pus bazele unei formații muzicale, deci nu doar muncă, ci și distracție.

Trecem pe lângă grădina unei case în care pășteau liniștite niște capre. La vederea noastră, țapul, bănuiesc a fi șeful comunității, se apropie de gard, "intuind" că face asta din dorința de a ne intimida. Cum se pare că e sigur că îl voi immortaliza, se oprește în fața mea într-o poziție de invidiat pentru orice fotomodel ce se respectă.

Își încrucișează labele din față, așteptând să fie immortalizat pe peliculă. Bietul de el, nu știa că telefonul meu nu folosește peliculă. Oricum, trebuie să fie bucuros deoarece apare în acest jurnal.

Drumul trece pe lângă o fabrică. Câteva muncitoare stau în fața intrării la o țigară de dimineață. Sunt convins că țigara e însoțită și de o informare precisă asupra ceea ce se întâmplase în ultimele 18 ore. Oricum, sunt departe și nu aud subiectele discuției lor.

Începem să urcăm. Urcuș ca urcuș, dar să apară deja arhicunoscuții bolovani alunecoși și semi mobili, asta e cam mult. Urcăm, și în dreapta noastră se cascadează o râpă ce te face să privești în partea opusă. E o râpă foarte adâncă, dar plină de copăcei până jos, unde un râu își vede liniștit de misiunea lui.

Apariția râului și poteca care continuă să urce, mă duce la concluzia că ne aflăm în iminenta apariție a unui pod. Așa și este, după vreo 300 m ne găsim în fața podului Ponte Taboada. Evident că vom trece pe el, dar nu înainte ca Google Translate să ne informeze.

Podul Taboada este un pod romanic din secolul al X-lea, din anul 912, pe râul Deza, situat între parohiile Prado (Lalín) și Taboada (Silleda), numit după locul Podului Taboada, lângă confluența a două râuri Deza și Asneiro în locul Entrambas Augas. Acest pod este inclus în inventarul podurilor istorice din Galicia cu codul PO-43. Podul Pola merge până la Vía da Prata do Camiño de Santiago.

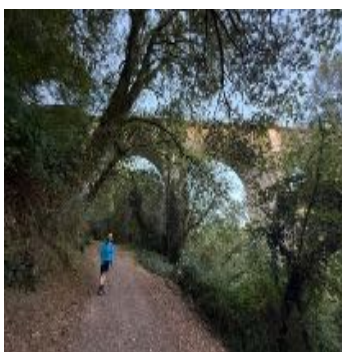
Podul are o structură simplă în arc semicircular și o înălțime semnificativă. Podul a fost construit pe două stânci mari care reduc lățimea râului la aproximativ 11 metri. Cel mai înalt punct al arcului se ridică la aproximativ 9 metri deasupra liniei de plutire a râului. O rampă dublă de acces, lățime de 2,85 metri, completă cu uși și balasturi din piatră.

... dar și noi suntem superbi

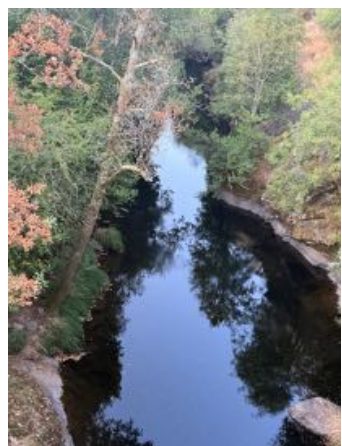
Și pe aici trece trenul

Nu se vede aici, dar e mână de roman

Ponte Taboada, pod roman

Vedere de pe pod

Podul Taboada, cunoscut și sub numele de Podul Vella de Taboada, este un pod romanic care făcea parte din așa-numitul Camiño Real care lega orașele Santiago de Compostela și Orense. Podul a înlocuit cu siguranță alte poduri anterioare din lemn, construite pe același loc, de unde și-ar putea lua numele (Pons Tabulata în latină). Datorită modificărilor și schimbărilor traseelor celor două drumuri situate în a doua jumătate a secolului al XIX-lea și datorită construcției unui nou pod în vecinătate (Ponte Nova de Taboada sau Ponte de Taboada Nova), vechiul pod este puțin utilizat, doar de pelerini în drumul lor spre Santiago.

La câțiva metri de intrările pe pod, pe o piatră mare și deteriorată, se poate citi această inscripție în latină, transcrisă de Bouza Brey: *laboraberunt ista ponte in era dcccci et Fuit perfection pride kalendas aprilis* („Au lucrat la acest pod în era 950, terminând pe 31 martie”). Era 950 corespunde anului 912, data la care s-a finalizat construcția. Super, ce m-aș fi făcut fără prietenul meu?

Traversăm podul cu solemnitatea cuvenită și dăm de o porțiune de drum ce normal ar fi trebuit să fie înscrisă ca test pentru alpiniști, nivelul avansați. Panta e de ordinul a 30 - 35°, deci serioasă. Problema e și alta. Reluăm mersul pe bolovani alunecoși lucru care îngreunează simțitor mersul.

Sus observăm că drumul se bifurcă. Dilemă totală, pe care dintre variante să apucăm. Ajungem sus, două borne de beton îi împiedică pe cei veniți de pe pod să intre în oraș, așa apare la prima vedere. Chibzuind mai profund, cred că e tocmai invers, respectivele blocuri de beton ar trebui să împiedice pe cei ce vin din localitate să coboare spre pod, salvându-le amortizoarele mașinilor cu care circulau.

Din instinct, propun să o luăm pe varianta la dreapta. Și se pare că intuiția nu m-a înșelat. La nici 50 m apare săgeata galbenă ce în final ne va duce la Santiago de Compostela.

Suntem deci în localitatea A Ponte Taboada, cam la 4 km de Silleda. E încă răcoare, și chiar dacă urcușul ne-a cam secat de puteri încă nu renunțăm la scurte. Faptul că am mai avea doar cam 4 km până la destinația etapei, ne dă un spor de energie, dar mai ales de speranță că berea e pusă deja la rece.

Îeșim din A Ponte Taboada cu sentimentul că poate a fost ultimul urcuș pentru ziua de azi. Dar se pare că e un sentiment ce nu are o bază reală, așa încât continuăm să urcăm, dar pe un drum mai prieten cu pelerinii. Și așa ajungem în localitatea Carral.

Carral este o localitate din parohia Taboada, municipiul Silleda, Pontevedra. În 2007 avea 31 de locuitori, dintre care 11 bărbați și 20 femei. Aceasta reprezintă o creștere a numărului de locuitori față de anul 2000.

Nu se poate, așa de multe femei și atât de puțini bărbați? ok, asta e situația. Privind în dreapta noastră, un viaduct foarte înalt susține

Cam neprietenos drumul

Noroc de o băncuță lângă un izvor

Pe ploaie ar fi fost imposibil de mers

Și iată-ne în A Ponte Taboada

autostrada. Este A Ponte Taboada Nova, viaductul care preluase toată fosta circulație de pe podul roman.

Puțin mai jos, un alt pod imens, este destinat căilor ferate. Cum au putut oamenii așa să construiască autostrăzi, viaducte și poduri în așa de scurt timp. Nu cred că nu s-au și furat bani, dar s-a și construit. Ai noștri s-au rezumat la doar a fura, uitând să mai și construiască ceva.

Există poduri de o importanță notorie a căror valoare este departe de a atinge recunoașterea dorită. Unul dintre aceste cazuri este cel al „Podului Taboada Nova” care traversează râul Deza și unește valea adâncă a acestei văi.

Construcția sa datează de la mijlocul secolului al XIX-lea, are un design și o decorațiune armonioase bazate în esență pe simplitatea elegantă a formelor sale. Calități care, datorită caracteristicilor lor unice și dificultății de amplasare, au fost calificate la vremea respectivă drept „extraordinare”.

Ținând cont de premisa predominantă la acea vreme, că adevărata frumusețe a unei lucrări publice constă în soliditatea sa și că aceasta satisface în modul cel mai permanent și economic nevoile cărora este destinată, noul pod Taboada își îndeplinește obiectivele mai mult decât perfect.

Până la mijlocul anilor 1800, drumul regal care lega importante orașe Santiago-Ourense a continuat să treacă prin vechiul pod Taboada, care, încă de la înființarea sa în 912, a continuat să fie un serviciu esențial.

În această lungă perioadă de timp, singurul mijloc de transport al călătorilor a fost trăsura. Pentru transportul mărfurilor se foloseau căruțe de dimensiuni mici.

Traficul pe acest pod și terenul abrupt, compus dintr-o formă de pietre groase și aflorimente de rocă naturală, pe un drum cunoscut sub numele de „la empedrada”, făceau tranzitul mai dificil și mai lent decât trecerea obișnuită a cavaleriei.

Adoptată rezoluția de a construi un nou pod, face ca la 8 iulie 1861, să înceapă lucrările de construcție la ceea ce avea să fie numit colocvial podul Taboada Nuevo, culminând la 5 decembrie 1863, conform datelor epistolare de la conacul Liñares.

Redactarea proiectului, care a servit drept ghid pentru lucrările de fabrică ale noului pod Taboada, s-a bazat pe tradiția inginerescă europeană, în special pe culegerea din memoria înserată în 1859 în Analele podurilor și drumurilor din Franța, realizată de inginerul Croscelt Desnoyer.

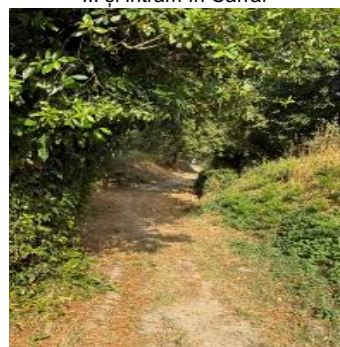
Acest pod-viaduct, „o lucrare de mare considerație, care poate fi pe bună dreptate descrisă ca extraordinară”, după cum spune inginerul responsabil, a fost pentru vremea sa o operă remarcabilă de inginerie rutieră, care a dus la un mare avans în comunicații și, în

Ieșim victorioși din A Ponte Taboada ...

... și intrăm în Carral

Și din nou prin pădure

Sistem inedit de uscat rufele

Și prin aceste locuri formația e completă

Alt tunel, altă lumină

cele din urmă, unul dintre principalele elemente ale dezvoltării materiale și intelectuale a zonei, devenind o adevărată cheie de aur către progres.

În anii în care a durat construcția noului pod, acesta a oferit muncă și forță de muncă locuitorilor din parohia San Martín de Prado și împrejurimi, când situația economică era dificilă pentru multe familii, așa cum citim în Epistolario de Liñares când se referă la Prado: „Multă sărăcie pe la uși și mulți care nu cer au nevoie și mai mare”.

Este demn de remarcat faptul că, pentru a lua drumul de-a lungul pantei văii, până la pod, urmând marginea stângă corespunzătoare municipiului Silleda - a cărui orografie era tăiată aproape până la un vârf - a fost necesară ridicarea unui zid de piatră pe o pantă ușoară, din partea cea mai adâncă a depresiunii, care a acționat ca o izolare pentru umplutură. Amploarea și caracteristicile sale arhitecturale provoacă admirație.

Noul pod Taboada a fost folosit puțin peste un secol, până când actualul viaduct Deza, al autostrăzii N-525, a fost construit în aval peste acest râu în 1973. Pentru o lucrare cu caracteristici atât de speciale, așa cum vom explica, perioada de valabilitate a Podului Taboada Nova - care menține traficul pe N-525 - poate fi considerată efemeră (1863-1973). Și puțin mai puțin decât trecătoare, dacă o comparăm cu predecesorul său, care a rămas în funcțiune timp de puțin sub un mileniu (951 de ani, mai exact).

Dificila alegere a amplasamentului pentru construirea podului peste Deza a fost studiată ținând cont de anumite condiții, punctul ales fiind fixat de inginerul șef al Corpului D. José Elduayen atunci când a studiat drumul de prim ordin de la Carballiño la Santiago și aprobat prin Ordin Regal la 24 iunie 1858. Știri culese în Revista de Obras Públicas din 1864, nr. 2, sub titlul „Memorie referitoare la construcția unui pod peste râul Deza” realizată de inginerul D. Ángel García del Hoyo.

Folosind sursa menționată anterior, a cărei drepturi de autor aparțin Colegiului de Ingineri, Canale și Porturi (Spania), este consemnat în Memorie inconvenientul de a nu construi podul nici în aval de punctul ales, dar nici în amonte de acest loc, argumentând domnul Elduayen motivele pentru care a optat pentru această amplasare. Printre diversele condiții stabilite se numără aceea că „ținând cont de panta (râului), de cantitatea de apă și de corpurile pe care le târăște prin albia sa, stâlpii intermediari sunt protejați împotriva târării, subminării sau prăbușirii” și, în consecință, stâlpii centrali sunt plasați în afara albiei râului „astfel încât trecerea apei să fie ușoară, stâlpii să nu prezinte un obstacol în calea cursului său liber de aceea curbarea unui arc de 15 metri, care este lățimea râului, este ușoară, lăsând albia acestuia complet liberă și neobstrucționată”.

În lucrările de fabrică ale podului s-au folosit piatră și zidărie. Piatra de zidărie, de duritate medie și de bună calitate, provenea din carierele de granit de pe Muntele Carrio, care se află la 11 kilometri de șantier. Transportul s-a efectuat pe drumuri foarte proaste. Pe

Minunată e natura ci ingeniozitatea ei

Iglesia Pazo de Transfontao

Moment de odihnă la intrarea în Silleda

Nu se putea încheia etapa decât așa

Oricum, nu suntem singuri

pod, toate paramentele, suprafața care poate fi văzută de pe pereți, sunt realizate din piatră sculptată în formă de scoică. Datorită prețului ridicat al manoperei și costului, s-a folosit zidărie de piatră în părțile cheie ale podului și în placare.

Varul folosit - considerat la vremea respectivă cel mai bun din Galicia - provenea din Meda, un oraș din municipiul Castroverde din provincia Lugo, situat la 77 de kilometri distanță de lucrare, din cariere de calcar numite Cares, din care se extrage piatră pentru a o produce var, prin calcinare ulterioară. Amestecul său cu nisip și apă alcătuiește mortarul, folosit pentru îmbinarea materialelor de construcție, menționat deja de arhitectul și inginerul roman Vitrubio în „Tratatul său de arhitectură” acum mai bine de 2.000 de ani. Nisipul se afla la 2 kilometri distanță.

Ieșim din Carral cu aceste gânduri stresante legate de un posibil viitor al țării noastre bogată, dar condusă de niște ticăloși. Partea proastă e că nici nu văd o posibilă ameliorare a situației cu aștia pe care ni i-au pus alții din afară.

Drumul continuă să urce pe o pajiște ce îmbracă dealul din față noastră. Ne continuăm urcușul având ca suport psihic faptul că mai avem puțin până la destinație, precum și faptul că suntem așteptați cu bere rece. Asta nu e o speranță, e o certitudine.

Cu acesastă speranță vie, ne trezim la intrarea în localitatea Transfontao, și ea o foarte mică localitate, de altfel specifică zonei.

Trasfontao este o localitate din parohia Ponte din municipiul Silleda, Pontevedra. În 2017, avea 12 locuitori, dintre care 7 bărbați și 5 femei. Aceasta reprezintă o scădere a numărului de locuitori față de anul 2000. Uraaaa, iar suntem majoritari.

Acest loc este situat într-un alt areal mai mare: San Miguel, lângă PO-205. Sub numele de Trasfontao, sunt grupate de obicei două centre de populație: Trasfontao și Regueira. Se remarcă o veche fântână publică, acum proprietate privată, se pare că și aici statul vinde tot. Atenție francezi, business ieftin.

Centrul orașului Regueira își datorează numele pâ râului care îl străbate. La poalele acestuia, în partea de jos a localității, se află o mică spălătorie și o altă fântână publică.

În secolele al XVI-lea, al XVII-lea și al XVIII-lea, Ordinul de Malta a deținut terenuri în acest loc prin Encomenda de Beade. Băieți deștepți.

Trecem pe lângă O Pazo de Transfontao, un conac vechi. Conacul Trasfontao este o clădire impunătoare situată în orașul Trasfontao, în parohia Silleda, în municipiul cu același nume. În stil baroc, clădirile care îl alcătuiesc datează din secolul al XVIII-lea.

Situat lângă Vía da Prata, este înconjurat de un zid înalt de câțiva metri. În incinta sa, pe lângă conacul în sine, se remarcă porumbarul, precum și capela, situată la poalele Vía. Aceasta

Oricum, NOI suntem suntem în față

Următorul coș de gunoi la 1 km

Noi cu Jose

Intrăm în Silleda

Am ajuns la destinație

adăpostește diferite steme ale unor familii precum Montenegro, Mosquera sau Oxea. În apropiere se află un crâng de stejari cu exemplare seculare.

În 2012, au început lucrările de reabilitare a clădirii, evaluate la 1,3 milioane de euro. Trecem fără să o putem vizita.

Odată cu ieșirea din localitatea Transfontao începe un coborâș dur. Practic nu mai e un drum, e o potecă care alternează cu albia unui pârau destul de vioi. Asta nu ar fi nimic dacă nu întreaga potecă nu ar fi "pavată" cu bolovani uriași, lucioși și alunecoși datorită faptului că micul pârau are în sarcinile sale zilnice udarea acestor bolovani.

Cu greu rezistăm să nu scoatem din rucsaci bețele. În spatele nostru se apropie două pelerine. Privesc la ele cum se chinuie să facă față vicisitudinilor create de acești bolovani imenși și alunecoși.

Ca vechi pelerini, trecuți prin atâtea încercări, ajungem cu bine jos. A fost un adevărat test de concentrare și analiză profundă a fiecărui pas pe care trebuia să îl facem. Reintrăm în pădure.

Pe un copac e afișat un anunț. Suntem în mijlocul păduri. Din curiozitate îl rog pe prietenul meu să descifreze textul. Spre surprinderea mea, atenție suntem în mijlocul pădurii, anunțul ne informează că la 1 km se găsește următorul tomberom pentru deșeuri. Superb.

Nu puteam trece fără să "imortalizez" acest anunț pentru posteritate. În timp ce meditam asupra acestei griji față de natură, ne ajunge din urmă Jose, un tânăr pelerin spaniol. Ne împrietenim repede. Are la activ 3 Camino, acum fiind la cel de al patrulea. Facem poze și ne continuăm drumul. Adevărul e că și suntem simpatici.

Coborâm pe o pajiște și pătrundem în zona industrială a orașului Silleda. Am ajuns. Acum e rândul Matildei, să vedem dacă se descurcă de data asta.

La prima vedere parcă își amintește zona. Ne conduce pe străzi ce par a fi un fel de bulevarde mai modeste. Parcă am ajuns în altă "epocă", pe străzi sunt și pelerini, deci suntem pe drumul bun. Din capul locului trebuie să remarc că, de data asta, putem vorbi se un oraș măricel. Da, se pare că Silleda e un oraș important în zonă.

Silleda este o municipalitate spaniolă din provincia Pontevedra, în comunitatea autonomă Galicia, și un oraș cu statut de capitală a acestei municipalități. Are o populație de 8870 de locuitori (INE 2024).

Municipiul aparține partidului judiciar Lalín și comitatului Deza. Aici se află cascadele Toja și Mănăstirea San Lorenzo de Carboeiro.

Relieful municipiului este caracterizat de valea râului Deza până la vărsarea sa în râul Ulla și de munții care îl înconjoară. Există mai multe puncte geografice care marchează teritoriul, evidențiind

Salida e parte din Ardeal?

... și berea de bun venit

În cameră cu Jose proprietarul

Noi cu româncă Ramona

La plimbare prin oraș

Sierra de Candán (1015 metri) și Monte Chamor (824 metri) la sud, precum și San Sebastián de Meda (750 metri) la vest. Altitudinea variază între 1015 metri (Candán) și 60 de metri pe malurile râului Ulla. Orașul se ridică la 493 de metri deasupra nivelului mării.

Spre mijlocul secolului al XIX-lea, primăria, care la acea vreme era cea a orașului Chapa, avea o populație de 8730 de locuitori. Apare descrisă în volumul șapte al Dicționarului Geografic-Statistic-Istoric al Spaniei și al Posesiunilor sale de peste mări de Pascual Madoz.

Municipalitatea este cunoscută pentru târgurile sale de animale și agricultură, cel mai mare exponent la nivel internațional fiind în timpul „Săptămânii Verzi a Galiciei”.

Acest Târg Internațional are loc în cadrul parcului de expoziții creat special pentru acesta, care are cea mai mare stradă acoperită (cu acoperiș) din Europa. În această incintă are loc și un târg internațional de acvacultură.

Este un oraș în continuă creștere, mai ales de la crearea zonei sale industriale la periferie și a șoselei de centură.

În plus, Silleda are numeroase zone de interes artistic și cultural (Mănăstirea Carboeiro, în stil romanico) și de mare valoare naturală (cascadele Toxa, una dintre cele mai înalte cascade din Spania). Și, de asemenea, Fervenzas de Férveda, în parohia Escuadro, și cascadele recent descoperite în parohia Graba.

Deci e clar, Silleda e suficient de mare ca să avem siguranța că vom găsi un loc unde să ne bem berea de bun venit. Încep să mă îndoiesc de ancorarea Matildei în realitatea orașului. Și când tocmai eram pe punctul de a renunța la serviciile Matildei, când ridic ochii, chiar în fața noastră o reclamă imensă ne atrage atenția că ne aflăm în fața Albergue Turístico Silleda. Îmi cer scuze Matildei, bineînțeles în gând și mă apropiu de intrare. Ușa e închisă. Sun la sonerie și o voce feminină îmi atrage atenția că check-inul se face la ora 12.

Nu e nici-o problemă, avem timp pentru berea de bun venit. O stradă ce pornea chiar din fața intrării Albergue prezintă semne de a avea o terasă, asta deoarece se vedeau mese în fața intrării.

Pe drum, pe un perete vedem o reclamă, un drapel românesc pe care scrie "Ardealul". Ei să fie, știam că doar ungurii visează să ia Ardealul, acum și spaniolii?

Superb, e o terasă plină de oaspeți, dar găsim afară o masă liberă. Frumusețea locului e că e vis a vis de sediul PSOE, echivalentul spaniol al PSD-ului. Tot cu trandafirul caracteristic, tot închisă și tot nu prea agreată de trecători.

Comozi, parcă uitasem de delirul coborâri la care am fost participanți în distribuție, ne delectăm cu berea cea de bun venit. La ora 12 fix, ne prezentăm la albergue. De data asta, ușa e deschisă. Urcăm la etajul 1 unde este recepția.

Vigilența nu are opreliști

Iglesia Santa Baia

De data asta tinto la A Tenda da Avoa

Noi cu Darius

Cum este și firească, ne cazăm și ne relaxăm în pat, revenindu-mi redondant în fața ochilor ultimul coborâș. Realitatea e că a fost groaznic. Numai cine nu a mers pe bolovani alunecoși nu poate înțelege bucuria noastră când ne-am văzut întregi la baza pantei.

Adevărul crud este că albergue unde ne-am cazat e de minus 3 stele, cameră fără baie proprie, cam neplăcut. Numărul de stele nu e corelat cu prețul. Am plătit 50 euro pe o noapte cu baie pe hol. Proprietarul Jose e simpatic, dar ce folos dacă albergue e sub orice critică.

Curând constatăm că e ora prânzului, și după efortul drumului de azi, parcă și stomacul a început să "vocifereze", un mod elegant de a spune: ne e cam foame.

În consecință, pentru a nu declanșa o revoltă spontană, coborâm și, surprinzător, chiar vis a vis de albergue găsim un restaurant. Mâncarea a fost excelentă și multă. A fost un festin pentru Carmen care a putut mânca coaste de porc cu mână. Bineînțeles că nu erau crude coastele.

Satisfăcuți, pornim prin oraș ca să ne facem siesta. Sincer, motivul nu era cel cu siesta, ci voiam să identificăm locul de unde mâine vom intra în traseu.

Mă bucură faptul că partenera mea de echipă, adică Carmen, a început să recunoască orașul, deoarece mai trecusem pe aici. Trecem pe lângă un magazin care printre altele avea la vânzare apă minerală Borsec.

Mi se pare cam ciudat, la început reclama cu Ardealul, acum Borsec, așa că decidem să intrăm și să dezlegăm misterul, cu atât mai mult cu cât e vorba de Ardealul meu.

Din ușă ne întâmpină o fată care ne explică că acea apă Borsec e rezervată special pentru o anumită clientă. Trec neiertător la atac și o întreb de unde e de fel, bănuind o legătură intrinsecă cu Ardealul. Dezamăgire totală, e din localitatea Corbi, Argeș. E de 12 ani în Spania, unde veniseră și părinții.

Tot de la ea am reușit să aflu istoria reclamei cu Ardealul. Alți români au avut un magazin cu produse numai românești, dar au închis și s-au mutat în altă parte.

Mulțumiți de informațiile obținute, facem o poză cu Ramona și ne continuăm periplus prin Silleda. Așa ajungem la Iglesia Santa Baia. Dacă în 2022 am putut-o vizita, acum e închisă.

Silleda (oficial Santa Baia de Silleda) este o parohie spaniolă din municipiul Silleda, în provincia Pontevedra, în comunitatea autonomă Galicia.

Spre mijlocul secolului al XIX-lea, parohia avea o populație înregistrată de 250 de locuitori. În prezent, aparține municipiului cu același nume. În 2022, avea 3.703 locuitori înregistrați.

Traseul etapei de azi

Gata de plecare

Lumea doarme, poate și Ramona

Plecăm în formație completă

Pe drumul de întoarcere spre albergue, ne oprim la restaurantul unde mâncasem. Ne oprim în intenția de a scrie jurnalul în compania unui pahar de tinto.

La o masă alăturată de noi se așează un grup de tineri. Unul dintre ei e Darius, a cărui bunici sunt de undeva de pe lângă Cluj. Vorbește bine românește, și ne împrietenim repede. Acasă vorbesc românește, asta fiind explicația că vorbește atât de bine o română, dar cu un ușor accent spaniol. Bineînțeles că facem o poză cu el.

Termin de scris jurnalul, termin și paharul care până nu demult găzduise tinto și o luăm agale către albergue. Sunt tare curios cum va decurge noaptea într-un albergue de groază.

Oricum, privind partea plină a paharului, avem unde ne odihni, căci și mâine vom avea un traseu lung.

Noapte bună.

12 august 2025

O noapte de coșmar într-un albergue de minus 5 stele. La ora 7,07 ridicăm ancora.

Ne oprim la barul unde ieri am băut berea de bun venit și bem americanele, care, așa cum se cuvine, sunt însoțite de câte un croissant. Din partea PSD-ului spaniol nici-o mișcare. Trecem pe lângă magazinul Ramonei, și ea se pare că doarme. A început să se lumineze, dar tot răcoare e încă, așa că scurtele ne protejează nițel.

Intrăm voioși pe traseu, chiar dacă noaptea groaznică a lăsat urme nefericite asupra psihicului nostru. Părăsim Silleda care încă doarme, sper mai confortabil decât somnul nostru în valoare de 50 euro. O oglindă retrovizoare ne dă posibilitatea de a documenta faptul că și la plecare suntem în formație completă. Un indicator rutier ne anunță că am părăsit Silleda.

Părăsim șoseaua și intrăm pe o potecă. Drumul e relativ bun. Intrăm în pădure, fapt ce ne face să tragem fermoarele de la scurte până sus.

O să pară oarecum ne la locul lui, dar începem să urcăm, un urcuș ușor, dar tot urcuș se cheamă. Mai coborâm, mai urcăm și iată-ne la intrarea în localitatea O Foxo.

O Foxo este o localitate din parohia Silleda, în municipiul Silleda din Pontevedra. În 2011, numărul locuitorilor conform IGE era de 56, dintre care 27 bărbați și 29 femei. Aceasta reprezintă o scădere față de 1999, când existau 65 de locuitori.

Foxo a avut o dezvoltare în perioada cuprinsă între secolul al XVI-lea și prima treime a secolului al XIX-lea. A aparținut fostei provincii

Înainte spre noi victorii

Se pare că nici azi nu scăpăm de chin

Coborâm în O Foxo de Deza

Santiago și jurisdicției Trasdeza, capitala civilă a districtului cu același nume. Ea apare menționată în primele cartografii păstrate despre Galicia, în harta regatului Galicia de Fernando de Ojea din 1612.

În zilele noastre, diverse surse subliniază importanța sa ca punct de trecere a unor importante drumuri medievale, un pasaj protejat de căruțe, o arteră care ducea la Compostela și un traseu religios pentru cei care vin din sudul peninsulei și nord-estul Portugaliei și care se îndreptau spre catedrala din Santiago.

Pasajul plin de călători de diferite ranguri a marcat viața acestui sat și serviciile și unitățile solicitate, precum poșta, fierăria, farmacia, tutunul, vameșii, portajul, fântânile, mașina de spălat, capela pentru slujbe religioase și administratorul regal.

Astăzi, în Foxo, pot fi văzute ruine ale unui tip divers de construcție, evidențiind, datorită dimensiunilor lor, clădiri precum Casa de Martínez din 1793, Casa da Botica, Casa Cuartel, care a fost Casa do Centro și, înainte de aceasta, Casa da Administration, cu poștă și tutun, deși nu se mai distinge acum datorită hedrelor.

Și în Foxo, și în San Roque, pelerinul prin excelență, este venerat și se celebrează o liturghie în onoarea sa o dată pe an, pe 16 august.

Asta e, ghinion cum spune sasu, nu putem aștepta până pe 16 august, așa că ne continuăm drumul cu regretul că nu am putut participa la o Misa. Adevărul este că de la plecarea din Ponferrada și până acum, nu am avut ocazia să participăm la nici-o slujbă de Misa.

Trecem pe lângă o gospodărie. Un măgar ne privește cu o empatie greu de descris. Oare ce știe el și noi nu încă. Oricum îi mulțumesc în gând pentru sentimentele curate cu care ne întâmpină și ne continuăm drumul.

Trecem pe lângă o spălătorie manuală comunală. Stau și mă întreb, cum puteau oare femeile să spele rufele iarna când aproape că îngheța apa? Și totuși oamenii erau curați.

Poteca merge oarecum paralelă cu șoseaua. Trecem pe lângă o casă părăsită, casă însă dotată cu antenă TV. Casa e părăsită, dar se pare că antena încă recepționează semnal. Nostim, trecem pe lângă o placă pe care scrie "Agua Potabel", dar nu e nici-un strop de apă. Numai lucruri ciudate se pare în zonă, asta e viața, *"no problem, just situation"*, zicală jamaicană.

Dacă nu e apă, sunt totuși doi câini care ne privesc cu o privire ce nu lasă chip de întrebare, se pare că pentru ei suntem niște arătări suspecte.

Pe vremea când totul se făcea manual

Și înainte existau antene TV

Apa e potabilă, ok, dar unde e apa?

Din nou prin pădure

Trecem peste Rio Toxa

Carmen mă împiedică să intru în convorbire cu ei, așa că, cu regret în suflet, trecem mai departe, lăsându-i cu o nebuloasă existențială: "cine suntem și ce căutăm noi pe acolo"?

Poteca ne conduce din nou prin pădure. Bine că de data asta drumul e relativ ușor. E încă răcoare.

Nori amenințatori se regroupează la orizont, oarecum dușmănos cu noi. Să sperăm că vor constitui doar o amenințare, nu vor transforma amenințarea în ploaie.

Cu speranțe legate de o posibilitate de a evita contactul fizic cu o posibilă ploaie, ne continuăm drumul prin pădure. Astfel ne apropiem de râul Toxa pe care îl dovedim folosind podul de peste el. În apă, o rață sălbatică tocmai ieșise la "cumpărături". După cât de des privește sub luciul apei, se pare că nu găsește ceea ce îi lipsește. Oricum, e hotărâtă să nu se întoarcă acasă cu mâna goală.

Și așa, admirând tot ce e în jurul nostru, intrăm în foarte mica localitate Ponte da Pedra. Ei, aici să vedem cum stăm cu populația.

Ponte da Pedra este o localitate din parohia Negreiros, în municipiul Silleda, provincia Pontevedra. În 2007 erau 11 locuitori, 5 bărbați și 6 femei; ceea ce reprezintă o creștere de doi locuitori față de anul 2000. Ceea ce nu am fost informați, este sexul celor 2 locuitori alipiți comunității până în 2007.

Soarele parcă s-a decis să își facă apariția. Pentru a documenta evenimentul, facem un selfie. S-a mai încălzit, dar nu suficient pentru Carmen.

Eu, mai decis, am renunțat la scurtă. În spatele nostru, soarele ne privește blând, îngăduitor, semn că pericolul unei posibile ploi e depășit pentru azi.

Cu sincere mulțumiri pentru acest ajutor, intrăm în Riocaivo. Ei, să vedem cum stăm aici cu ponderea bărbaților.

Riocalvo este o localitate din parohia Negreiros, în municipiul Silleda, provincia Pontevedra. În 2007 erau 29 de locuitori, 15 bărbați și 14 femei; aceasta reprezintă o pierdere de locuitori față de anul 2000. Cu sau fără pierdere, important e că bărbații sunt majoritari.

Trecem printr-un tunel, trecem siguri, deoarece nu pare a fi tunelul timpului. Acest lucru e cert, deoarece pe ambii pereți ai tunelului sunt basoreliefuli cu scoica pelerinului, și toți pelerinii ajung la Santiago de Compostela, așa că ne simțim în siguranță.

Ieșim din pădure și drumul urcă destul de neplăcut. Explicația e simplă, trebuie să trecem peste un pod peste o altă autostradă.

Rațe sălbatice la cumpărături

Uraaaa, a ieșit soarele ...

... și suntem în formație completă

În zare Riocaivo

Sigur, nu e tunelul timpului

Sincer, nu știu ce fac spaniolii cu atâtea autostrăzi. La noi, cu două autostrăzi, una făcută de Ceaușescu, și ne descurcăm. E clar, și întreținerea lor e o problemă, dar nu ne plângem, în public.

Am trecut anul trecut pe lângă o autostradă în construcție în Spania. Interesant e că finalizaseră un sens și îl dăduseră în circulație pentru ambele sensuri. În timpul asta lucrau la cealaltă parte a autostrăzii. Nu au așteptat să finalizeze întreaga autostradă și să aștepte să vină regele să taie panglica. Oare de ce nu putem face și noi așa? Simplu, nu interesează starea circulației, important e să bage cât mai mulți bani în buzunare și să se umfle în pene la tăierea panglicii, cu remarca: "vedeți ce am făcut EU"? Ipocrizie și lipsă de respect pentru cei care i-au cocoțat acolo unde sunt. Au totuși o scuză, nu avem rege care să facă inaugurarea, asta e cauza.

Gata cu politica, suntem pe Camino pentru ridicare spirituală, nu pentru a face o radiografie a României de după lovitura de stat din 1989. Gata, trecem peste autostradă și un indicator rutier reușește să mă uimească.

Conform indicatorului, dacă o iei la dreapta, ajungi la Centrul cultural, iar dacă din greșeală o iei la stânga, vei ajunge cu siguranță la Biserică. Deci după spaniolii locului, ai posibilitatea să alegi între cultură și religie. Nostim punct de vedere.

Undeva în stânga noastră se ridică zidurile unei biserici. Ne având siguranța că e deschisă, și cum e destul de departe de drumul nostru, cu unanimitate de voturi, decidem să nu o abordăm.

Coborâm, trecem pe lângă o fabrică în plină activitate și intrăm în Bandeira, oraș care în 2022 era, pentru noi, final de etapă. Adevărul e că la vremea aceea orașul ne-a primit minunat. Eram pentru prima dată pe acel traseu și totul a fost superb.

Bandeira este un sat din parohia Manduas, municipiul Silleda din provincia Pontevedra. Conform IGE, în 2015 existau 757 de locuitori (381 de bărbați și 376 de femei), ceea ce reprezintă o creștere față de 2007, când existau 694 de locuitori, iar în 2023 erau 868 de locuitori (433 de bărbați și 435 de femei). Este cea mai populată localitate din întreaga parohie.

Este al doilea centru urban ca număr de locuitori, după Silleda, un centru care are un centru de sănătate, o școală publică, un centru cultural, un centru sportiv, piscine publice, un teren de fotbal, un teren de petanque, un centru social pentru seniori și chiar un auditoriu.

Bandeira este renumită pentru târgul său care are loc în zilele de 14 și 29 ale fiecărei luni și care anterior atrăgea oameni din întreaga regiune Deza și din parohiile învecinate ale consiliului

Din nou traversăm o autostradă

Dilemă, ce să alegi: cultură sau religie?

Nu sunt mure, sunt gutui spaniole

Bandeira, aici am dormit în 20

Estrada. În ultimele decenii a avut loc și Festa da Empanada care se sărbătorește în al treilea weekend din august. Entroido-ul lor cu Alto dos Xenerais constituie cea mai veche tradiție entroideira a municipiului Silleda împreună cu zona Lamela și Dornelas.

Aici s-au născut profesorul Víctor Fraiz Villanueva, primarul orașului Silleda Manuel Cuíña Fernández și compozitorul Sergio Rodríguez Pena.

În oraș există două formații de dans (Xirandola și Fortín da Pomba), Banda Recreativa e Cultural de Bandeira și mai multe asociații: Asociación Cultural Vista Alegre, Sociedad Deportiva, Amigos da Empanada, Xenerais do Antroido, ANPA Brincadeira, Asociación de Veciños, Club Petanca.

Centrul Cultural Vista Alegre este una dintre cele mai emblematice două clădiri din Bandeira. Construită de emigranții din Bos Aires organizați în Societatea Pro-Școli din Bandeira, a început ca școală și bibliotecă.

Hoxe, pe lângă faptul că are o bibliotecă - reînaugurată în democrație după incendierea a două fonduri în 1936 de către polii fasciști -, constituie premisa socială a unei game largi de asociații diverse care desfășoară o parte din activitățile sale.

Frigoríficos Bandeira, fondată în 1984, este a doua companie ca cifră de afaceri din Deza-Tabeirós. În instalațiile sale, sunt sacrificate anual aproximativ 60.000 de bovine, cu o medie săptămânală de 1.200. Principala sa piață este în Spania, dar vinde carne și în numeroase țări din Uniunea Europeană.

Această afacere de familie, condusă de a treia generație, are un personal de 92 de angajați distribuiți între districtul Dezano și sediul central din Mercamadrid, în capitala Spaniei.

Ajungem la Hostal Conde Rey, locul unde am fost cazați în 2022. Nimic nu pare schimbat, totul e la fel ca atunci, doar noi suntem mai "pelerini" ca atunci. Vorba aceea, ... ce vremuri.

Intrăm la terasa Hostalului, asta ca să oferim terasei un bine meritat salut. Servim un suc și deja clasicul pepsi pentru coechiperul meu.

Suntem cam la jumătatea etapei de azi, așa că o luăm la pas, dar nu fără să în salutăm pe Juan Jose Salgueiro Montouto, care, ca și în 2022 stă pe aceeași bancă privind la cei ce trec să îl salute. Ca și în 2022 facem o poză cu el și ne continuăm drumul.

Juan José Salgueiro Montouto, născut în Abades (Silleda) pe 3 august 1946 și decedat în Bandeira pe 3 martie 2015, a fost un politician galician și primar al orașului Silleda între 1987 și 1999.

Și în 2022 era aici Juan Salgueiro

Sunt tot eu, dar costumat

Atenție cei cu câini, folosiți asta

Suntem îndeaproape monitorizați

Angajat în domeniul bancar, mai întâi la Banesto și apoi la Caixa de Aforros de Pontevedra. La alegerile municipale din 1987, a condus listele Alianței Populare pentru funcția de primar al orașului Silleda, pe care a câștigat-o cu majoritate absolută. A obținut victorie repetată în municipalități în 1991 și 1995, formând un nou guvern cu majoritate absolută, dar acum din rândurile Alianței Populare, sau PPdeG au rămas foarte puțini membrii. A părăsit corporația în 1999, înlocuindu-l în fruntea grupării politice locale José Fernández Viéitez. A fost deputat provincial între 1991 și 1995. Când a devenit primar, a lucrat într-o agenție imobiliară.

Un adevărat politician, asta se vede prin faptul că localnicii i-au dedicat o statuie, lucru ne folosit cu politicienii noștri. Nici măcar lui tov. Iliescu nu i-au dedicat măcar un bust.

La ieșirea din oraș, un mulaj de pelerin în a cărui față ți-o așezai tu, face ca amândoi să ne deghizăm pentru o clipă în pelerini de tablă. De tablă e corpul, fața în schimb ne aparține în integralitate.

Pe zidul unei case e montat un coș de gunoi iar deasupra lui pe o tăbliță se avertizează proprietarii de căței să îl folosească atunci când sunt cu cățelei la plimbare.

Cu acest bagaj incomensurabil de informații ieșim cu regret din oraș. Ne continuăm drumul pe o șosea inter județeană. La început coborâm, apoi, cum era evident, începem să urcăm.

Trecem pe lângă o cameră în care este o mulgătoare de vaci. De fapt trebuia să folosesc singularul căci e doar o vacă "la produs". Practic nici nu încăpeau mai multe. Pe lângă vacă era și un "supraveghetor" care, bănuiesc eu, veghea ca vaca să nu trișeze.

Intrăm plini de entuziasm în Dornelas. Entuziasm deoarece suntem deja la jumătatea etapei. Bine că s-a mai încălzit un pic. Pe de altă parte trebuie să fim foarte atenți în comportament, asta pentru a nu stârni curiozitatea unei pisici maro cu ochii verzi, aflată sub acoperire, care ne monitorizează absolut toate mișcărilor. Se pare că suntem suspecti pentru ea.

San Martinoed Dornelas este o parohie din municipiul Silleda. Populația sa, la recensământul din 2004, era de 176 de locuitori (97 de femei și 79 de bărbați), distribuiți în 8 grupuri de populație.

Gospodăriile sunt deosebit de bine întreținute, asta se pare, datorită faptului că de data asta, femeile sunt majoritare. Asta e, avantaje și dezavantaje.

Trecem pe lângă Iglesia San Martiño de Dornelas. Așa cum era de așteptat, e închisă. Nu îmi dau seama, e închisă din lipsă de personal, sau din lipsă de interes. Să nu ai tu posibilitatea de a pune o șampilă pe Credențial, asta e cam strigător la cer.

Ne îndreptăm vitejește spre Dornelas

Natura găsește căi de supraviețuire

Am intrat în împărăția eucaliptilor ...

... dar și al izvoarelor

Ne continuăm drumul pe șoseaua ce intră în pădure. Bine că soarele și-a intrat în drepturi depline.

La un moment dat întâlnim o "operă de artă made pelerino". În scorbura unui copac bătrân, pelerinii ce au trecut pe aici au pus ca amintire a trecerii lor câte un suvenir. E minunat să constăți câți au trecut pe aici. E drept că pe acest traseu vin și cei ce au mers pe Via de la Plata, dar și cei de pe Invierno. Trebuie să remarc faptul că, printre pelerini s-a creat un cult al pelerinajului și fiecare dorește să facă dovada că e *PELERIN*. E deosebit de plăcut să simți că faci parte din această privilegiată familie, din familia pelerinilor.

Vedeți, ai ajuns la Santiago de Compostela, ai îmbrățișat bustul Sf. Iacob, pleci acasă, dar în continuare te simți că ești pelerin, căci întreaga viață nu e altceva decât un pelerinaj. Un pelerinaj pe Camino, indiferent cât ar fi el de scurt, îți dă posibilitatea să înțelegi faptul că în această viață materială, nu suntem singuri, ci facem parte dintr-o familie.

Și cum în orice familie sunt momente mai bune, dar și mai puțin bune, trebuie să înțelegem că numai de noi depinde ca pelerinajul nostru prin viață să fie un succes sau o stagnare. De regresie nu poate fi vorba, așa cum cred budiști, nu, nu există regresie, dar există stagnare evolutivă.

Pe lângă noi trece Giovana și cu Paula. Sunt grăbite, așa că ne salutăm și ne depășesc, se pare că vor să ajungă la următorul albergue, înainte de a se deschide, asta ca să aibă mai multe șanse să prindă un loc. E adevărat, de la Lalin a început să se aglomereze traseul.

Ce găsești din abundență prin pădurile Galiciei? Ați ghicit, izvoare. Trecem pe lângă un astfel de izvor, dar cum nu vedem plăcuța cu "apă potabilă", îl privim și ne continuăm drumul. Dacă îmi aduc aminte bine, în 2022, trecând pe aici, am trebuit să părăsim drumul, deoarece un tractor cu remorcă, având motorul stricat, se deplasa prin împingere manuală. Noroc că nu mai aveau mult de mers, căci în vale e un gater de care aparținea tractorul.

Acum se pare că defecțiunea a fost remediată între timp. La câteva sute de metri, este intrarea într-o casă rustică, unde în 2022 am pus ștampile pe Credențial la poarta casei. De data, poarta e larg deschisă și un anunț pus la poartă ne sugerează că suntem bine primiți dacă intrăm.

Pentru a verifica modul de primire, intrăm. Din poartă ne întâmpină o doamnă drăguță. Ulterior aflăm că o cheamă Pilar. Dar, nu e singură. Dintr-o încăpere apare o altă doamnă, care, surprinzător, o cheamă tot Pilar.

Doamna care ne-a întâmpinat se pare că e proprietara Finca Andurinas, le o ocație superbă și, după părerea mea și caldă.

Vigilența e la ea acasă și aici

Superb peisaj, în vale e Dornelas

Iglesia San Martino de Dornelas

Și acum suntem în formație completă

O operă artistică genială

Doamna Pilar, prima, după o matură observație, își dă seama de valoarea noastră ca pelerini și ne oferă la fiecare câte o brățară de pelerin.

Bănuind că suntem obosiți, ne oferă o cafea. Toată tratația e de tip Donation. Cumpărăm câteva scoici, mulțumim pentru ospitalitate și dăm să plecăm, moment în care Doamna Pilar cea cu care ne împrietenisem la cataramă, pe principiul "văzut, plăcut", ne oprește.

Îmi oferă să îmbrac o costumație de pelerin. Costumația e completă, pelerină, pălărie, traistă și toiag. Așa costumat, se pare că puteai jura că sunt autentic. Ținuta mea de pelerin deghezizat, se pare că a făcut impresie pozitivă, căci toți zâmbeau când priveau spre mine. Îmi fac poze, mă simt ca la un casting adhoc.

Pentru a fi completă povestea, primește și Carmen o costumație similară. Facem pozele de rigoare atât noi costumați, dar și cu ambele Pilar. Așa îmbrăcați, mulțumim și dăm să plecăm, dar nu înainte de a restitui recuzita.

Drumul e relativ bun. Mergem pe șosea. Soarele e în plină activitate. Reintrăm în pădure, o pădure cam rară, dar totuși protectoare.

Începem un urcuș. Și cu amintirile încă vi de la prietena noastră Pilar, căci acum pot să îi spun prietenă, intrăm plini de entuziasm în localitatea A Carballeira.

San Xosé da Carballeira este o parohie din municipiul Nogueira de Ramuín din provincia Ourense, regiunea Ourense. În 2007 avea 142 de locuitori (67 de bărbați și 75 de femei) distribuiți în 19 unități de populație, ceea ce reprezintă o scădere de 11 locuitori față de anul 2000. Asta e, așa e viața. Oricum, sunt sigur că bărbații din această localitate sunt fericiți.

Trecem prin localitatea O Seixo. Îl văd foarte agitat pe prietenul meu Google Translate, și îi înțeleg neliniștea. Nu poate să îmi comunice numărul locuitorilor, dar, așa, la prima vedere, nu sunt mai mulți de 20 în total.

Bineînțeles, pe stradă nu e nici țipenie de om. Nu tu oameni, nu tu pisici, nu tu câini care să te salute. Totul pare pustiu, chiar dacă la fiecare casă se văd flori, care bănuiesc că nu au ajuns la stadiul de a se uda singure, iar de ploaie nu poate fi vorba.

Părăsim localitatea care și pentru prietenul meu a fost o enigmă totală și ne avântăm pe un urcuș lin. Soarele parcă s-a mai potolit, parcă ar fi intrat în siestă, perioadă în care spaniolii nu pun nici măcar ață în ac.

Super definiția pentru siesta spaniolă pe care am găsit-o eu, mă onorează. Se pare că zona îmi e prielnică pentru fantezi literare.

Și pe aici au trecut pelerini

Iată-ne la Finca Andurinas ...

... deghizați în pelerini antici

Noi cu cele două doamne Pilar

Intrăm în San Miguel de Castro

Sigur că prietena mea Pilar atunci când m-a deghizat în pelerin, mi-a oferit nu numai rechizita de pelerin, dar mi-a transmis chiar și starea de spirit a unui adevărat călător spre Santiago de Compostela.

Animat de aceste gânduri, intrăm în localitatea San Miguel de Castro. Este o localitate ce pare măricică, așezată pe panta unui deal.

San Miguel de Castro este o parohie situată în municipiul A Estrada. Conform IGE, în 2022, avea 254 de locuitori (125 de femei și 129 de bărbați). Se învecinează cu parohiile învecinate Arnois și Oca, precum și cu Santa Baia de Cira (Silleda). Parohia are 13 centre de populație.

Biserica parohială este de origine romanică, deoarece se știe că exista înainte de 1115. Din acea vreme se păstrează planul dreptunghiular, arcul de triumf și absida dreptunghiulară, în care se știe că, sub straturi groase de var, se găsesc picturi romanice. În această biserică există cultul lui San Miguel (sfântul protector), San Roque și al Maicii Domnului de la Ajutorul Veșnic. În plus, în biserică există sculpturi ale unor sfinți precum San Jose sau Neprihănită Zămislire a Mariei.

Biserica este situată în locul San Miguel, care este numit după sfântul protector. Drumul Crucii al bisericii este înconjurat de vechiul cimitir, alte două fiind adăugate ulterior.

Capela Maicii Domnului Îndurerate este situată anterior în locul Alberguería și numită capela Santiago, și a fost un hostel pentru pelerini. Mai târziu a fost mutată în locul Seixo, unde se află și în prezent. Este dedicată Sfântului Albert și Maicii Domnului Îndurerate.

Sanctuarul Castro se află pe un munte înalt de aproape 300 de metri, unde odinioară se afla un castru. Nu s-au păstrat rămășițe, dar este unul dintre cele mai bune puncte de belvedere din regiune, cu vedere spre Pico Sacro și valea Ulla.

Această parohie este traversată de cinci pâraie principale, care au numeroase mori, cum ar fi cea a lui Louzao sau cea a lui Reimóndez.

Camino reunește două trasee. Una numită și Vía da Prata, aceasta vine din sud-vestul țării și intră în parohie prin localitatea A Carballeira, traversând localitățile Prado, O Seixo, Castro și ieșind prin Gundián, care aparține deja de A Ulla, pentru a se îndrepta spre traversarea râului Ulla, iar alta, Invierno pleacă de la Ponferrada.

Fără să greșesc, mulți spanioli se pot lăuda cu aptitudini de creatori de spații exterioare. Trecem pe lângă o asemenea casă, unde

Iglesia San Miguel de Castro

Ingeniozitate de spaniol

Ne îndreptăm victorioși spre Ponte Ulla

Alt izvorăș

Ne apropiem de Ponte Ulla

proprietarul a transformat micul petec din fața casei într-un tărâm de basm. Este cu adevărat un tărâm de vis ce te face să îți petreci mult timp să admiri peisajul.

Trecerea prin San Miguel de Castro a Drumului Santiago face parte din itinerariul cunoscut sub numele de Vía da Prata, a cărui origine se află în drumul roman care lega orașele Emerita Augusta (Mérida) și Asturica Augusta (Astorga). Pelerinii, după ce părăsesc Estrada și Vedra, vor ajunge în Compostela prin cartierul Sar și prin poarta Mazarelos, vechea intrare pentru catării vinului Ribeiro.

Parohia San Miguel de Castro este dominată de situl castrexo care se află deasupra râului Ulla. Foarte remarcabilă în această zonă este trecerea trenului peste viaductul San Xoán da Cova, inaugurat în 1958.

Pentru a salva albia așa-numitului Rio Grande, localnicii foloseau bărci pentru a merge la petreceri sau la muncă. Există una în Adoufe, ghidată de barcagiul și morarul Tomás, din Noente (Boqueixon); și două în Rodeo, care făceau legătura cu Donas și stațiunea balneară. Acest mijloc de transport era utilizat pe scară largă în zonă și încă există cei care își amintesc cu bucurie de călătoriile pe care le făcea doctorul Reimóndez cu calul său.

În ceea ce privește arhitectura ecleziastică, se poate vizita Biserica San Miguel de Castro, din care, din păcate, nu a mai rămas nimic din originea sa romanică și cu atât mai puțin din frescele din 1520, pierdute după mai multe renovări anterioare anului 1950. Un alt templu se află în locul Seixo.

Aceasta este mica Capelă a Noa Señora das Angustias, mutată în 1880 din locul Alberguería, unde invocația era cea a lui Santiago.

Din punct de vedere etnografic, ne putem bucura de Traseul Morilor Regueiro do Castelo, o zonă de o mare frumusețe peisagistică.

Invitație apetisantă, dacă pot spune așa, dar asta ar însemna să ne abatem serios de la drumul nostru pe a-l întâlni pentru a 9-a oară pe Sf. Iacob, deci notăm invitația, și poate altădată o vom onora.

Cu aceste decizii, oportune aș zice, ne continuăm drumul. De data asta am lăsat în urmă pădurea și luăm în piept atât soarele, cât și urcușul. Se pare că am intrat din nou în faza în care fanteziile literale mă bântuie.

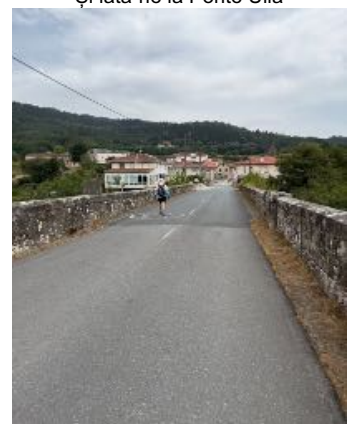
Oricum, ne apropiem de finalul etapei, asta e o intuiție obsedantă. Super formulare. Dar mai întâi trebuie să trecem prin localitatea Noveledo. Încep să fiu mândru de mine însumi pentru explozia lingvistică generată, cred eu, de împrietenirea cu cele două doamne Pilar.

Se poate citi pe chipul nostru satisfacția

Și iată-ne la Ponte Ulla

Noi pe podul de peste râul Ulla

Gata, am ajuns la același loc ca în 2022

La dus spre singurul restaurant deschis

Noveledo este o localitate din parohia Bascuas, în municipiul Vila de Cruces, Pontevedra, în regiunea Deza. Conform INE, în 2008 avea 8 locuitori (4 bărbați și 4 femei), ceea ce reprezintă o scădere de 1 locuitor față de anul 2000. Interesant ar fi de știut, acel locuitor în minus, ce gen avea?

Trecem, fără să ne oprim pe lângă o fântână. Nu ne oprim deoarece nu avem certitudinea dacă oficialitățile spaniole au decretat dacă apa e potabilă sau nu. Deci, doar trecem și consemnăm existența ei.

Mergem oarecum pe o potecă plasată sub creasta unui deal. De la această înălțime se vede undeva jos, un viaduct destinat căii ferate, iar mai jos, șerpuiește râul Ulla, râu important în regiune.

Patru poduri traversează râul Ulla în apropiere de Ponte Ulla, legând provinciile Pontevedra și A Coruña. Fiecare dintre ele este un exemplu al timpului său și al progresului comunicațiilor; cele două viaducte feroviare sunt, în plus, autentice minuni ale ingineriei.

Cel mai vechi pod datează de la mijlocul secolului al XVIII-lea. În zonă au existat cândva și alte poduri, dar inundațiile Ulla le-au deteriorat în cele din urmă, forțându-i pe vecini să folosească una dintre numeroasele bacuri care traversau râul până nu cu mult timp în urmă. Cel care a supraviețuit este atribuit unui arhitect din Santiago, Tomás del Río, iar Calea de Sud-Vest către Compostela trece peste el. Se termină pe strada principală a orașului Ponte Ulla, lângă frumoasa biserică Santa María Madalena, cu urme romanice pe altar. Podul care traversează râul în actualul drum N-525 este cel mai puțin interesant dintre cele patru și a fost construit în anii șaptezeci ai secolului trecut, când a devenit evident că cel original nu mai era capabil să găzduiască traficul modern.

În ceea ce privește podurile feroviare, vederea celor două suprapunându-se și depășind prăpastia adâncă este o imagine impresionantă. Cel mai vechi dintre cele două a fost construit pentru a deservi planul rețelei feroviare dintre Orense și Santiago. Pentru acesta a fost aleasă cea mai îngustă trecătoare din zonă, în stâncile aspre ale locului numit San Xoán da Cova. Proiectul era în lucru încă din anii 1920, dar viaductul nu a fost deschis decât în 1958, după peste un deceniu de construcție dificilă. Rezultatul este un frumos pod de piatră cu structură de fier, în stil clasicist și situat la peste optzeci de metri deasupra albiei râului. La puțin timp după începerea sa în Pontevedra, s-a deschis un punct de belvedere cu vederi spectaculoase asupra regiunii Ulla, cu o vedere panoramică ce se întinde pe mulți kilometri și asupra mai multor municipalități din apropiere.

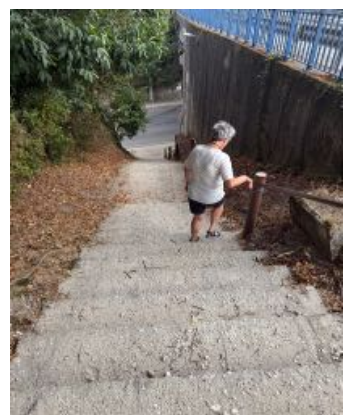
Cât despre cel modern, proiectat pentru trecerea trenurilor de mare viteză, inginerii au trebuit să ia în considerare necesitatea de a

Și ... berea de bun venit

Nu e vreo aluzie la cineva

La revenirea de la restaurantul deschis

Fosta școală din Ponte Ulla

Viaducte peste viaducte

proteja o construcție atât de înaltă de vânturile puternice care se formează într-o vale atât de adâncă și faptul că structura este plasată între două tuneluri. Timp de săptămâni întregi, localnicii și șoferii care treceau pe drumul de jos au putut observa o minune tehnică: două vehicule de construcții avansau puțin câte puțin, unul de pe versantul dealului situat în Concello din A Estrada și celălalt de pe Vedra, pentru a se întâlni cu o precizie milimetrică la jumătatea drumului, peste arcul ogiv spectaculos care susține structura.

Rezultatul este cel mai înalt viaduct din rețeaua feroviară de mare viteză din Spania, arcul central având aproape 170 de metri înălțime. Nouă coloane la sol și încă cinci pe arc susțin cei 630 de metri lungime; designul este similar, deși actualizat, cu cel al predecesorului său și a primit Premiul San Telmo din 2011 pentru cea mai bună lucrare de inginerie civilă construită în Galicia. Lucrările s-au finalizat în 2010, conferind acestei trecători naturale din Ulla aspectul actual.

Superbă priveliște. Nu e necesar să urci până la punctul de belvedere de la Gundian, ca să admiri această capodoperă inginerească. Începem să coborâm, indiciu cert că ne apropiem de finalul etapei, localitatea Ponte Ulla.

Alt izvorăș ne readuce aminte că suntem încă în Galicia. Drumul își croiește calea printre doi pereți înalți de piatră. Datorită copacilor, parcă s-a înserat. Soarele, oricât de omniprezent ar fi, nu poate pridi să străpungă coroana copacilor, atât de deși în această zonă.

Trecem pe lângă un resort de lux, inacesibil nouă simplilor pelerini, dar deosebit, asta după ceea ce se poate vedea din exterior. Da, și în 2022 acesta exista, dar și atunci nu ne era accesibil. Trec pe lângă noi două grupuri de tineri gălăgioși care, se pare, că se vor opri și ei în Ponte Ulla.

Și iată-ne în fața podului Ponte Ulla. Deci suntem aproape de ținta etapei. Practic, podul se află chiar la intrarea în orașul Ponte Ulla, locul unde am dormit și în 2022.

Santa María Madalena da Ponte Ulla este o parohie situată în estul municipiului Vedra. Conform IGE, în 2013 avea 340 de locuitori (179 de femei și 161 de bărbați) distribuiți în 13 entități de populație, ceea ce reprezintă o scădere față de 1999, când avea 378 de locuitori.

Imediat după trecerea podului, pe partea stângă ne întâmpină Pension A Taberna de Gundian. Întâmpinarea se manifestă printr-o ușă, pot spune fără să greșesc, ferecată. Un bilet pus în ușă ne recomandă să apelăm la un număr de telefon în caz de necesitate. Apelăm la un localnic să anunțe sosirea noastră.

Traseul de azi

Gata de plecare

În 5 minute oprește o mașină din care coboară 2 persoane, dintre care una am certitudinea că deține cheile pensiunii. Doamna mai în vârstă am înțeles că e proprietara, iar cea de a doua este fiica ei, care are și funcția de recepționeră.

Dacă în 2022 avea și un restaurant destul de mare în dotare, acum e închis. Ne cazăm, trecem la ținuta de oraș și ... urcăm la restaurantul de lângă albergue, unde dăm de una din vechile noastre cunoștințe, care între timp își găsisse un companion spaniol.

Bem berea de bun venit, asta deoarece trebuie să urmărim neabătută tradiția promulgată prin decret acum 8 ani. E adevărat faptul că în primul an, această tradiție nu exista, sosirea la finalul unei etape fiind aniversat relativ haotic, adică ori tinto, ori bere.

Bem berea și mâncăm, pentru prima dată pe acest Camino, o cremă de legume super delicioasă, plus, unii dintre noi carne cu cartofi prăjiți, în timp ce alții o salată mixtă cu cartofi prăjiți.

Ne întoarcem în cameră și ne trântim pe pat. Corect ar fi: ne așezăm pe pat și dormim 2 ore, oboseală nu glumă. Spre deosebire de ieri, cu toate că pensiunea are doar 1 stea, în realitate, după aprecierile noastre, ar trebui să aibă 8 stele.

Pe la ora 19, ne sculăm și facem un duș superb, bineînțeles că pe rând și urcăm din nou la restaurantul de lângă albergue. Ajunși aici, bem berea de seară și scriu jurnalul, după care ne reîntoarcem în cameră. A fost o zi superbă.

Mâine avem o etapă mai scurtă. Azi am avut de parcurs 25,7 km, iar poimâine vom intra victorioși în Santiago de Compostela. Parcă mă cuprinde o tristețe legată de faptul că voi fi din nou forțat să renunț la libertatea pe care ți-o oferă Camino, și să mă reîntorc la stressul vieții cotidiene.

A fost cel mai greu Camino, din punct de vedere fizic, dar și cel mai minunat din toate punctele de vedere. Parcă mai ieri părăseam orașul Ponferrada și ne avântam pe Camino Invierno, plecam fără să bănuim ce ne va aștepta pe traseu.

Noapte bună.

13 august 2025

O noapte superbă, într-un loc superb. La ora 7,36 plecăm. E încă răcoare. Drumul începe să urce încă din oraș.

Un indicator rutier ne sugerează că în cazul în care vom continua drumul pe șosea, până la Santiago de Compostela, am mai avea de parcurs doar 20 km, dar noi, pelerini disciplinați, continuăm să

Pe șosea am mai avea doar 20 km

Peisaje de vis, pentru pelerini treji

Și astăzi suntem în formație completă

Cam neplăcut drum

Comoditate spaniolă

ne ghidăm după clasicele săgeți galbene în a căror veridicitate avem totală încredere.

Intrăm în pădure. Drumul ne e cunoscut. În fața noastră se zărește o oază de lumină, ce parcă dă viață unei pagini de basm.

Parcă te simți că ai coborât într-o lume ireală, o lume în care visele se împletesc cu realitatea. Intrăm, așadar în Eiravedra, o localitate modestă dar plină de farmec.

Eiravedra este un sat spaniol din municipalitatea Puerto del Son, A Coruña, Galiția. Aparține parohiei Goyanes.

Este situat în nordul municipiului la o altitudine de 200 de metri și la 5,8 kilometri de capitala municipiului. Cele mai apropiate orașe sunt Beneso, O Pozo, Alto da Oliveira și San Caetano. În 2021, avea o populație de 80 de locuitori (35 bărbați și 45 femei).

Fantastic, iar suntem minoritari, dar asta e compensat de frumusețea ambientală a localității, plină de flori în aranjamente create, asta e cert, de locuitorii majoritari ai satului.

Intrăm din nou în pădure. De data asta drumul e plin de bolovani alunecoși, dar de data asta, bine înfipti în sol. Oricum, bine că nu plouă.

Un indicator, Camino de data asta ne informează faptul că, până la Santiago de Compostela mai avem de parcurs 20,070 km. Câtă precizie. E drept că această precizie e specifică doar Galiciei, în restul regiunilor lipsește cu desăvârșire.

Am mai spus-o, Galicia e specială, iar galicienii, ca și ardelenii de altfel, sunt un popor total deosebit de restul spaniolilor. Sunt calzi, primitivi și ospitalieri. Trebuie să recunosc, și asta o fac ori ce câte ori am ocazia, eu sunt ardelean, ardelean de viță veche.

Leșim din pădure și drumul nostru merge paralel cu acea șosea care ne ademenise cu cei 20 km până la Santiago de Compostela. Pe marginea opusă a șoselei se înalță majestoase ruinele unei pensiune-restaurant, intrate în faliment în ilustra perioadă a Covid-ului, din lipsă de clienți.

Intrăm din nou în pădure, corect ar fi fost să scriu: "urcăm din nou în pădure", urcuș cam neplăcut la o oră atât de matinală.

O cale ferată încearcă să ne bareze drumul, dar găsim rezolvarea într-un tunel care reușește să îi dejoace planul.

Intrăm în Outeiro, un foarte modest sătuc. În dreapta noastră dealuri imense acoperite cu viță de vie. Se pare că asistăm la un cult al viței de vie.

Mai avem 20,070 km de mers

Pensiune-restaurant părăsite după Covid

Din fericire, nici ăsta nu e tunelul timpului

Coborâm spre Eiravedra

Mari norocoși au fost localnicii, căci au scăpat de deciziile lui Burebista privind consumul de vin. Dacă ar fi aflat regele dac de o asemenea destrăbălare bacchică ar fi fost un cataclism prin aceste locuri.

Continuăm să urcăm prin pădure. Urcușul nu e greu, dar e plăcut să inspiri mirosul recomfortant al unei păduri vi, al unei păduri pentru care ziua de azi e azi, iar mâine vom vedea ce o mai fi. Mersul prin pădure, mai ales când urcușul nu te aduce în faza de a găfâi este recomfortant.

Trecem pe lângă Capilla Santiago din Outeiro. o capelă care, așa cum e și firesc prin aceste locuri, e închisă. Nu tu ștampile pe credențiale, nu tu o bancă pentru meditație, dar totuși prevăzută cu un mic geamlâc pe ușa de la intrare, geamlâc destinat curioșilor care vor să arunce un ochi în interior. Recunosc, eu nu am aruncat un ochi pe gemuleț, dar am privit înăuntru, făcând chiar și niște poze.

Capela lui Santiago, situată în zona Outeiro din parohia San Pedro de Vilanova (Vedra), a fost construită în secolul al XVIII-lea. Este o biserică mică, construită pe locul unde, conform tradiției, a avut loc evenimentul cu boii care cărau rămășițele Apostolului Sfântul Iacob. Lângă ea se află o fântână barocă, mutată în locația sa actuală în 1724, de pe un teren mai înalt. La câțiva metri de capelă se află ultimul hostel de pe Drumul Argintului înainte de a ajunge la Santiago de Compostela.

Trecem pe lângă Villa Irene, o clădire în formă de vapor, plasată în partea de sus a unei pajiști imense. Ca și în 2022 este total inabordabilă pentru noi. Mă refer la vizitare.

Ne continuăm drumul, trecem pe lângă un albergue și drumul ne poartă pe sub creasta muntelui Pico Sacro. Pe drum întâlnim un ins pe bicicletă ce însoțea un câine. Se pare că animalul era bătrân și stăpânul lui îl "obliga" în felul acesta să facă mișcare. Mergea înainte și câinele alerga după el. Când vedea câinele că a obosit, se oprea și îl aștepta, apoi iar o lua înainte pe bicicletă.

În dreapta, undeva sus, se vedea printre nori legendarul Pico Sacro, a cărui poveste încă uimește pelerinii, poveste pe care doresc să v-o împărtășesc.

Dacă parcurgeți Camino Sanabrés (sau Camino de Invierno), în apropierea ultimilor 16 kilometri, este greu să ratați vârful cu aspect unic din partea dreaptă. Acest vârf este cunoscut sub numele de Pico Sacro sau Vârful Sacru.

Deși poate nu pare mare lucru, această stâncă zimțată este plină de mituri și legende. Are legături cu Regina Lupa, o persoană importantă care coincide cu Sfântul Iacob și cu Camino de

Mersul prin pădure, relaxare totală

Suntem totuși la înălțime

Capilla de Santiago en Vedra

Intrăm în Vedra

Santiago. Pentru a adăuga misticism, Pico Saco are o tăietură inexplicabilă cu origini necunoscute și două dintre cele mai mari peșteri de cuarț din Europa.

Drumeția pe Pico Sacro adaugă un mic ocol la etapa finală a Camino, dar cred că merită. Într-o zi senină, Pico Saco oferă una dintre cele mai incredibile priveliști ale Galiciei.

Traseul este la câțiva pași de Outeiro Albergue și există opțiuni de a continua spre Santiago sau pur și simplu de a face traseul ca un traseu dus-întors.

Iată cum se poate adăuga drumeția pe Pico Sacro la traseul pelerinului în drum spre Santiago.

Unii spun că Regina Lupa este pur și simplu o figură mistică, mai degrabă un pion fabricat pe care biserica l-a folosit pentru a ajuta la răspândirea creștinismului. Alte relatări spun că a fost reală și că a fost venerată ca o zeiță păgână cu legături cu aristocrații galicieni.

Povestea ei se împletește cu cea a Apostolului Iacob de-a lungul anilor, care se presupune că a venit în Peninsula Iberică pentru a ajuta la răspândirea creștinismului. Zona aflată sub domnia Reginei Lupa se afla pe teritorii romane, iar păgânii nu au reacționat la învățăturile lui Isus.

Aceste povești sunt documentate în Codex Calixtinus, cinci manuscrise care includ miracole și sunt un fel de primul ghid neoficial al Camino de Santiago.

Apostolul Iacob s-a întors în Țara Sfântă, unde a fost decapitat în anul 44 d.Hr. de către regele Irod. Iacob a fost primul apostol martirizat, iar discipolii săi loiali, Teodor și Atanasie, i-au luat trupul pe o barcă de piatră pentru a-l îngropa. În mod miraculos, barca l-a condus înapoi în Iberia.

Corabia de piatră a lui Teodor și Atanasie a navigat pe râul Ulla, unde a fost legată de o stâncă de piatră la Iria Flavia (Padrón). Pelerinii moderni pot urma această Cale a Crucii cu barca, ca parte a traseului Variante Espiritual Camino.

Conform legendei, Teodor și Atanasie debarcă în Padrón pentru a cere ajutorul reginei Lupa pentru a-l îngropa pe Sfântul Iacob. Se spune că aceasta locuia în Castro Lupario, în vârful muntelui de lângă Teo, care face acum parte din ruta portugheză Camino din zilele noastre.

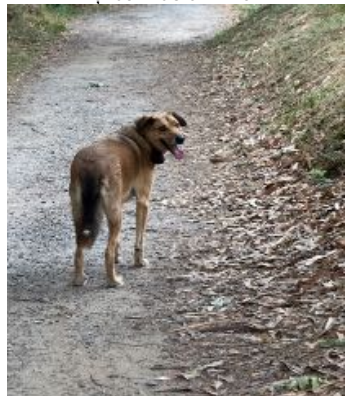
Regina Lupa fusese de acord să ajute și le-a dat boi și o căruță pentru a-i ajuta la înmormântare. I-a trimis la Pico Sacro, care la acea vreme era cunoscut sub numele de Muntele Ilicino. Aceasta avea să se dovedească a fi o viclenie.

Iar urcăm ...

... și dăm de un izvor ...

... dar și de un câine vigilant

Și în tot acest context apărem și noi

Suntem în mijlocul pădurii

La sosire, discipolii au fost întâmpinați de un dragon care a ieșit din adâncurile unei peșteri. În mod miraculos, au reușit să-l ucidă pe dragon. După aceea, boii s-au transformat în tauri sălbatici și feroce, dar, din nou, discipolii credincioși au reușit să îmblânzească fiarele.

S-au întors la regina Lupa, care a fost atât de surprinsă să-i vadă în viață încât s-a convertit la creștinism, iar Sfântul Iacob se spune că a fost înmormântat într-un câmp din apropiere. Sau cel puțin așa spune povestea.

Pico Sacro este o rută ocolitoare foarte ușoară pe Camino Sanabrés. Cinci rute Camino de Santiago se întâlnesc în aceste etape finale, așa că am putut să le includ în Camino de Inviern.

După Ponte Ulla, următorul punct de interes este Outeiro Xunta Abergue. Acesta se găsește imediat după Capilla y Fuente de Santiaguino. Această fântână evidențiază povestea Apostolului Iacob și a celor doi discipoli ai săi, Teodosie și Atanasie, care au întâmpinat multe obstacole în timp ce încercau să găsească un loc pentru a-l îngropa pe Apostolul Iacob în Iberia.

Indicator oficial pentru punctul de plecare al traseului este lângă Outeiro Albergue. Există un indicator care marchează traseul Pico Sacro, dar este bine să ai o hartă offline, deoarece la coborâre se poate lua un alt traseu, deoarece marcajul este deficitar în anumite zone.

Traseul de urcare este de-a lungul unui drum asfaltat, iar unele indicatoare ajută cu indicațiile. Drumul duce la o parcare unde mai multe indicatoare povestesc despre legende asociate cu acest munte.

Se urmează traseul până la capela San Sebastian. Această biserică datează din secolul al XII-lea și oferă priveliști minunate. Dacă priviți în această direcție, veți privi spre vest, de unde este posibil să vedeți Teo și priveliștile îndepărtate ale muntelui care a adăpostit legendarul Castro Lupario.

Nu se poate nega fisura particulară din centrul vârfului muntelui. Această tăietură este cunoscută sub numele de „Calle de la Reina Lupa” sau Strada Reginei Lupa. Fisura are o lățime de peste 1,8 metri și încă nu se știe dacă este naturală sau artificială.

Înainte de a vizita vârful, se merge pe "Strada Reginei Lupa", practic o potecă. Nu se poate nega energia acestui munte. Este vorba doar de cuart, de legende sau de altceva? Acesta este într-adevăr un Vârf Sacru.

Ceea ce este particular este că pasarela trece pe lângă o deschidere către una dintre peșteri. Se presupune că de aici a ieșit

Spre "Vârful Sacru"

Pico Sacro

Am ajuns în Lestedo

Uite cum un plug devine ornament

dragonul pentru a încerca să-i omoare pe Teodor și Atanasie și a eșuat. Nu este recomandat să intrați în niciuna dintre peșteri, deoarece există pante abrupte.

Urcând o pasarelă, urcați practic scările până la vârful oficial Pico Sacro, marcat de un stâlp de beton. Cel mai înalt punct al Pico Sacro este de 530 m.

De aici, se pot savura priveliștile panoramice de 360°. De aici, dacă ai norocul să nu fie nori se poate vedea până la Santiago de Compostela.

Dacă vă plimbați prin zonă, puteți observa niște ruine. În 1470, se spune că arhiepiscopul Alonso al II-lea de Fonseca a construit un turn de veghe pe Pico Sacro care ajuta la protejarea mărfurilor care circulau pe drumurile dintre Orense și Santiago.

Pico Sacro oferă cu adevărat unele dintre cele mai bune priveliști ale orașului Santiago de Compostela. Chiar dacă legendele nu te inspiră, punctul de belvedere te va inspira. Locuri ca acesta sunt cele care continuă să te atragă înapoi în regiunea spectaculoasă a Galiției, iar și iar.

Pico Sacro poate fi parcurs ca un traseu dus-întors sau ca un traseu circular pentru a vă întoarce la Xunta Albergue din Outeiro.

Cum timpul petrecut cu toată această amplă descriere a legendarului Pico Sacro a început deja să îmi creeze admonestări din ce în ce mai greu de asimilat, am decis să urmăresc săgețile Camino de Santiago către Deseiro, care găzduiește populara Albergue Reina Lupa. Ajungând aici, se spune că Reina Lupa este unul dintre cele mai bune locuri de dormit pe Camino de Invierno. Este, de asemenea, ultimul Albergue înainte de Santiago de Compostela.

Trecem pe lângă Crucea de piatră din Lestedo care îi conduce pe pelerini la Santiago de Compostela.

Un lucru e însă cert, Regina Lupa este o parte atât de importantă a poveștii Sfântului Iacob și există atât de puține scrieri despre această legendă.

Tradiția galiciană susține că Lupa, o nobilă văduvă, a locuit în Castro Lupario, de-a lungul a ceea ce se numește acum Drumul Portughez. Ea apare în Cartea a III-a a Codex Calixtinus din secolul al XII-lea, care conține o poveste despre ce s-a făcut cu trupul Apostolului Iacob după martiriul său.

Conform poveștii, după sosirea lor în Iria Flavia, discipolii lui Iacob, Teodor și Atanasie, au abordat-o pe regină pentru a le oferi un loc unde să îngroape trupul lui Iacob. Lupa a ales să-i păcălească pe

Nu mai suntem singuri pe traseu

"Noi" cu pâinea în Rubial

Villa Irene, identică ca în 2022

Nici calea ferată nu ne poate sta în cale

discipoli și i-a trimis la regele din Duio cu intenția de a-i ucide. Regele îi înțemnițează, dar sunt eliberați de un înger și se întorc la regină. Asta e o altă variantă a legendei.

Apoi, conform Legendei Aurii, Lupa a încercat să-i înșele și i-a trimis pe Muntele Ilicino (cunoscut acum sub numele de „Pico Sacro”) pentru a aduna câțiva dintre boii ei pentru a căra materialele necesare construirii mormântului. Ea nu le-a spus că o peșteră din munte era intrarea în iad și era păzită de un dragon. Cu toate acestea, prezența sfintei cruci i-a protejat pe discipoli de rău și a înlănțuit taurii. Martoare la evenimentele miraculoase, Lupa s-a convertit la creștinism și a ajutat la construirea mormântului apostolului din Libredon.

Se spune, de asemenea, că, după convertirea sa, și-a transformat casa într-o biserică.

Printre poveștile despre Lupa se numără una culesă de la un țăran galician în vârstă, despre regina care locuia pe Pico Sacro:

Regina Lupa locuia în O Pico Sacro. Era un servitor al unei case care ducea porcii la păscut pe munte. Acest servitor și-a dat seama că unii dintre porci se îngrășau mult, așa că a decis să-i urmeze. S-a dus la o peșteră. Acolo a întâlnit-o pe regina Lupa. Ea i-a spus că va hrăni porcii și, în schimb, când animalele vor fi sacrificate, el ar trebui să-i dea cei mai buni cârnați de porc din cea mai bună carne de porc. El a acceptat. Când proprietara porcilor, o bătrână, a auzit de asta, în loc să-i ia cei mai buni cârnați de porc, a dat-o pe cea mai rea. Regina Lupa i-a aruncat bătrânei înșelăciunea înapoi în față și i-a spus că o va pedepsi. Cârnații de porc se transformă în șerpi, care o mănâncă. Scheletul ei poate fi văzut și astăzi pe fundul fântânii. Să vezi ghinion pe săraca bătrână.

Relația Lupei cu Pico Sacro este puternică. Autorul H.W. Howes scrie despre povești despre castelul ei care se află acolo și despre faptul că un „monstru pe jumătate om îi păzește comoara ascunsă”.

Numele ei, „Lupa”, amintește de cuvântul spaniol „lupino” (care înseamnă „caracteristic sau legat de lupi”), care la rândul său este derivat din latinescul lupus. Folclorul Galiei conține multe povești despre „Lobishome”. Numele ei ar putea fi o aluzie la natura ei de lupoaică. Moștenirea Lupei este supusă mai multor interpretări.

Deși mitul ei este popular printre catolici, alții cred că Lupa ar putea fi reprezentarea unei zeițe precreștine, poate versiunea feminină a lui Lugh.

Academicianul galician Manuel Gago Mariño a scris despre Lupa și notează că, în Evul Mediu, părți ale aristocrației galiciene pretindeau că se trage din ea. Se spune că Lupa este înmormântată la Castelul Sfântul Gheorghe, pe Muntele Pindo.

... deci, cu cântec înainte marș ...

Și cu veselie mai trecem un pârâiaș

Loc de meditație pentru noi pelerini

Și iată-ne ajunși la destinație

Berea de bun venit

Vizitarea Pico Sacro oferă unele dintre cele mai frumoase priveliști din Galicia. Evidențiază frumusețea naturală a acestei zone și oferă priveliști ale altor rute Camino de Santiago, cum ar fi Camino Portughez și Camino Francez. Cu o capelă, o peșteră și o fisură ciudată săpată în stâncă, drumeția pe Pico Sacro merită cu siguranță.

Legende legate de Regina Lupa intrigă întotdeauna, iar ascensiunea pe Pico Sacro este unul dintre principalele motive pentru care merită să alegi Camino de Invierno.

Părăsim bifucația care îți dă posibilitatea de a urca spre Pico Sacro și ne continuăm drumul spre Deseiro, sfârșitul etapei de azi. Ziua e minunată, peisajul e minunat, noi, bineînțeles suntem minunați. Spre certificarea acestui adevăr, facem și un inspirat selfie.

Un pârâu apărut parcă din neant, ne atrage atenția. Apa e limpede și lină, decisă să își urmeze calea nestingerită de numărul din ce în ce mai mare de pelerini. Începe o intensă eucalipto - terapie. Parcă începusem să simt dorul eucaliptilor. E foarte greu de descris efectul asupra organismului a acestor minunați copaci, efectul generat de mersul printr-o pădure de eucalipti, efect relaxant, și totodată revigorant.

Intrăm cu un sentiment de eliberare de tot ce ține de lumea materială, în Lestedo. Vedeți, această stare ți-o oferă mersul pe Camino, o stare de identificare cu tot ce e în jurul tău. Lestedo este un loc din parohia Lestedo din municipiul Boqueixón, în regiunea Santiago, A Coruña. Conform recensământului municipal (INE 2013), are 41 de locuitori (21 bărbați și 20 femei). Bine că măcar aici suntem majoritari.

Drumul începe să urce prin sat. Gospodăriile îți fac dovada asupra localnicilor, adevărați galicieni. Satul e superb, casele sunt frumos împodobite cu flori. Au femeile galiciene un adevărat simț al frumosului, și de aceea fiecare localitate, indiferent dacă e mică sau mare, este o oază de bucurie sufletească.

Pe o pajiște paște un cal drăguț. Înainte de a lua orice decizie, "forul tutelar" mă atenționează să nu încerc cumva să mă apropiu de cal, asta pentru a evita un contact contodont cu el, care, spunea ea, nu dorește să fie deranjat mai ales de niște străini, cu atât mai mult cu cât, aceștia nici nu sunt galicieni.

Intrăm în foartea mică Deseiro. Deseiro de Abaixo este o localitate din parohia Sergude, municipiul Boqueixón din A Coruña, regiunea Santiago. Conform recensământului municipal (INE 2013), are 9 locuitori (6 bărbați și 3 femei). Ok, măcar suntem majoritari.

Drumul începe să coboare și virează la dreapta. Noi însă vechi pelerini ce cunosc foarte bine zona, refuzăm să urmăm indicațiile

Eu, Carmen și cu Carmen

Tricolorul dăruit de noi

marcajului Camino, și ne continuăm coborâșul, asta deoarece jos, se găsește Albergue Reina Lupa, destinația etapei de azi.

Ajungem în șosea, traversăm șoseaua și iată-ne în fața albergue. Parcă totul a încremenit în timp. Mă simt ca în 2022 atunci când am înnoptat aici, și când Carmen, proprietara, ne-a primit regește.

Surprize, surprize, fata de la bar ne recunoaște imediat ce intrăm pe ușă. Gest total neașteptat, dar asta ne reamintește faptul că am fost și suntem în primul rând oameni și apoi pelerini. Mă uit în jur, poate e și bunicul cu nepoata aici. Dar nu, cine știe unde or fi ei acum? Cum tradiția e tradiție, ne așezăm la o masă și servim berea de bun venit.

Ne cazăm în aceeași cameră ca în 2022 și la ora 14 precis servim masa. O masă bogată și mai ales delicioasă. După masă, tot conform tradiției, decretată unilateral de către Carmen, tradiție care stipulează faptul că este obligatoriu ca la intrarea în Santiago de Compostela toate hainele trebuie să fie curate, asta ca o formă de respect față de Sf. Iacob, așa că se pun la spălat toate hainele, chiar și cele nefolosite încă.

Carmen proprietara ne sfătuiește să nu folosim bani cu uscătorul de rufe, ci să le întindem afară pe un uscător în aer liber. Gest frumos din partea ei.

Dormim 2 ore. Între timp albergue se umple cu pelerini. Oricum este ultimul albergue mai important până la Santiago.

La ora 19,45 ne prezentăm pentru cină. Salata mixtă e superbă, așa că mai mâncăm câte o porție fiecare. Ca desert, Carmen ne servește cu un check făcut e ea. E minunat.

Pe un panou sunt atârinate amintiri lăsate de pelerinii ce au trecut în timp pe aici. Cum ne simțim ca fiind unii dintre aceștia, îi fac cadou lui Carmen o panglică cu tricolorul nostru, panglică pe care o pune la loc de cinste pe panou.

Ne reîntoarcem în cameră, scriu în cartea de vizitatori a albergue și ne retragem în cameră.

Aici începe "protocolul de seară". Carmen pregătește bagajul pentru mâine, în timp ce eu scriu jurnalul.

Sunt deosebit de copleșit de faptul că după 3 ani, Carmen ne-a recunoscut. Înseamnă că totuși suntem oameni ce facem impresie prin modul nostru de a ne purta.

Pentru mine asta înseamnă enorm, înseamnă că mersul pe Camino a reușit să aibă un efect benefic asupra comportamentului meu. Ce m-a surprins a fost faptul că și-a reamintit numele meu, un nume foarte puțin folosit în Spania.

Gata de plecare

Tricolorul e la locul lui

Un călduros rămas bun de la Carmen

Vedeți dragi cititori ai acestui jurnal, Camino ne schimbă atât percepția noastră asupra lumii, dar și a lumii asupra noastră. Acest proces, este un proces ce are loc, dar de care nu suntem conștienți, de cele mai multe ori. Este un proces ireversibil.

Da, sunt la cel de al 9-lea Camino pe care merg, dar, cu cea mai mare sinceritate, este primul în care am fost recunoscut după atâția ani.

Mai e un lucru pe care cred că e important să îl subliniez. Original, Camino e un pelerinaj catolic la origine, dar am constatat că de fapt Camino este un pelerinaj universal, un pelerinaj ce nu depinde de confesiunea la care ai aderat, asta pentru că nu există un Dumnezeu al catolicilor, altul al ortodoxilor, altul al musulmanilor. Dumnezeu e unul.

De aceea eu consider Camino drept un pelerinaj în care, în sfârșit, suntem toți frați în aceeași credință, frați ai unei unice familii, frați pentru care tot ce ne înconjoară este parte din aceeași familie.

Camino este cel mai bun exemplu de regăsire a adevăratei noastre origini. Camino este calea de a ne reîntoarce în Universul primar.

Noapte bună.

14 august 2025

Noapte superbă, ca în 2022, aceeași cameră, același comfort, aceeași gazdă primitoare. Ne trezim la ora 7, căci la 7,30 Carmen ne-a invitat să servim micul dejun. Practic, nu noi îl servim, noi îl vom mânca. Deci poposesc pe masa noastră două americane însoțite de două croissante. Croissantele nu sunt făcute de Carmen, dar sunt delicioase.

Verific dacă tricolorul e la locul lui, facem poze cu Carmen și cu noul nostru prieten Javier și plecăm cu o oarecare tristețe, că lăsăm în urmă prieteni dragi, dar și pentru că odată ajunși la Santiago de Compostela, "aventura" noastră pe Camino Invierno ia sfârșit.

Intrăm în Aldrei, fără un scop anume, bag mâna în buzunarul scurtei și ... dau de cheile de la ușa camerei, chei pe care le uitasem să le las lui Carmen. Deja făcusem 800 m, deci, ca pelerin corect, mă întorc, alți 800 m să las cheile. Stupoare pe Carmen când dă din nou ochii de mine. Îi las cheile, mă scuz pentru greșeală și mă întorc în locul unde mă aștepta Carmen.

Interesant e că restaurantul unde ne trimesese acum 3 ani Carmen ca să mâncăm era închis și aflasem că ar fi dat faliment, tot din cauza Covid.

Și Javier ne urează Buen Camino

Traversăm A Susana

Am intrat pe traseu

Numai agenți sub acoperire

De fapt, restaurantul se afla în A Susana, practic lipită de Deseiro. De precizat, nu Susana era lipită de Deseiro, ci cele 2 localități sunt lipite.

A Susana este o localitate din parohia Marrozos, în municipiul Santiago de Compostela, în regiunea Santiago. Conform IGE, în 2018 avea 188 de locuitori (84 de bărbați și 104 femei). Iar suntem și aici minoritari.

leșim pe o potecă din oraș și trecem pe sub un pod cu viță de vie. O pisică neagră, bănuiesc că e sub acoperire, ne privește bănuitoare dintr-o zonă cu iarbă mai înaltă. Sunt convins că va raporta trecerea noastră forurilor care ne-au dat în urmărire ca pelerini suspecti. De ce suspecti, nu știu, oricum nu e singura acțiune de acest fel de pe traseu.

Ajungem la un popas pentru pelerini. E clar că era necesar acest loc, deoarece cei mai mulți pelerini marg direct de la Ponte Ulla la Santiago de Compostela. Popasul e dotat cu tot ce îi trebuie unui pelerin obosit să se relaxeze.

În fața noastră apare în toată splendoarea ei, o cale ferată cu o singură linie. O singură linie înseamnă că poate trece un singur tren, adică doar un sens de circulație.

Nu e o opreliște pentru noi, traversăm calea ferată pe sub șine, printr-un tunel și imediat, începe un urcuș cam dificil pentru o oră atât de matinală.

Și așa intrăm în localitatea Aldrei. Aldrei este o localitate din parohia Marrozos, în municipiul Santiago de Compostela, în regiunea Santiago. Conform IGE, în 2023 avea 116 locuitori (50 bărbați și 66 femei). Ok, se pare că așa e obiceiul prin părțile astea, bărbații să fie minoritari.

În fața unei case se poate admira o sculptură autentică pe care însăși natura a creat-o din tulpina unui copac. Plină de neprevăzut mai e natura asta. Nu mai suntem singuri. Se pare că odată cu apropierea de Santiago numărul pelerinilor crește.

Un indicator Camino, ne înștiințează că mai avem de parcurs până la destinație, doar 7,570 km. Ultimii 570 m bănuiesc că vor fi cei mai grei.

S-a mai încălzit, așa că renunțăm la scurte. A renunța nu înseamnă a le arunca, ci doar a le scoate de pe noi. Nu știu ce am azi, fac fraze ce pot fi interpretate în mai multe feluri, de aceea mă simt nevoit să fac precizări, pentru a împiedica interpretări nerezabile.

Și ca toate lucrurile să fie clare, facem un selfie la intrarea în localitatea Vixoi, asta pentru a dovedi nezdrușcinata coeziune a

Adăpost pentru pelerini ...

... dotat cu tot ce trebuie

Una dintre operele naturii

Nu e tunelul timpului

echipei care a plecat din Ponferrada cu dorința de a înfrunța Camino Invierno, ultimul traseu pe care echipa nu îl mai făcuse.

Deci pătrundem în Vixoi, unde, ca și anterior, ne sunt verificate intențiile. De data asta de un câine, tot sub acoperire și el, asta am dedus prin faptul că ambii agenți erau îmbrăcați în negru. Cu acest agent am rezolvat ușor, atunci când și-a dat seama că nu reprezintă un pericol iminent, moment în care mi-a permis să îl mângâi, cu toate că era în misiune.

Acum îmi explic de ce numărul femeilor este mai mare în această localitate. Un trunchi de palmier bătrân, dar uscat a fost transformat într-un "ghiveci" uriaș de flori, și astfel, palmierului i s-a dat o nouă posibilitatea de a mai exista, asta grație imaginației femeilor.

Fără să ne dăm seama, intrăm în Vixoi, o localitate măricică cu case răspândite pe dealuri.

San Fiz ed Vixoi este o parohie din municipiul („consiliu” în galiciană) Bergondo. Populația sa, la recensământul din 2004, era de 482 de locuitori (244 bărbați și 238 femei), distribuiți în 6 grupuri de populație. În sfârșit ne luăm revanșa, suntem iar majoritari.

La ieșirea din Vixoi se pot întrezări casele din Santiago de Compostela, semn că măsurătoarea care ne spunea că mai avem 7,570 km era corectă.

Îmi aduc aminte, acum 3 ani, era cu noi și bunicul cu nepoata, am călcat pe un bolovan, m-am dezechilibrat și am căzut. Bunicul și nepoata au trecut pe lângă mine și s-au dus. Acest lucru nu îi e specific unui pelerin, chiar dacă nu e spaniol. Ok, atâta au putut face ei atunci, deci ... nu pot fi supărat pe ei.

Începem să coborâm având în față clădirile Santiago de Compostela. Ajungem în sfârșit la Ermita Santa Lucia, o biserică bineînțeles închisă și fără geam de vizitare.

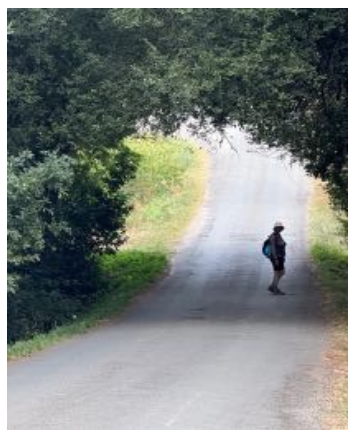
Schitul Santa Lucia este o biserică din Santiago de Compostela, în provincia A Coruña, Galicia. Schitul Santa Lucia este situat lângă terenul de sport Santa Lucía, precum și la crucea de hotar Cruz de piedra, lângă Camiño Real de Piñeiro.

Trecem pe sub un pod de viță de vie. Păcat că strugurii nu sunt încă copti. Suntem din ce în ce mai mulți pelerini dornici să îmbrățișeze cât mai repede bustul Sf. Iacob. Poate pentru unii e pentru prima dată când au această ocazie, pentru alții e doar o revedere. Important e faptul că indiferent din ce punct au plecat, acum pot spune că au devenit pelerini cu acte în regulă.

Trecem în sfârșit pe sub viaductul care susține autostrada ce duce la Santiago de Compostela. Crescătorii de cai e tot acolo unde era

Nu mai suntem singuri

În drum spre lumină

La orizont e Santiago de Compostela ...

... și suntem tot în formație completă

Intrăm în Aldrei

și acum 3 ani. Urcăm puțin, dar greu, și traversăm podul de peste calea ferată. Aici, ca și acum 3 ani, pe plasa care împiedică să cazi de pe pod pe calea ferată, pelerinii au pus tot felul de amintiri, dovadă că au trecut pe acolo. Nu puteam să fim mai prejos și anul acesta am pus și noi o panglică cu tricolorul nostru.

Acum parcă mă simt într-un fel ușurat. Da, cei care vor trece după noi, vor ști că au trecut pe aici și doi pelerini români.

Adevărul este că, fiind departe de țara ta, atunci când ai posibilitatea de a arăta că ești român, îți dă un sentiment de mândrie, greu de explicat. Da, sunt român și oriunde voi merge, tot român am să fiu.

Nostim, acum 3 ani ne-am intersectat aici cu o germană care venea din sens opus. O opresc și îi spun că a greșit drumul, că Santiago de Compostela e în direcția din care venea ea. Mă privește câteva clipe și îmi răspunde că știe, dar ea mergea la gară. Asta e atunci când te bagi unde nu îți fierbe oala, parcă așa se spune.

Intrăm practic în oraș. Ne oprim la o terasă să bem un suc și o cola. Suntem doar în Santiago de Compostela, destinația finală a expediției de anul acesta.

Santiago de Compostela, este o localitate în provincia A Coruña, și este capitala comunității autonome Galicia, în nord-vestul Spaniei. Orașul își are originea în altarul Sfântului Iacob cel Mare, acum Catedrala din Santiago de Compostela, ca destinație a Drumului Sfântului Iacob, un important traseu de pelerinaj catolic încă din secolul al IX-lea. În 1985, Orașul Vechi al orașului a fost desemnat Patrimoniu Mondial UNESCO.

Santiago de Compostela are o climă foarte blândă pentru latitudinea sa, cu precipitații abundente iarna, datorită apropierii relative de vânturile predominante din sistemele de joasă presiune atlantice.

Potrivit lui Richard A. Fletcher, cercetătorii sunt acum de acord că originea numelui Compostela provine din latinescul compositum tella, care înseamnă un cimitir bine ordonat, referindu-se posibil la un vechi cimitir de pe locul Bisericii din Santiago de Compostela, care datează dinaintea clădirii creștine.

Santiago este evoluția locală galiciană a latinescului vulgar Sanctus Iacobus „Sfântul Iacob”. Conform etimologiei populare, Compostela derivă din latinescul Campus Stellae („câmpul stelei”).

Conform unei legende medievale, rămășițele apostolului Iacob, fiul lui Zebedeu, au fost aduse în Galicia pentru înmormântare, unde s-au pierdut.

Prieteni întâlnești pretutindeni

Ar mai fi vrut, dar ne grăbim

Ingeniozitate maxi

Mai avem 7,570 km

Opt sute de ani mai târziu, lumina unei stele strălucitoare l-a călăuzit pe un păstor, Pelagius Pustnicul, care își păzea turma noaptea, către locul de înmormântare din Santiago de Compostela.

Acest loc a fost inițial numit Muntele Libredon, iar topografia sa fizică face ca vânturile maritime predominante să curețe norii de deasupra. Păstorul a raportat rapid descoperirea sa episcopului de Iria, Teodemir. Episcopul a declarat că rămășițele erau cele ale apostolului Iacob și l-a anunțat imediat pe regele Alfonso al II-lea din Oviedo.

Pentru a-l onora pe Sfântul Iacob, catedrala a fost construită pe locul unde se spune că au fost găsite rămășițele sale. Legenda, care includea numeroase evenimente miraculoase, le-a permis credincioșilor catolici să-și consolideze sprijinul pentru fortăreața din nordul Spaniei în timpul cruciadelor creștine împotriva maurilor, dar a dus și la creșterea și dezvoltarea orașului.

De-a lungul laturii vestice a Praza do Obradoiro se află elegantul Pazo de Raxoi din secolul al XVIII-lea, acum primăria. În dreapta treptelor catedralei se află Hostal dos Reis Católicos, fondat în 1492 de monarhii catolici, Isabella de Castilia și Ferdinand al II-lea de Aragon, ca hospice pentru pelerini (acum Parador).

Fațada Obradoiro a catedralei, cea mai cunoscută, este reprezentată pe monedele euro spaniole de 1 cent, 2 cenți și 5 cenți.

Santiago este sediul Universității din Santiago de Compostela, înființată la începutul secolului al XVI-lea. Campusul principal poate fi văzut cel mai bine dintr-o nișă din marele parc municipal din centrul orașului.

Santiago de Compostela are o viață de noapte substanțială. Atât în orașul nou cât și în orașul vechi un amestec de locuitori de vârstă mijlocie și studenți mai tineri care mențin prezența animată până în primele ore ale dimineții. Radiind din centrul orașului, catedrala istorică este înconjurată de străzi pavate cu granit, ascunsă în orașul vechi și separată de partea nouă a orașului de cel mai mare dintre numeroasele parcuri din oraș, Parque da Alameda.

Santiago dă numele unuia dintre cele patru ordine militare ale Spaniei: Santiago, Calatrava, Alcántara și Montesa.

Unul dintre cele mai importante centre economice din Galicia, Santiago este sediul unor organizații precum Asociația pentru Comerț Egal și Corect Pangea.

Conform clasificării climatice Köppen, Santiago de Compostela are o climă oceanică temperată, cu veri blânde spre calde și oarecum uscate și ierni blânde și umede. Vânturile predominante din Atlantic

leșim din Aldrei

Am ajuns în localitatea Vixoi

Ne apropiem de Pineiro

În drum spre Pineiro

În vale e Pineiro

și din munții din jur se combină pentru a oferi orașului Santiago unele dintre cele mai mari precipitații din Spania: aproximativ 1.800 de milimetri anual. Iernile sunt blânde, în ciuda faptului că este departe în interiorul țării și la o altitudine de 370 de metri, înghețurile sunt frecvente doar în decembrie, ianuarie și februarie, cu o medie de doar 13 zile pe an. Zăpada este neobișnuită, cu 2-3 zile cu zăpadă pe an. Temperaturile peste 35 °C sunt foarte excepționale.

Populația orașului în 2019 era de 96.260 de locuitori, în timp ce zona metropolitană ajunge la 178.695.

În 2010, în oraș locuiau 4.111 străini, reprezentând 4,3% din populația totală. Principalele naționalități sunt brazilienii (11%), portughezii (8%) și columbienii (7%), dar românii ... Pe unii i-am întâlnit la produs.

După limbă, conform datelor din 2008, 21,17% din populație vorbește întotdeauna galiciană, 15% vorbește întotdeauna spaniolă, 31% mai ales galiciană, iar 32,17% mai ales spaniolă. Conform unui studiu al Xunta de Galicia din 2010, 38,5% dintre elevii din învățământul primar și secundar al orașului aveau galiciană ca limbă maternă.

Zona Santiago de Compostela era un cimitir roman încă din secolul al IV-lea și a fost ocupată de suevi la începutul secolului al V-lea, când aceștia s-au stabilit în Galicia și Portugalia în timpul prăbușirii inițiale a Imperiului Roman. Zona a fost ulterior atribuită episcopiei de Iria Flavia în secolul al VI-lea, în cadrul împărțirii cunoscute de obicei sub numele de Parochiale Suevorum, ordonată de regele Teodemar. În 585, așezarea a fost anexată împreună cu restul Regatului Suebi de către Leovigild ca a șasea provincie a Regatului Vizigot.

Posibil atacată între 711 și 739 de către arabi, episcopia de Iria a fost încorporată în Regatul Asturiei în jurul anului 750. La un moment dat între 818 și 842, în timpul domniei lui Alfonso al II-lea al Asturiei, episcopul Teodemar de Iria (d. 847) a susținut că a găsit niște rămășițe atribuite Sfântului Iacob cel Mare. Această descoperire a fost acceptată în parte deoarece Papa Leon al III-lea și Carol cel Mare - care murise în 814 - recunoscuseră Asturia ca regat și pe Alfonso al II-lea ca rege și, de asemenea, stabiliseră legături politice și ecleziastice strânse. În jurul locului descoperirii a apărut o nouă așezare și un centru de pelerinaj, cunoscut autorului Usuard în 865 și care a fost numit Compostella în secolul al X-lea.

Devoțiunea față de Sfântul Iacob de Compostela a fost doar una dintre multele care au apărut în nordul Iberiei în secolele al X-lea și al XI-lea, deoarece conducătorii și-au încurajat propriile devoțiuni specifice regiunii, cum ar fi Sfânta Eulalia în Oviedo și Sfântul Emilian în Castilia. După ce centrul puterii politice asturiene s-a

Suntem și acum în formație completă

În drum spre Santiago de Compostela

Departa în zare se vede Santiago

Ne apropiem de Peneiro

Ermita Santa Lucia

mutat de la Oviedo la León în 910, Compostela a devenit mai relevantă din punct de vedere politic, iar mai mulți regi ai Galiției și ai Leónului au fost aclamați de nobilii galicieni și încoronați și unși de episcopul local la catedrală, printre care Ordoño al IV-lea în 958, Bermudo al II-lea în 982 și Alfonso al VII-lea în 1111, moment în care Compostela devenise capitala Regatului Galiției. Mai târziu, regi din secolul al XII-lea au fost, de asemenea, înmormântați în catedrală, și anume Fernando al II-lea și Alfonso al IX-lea, ultimul dintre regii Leónului și Galiției înainte ca ambele regate să fie unite cu Regatul Castiliei.

În același secol al X-lea și în primii ani ai secolului al XI-lea, vikingii au încercat să atace orașul. Galiția este cunoscută în sagele nordice sub numele de Jackobsland sau Gallizaland - iar episcopul Sisenand al II-lea, care a fost ucis în lupta împotriva lor în 968, a ordonat construirea unei fortărețe împrejmuite cu ziduri pentru a proteja locul sacru. În 997, Compostela a fost atacată și parțial distrusă de Ibn Abi Aamir (cunoscut sub numele de al-Mansur), lider andaluz însoțit în raidul său de lorzi creștini, care au primit cu toții o parte din pradă.

Cu toate acestea, comandantul andaluz nu a arătat niciun interes pentru presupusele relicve ale Sfântului Iacob. Ca răspuns la aceste provocări, episcopul Cresconio, la mijlocul secolului al XI-lea, a fortificat întregul oraș, construind ziduri și turnuri defensive.

Potrivit unor autori, până la mijlocul secolului al XI-lea, situl devenise deja un „loc de peregrinare” paneuropean, în timp ce alții susțin că devoțiunea față de Sfântul Iacob era, înainte de secolele XI-XII, o afacere în esență galiciană, susținută de regii asturieni și leonezi pentru a câștiga loialitățile galiciene șovăitoare.

Santiago avea să devină în cursul secolului următor un sanctuar catolic principal, al doilea după Roma și Ierusalim. În secolul al XII-lea, sub impulsul episcopului Diego Gelmírez, Compostela a devenit arhiepiscopie, atrăgând o populație numeroasă și multinațională. Sub domnia acestui prelat, locuitorii orașului s-au răzvrătit, conduși de consiliul local, începând o tradiție seculară de confruntare a locuitorilor orașului - care luptau pentru autoguvernare - împotriva episcopului local, stăpânul secular și jurisdicțional al orașului și al feudului său, semi-independenta Terra de Santiago („țara Sfântului Iacob”).

Momentul culminant al acestei confruntări a fost atins în secolul al XIV-lea, când noul prelat, francezul Bérenger de Landore, i-a executat pentru trădare pe consilierii orașului în castelul său A Rocha Forte („stânca puternică, castelul”), după ce i-a invitat la discuții.

Santiago de Compostela a fost capturat și jefuit de francezi în timpul războaielor napoleoniene; drept urmare, rămășițele atribuite

Suntem în Pineiro

Nu e pod de flori, e de viță de vie

Ne apropiem vertiginos de Santiago

Se strâng rândurile pelerinilor

Și aici flutură tricolorul nostru (de la noi)

apostolului s-au pierdut timp de aproape un secol, ascunse într-o cistă în criptele catedralei orașului.

Săpăturile efectuate în catedrală în secolele al XIX-lea și al XX-lea au descoperit o cella memoriae sau martyrium roman, în jurul căreia a crescut un mic cimitir în epoca romană și suevă, care a fost ulterior abandonat. Acest martyrium, care dovedește existența unui vechi loc sfânt creștin, a fost uneori atribuit lui Priscilian, deși fără alte dovezi.

Economia orașului Santiago, deși este încă puternic dependentă de administrația publică (adică fiind sediul guvernului autonom al Galiției), turismul cultural, industrie și învățământul superior prin intermediul universității sale, devine din ce în ce mai diversificată. Au fost înființate noi industrii, cum ar fi prelucrarea lemnului (Finsa), industria auto (UROVESA), telecomunicațiile și electronica (Blusens și Televés). Banco Gallego, o instituție bancară deținută de Novacaixagalicia, își are sediul în centrul orașului, rua do Hórreo.

Turismul este foarte important datorită Drumului Sfântului Iacob, în special în Anii Sfinți Compostelani (când sărbătoarea Sfântului Iacob cade duminică). În urma investițiilor considerabile ale Xunta și a campaniei publicitare de mare succes pentru Anul Sfânt 1993, numărul pelerinilor care parcurg traseul a crescut constant. Peste 272.000 de pelerini au făcut călătoria în cursul Anului Sfânt 2010. După 2010, următorul An Sfânt nu va mai fi decât peste 11 ani, când ziua sărbătorii Sfântului Iacob va pica din nou duminică. În afara Anilor Sfinți, orașul primește încă un număr remarcabil de pelerini. În 2013, 215.880 de persoane au finalizat pelerinajul. În 2014, au fost 237.983 de persoane. În 2015, au fost 262.513 de persoane, iar în 2016, 277.854 de persoane.

Editorialul Compostela deține cotidianul El Correo Gallego, o televiziune locală și un post de radio. Portalul de știri online în limba galiciană Galicia Hoxe își are, de asemenea, sediul în oraș. Televisión de Galicia, corporația publică de radiodifuziune din Galicia, își are sediul în Santiago.

Conform unei tradiții care datează cel puțin din secolul al XII-lea, când este consemnată în Codex Calixtinus, Sfântul Iacob a decis să se întoarcă în Țara Sfântă după ce a predicat în Galiția. Acolo a fost decapitat, dar ucenicii săi i-au dus trupul la Jaffa, unde au găsit o minunată corabie de piatră care i-a condus în mod miraculos pe ei și trupul apostolului la Iria Flavia, înapoi în Galiția. Acolo, ucenicii i-au cerut permisiunea reginei păgâne locale Loba („Lupoaica”) să îngroape trupul; ea, enervată, a decis să-i înșele, trimițându-i să aleagă o pereche de boi pe care se presupune că îi avea lângă Pico Sacro, un munte sacru local unde sălășluia un dragon, sperând că dragonul îi va ucide pe creștini, dar imediat ce fiara i-a atacat pe ucenici, la vederea crucii, dragonul a explodat. Apoi

Am intrat în Santiago de Compostela

O primire cu adevărat triumfală

Trecem pe sub autostrada de Santiago

ucenicii au pornit să adune boii, care erau de fapt tauri sălbatici pe care regina îi folosea pentru a-și pedepsi dușmanii. Dar, din nou, la vederea crucii creștinului, taurii s-au calmat și, după ce au fost supuși la jug, au dus trupul apostolului în locul unde se află acum Compostela. Legenda a fost reluată din nou, cu modificări minore, de către călătorul ceh Jaroslav Lev din Rožmitál, în secolul al XV-lea.

În secolul al XV-lea, stindardul roșu care călăuzea armatele galiciene la luptă era încă păstrat în Catedrala din Santiago de Compostela, în centru fiind Sfântul Iacob călare pe un cal alb și purtând o mantie albă, cu sabia în mână. Legenda intervenției armate miraculoase a Sfântului Iacob, deghizat în cavaler alb pentru a-i ajuta pe creștini în lupta cu musulmanii, a fost un mit recurent în Evul Mediu înalt.

Fiind cel mai jos teren de pe acea porțiune de coastă, situl orașului a căpătat o semnificație suplimentară. Legende presupuse de origine celtică îl făceau locul unde sufletele morților se adunau pentru a urma soarele peste mare. Cei nedemni să meargă în Țara Morților băntuiau Galicia sub numele de Santa Compañia sau Estadea.

Santiago de Compostela este prezentat în mod proeminent în romanul istoric din 1988 „Sharpe's Rifles”, de Bernard Cornwell, a cărui acțiune are loc în timpul invaziei franceze din Galicia, în ianuarie 1809, în timpul războaielor napoleoniene.

Acum că suntem familiarizați cu Santiago de Compostela cel vechi, dar și cu cel nou, să reintrăm în programul obișnuit.

E cam devreme pentru a face cazarea, așa că mergem să facem pozele deja tradiționale la fotografii nostru Carlos. Surprindere, ne recunoaște imediat, oricum, în ultimii 4 ani facem poze numai la el.

E foarte interesant cum niște români au reușit să se facă remarcați într-o țară străină și mai ales plină de pelerini din toată lumea. Sincer să fiu, sunt mândru că am reușit să demonstrăm că românii nu sunt oameni ce pot fi ignorați.

Facem pozele de rigoare și mergem să ne interesăm de programul slujbei Misa. Asta nu trebuie ratată. Cum Misa e la ora 19,30 următorul pas este oficializarea statutului nostru de pelerini.

În consecință ne prezentăm la Oficiul Internațional al Pelerinilor, locul unde se înregistrează traseul parcurs și se eliberează diplomele de pelerin. Spre surprinderea noastră nu e coadă mare. E drept că e devreme și cam peste 3 ore se aglomerează.

După numai 20 minute ieșim din clădire cu diplomele în mână. Acum ca și pelerini certificați ce urmează ..., ei da, ați ghicit, berea

Suntem deja în Santiago

Ponte de Sar Santiago de Compostela

Pătrundem în orașul vechi

Am ajuns în Santiago de Compostela

de bun venit, lucru pe care îl executăm cu entuziasm, dar și cu tristețe, căci asta înseamnă reîntoarcerea noastră în lumea pe care am lăsat-o în urmă, lume în care sentimentul de libertate totală lipsește, o lume în care ești practic o rotiță a unui angrenaj pe care nu știi cine îl conduce.

Oricum, încă suntem liberi, așa că e momentul să vizităm orașul și să ne reîntâlnim cu prietenii noștri "de altă dată". O luăm spre parcul unde, sunt sigur, că ne așteaptă domnișoarele Maruxa și Coralia, prietenele mele încă din 2017.

Maruxa Fandiño Ricart (născută în 1898, decedată la 13 mai 1980) și Coralia Fandiño Ricart (născută în 25 august 1914, decedată la 30 ianuarie 1983) au fost două surori spaniole care au devenit figuri populare în orașul Santiago de Compostela în anii dictaturii franciste.

Cunoscute sub numele de Cele Două Marías (în galiciană: as dúas Marías), ele s-au născut într-o familie numeroasă din clasa muncitoare din Galicia, care s-a afiliat mișcării anarho-sindicaliste în creștere din anii 1920 și 1930. După ce naționaliștii spanioli au preluat controlul asupra Galicia în timpul loviturii de stat spaniole din iulie 1936, familia Fandiño Ricart a căzut sub o represiune socială și instituțională puternică. Mai mulți dintre frați au scăpat de captură și au desfășurat acțiuni clandestine împotriva dictaturii, ceea ce le-a adus pe surori sub suspiciune. Casa lor a fost percheziționată în mod regulat de falanșisti și de poliția secretă, care le-au abuzat, torturat și, se pare, violat pe surori.

După arestarea fraților lor și moartea surorii lor mai mici, împreună cu maltratarea continuă de către autoritățile și societatea spaniolă, Maruxa și Coralia au căzut în sărăcie și au cedat tulburărilor mintale. Din anii 1950 până la sfârșitul anilor 1970, se plimbau zilnic prin orașul vechi din Santiago de Compostela, machiate și îmbrăcate în costume excentrice, în timp ce flirtau cu tineri studenți. Excentricitățile surorilor contrastau direct cu represiunea socială a dictaturii, făcându-le printre cele mai faimoase femei din Galicia.

Maruxa și Coralia au murit în timpul tranziției spaniole la democrație, dar au devenit icoane locale în Santiago de Compostela datorită poveștilor și caracterului lor. Au fost reprezentate de o sculptură celebră în Parcul Alameda din Santiago, subiectul unui documentar despre amprenta pe care au lăsat-o asupra orașului și o sursă de analiză în studiile de gen din Galicia din cauza violenței comise împotriva lor.

Familia Fandiño Ricart era formată din croitoreasă Consuelo Ricart și cizmarul Arturo Fandiño, care au avut împreună treisprezece copii (dintre care unsprezece au supraviețuit copilăriei timpurii). Maruxa a fost al patrulea copil al lor, iar Coralia a fost al doisprezecelea. Cei doi au avut o altă soră pe nume Sarita, precum

E clar acum, am ajuns la Catedrală

... Dar și la berea de bun venit

Noi cu Carlos fotograful nostru

În spate e coada celor ce vor să intre

și pe Rosaura, care a fost cea mai mică soră dintre cei treisprezece. Atelierul cizmarului era situat pe strada Algalia de Arriba nr. 32. Au locuit și au lucrat pe strada Espiritu Santo, în Santiago de Compostela.

În 1925, organizația anarhistă Confederación Nacional del Trabajo (CNT) și-a deschis sediul regional la Santiago de Compostela. La vârsta de cincisprezece ani, fratele lor Manuel Fandiño Ricart - pictor de profesie - a devenit secretarul său general. Cei doi frați ai săi, Alfonso și Antonio, au devenit și ei militanți în mișcarea anarhistă. Nu este clar dacă cele două Marías aparțineau mișcării anarhiste, dar se știa că ideologia lor era în mod clar de stânga.

Jurnalistul Borobó (Raimundo García Domínguez) a susținut că fuseseră membre ai CNT, la fel ca frații lor. În anii celei de-a Doua Republici Spaniole, în Santiago domnea un climat de animație și speranță. Maruxa, Coralía și Sarita se plimbau frecvent împreună, plimbându-se pe străzile din Santiago îmbrăcate în haine făcute de casă, din țesături viu colorate. Studenții naționaliști și republicani galicieni i-au numit „Libertate, Egalitate și Fraternitate”, în timp ce studenții de dreapta ai Confederației Spaniole a Drepturilor Autonome (CEDA) i-au numit „Credință, Speranță și Caritate”.

Odată cu lovitura de stat spaniolă din iulie 1936, represiunea a urmat ocupării rapide a Galiciei de către naționaliști. Frații au reușit să scape. La început au avut mai mult noroc decât mulți alți republicani, care în primele zile ale Războiului Civil Spaniol au fost găsiți uciși în șanțuri. Manuel Fandiño a rămas ascuns ani de zile. Antonio s-a alăturat anarho-sindicaliștilor și a fugit la Monte Pedroso. În cele din urmă a fost descoperit, torturat și închis timp de douăzeci de ani de dictatura francistă. Cel de-al treilea frate, Alfonso, a fugit la scurt timp după lovitura de stat cu o barcă care păreașea portul Muros. Ceva timp mai târziu, Alfonso și Manuel au reapărut în Galiția, unde și-au reluat activismul anarho-sindicalist în mod clandestin. Borobó a susținut că cele două Marías au desfășurat și muncă de legătură cu sindicaliștii care evadaseră din Galiția.

Represiunea împotriva surorilor Fandiño a început când falangiștii au încercat să folosească familia pentru a afla unde se aflau frații lor. În toiul nopții, poliția secretă a ajuns la casa familiei Fandiño, a percheziționat-o, le-a dezbrăcat pe surori în public pentru a le umili și le-a dus la Monte Pedroso, unde unele surse au relatat că au fost torturate și violate. În cele din urmă, frații evadați au fost arestați, iar presiunea imediată asupra familiei Fandiño a încetat.

Dar femeile casei au trebuit să trăiască timp de decenii în mijlocul amenințărilor și violenței falangiștilor, care soseau la casa lor la orice oră din zi și din noapte pentru a le hrăni cu forța cu ulei de ricin sau pentru a le rade părul. Xosé Henrique Rivadulla Corcón, autorul unui documentar din 2008 despre surori, a declarat că

Maruxa și Coralia, prietenele noastre

A doua bere de bun venit (să fim siguri)

Noi cu prietenii noștri de pe alte Camino

Viviana, prietena noastră

aceste rele tratamente continue au fost principala cauză a bolii mintale de care au ajuns ambele să sufere.

De-a lungul anilor dictaturii franchiste, cele trei surori Maruxa, Coralia și Sarita au locuit pe Rúa del Medio, unde Sarita a murit când era încă tânără. Surorile Fandiño au fost supuse unor atacuri anticomuniste și misogine constante. Cele două surori au căzut în sărăcie după ce locuitorii orașului au încetat să mai comande de la magazinul de cusut al „familiei anarhiste”, de teamă să nu se lege de familia Fandiño. Dincolo de această teamă, locuitorii din Compostela au simțit în general simpatie pentru ele, iar când s-a terminat războiul, surorile - care locuiau deja singure în casa lor - trăiau din caritatea vecinilor. Cei care doreau să le ajute nu le dădeau direct de pomană, ci cumpărau mâncare, în special din magazinul de import Carro, situat în Plaza del Toural. Proprietarul magazinului, Tito Carro, le-o dădea sub pretextul că erau „promoții” ale companiei și nu acte de caritate.

De-a lungul timpului, Maruxa și Coralia au cedat ambele bolilor mintale. Mereu slăbite și fără dinți rămași, se îmbrăcau în lumină și culoare și se machiau gros, constând din pudră de orez, fard de obraz și ruj. În fiecare zi, la ora două după-amiaza, marcată de clopotul Berengueta al Catedralei din Santiago de Compostela, cele două ieșeau la o plimbare prin oraș. Vara, mergeau pe strada Espiritu Santo până la promenada din Toural. Iarna, se plimbau de-a lungul arcadelor de pe rúa del Villar.

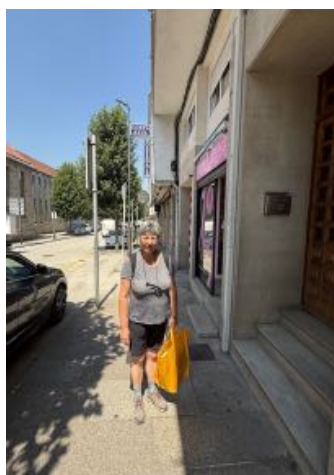
Această plimbare zilnică avea loc într-un moment în care era cea mai mare activitate pe străzile din centrul orașului Santiago și când studenții locali mergeau la prânz. Când unii studenți flirtau batjocoritor cu ele, cele două surori respingeau orice avansuri spunând în spaniolă: „Deja ți-ai luat-o”. Plimbarea lor a devenit un eveniment zilnic notabil datorită contrastului cu atmosfera care predomină în Spania în timpul dictaturii franciste. Cele Două Marías au devenit rapid cele mai cunoscute și mai fotografiate femei din Santiago de Compostela.

Maruxa a murit la Santiago de Compostela pe 13 mai 1980, la vârsta de 82 de ani. Coralia s-a mutat cu o altă soră în portul A Coruña, un oraș la care nu s-a adaptat niciodată. A murit doi ani mai târziu - pe 30 ianuarie 1983, la vârsta de 68 de ani - după ce a întrebat de nenumărate ori care era drumul înapoi spre Santiago.

Până în 2014, ambele au fost înmormântate în morminte separate și depărtate în cimitirul Boisaca din Santiago de Compostela. Maruxa în mormântul numărul 991, cu trei dintre frații ei și mama ei. Coralia, în mormântul 3196, cu tatăl ei. În mai 2014, din cauza degradării mormintelor, asociația Ateneo de Santiago a organizat o colectă populară care a strâns fonduri pentru reabilitarea mormântului, înmormântarea rămășițelor lor pământești împreună, așa cum doreau, și amplasarea unei plăci comemorative.

Lichiorul de castane oferit de Viviana

Am ajuns la destinație

Pregătiți pentru Misa

De-a lungul anilor, povestea celor două surori Fandiño a căzut în uitare, până în 1994, când César Lombera a reușit să-l convingă pe primarul de atunci, Xerardo Estévez, după nouă ani în care a propus consiliului local să instaleze o sculptură în memoria lor. Statuia, realizată de însuși César Lombera, consta dintr-o reproducere policromă a celor două femei în timpul celebrelor lor plimbări, bazată pe cea mai faimoasă fotografie a celor două surori, cu Maruxa în dreapta, cu brațul întins, și Coralia ținând o umbrelă. Lucrarea se află în Alameda, locul unde se află și astăzi.

Cu intenția de a păstra memoria lor, Xosé Henrique Rivadulla Corcón a realizat documentarul Coralia e Maruxa, în rolul surorii Fandiño. Narat de actorul Xosé Luís Bernal, documentarul prezintă o serie de interviuri cu locuitori din Compostela, care descriu relația lor cu surorile decedate, și mărturii ale istoricilor Encarna Otero Cepeda și Dionisio Pereira. A fost lansat pe 11 aprilie 2008. Opinia autorului documentarului este că pentru „numeroasele persoane care s-au simțit sufocate de regim și care nu s-au revoltat de teama represaliilor”, surorile au jucat, posibil fără să știe, un rol fundamental în „acel strigăt de libertate” față de represiunea din timpul francismului.

După cum vedeți era normal să vizităm prietenele noastre. Din 2017 le vizitez în fiecare an și de fiecare dată par bucuroase să mă revadă.

Ne reîntoarcem spre Catedrală, căci mai am o misiune de îndeplinit. Trebuie să o întâlnesc pe Viviana și pe Zurina. Ne oprim la cofetăria unde anul trecut am fost primiți superb de către aceste domnișoare. Singurul lucru care a lipsit, a fost, covorul roșu. Dar să revedem întâlnirea de anul trecut:

”Zurine e originară din Țara Bascilor. Dându-și seama de ”prestigiul” nostru, ne servește cu lichior de castane, delicios. Servitul lichiorului nu e aplicabil tuturor clienților, doar acelor care merită, și se pare că în ochii Zurinei, noi merităm.

După mici discuții plăcute, căci o rupea binișor pe engleză, cumpărăm 2 tarte, și ne continuăm vizita orașului cu promisiunea expresă că anul viitor o vom vizita. Altă promisiune pe care trebuie să o respect, căci ardelenii sunt oameni de cuvânt.

Ne întoarcem și mai dăm o tură prin oraș. Intrăm în cofetăria unde lucrează Zurine, nu pentru încă o porție de lichior de castane, ci doar să o salutăm. Înăuntru nici urmă de Zurine, în schimb o găsim pe Viviana, originară din Venezuela. Ne împrietenim repede cu ea și spre bucuria ei, îi propunem să facem o poză împreună.

Acceptă, mai ales că am înțeles că era un pic invidioasă pe Zurine care îi ”luase prim planul” la prima noastră vizită la cofetărie. I se citește bucuria pe față când am rugat-o să facem o poză. E drept că cei care intră în cofetărie nu le bagă în seamă. Cer, cumpără și

Suntem în sfârșit la Misa

Bine te-am regăsit Sf. Iacob

Traseul nostru de azi

pleacă. Nu sunt toți ca noi care considerăm vânzătorii sau ospătarii ființe egale cu noi, nu servitori”.

Cu această includere în jurnalul de anul acesta, vă puteți da seama de ce reîntâlnirea cu Viviane e atât de plăcută pentru noi. Ajungem la cofetărie. Viviana e în fața cofetăriei oferind trecătorilor degustări ale produselor comercializate în magazin. La prima vedere nu ne recunoaște, dar când o întrebăm de Zurina, începe brusc să sară în sus de bucurie.

Aflăm de la ea că Zurina e la Madrid la o școală. Cum era de așteptat, ne invită înăuntru și ne servește cu lichior de castane. Îi oferim pozele cu ea și Zubiri, făcute anul trecut și un tricolor pe care le pune, la loc de cinste, pe panoul cu amintiri de la pelerini. Cumpărăm o tartă Santiago, ne îmbrățișăm, facem o poză, și ne despărțim cu promisiunea că anul viitor ne vom revedea.

Ne oprim la terasa ”noastră” unde servim în fiecare an masa, concret, unde mâncăm în fiecare an. Deci putem spune metaforic că e terasa noastră. Aici ne servește un tânăr ce seamănă izbitor cu nepotul meu Siam, cam peste 20 de an, Julio e din Columbia. Masa a fost excelentă. La plecare văd pe Felipe ce servea în altă zonă a terasei. Ne recunoaștem, ne îmbrățișăm și facem toți o poză.

E ora la care se poate face check-inul, așa că spre Hostel cu cântec înainte marș. Ajungem și aflăm că Raul e la restaurantul soției, așa că mergem să îi facem o vizită. Avem rezervată ”camera noastră”. Vezi ce înseamnă să ai pile și la Santiago?

Cum se întâmpla în fiecare an, Raul ne printa biletele de avion. Intrăm în restaurant dar nici picior de Raul. Soția ne recunoaște și îl trimite pe băiatul lor să ne printeze biletele. Între timp bem o bere și mai stăm de vorbă cu ea. Printre altele, ne comandă un taxi pentru mâine ca să ne ducă la aeroport. Cu biletele în mână, ne întoarcem la Hostal.

Urcăm în cameră în așteptarea începerii slujbei Misa, de la ora 19,30. La ora 18 ne așezăm în coada, deja imensă, de la intrarea în Catedrală. Este important să intri mai devreme, asta ca să prinzi locuri mai în față. Curând Catedrala se umple ochi. Doar locuri în picioare mai sunt. Începe Misa care durează precis 1 oră.

După slujbă ne reîntoarcem în cameră. Cum e și firesc, Carmen face bagajele pentru mâine, în timp ce eu scriu jurnalul. Totul a fost super anul acesta, și totuși o tristețe mă copleșește. Voi reveni în lumea plină de contradicții, lăsând în urmă o lume a armoniei. Da, trebuie să părăsim armonia pentru a reveni în haos.

Noapte bună.

15 august 2025

Gata de plecare

Relaxare în Aeroportul Santiago

Ne îndreptăm voioși spre Madri

Și acum spre Belgrad

La ora 7,00 deșteptarea, un duș recomfortant și coborâm cu bagajele în stradă în așteptarea taxiului.

Înainte cu 5 minute de ora fixată, adică 8,30 apare taxiul și în 25 de minute ajungem la aeroport. E cam devreme, dar de teama security, am decis să ne luăm o marjă de acoperire. Sunt mulți pelerini ce așteaptă să se reîntoarcă acasă.

Mă uit la ei și cred că pot să îi disting pe pseudo pelerini. Aceștia sunt veseli, dezinvolti, li se citește pe față "elanul tineresc", spre deosebire de alți, rezervați și poate gânditori.

Aici în aeroport se petrece procesul de revenire de la viața liberă, de la viața de simbioză cu natura la tumultul cotidian. La security ai practic primul contact cu o viață plină de reguli, care mai de care mai aberante.

Anul acesta așteptatul la security a fost relativ scurt. Controlul a fost de rutină, căci nu aveam nimic interzis asupra noastră. Acel băiețuș care la Otopeni m-a întrebat amenințător ce am între picioare, se pare că era în altă tură.

Suntem amândoi de acord că o pereche de americane ne-ar prinde bine, așa că procedăm în consecință. Ne așezăm confortabil la o masă și comandăm americane, doar încă suntem în Santiago.

La ora 11,35 suntem în avion cu destinația Madrid. Decolăm și trecem peste locuri pe care le bătușem cu piciorul de puțin timp. Suntem norocoși și azi.

Avionul aterizează la Terminalul 2 și noi trebuie să ne îmbarcăm spre Belgrad, de la terminalul 1, deci nu mai suntem nevoiți să apelăm la serviciile autobuzului ce face legătura între terminale.

Ajungem la Terminalul 1, dar e mult prea devreme să mergem la gate, așa că ne oprim la o terasă unde mâncăm ceva, dar și bem ceva. Mâncarea a fost super gustoasă, normal, suntem încă pe teritoriu spaniol.

Stau și mă întreb, oare spaniolii nu m-ar adopta? De fapt, nu spaniolii, galicienii nu m-ar adopta? Se apropie ora 17, așa că ne îndreptăm spre gate. La ora 17,50 vom părăsi teritoriul spaniol.

Suntem în avion, facem un selfie, asta ca să putem documenta că ne îndreptăm de bună voie și nesiliți de nimeni, spre Belgrad, unde aterizăm la ora 20,55.

Aeroportul e nostim, nu e grozav de mare, lume destul de multă. Cam avem de așteptat, căci avionul spre București pleacă de aici

Iată-ne și la Otopeni, locul de plecare

Iar acum în drum spre Orașul Regal

Traseul nostru de azi

la ora 00,40. Decidem să încercăm să bem un pepsi și o bere fără alcool. Șoc și groază când am văzut prețurile.

Prețurile în Dinari sârbești îți declanșează o stare de panică. Apoi m-am liniștit, 1 Serbian Dinar egal cu 0,043 Romanian Leu. Ei bine, asta mai merge.

Suntem la gate, e ora 00,40 așa că avionul își ia zborul spre locul de unde am plecat în această aventură.

La ora 03,05 aterizăm pe Otopeni. Facem poza care va dovedi posterității că ne-am întors teferi și mai ales în formație completă.

Un taxi ne duce acasă în București, de unde, la prânz ne va readuce în Orașul Regal.

Așa se încheie drumeția noastră. A fost un traseu deosebit de greu, cu urcușuri și coborâșuri demential de dificile, dar și cu priveliști de vis.

A fost un Camino în care m-am simțit liber și mulțumit că Universul, în bunătatea lui, mi-a permis, încă odată, să simt și mai ales să înțeleg ce sunt, și care e rolul meu în această viață.

Acestea sunt darurile pe care Camino le oferă tuturor celor care merg spre Santiago de Compostela.

Cu aceste cuvinte închei istorioara mea ca pelerin pe Camino Invierno, și vă invit să încercați și voi sentimentul de libertate și de reintegrare în natura din a cărei armonie facem parte.

Buen Camino

Epilog

Și uite așa, s-a mai încheiat un episod din "multilogia" Camino. Se pare că și după reîntoarcerea noastră în Orașul Regal, încă nu m-am dezobișnuit de a mai inventa cuvinte. Dacă pe Camino acest lucru ar fi părut normal, acum, după întoarcerea în incomfundabila lume materială, acest lucru pare straniu.

"Straniumul" derivă din faptul că într-o lume ghidată de reguli stricte este inadmisibil să te simți liber în exprimare și mai ales în "simțire". Gata cu frazele întortochiate. Realitatea e mult mai pragmatică, dacă nu respecti regulile stricte impuse de societate, foarte ușor poți primi un bilet de internare la spitalul Obregia din București, sau mai rău, la Socola, asta dacă se constată că ești recidivist.

Vedeți, reîntoarcerea din lumea Camino, la lumea obișnuită, cere timp de adaptare. De la a fi liber din toate punctele de vedere, inclusiv liber în exprimare, se ajunge la a presupune a nega o altă existență.

Camino te învață faptul că, ești un om liber, lipsit de prejudecăți, un om care și-a regăsit casa lui adevărată, care a descoperit apartenența sa la natură, dar mai presus de toate, s-a regăsit pe sine însuși.

Da, asta face Camino, te ajută să te regăsești pe tine și mai ales să înțelegi care e locul tău în infinitul Univers. Camino, așa cum spunea un preot la o Misa, nu e doar un drum, Camino este o experiență, o experiență care are drept scop evoluția noastră ca spirit. Camino îți dă posibilitatea să descoperi că practic nu există rău, că practic noi ne stabilim singuri criteriile care definesc relația noastră cu cei din jur, noi singuri definim ce e rău sau nu pentru noi. Practic, răul nu există, noi l-am definit ca parte a existenței noastre.

Camino e calea prin care învățăm să iubim și mai ales să apreciem iubirea altora. Camino ne învață să eliminăm ura și răzbunarea, asta deoarece înțelegem faptul că toți avem același început, dar pe drumul pe care suntem acum, unii pot alerga mai repede, alții mai încet.

Ei bine, Camino ne învață să nu blamăm pe cei, care din vari motive, nu pot ține pasul cu noi. Camino ne destăinuie un lucru esențial, lucru pe care de cele mai multe ori, îl ignorăm. Camino ne învață faptul că indiferent de viteza cu care trecem prin viață, absolut toți vor ajunge la linia de sosire. Unii vor fi fresh, alții mai obosiți, dar toți vom ajunge la finish.

Dragi cititori, Camino nu e doar un pelerinaj catolic, Camino e cel mai bun mod de a redescoperii sensul vieții, sensul venirii noastre în lumea materială. Mai e un mic amănunt, ca să poți beneficia de miracolele pe care Camino ni le oferă, trebuie să fim pregătiți de a le accepta.

Anul acesta am întâlnit multe grupuri de tineri, un fel de pseudo pelerini, care au venit pe Camino pentru simplul fapt că e ceva "cool", "trendy", tineri pentru care Camino a fost doar un prilej de distracție. Ei bine, aceștia nu erau pregătiți să înțeleagă ce le poate oferi Camino.

Eu însă cred că, chiar dacă acum Camino a fost o distracție pentru ei, în subconștientul lor s-a implantat sămânța dorinței de schimbare, iar atunci când condițiile vor fi prielnice, această sămânță va crește și va da roade. De aceea eu îi felicit pe acești tineri că au ales Camino, chiar dacă încă nu erau pregătiți să realizeze faptul că, pentru viață, Camino poate constitui un moment de cotitură.

În concluzie, îndemnul meu este să vă "sacrificați" un pic din timpul vostru cotidian și să alegeți o călătorie pe Camino, căci practic noi nu suntem altceva decât pelerini prin propria viață.

În întreaga noastră existență suntem într-o continuă mișcare. De la naștere și până la plecarea noastră din această lume materială, navigăm printre experiențe felurite, unele plăcute, altele mai puțin plăcute. De un lucru trebuie să fim siguri, ambele tipuri de experiențe ne sunt utile.

Vedeți, înainte de a veni în această lume, ne-am "construit" un plan de acțiune, un plan care să ne poarte de la un nivel spiritual, la un alt nivel spiritual superior celui de la care am plecat. Acest plan ni l-am conceput în așa fel încât să și "reparăm" punctele pe care în viața anterioară, sau asta, nu le-am bifat.

Ori, cum am putea să realizăm acest lucru? Simplu, repetând situațiile gestionate greșit în trecut și găsind o nouă rezolvare pentru ele, o rezolvare care să însemne că am înțeles greșeala anterioară și în consecință să o evităm de data aceasta. Cam asta ar fi filozofia existenței noastre în lumea materială.

Ei bine, existând în această lume, suntem nevoiți să parcurgem toate meandrele acestei vieți, meandre care uneori sunt evidente, alteori nu. De aceea trebuie să ne considerăm un pelerin pe acest drum, de multe ori anevoios, un pelerin care la fiecare pas descoperă o nouă și unică fațetă a acestor meandre cotidiene. Așa cum un pelerin se confruntă cu suferințe și coborâșuri, unele greu de depășit, așa și noi trebuie să fim pregătiți să facem față tuturor momentelor pe care noi le considerăm dificil de abordat.

Uitați, eu m-am întors anul acesta de pe Camino, fiind a noua oară când îl parcurg, bineînțeles că plecând din puncte diferite. Pe lângă mine au trecut nenumărați alți pelerini. Ca un "vechi" pelerin ce mă consider, am ajuns să clasific pe cei întâlniți pe Camino în 4 categorii distincte:

- cei care sunt pelerini pentru că e cool, trendy să fi pelerin
- cei care sunt habotnici religioși
- cei care consideră că pelerinajul e un concediu ieftin
- cei care doresc și reușesc să se redescopere

De ce am făcut această clasificare, clasificare pe care eu o consider edificatoare pentru statutul de pelerin, ei bine, am făcut-o pentru simplul fapt că noi oamenii, nu suntem toți la fel, atenție, suntem unici și de aceea și modurile în care noi privim "pelerinajul" nostru prin viață e total diferit. Dar vreau să fiu bine înțeles, nu pretind că dețin monopolul adevărului, deci această clasificare e o constatare proprie, bazată pe experiența mea de viață ca om, dar și de pelerin.

Plecând de la această "clasificare", ce e drept, poate subiectivă, constat faptul că întreaga noastră viață, nu e altceva decât un "Camino". De fapt, Camino, în traducere, este chiar "Drum".

Deci, fără să greșim, putem spune că noi, nu suntem altceva decât "pelerini prin propria viață". Da, asta suntem, chiar dacă vrem sau nu să credem, suntem niște pelerini pe drumul pe care noi ni l-am ales între venirea și plecarea noastră din această lume materială, lume care ne găzduiește vremelnic, și asta din dorința noastră de a evolua spiritual.

Poate pentru unii acest adevăr contravine conceptelor lor referitoare la însăși existența noastră, dar dacă ... în ceea ce am scris e totuși un mic sâmbure de adevăr ...? Cine știe, poate da, poate nu.

Interesant e faptul că această tipologie observată de mine printre cei ce au ca scop ajungerea la Santiago de Compostela, practic, se aplică ad litteram și celor care ne sunt "tovarăși" de drum prin viață. Și în viața noastră de zi cu zi, întâlnim aceleași tipuri de "alergători" prin viață. Dar mai bine să încercăm să îi identificăm, în cele ce urmează.

Dar pentru a încerca să ne lămurim, hai să încercăm, pentru o clipă, să ne considerăm "pelerini prin propria viață".

Viața nu e doar "cool" sau "trendy". Da, sunt destul de mulți care consideră că e nostim să trăiești, fără nicio responsabilitate față de cei din jur, dar mai ales față de tine.

De fapt ce înseamnă să te simți fără nicio responsabilitate? Asta nu înseamnă să te consideri liber. Nu, din contră, înseamnă să fi un pelerin care nu vede nimic, să fi un pelerin "orb". Universul trimite fiecăruia din noi semnale ajutătoare, semnale care să creeze condițiile prielnice "reparării" greșelilor noastre anterioare și să ne sprijine în evoluție spre punctul pe care noi înșine ni l-am propus.

Dacă te consideri o entitate liberă, greșești amarnic. În primul rând nu ești singur în lumea în care existăm acum, asta înseamnă că tu, cu voia sau fără voia ta, influențezi pe cei din jur, îi influențezi deci și pe ceilalți "pelerini" care, ca și tine, parcurg fiecare drumul lor.

Asta înseamnă a fi responsabil, asta înseamnă să treci prin viață conștient de avertizările Universului. A fi responsabil înseamnă a înțelege faptul că a fi pelerin prin propria viață înseamnă a oferi și altor tovarăși de drum posibilitatea de a își îndrepta propriile greșeli anterioare și să îi ajuți să își atingă fiecare standardul pe care și l-au propus fiecare.

Îmi vine în minte o întâmplare în care am fost protagonist în unul din călătoriile mele pe Camino. De multe ori și preoții devin pelerini și merg la Santiago. Unii dintre ei, atunci când ajung într-o localitate, merg la biserica respectivă și oficiază o slujbă de Misa, apoi pleacă mai departe. Țin minte, era în 2017 și eram pe primul meu Camino. Ajung și eu într-o localitate și merg să vizitez biserica, lucru obișnuit pentru mine. În biserică era o pereche, o doamnă și 2 preoți, dintre care unul bătrân ce se pregăteau să înceapă slujba. Totul e OK, începe slujba, dar, e în poloneză. Perechea se ridică și pleacă, așa că rămân doar eu și cu doamna respectivă. Se ajunge la momentul dării rondelei, ceva similar cu împărțășania la noi. Merge doamna, primește rondeaua, merg și eu. Preotul mai în vârstă ce înmâna împărțășania, refuză să îmi dea, motivând că nu sunt de rit romano - catolic. La primirea acestui refuz, am început un tărăboi în biserică. Se schimbă de haine preoți și pleacă. Eu după ei strigându-le mășcări. Îi urmăresc continuând cu mășcările. Din când în când, preotul mai în vârstă se întorcea și îmi spunea că nu înțelege engleza. Ajungem în oraș și ei intră la o terasă. Ce să fac, îi las în plata Domnului și îmi continui drumul. Peste 2 zile îi văd rezemați de o balustradă, se odihneau. Era cu ei și doamna ce primise rondeaua. Se pare că era cu ei. Decid să îi ignor. Zis și făcut, mă apropii de ei și întorc capul în direcția opusă de unde stăteau ei. Mai fac 10 pași și îmi dau seama că gestul meu însemnă de fapt o continuare a divergențelor. Mă întorc și le cer scuze pentru incidentul de acum 2 zile. De data asta se pare că înțelegeau engleza. Mă îndoiesc că au putut-o învăța în 2 zile. Atunci preotul mai în vârstă, cel care îmi refuzase împărțășania, scoate din rucsac o brioșă și mi-o întinde. Refuz să o iau, dar el insistă, așa că într-un final o accept. Ne îmbrățișăm și plec având acum încă 3 prieteni în plus. Oricum, gestul meu a însemnat pentru ambele părți o recunoaștere a greșelilor făcute, al preotului care s-a prelevat de doctrina religioasă să nu îmi ofere rondeaua, iar pentru mine faptul că nu am reacționat corect, dând dovadă de lipsă de respect. Oricum, ca să glumim, brioșa a fost mai gustoasă decât rondeaua refuzată.

Dacă e să mă întorc la faptul că trecerea prin viață nu e nici "cool" și nici "trendy" acest episod mi-a arătat că Universul îți trimite situații la momente oportune, pentru a îți oferi șansa să repari greșeli comise anterior. Poate de multe ori, înainte de acest episod, m-am comportat într-un mod asemănător, considerând că doar eu am dreptate. Ei bine, de data asta am înțeles că fiecare face un anumit lucru deoarece nu poate face altceva, deoarece atât îi permite nivelul lui de dezvoltare spirituală în acel moment. Ei da, uite, în două zile aceeași oameni și-au înțeles limita și au evoluat. Între acești oameni mă număr și eu.

Dacă considerăm că viața e doar "cool" sau "trendy", nu vom reuși niciodată să înțelegem

mesajele Universului, mesaje ce pot trece ușor pe lângă noi, fără să le băgăm în seamă. Pot spune cu deplină sinceritate faptul că din acel moment, eu am învățat că fiecare dintre noi ne găsim la un anumit nivel de evoluție spirituală, fapt ce nu ne îngăduie să ne considerăm mai superiori unii față de alții. Atât eu, dar și preotul acela, am înțeles că pe "Camino vieții", fiecare are ritmul lui de deplasare. Important e un lucru, fiecare dintre noi ajungem la linia de sosire cu siguranță.

Viața nu trebuie luată ca un maraton, prin viață fiecare trecem în ritmul său, de aceea, chiar dacă nu e un maraton, este totuși o competiție, o competiție cu tine însuși. Deci trecerea prin viață nu e nici o trecere "cool" sau "trendy", trecerea prin viață este o experiență ce are ca scop evoluția spirituală a fiecăruia dintre noi.

Viața nu înseamnă a fi habotnic Mi-a plăcut definiția termenului de habotnic dată de Alois Gherguț. "Habotnicul sau bigotul dă dovadă de un zel exagerat atât în gesturile de evlavie, chiar și în locuri sau spații nu tocmai potrivite, cât și în răstălmăcirea excesivă a unor îndemnuri sau dogme ale credinței, ceea ce conduce de cele mai multe ori la atitudini, reacții și comportamente fanatice, care nu mai au nimic în comun cu spiritul și valorile credinței".

În aceste condiții apare firească întrebarea: Cum îmi dau seama că am în față o persoană care are o credință habotnică, fanatică? Iată câteva exemple:

- Habotnice sunt persoanele care, din dorința de a fi hipercorecte și de a nu greși înaintea lui Dumnezeu, dau dovadă de o rigoare exagerată în interpretarea și impunerea Sfintelor Scripturi altor persoane (în sensul că doar ceea ce cred ele, fac și spun ele este corect), fără a accepta și punctul celorlalți de vedere sau modul în care alții își trăiesc credința, și pe care îi etichetează ca fiind schismatici, eretici, sectanți, păgâni, necurați etc.

- Un alt exemplu se referă la persoanele care în orice situație, pentru orice fleac sau moft, invocă, rostesc, pomenesc în zadar expresii cu numele Domnului, în speranța că vor fi mai credibile în ochii celorlalți sau ca o falsă dovadă de smerenie, ascultare și frică în fața divinității.

- Nu în ultimul rând mai întâlnim și persoane care, din exces de zel, vin în ajutorul celor din jur cu explicații și soluții la problemele cu care se confruntă, răstălmăcind totul prin prisma slăbiciunii credinței lor sau oferindu-se drept exemplu de conduită și morală religioasă. Cu alte cuvinte, nu de puține ori habotnicia, care poate fi atât o stare temporară a credinciosului cât și una de durată, ne orbește credința, ne limitează capacitatea de înțelegere a mesajului liturgic, ne izolează într-o bulă de autosuficiență, ne conduce, fără să ne dăm seama, pe un drum al rătăcirii.

Unii teologi consideră habotnicia ca pe o ispită care ne îndeamnă să trăim o credință forțată, dezvoltând manifestări exagerate, greu de conștientizat de către cel căzut în această capcană, dând iluzia că ar fi ceva bun sau care ia forma binelui, dar în fond esența sa este străină credinței autentice.

Există însă și riscul de a-i eticheta pe creștinii autentici ca fiind habotnici, mai ales astăzi, când trăim într-o lume plină de confuzii și controverse referitoare la trăirea credinței și manifestarea religiozității noastre în spațiul public. Astfel, pot fi catalogați drept habotnici doar pentru simplul fapt că îmi fac cruce în dreptul unei biserici dragi, pentru faptul că merg regulat la biserică sau pentru că susțin în anumite cercuri, cu argumente de bun-simț, valorile și mesajul transmis de Biserică și scrierile sfinte.

Dincolo de percepțiile, opiniile și interpretările oamenilor cu privire la modul fiecăruia de a-și practica credința și viața religioasă, merită să mergem și să împărtășim traiul și pacea autentică tuturor celor pe care îi întâlnim în viața noastră de zi cu zi, cu față senină și fără patimi, chiar și cu riscul de a fi etichetați ca fiind habotnici."

Ei bine, definiția asta e superbă. Am întâlnit destui pelerini care nu "vedeau" nimic, nici în

stânga și nici în dreapta lor. Singurul lor țel era să ajungă la moaștele Sf. Iacob la Santiago. Am întâlnit, cei drept puțini pelerini care treceau pe lângă alții care abia se mai țineau pe picioare și nu se opreau măcar să îi întrebe ce au, dar să le mai și ofere vreun ajutor.

Vedeți, a fi habotnic, nu e util, indiferent în ce domeniu acest lucru se manifestă. A fi habotnic este similar cu a merge prin viață cu frâna de mână trasă. Nu e un secret pentru nimeni faptul că dacă mergi cu frâna de mână trasă, mergi mai încet și există riscul considerabil să gripezi "motorul".

Prin viață trebuie să înțelegi faptul că nu e suficient doar să stăpânești accelerația, ambreiajul și schimbătorul de viteze, prin viață trebuie să mai ți cont și de semnele de circulație pe care Universul ți le pune în cale ca să te ajute să ajungi la destinație în condiții de siguranță maximă.

Ori unei persoane care dă dovadă de habotnicism, aceste semne de circulație pe care Universul le plantează în calea noastră pentru a ne fi de ajutor, nu își fac efectul, deoarece ele nu sunt observate la timp.

În concluzie, părerea mea, este că e bine să "deschidem" ochii și urechile la tot ce Universul ne transmite, în mod direct, dar mai cu seamă prin sugerări. Tot ce Universul ne transmite nu e altceva decât un sprijin în scopul nostru de a ajunge cât mai repede la destinația pe care ne-am fixat-o singuri în "foaia noastră de parcurs", foaie de parcurs stabilită de noi înainte de venirea noastră în această lume. Suntem într-adevăr pelerini prin propria noastră viață, dar nu habotnici pe acest parcurs. Suntem și ar trebui să fim niște pelerini conștienți de faptul că pe întreg parcursul trecerii noastre prin această lume avem de întâmpinat și urcușuri, dar și coborâșuri, unele mai line, altele mai abrupte, dar nu imposibil de finalizat.

Viața nu trebuie considerată ca fiind un concediu

Pentru unii dintre noi, din păcate, viața e un concediu. Dar să vedem cum definește DEX-ul concediul: "Concediul este un interval de timp determinat în care salariații sunt scutiți, în mod legal, de a veni la locul de muncă și de a presta munca, primind pentru tot acest interval remunerația bănească cuvenită." Superbă definiție.

Formularea e cât se poate de clară, pe perioada concediului suntem scutiți de "de a veni la locul de muncă și de a presta munca". În lumea materială, angajatorul ne aprobă efectuarea concediului, dar în viața reală, cine e angajatorul? Ei bine, în această situație, angajatorul suntem noi înșine, iar munca prestată în folosul nostru e ne normată. Adevărul este că noi suntem de fapt și angajator și salariat. Trist, dar adevărat.

Pe Camino am întâlnit destui pseudo pelerini care consideră Camino drept un mod de relaxare cu mâncare ieftină și cazare pe măsură. Îi poți recunoaște foarte ușor. Trec pe lângă tine fără să "vadă" absolut nimic în jur, nici măcar pe tine. Sunt doar niște roboți relaxați. Parcă în localitatea Santa Maria, la o Misa, după slujbă, au fost chemați în față toți pelerinii pentru a fi binecuvântați. Atunci m-a surprins un lucru, unii dintre pelerini nu au venit în față, cu toate că se vedea de la distanță că sunt pelerini. Un alt lucru care mi-a rămas în minte, a fost ceea ce a spus preotul pelerinilor: "nu uitați, Camino nu e doar un drum, el este o experiență".

Acum stau și mă întreb, acești pelerini care trec pe lângă minunățiile din jur fără să le bage în seamă, oare înțeleg faptul că participă la o experiență? Oare aceștia nu sunt doar turiști și pe Camino, dar și prin viață? Oare acești oameni nu au înțeles care e scopul venirii lor în lumea materială? Oare acești oameni nu "merg cumva cu frâna de mână trasă" nu doar pe Camino? Dar mai trist este că unii merg așa și prin viață, asta înseamnă să fi un pseudo pelerin prin propria viață, asta înseamnă să consideri viața doar un "concediu" perpetu. Aici intervine diferența dintre a fi în concediu și a te simți în concediu tot timpul. Dacă pentru

concediul legal primești bani, pentru "concediul" pe care singur ți-l atribui, ei bine, pentru acesta nu numai că nu primești nimic, dar devii neputincios în a mai evolua, căci Universul te ajută să mergi înainte pentru a finaliza "scenariul" pe care singur ți l-ai "scris" înainte de venirea ta în lumea aceasta, dar nu ne obligă să și ținem cont de oportunitățile pe care El ni l-e oferă gratuit.

Nu cunosc o modalitate mai bună decât călătoria, decât pelerinajul, pentru a te confrunta cu istoria, cu tradițiile, cu schimbarea sau chiar cu tine însuși. Când intri în contact cu alte mentalități, cu un alt mod de viață, abia atunci îți dai seama cât loc mai e în tine, cât mai ai de învățat și cum poți să scapi de prejudecăți sau cum poți să îți deschizi mintea pentru a asimila și a privi cu toleranță o realitate care, de cele mai multe ori, este diferită de cea din poze, cărți sau ghiduri.

Pelerinajul, indiferent dacă îl faci pe Camino sau prin viață, presupune o deschidere spre nou, presupune o "curiozitate" legată de tot ceea ce e altfel decât eram obișnuiți, ori o asemenea abordare este incompatibilă cu statutul de om în concediu permanent.

Am întâlnit destul de mulți pelerini pe Camino, dar și în viață care trec fără să bage de seamă că suntem practic participanți la un proces universal de ridicare spirituală. A parcurge doar distanța dintre 2 terase în care să "savorăm" o bere, nu e un pelerinaj, este doar o formă de turism rudimentar.

Pelerinajul, indiferent unde îl facem, este o formă eficientă de evoluție, este o formă de a înțelege faptul că nu suntem singuri și mai ales că prin ceea ce facem și suntem, influențăm inclusiv pe ceilalți pelerini, pe tovarășii noștri de drum. Ori ca un ins cu statut de om în concediu, nu putem nici măcar să constatăm faptul că nu suntem singuri.

A fi un adevărat pelerin prin viață înseamnă că am renunțat conștient la egoismul celui ce se consideră absolvit de orice responsabilitate, inclusiv la responsabilitatea față de el însuși.

Camino este, după mine, modul în care poți să te rupi de cotidianul agitat și să te redescoperi pe tine însuși, să redescoperi firul roșu dintre tine și Divinitate, și să înțelegi că fiecare dintre noi avem în noi o scânteie de Divinitate, căci am fost creați după chipul și asemănarea lui Dumnezeu. Asta înseamnă că suntem mici Creatori, ei bine, datorită acestui lucru ai posibilitatea să redescoperi pe Camino adevărata ta esență. Odată redescoperit, vei înțelege că și în viața aceasta materială, suntem mici Creatori. Important este însă să înțelegem ce "creăm".

Suntem obișnuiți să controlăm totul, chiar și pe ceilalți, pe principiul, "Eu știu mai bine". Ne trezim în fiecare dimineață și pornim pilotul automat, trăim zile la indigo și ne lăsăm mintea și sufletul să evadeze pentru scurt timp în lumea pe care ne-o dorim, dar pentru care nu facem nimic în momentul prezent. Tragem după noi bagaje de neiertare, frici și neîncredere, refuzând să ne bucurăm și să trăim aici și acum.

Eu cred în libertatea omului de a fi, fără îngrădiri, fără "datorii", fără regrete. Cred în liberul arbitru, cred în puterea și frumusețea fiecărui om, cred în Dumnezeu, în înțelepciunea și ghidarea Divină.

Primim mesaje în fiecare clipă dar, de cele mai multe ori, refuzăm să le auzim, lăsăm să treacă timpul și ne trezim abia în momentul în care decidem că vrem să controlăm, să rezolvăm o anumită situație, dar constatăm că soluția nu mai stă în puterea noastră. Atunci este momentul în care disperarea ne cuprinde și ne întrebăm obsesiv, "de ce?".

"Viața e nedreaptă" și "Viața este o adevărată provocare", acestea sunt două mesaje care au venit spre mine zilele acestea de la două persoane care trec printr-o perioadă mai dificilă din

viața lor. Sincer, vă pot confirma faptul că aceste două persoane au uitat undeva în străfundul lor faptul că în realitate acestea sunt "mici Creatori", nu victime. Aceștia au uitat cine sunt ei de fapt.

În timp ce prima opinie te pune oarecum în situația omului care trebuie să accepte cu resemnare ceea ce viața îi oferă, cea de-a doua te pune în situația de a acționa, de a face schimbări, de a scoate la suprafață tot ce este mai bun în tine, de a "crea" situații ce îți oferă soluții la semnalele pe care "Universul" ți le trimite în a îți fi de ajutor.

Viața poate fi uneori nedreaptă, la prima vedere, dar dacă ne gândim că există posibilitatea ca fiecare dintre noi să-și fi ales viața aceasta încă dinainte de a veni în această lume, atunci ceea ce trăim este o alegere, provocări și încercări la care am ales să facem față, prin care am ales să aducem un mesaj în lume. Și dacă ne-am ales noi înșine viața aceasta, singura întrebare care se pune este: ne trăim cu toții misiunea?

Simțim, uneori, că viața ne lovește acolo unde ne doare cel mai tare, dar oare, astfel nu ne aduce și cele mai valoroase lecții? Ne scoate de pe pilot automat, ne oferă șansa de a fi prezenți, de a face schimbări și de a începe să trăim așa cum ne dorim cu adevărat, de a prețui oamenii minunați din viața noastră și fiecare clipă petrecută împreună cu ei.

"Doar fii acolo, trimite iubire și lumină, cere ghidare Divină, tu nu poți controla totul", sunt cuvintele unui om drag și frumos, cuvinte care mi-au liniștit sufletul într-un moment de disperare, într-un moment în care credeam că eu trebuie să găsesc rezolvarea. Adevărul este că îmi doream să pot să fac mai mult, însă nu totul sta în puterea mea, cel puțin așa credeam înainte de a păși pe Camino.

Camino mi-a dat posibilitatea de a mă redescoperii, de a realiza că sunt și eu un mic Creator, deci în mine stă puterea de a mă schimba și de a mă reconcilia cu mine însumi. Pe Camino reușești să descoperi cotlonul unde am uitat "cartea noastră de identitate", fără de care, am fi trecut prin viață ca niște ființe aflate într-un concediu impus chiar de noi, nouă. Camino este locul în care îți regăsești personalitatea și descoperi și "fișa postului" cu care am venit.

Există Dumnezeu, există dorința fiecărui om, călătoria fiecărui suflet, iar noi nu avem niciun drept să intervenim în lecțiile de viață ale altei persoane, dar putem și avem obligația să intervenim în propria noastră viață. Putem fi observatori pentru a ne învăța propriile lecții, putem fi sprijin, prin faptul că ascultăm, înțelegem, încurajăm și suntem dispuși să ne ajutăm atunci când stă în puterea noastră, dar nu avem dreptul de a schimba "fișa postului" celui de lângă noi, pelerin și el prin propria lui viață. Să ajutăm, nu să salvăm, nu să oferim soluții, sau să acționăm în locul altei persoane, nu să schimbăm oamenii, să ne lăsăm manipulați sau să manipulăm.

Așteptăm ca oamenii să se schimbe, dar noi reușim să ne schimbăm? Ne dorim să fim acceptați, iertați, iubiți, dar, oare, am făcut curățenie în interiorul ființei noastre?

Dacă ținem cu disperare de trecut, blamăm și avem așteptări diferite în situația în care noi nu schimbăm nimic, ne îmbătăm cu apă rece. Nu putem fi iertați și iubiți dacă nu iertăm și nu iubim. Tot ce emitem se întoarce la noi, principiul bumerangului.

Îmi revine în minte istorioara cu preotul care mi-a refuzat la slujbă împărtășania, schimbarea care am făcut-o eu, recunoscându-mi greșeala, a dus la schimbarea relației dintre doi pelerini dintr-un dispreț manifestat, într-o prietenie. Acesta e Camino, te ajută să conștientizezi că fiecare din noi avem un miez frumos, important e să îți dorești să îl redescoperi.

Felul în care oamenii ne vorbesc și ne tratează scoate la lumină probleme nerezolvate ale propriei persoane. Absolut toți avem pietre de moară pe care le târâm după noi, unele chiar

din vieți anterioare, important e să le identificăm și să le desprindem de noi. Ori desprinderea acestor tare nu depinde de alții, depinde numai de noi, de aceea redescoperirea noastră și reconcilierea cu noi înșine e determinantă.

Dacă facem un pas în spate și observăm, vom fi surprinși de propriile conștientizări, vom înțelege ceea ce nu stă în puterea noastră să schimbăm și ne vom putea concentra energia spre lucrurile care ne pot aduce rezultate diferite și care depind doar de noi.

O spun cu toată sinceritatea, Camino m-a făcut să înțeleg toate aceste lucruri, și mai mult de atât, mi-a arătat întreaga dimensiune a mea, mi-a demonstrat că "micul Creator" din mine, mă poate face să mă integrez armonios în acest imens Camino, care e viața în care nu suntem altceva decât niște pelerini prin propria viață.

Viața este o călătorie fără sfârșit. Viața e o călătorie infinită. Ea nu începe cu nașterea și nu se sfârșește cu moartea, deoarece atât nașterea cât și moartea, nu sunt altceva decât niște începuturi firești. Vechii daci petreceau la moartea unui apropiat și se întristau la nașterea unui copil. Oare de ce? Simplu, deoarece ei credeau că odată cu moartea, respectivul scapă de "iadul" în care a trăit, și se poate duce liniștit în tărâmurile lui Zamolxis. La naștere însă lucrurile stăteau altfel. Micul copil intra într-o viață plină de greutăți și neprevăzut-uri.

Indiferent de modul în care percepeau strămoșii noștri existența unui individ în această lume materială, adevărul este că perioada cuprinsă între venirea și plecarea din această lume, nu este altceva decât o călătorie pe un drum presărat cu incertitudini și obstacole.

Altfel spus, între cele două evenimente, suntem niște călători, deci, cu voia sau fără voia noastră, suntem niște pelerini. Păi, dacă e o călătorie, ai nevoie de câteva lucruri esențiale pentru drum:

- stabilirea punctului de plecare
- stabilirea punctului terminus
- itinerariu precis
- alegerea tovarășilor de drum
- condiție fizică bună
- echipament corespunzător

Cam astea ar fi elementele de care ar trebui să ți cont atunci când ești decis să pleci la drum. Pe unele le poți alege înainte de a veni în această lume, pe altele trebuie să ți le asiguri pe drum. Dar să vedem cum ne pot influența fiecare din aceste elemente pelerinajul.

De ce viața e o călătorie fără sfârșit? Simplu, ea nu se sfârșește odată cu plecarea din această lume, nu, acesta e doar un nou început, cum de altfel credeau și strămoșii noștri Daci, cei care credeau în nemurire.

Acolo sus, înainte de a lua decizia de a ne reîntoarce în lumea materială pentru a ne continua evoluția spirituală, are loc o așa zisă "analiză" a ultimului experiment consumat în lumea materială. De remarcat e faptul că raportul de analiză ni-l elaborăm singuri, deoarece în această stare nu facem altceva decât să revedem tot parcursul ultimei "foi de parcurs" pe care tot noi ne-am angajat să o parcurgem. Cu această ocazie stabilim ce și mai ales cât din ce ne-am propus am realizat. În concluzie, vom fi proprii noștri critici.

Această analiză stabilește punctul la care am ajuns la ultimul nostru parcurs pe calea evoluției spirituale. Ei bine, acest nivel al evoluției spirituale va fi punctul de plecare în noul parcurs în viitoarea reîntoarcere în lumea materială.

Acum că am identificat punctul de plecare, normal e să stabilim punctul terminus al noului experiment. Aici intervine propria noastră "viziune" asupra dorinței noastre evolutive.

Acolo sus, noi avem o altfel de perspectivă asupra evoluției spirituale. Dorim să atingem cât mai repede nivelul evolutiv care să ne permită rămânerea mai mult timp în acea lume, în lumea spiritelor, asta deoarece ca spirit, trăim într-o armonie perfectă cu Universul, armonie pe care ne-o dorim permanent.

În a stabili punctul terminus al noi noastre experiențe intervine dorința și mai ales eșecurile vieților anterioare. Spre exemplu, dacă în existența anterioară nu am reușit să bifăm multe din obiectivele stabilite de noi în fișa postului anterioară, vom alege un punct terminus nu prea îndepărtat, deoarece știm că va urma o viață plină de cumpene, asta pentru a rezolva ceea ce ne-am propus anterior și nu am reușit să realizăm. E similar cu o corigență, ai picat un examen, trebuie să înveți mai mult. Această "învățare" se face prin a fi puși în situații similare pe care trebuie să le rezolvăm, de data asta, corect. Aici intervine dorința noastră de a promova. Dacă ne culcăm pe o ureche, în speranța că vom trece totuși chiar și cu o minimă notă de trecere, ei bine, acest lucru nu se va întâmpla, vom rămâne din nou corigenți, și din nou, până vom deveni bine pregătiți la problema respectivă.

Ei bine, Camino, după părerea mea, funcționează ca un meditator. Te ajută să înțelegi punctul în care ai fost, sau mai ești slab. Odată ce acest punct e identificat, aici intervine tot Camino și ne ajută să îl depășim. Vă reamintesc de întâmplarea cu preoții care mi-au refuzat împărtășania. În acea situație ambele părți au înțeles greșeala, și fiecare a căutat să readucă armonia în relație. Și sincer, armonia a triumfat, despărțindu-ne prieteni.

Deci, "itinerarul" va cuprinde obligatoriu parcurgerea unui traseu în care ne vom "confrunța" cu situații și evenimente pe care în "experiențele" anterioare am rămas corigenți. Drumul prin noua viață materială, va fi ales de către noi și în funcție de nivelul spiritual la care am ajuns, nivel ce ne îngăduie să alegem un traseu mai lin, sau din contră, un traseu mai dificil. Un lucru trebuie reținut, în momentul în care stabilim etapele noului itinerar, intervine sinceritatea și onestitatea noastră ca spirit, spirit care e conștient de greșelile identificate, dar și de dorința de o evoluție cât mai rapidă. Ca să folosesc o expresie arhicunoscută nouă pământenilor: "ca spirit nu ne furăm singuri căciula".

În concluzie, itinerarul ales și care constituie baza noii foi de parcurs, este un itinerar stabilit în mod conștient, fiind un itinerar care, cu siguranță ne va conduce din punctul A în punctul B al evoluției noastre spirituale.

Acum că avem punct de pornire, punct terminus și itinerar, trebuie să ne găsim tovarășii de drum care să ne ajute în atingerea punctului terminus, tovarăși care la nevoie să îți întindă o mână de ajutor, sau să ne creeze ocazii din care noi să găsim rezolvări corecte ale unor evenimente pe care anterior le-am tratat superficial sau, mai grav, greșit.

Primii "tovarăși" de drum, sunt bineînțeles părinții. De ce sunt cei mai importanți tovarăși de drum, ei bine, deoarece ei ne asigură mediul necesar dezvoltării noastre. Important e să înțelegem că noi ne alegem părinții, nu ei pe noi.

Aici e o discuție puțin mai dificil de acceptat. Odată ce spiritul și-a stabilit punctul de plecare și cel final, cu "itinerariul" stabilit, are nevoie de condiții de a putea reveni în lumea materială. Deci, următorul pas este acceptul viitoarei mame. În aceste condiții, spiritul ia legătura cu viitoarea potențială mamă și îi expune planul său, solicitând acordul acesteia. De cele mai multe ori se obține acceptul, dar sunt și cazuri în care potențiala mamă consideră că nu e pregătită să ofere condițiile solicitate de spirit, condiție în care aceasta refuză și are loc un avort.

Poate unii vor considera acest scenariu SF, nu, chiar Biblia ne descrie un asemenea dialog, vezi Luca 1:26-38. "În luna a șasea, îngerul Gavril a fost trimis de Dumnezeu într-o cetate din Galileea, numită Nazaret, la o fecioară logodită cu un bărbat, numit Iosif, din casa lui David.

Numele fecioarei era Maria. Îngerul a intrat la ea și a zis: „Plecăciune ție, căreia ți s-a făcut mare har; Domnul este cu tine, binecuvântată ești tu între femei!” Tulburată foarte mult de cuvintele acestea, Maria se întreba singură ce putea să însemne urarea aceasta. Îngerul i-a zis: „Nu te teme, Marie; căci ai căpătat îndurare înaintea lui Dumnezeu. Și iată că vei rămâne însărcinată și vei naște un Fiu, căruia îi vei pune numele Isus. El va fi mare și va fi chemat Fiul Celui Preaînalt; și Domnul Dumnezeu îi va da scaunul de domnie al tatălui Său David. Va împărăți peste casa lui Iacov în veci, și Împărăția Lui nu va avea sfârșit.” Maria a zis îngerului: „Cum se va face lucrul acesta, fiindcă eu nu știu de bărbat?” Îngerul i-a răspuns: „Duhul Sfânt Se va coborî peste tine, și puterea Celui Preaînalt te va umbri. De aceea, Sfântul care Se va naște din tine va fi chemat Fiul lui Dumnezeu. Iată că Elisabeta, rudenia ta, a zămislit și ea un fiu la bătrânețe; și ea, căreia i se zicea steapă, este acum în a șasea lună. Căci niciun cuvânt de la Dumnezeu nu este lipsit de putere.” Maria a zis: „Iată, roaba Domnului; făcă-mi-se după cuvintele tale!” Și îngerul a plecat de la ea.

Ce ne spune textul de mai sus? În primul rând că spiritul lui Isus, în luna a șasea, nu se afla intrat în fătul care se afla în pântecul Mariei, și doi, i s-a cerut acordul Mariei pentru a accepta să se nască Isus. Deci cele relatate de mine mai sus, nu sunt SF-uri, ci așa se petrec lucrurile. După acceptul mamei, spiritul ”preia” corpul fătului între luna a treia și a șaptea. De asta se și spune că avortul până în luna a treia, nu e o crimă.

Ce se întâmplă cu spiritul care a fost refuzat de potențiala mamă? Simplu, caută altă mamă care să accepte să îi ofere condițiile dezvoltării lui spirituale.

Trebuie să reținem și faptul că acest dialog dintre un spirit și potențiala mamă este unul real, el a fost documentat încă din Biblie, unde Luca descrie în amănunt acest act, dovedind veridicitatea acestui fenomen.

Acum că ne-am lămurit cu alegerea părinților, să vedem de cine mai avem nevoie ca să ne îndeplinim programul pe care singuri ni l-am ales. păi, trebuie să ne alegem mediul care să ne sprijine în evoluție. Aici lucrurile se complică nițel.

În primul rând, avem nevoie de un anturaj care să ne creeze posibilitatea de a învăța un anumit lucru, stipulat în ”foaia de parcurs”.

Să luăm un exemplu, un ins care într-o viață anterioară a fost alcoolic, din care cauză a făcut un lucru rău, un lucru în neconcordanță cu Legile Universului. Ei bine, acest spirit, conștient acum de greșelile făcute anterior, va alege tot un mediu în care alcoolismul e determinant. Vă veți întreba, de ce face această alegere, o face conștient fiind de faptul că acest viciu i-a creat probleme în trecut? Păi simplu. El și implicit Universul îi dă posibilitatea de a conștientiza faptul că alcoolismul îi crează probleme și, conștient de acest lucru, se va desprinde singur de acel mediu. Acesta este efectul: ”învățării lecției”. Odată desprins conștient de acest viciu, bifează un punct din planul său de evoluție.

Să presupunem că el nu reușește să se desprindă singur de acest viciu, el va repeta ”lecția” până când își va înțelege greșeala și o va îndrepta.

Exemple pot fi date multe, important e să descoperim în drumul nostru ca pelerini prin propria viață tot ce ne oferă Universul, pentru că absolut tot ce ni se întâmplă are un scop bine definit, un scop care să ne permită evoluția spirituală. De aceea am spus, Camino, respectiv viața, nu e un ”concediu” și nici ceva ”cool” sau ”trendy”, Camino și implicit viața e plină de lucruri utile scopului pe care ni l-am propus atunci când am decis să ne reîntoarcem în lumea materială.

Același lucru se aplică și alegerii tovarășului de călătorie prin viață. Sunt oameni care te susțin în demersul tău evolutiv, sau, din contră, te împiedică. E foarte important să ”simțim”

pe cel care ne poate deveni tovarăș de drum. Tovarășul de drum nu e obligatoriu să fie fotomodel sau bogat, pe acesta trebuie să îl simți ca pe un tovarăș care se bucură de succesele tale, iar atunci când viața te îngenunchiază temporar, să fie lângă tine și să îți întindă o mână spre a te ridica mai ușor. O să vi se pară ciudat, dar și pe acest tovarăș de drum ți-l alegi și îl treci în "distribuția" scenariului pe care ți l-ai făcut singur acolo sus.

De la creare, noi suntem parte a unui "stol" de spirite care pleacă pe drumul evoluției împreună. Ei bine, de cele mai multe ori ne alegem partenerii de drum tocmai dintre aceste spirite. Uite, cazul meu, soția mea a fost un spirit cu care am "colaborat" și în alte vieți.

În 1990, după mineriadă, am plecat din țară cu soția, cei doi copii, o mașină și două geamantane. Noi începusem să frecventăm întâlnirile spirituale ce se țineau în Aula Spitalului Colțea. Acolo l-am cunoscut pe dl Zanfiroiu, fost secretar privat al lui Scarlat Demetrescu. La plecarea din țară, pentru că ne dădusem seama că nu a fost o revoluție ci o lovitură de stat, iar cei din linia 2-a al PCR-ului au luat puterea, am trecut pe la dl. Zamfiroiu să îi spunem că plecăm. De fapt el a fost singurul om care a știut intenția noastră, familia ne știa în drum spre Mamaia. Când Dl. Zamfiroiu a auzit decizia noastră, ne-a rugat să nu plecăm, și ne-a destăinuit că într-o viață anterioară eu cu soția mea am fost frați, iar el a fost tatăl nostru. Așa se explică atracția noastră instantanee față de dânsul. Ca să zic așa, a fost "atașament la prima vedere". Ajunși în Danemarca, amândoi am urmat cursurile de Reiki, luînd atestatul de Reiki master. Timp de 6 ani nu am avut curajul să ne întoarcem, iar când am revenit prima dată, am trecut pe la Dl. Zamfiroiu, dar am aflat că murise între timp. Vedeți că oricine ar nega faptul că prin viață suntem pelerini și tot ce se întâmplă în jurul nostru nu e întâmplător, greșesc amarnic. Recunosc că Spiritul Dlui Zamfiroiu a fost tot timpul alături de noi, și multe din realizările noastre i le datorăm și lui.

Prin condiție fizică nu ar trebui să înțelegem musculatură. În pelerinajul prin propria viață, prin "condiție fizică bună" trebuie să înțelegem capacitatea noastră de a fi deschiși la semnalele pe care le trimite Universul direct sau prin partenerii noștri la pelerinaj.

Nu musculatura e importantă în acest context, nu, ceea ce e important cu adevărat este capacitatea noastră de a identifica ceea ce ni se transmite nouă, putând să facem o sortare a informațiilor primite. Această capacitate o avem toți, diferența este că unii conștientizăm că o avem și în consecință o antrenăm, spre deosebire de alții care se consideră într-un "concediu perpetuu", și în consecință o ignoră în cele mai multe situații.

Nu degeaba am pomenit de grupul pelerinilor pentru care Camino e o vacanță ieftină. Ei bine, aceștia ignoră orice formă de ajutor pe care Universul le-o oferă într-un mod "gratuit".

Poate unii se vor întreba: de unde știe Universul ce și când avem nevoie de o anumită informație. Aceștia uită faptul că fiecare "fișă a postului" pe care noi o adjudecăm prin liberă decizie, este înregistrată și în consecință urmărită acolo sus. Să nu se creadă că avem de-a face cu un serviciu de secretariat, unde depunem "fișele" noastre și unde primim un număr de înregistrare. Nici nu poate fi vorba de așa ceva. Toate "scenariile" pe care le-am construit, au o amprentă energetică proprie, amprentă care e ca o carte deschisă în permanență, carte din care Universul află stadiul evoluției spirituale a fiecăruia dintre noi.

Că veni vorba de evoluție spirituală, Darwin a avut dreptate în teoria lui evoluționistă, dar ... i-a scăpat un anumit lucru, esențial practic. Fiecare viațuitoare evoluează spiritual, fiind supusă unor reîncarnări periodice. În momentul în care atinge maximul evolutiv pentru specia respectivă, se reîntoarce în "Laboratorul Divin" unde primește, hai să îi spunem mai prozaic, altă "carcasă" și reia ciclul evolutiv specific noi sale identități. Acest mic amănunt, nu se pare, ci sigur, i-a scăpat lui Darwin.

Să revenim la tema discuției, plecat odată ca pelerin prin propria viață, trebuie să fim foarte

atenți cu capacitățile noastre de a repera fiecare oportunitate pe care viața ne-o scoate în cale, deoarece, așa cum spune zicala: "Dumnezeu îți dă, dar nu îți bagă în traistă". Zicala asta spune multe, spune, dar noi trebuie să avem capacitatea de a auzi. Și pentru asta trebuie antrenament, deci ... ne trebuie "condiție fizică bună". Un lucru mai trebuie precizat: Universul "ni se adresează" nouă prin oamenii pe care îi întâlnim, nu prin Tik-Tok.

Ei, am ajuns și la ultimul punct de care trebuie să ținem cont atunci când planificăm și plecăm într-o călătorie, indiferent că facem un pelerinaj pe Camino, sau, de ce nu, un pelerinaj prin propria viață. Ce e obligatoriu să luăm cu noi: pelerină de ploaie, bocanci de munte și bețe de drum.

Hai să încercăm să vedem cum reușim să evităm eventualele "obstacole" și să ne continuăm drumul. Pentru că e vorba de un pelerinaj spiritual, nu vorbim concret de pelerină de ploaie, bocanci de munte, sau bețe de drumeție, ci vom fi nițel mai subtili. Însă și în pelerinajul spiritual, ca și în cel fizic, ne găsim, uneori, în fața unor situații neprevăzute.

Hai să încercăm să vedem cum reușim să trecem peste aceste "obstacole" și să ne continuăm drumul. O să vedem faptul că, indiferent de tipul pelerinajului la care suntem parte, un echipament corespunzător poate de cele mai multe ori să ne scoată din încurcătură. Dar să ne oprim la început la un accesoriu ce trebuie să fie de nelipsit oricărui pelerin, pelerina. Atenție, nu mă refer la termenul feminin al pelerinului, ci la elementul ce ne apără de vicisitudinile unei vremii de multe ori capricioase.

Dacă este să asociem două cuvinte cu sensuri diferite, pelerin și pelerină, vom găsi anumite aspecte care le pot lega unul de celălalt.

Pentru pelerinul de odinioară, pelerina era nelipsită, aceasta îl apăra de ploaie, de vânt, de frig. Acestuia îi asigura astfel posibilitatea să ajungă sănătos la destinația propusă și să-și petreacă timpul dorit la locul sfânt. Deci pelerina e indispensabilă din bagajul unui pelerin, indiferent de destinația lui.

Atunci când te-ai hotărât să pornești în pelerinaj prin propria viață, pe lângă iminentele intemperii, fără să vrei, dai și de "intemperii" de ordin spiritual. Ce sunt acestea? Unul din cele mai des întâlnite "intemperii spirituale" este abuzul spiritual.

Abuzul spiritual poate să apară în orice fel de relație: de cuplu, de prietenie, de familie, etc. Poate exista, oriunde, o persoană care să dorească să își impună astfel de valori în viața ta și să te facă să crezi și tu în ele. Prin identificare cu agresorul, acest lucru este foarte posibil să îi reușească, asta dacă tu ești o persoană obedientă și ușor de influențat, dacă tu ești o persoană ce nu trece prin filtrul gândirii sale informațiile, dacă ești o persoană ce caută un salvator și dacă ești o persoană cu o gândire magică, dar dacă ești o persoană care își dorește comuniune și iubire necondiționată, care își dorește să fie înțeleasă fără să se exprime, fără să depună eforturile necesare comunicării adulte și relaționării adulte, etc., atunci "abuzul spiritual" nu poate să își atingă scopul.

Spiritualitatea nu are legătură cu ideile de grandoare și de omnipotență induse de astfel de "guru spiritual" care, de câțiva ani, se ascund după câteva certificate obținute în două zile sau în câteva luni și care ți se prezintă drept consilier de dezvoltare personală, master/trainer NLP, life coach, maestru sau ființă divină, șarlatani față de care tu nu ai granițe psihice, emoționale, fizice, financiare, de timp și spirituale și a căror intervenție în viața ta are consecințe nefaste asupra sănătății tale emoționale și mintale, și asupra relațiilor tale personale sau profesionale.

Ei bine, care este în aceste cazuri "pelerina de ploaie", păi simplu, este credința și faptul conștientizării că ești un mic "Creator" și mai ales că ți-ai redescoperit propriul statut în această

existență materială, ți-ai redescoperit apartenența și mai ales vocația, căci nu ești singur, și nu ești un străin în această lume. Credința te ajută să treci cu bine peste toate abuzurile spirituale care îți ies în cale.

Așa cum în fața unei ploii iminente, scoți din rucsac pelerina și o îmbraci, tot așa, pe lungul drum al vieții, în fața oricărui "abuz spiritual, scoți din străfundul tău "mantaua credinței" și te acoperi cu ea. Aceasta îți va asigura protecția de care ai nevoie ca să mergi mai departe.

Când mergi la munte, e important să fi dotat cu o pereche de bocanci care să îți ușureze mersul. Acești bocanci trebuie să fie pe de o parte comozi, dar și să îți protejeze tălpile de colțurile ascuțite ale stâncilor ce îți ies în cale. Dar nu trebuie să uităm nici faptul că acești bocanci trebuie să îți asigure o aderență maximă pe solul pe care pășești.

Sunt convins că mulți dintre voi ați urcat pe munte, și sunt convins de faptul că de suficient de multe ori ați avut parte de un discomfort. Discomfortul a fost generat fie de încălțăminte ce crea ușoare rosături picioarelor, dar mai ales de lipsa de aderență la solul pe care mergeați, fapt care ducea la alunecări și deci la răniri, unele mai superficiale, dar altele destul de grave. Aceste realități ar trebui să ne determine să ne echipăm corespunzător atunci când plecăm la drum.

Ei bine, de un discomfort similar ne lovim și atunci când suntem pelerini prin propria viață. Și în această situație trebuie să fim atenți atunci când ne dotăm cu un echipament corespunzător.

Am vorbit de lipsa de aderență la un anumit tip de sol, mai ales când avem de parcurs o potecă presărată cu stânci. Să încercăm să identificăm o ființă ce își duce traiul în preajma noastră. Ce părere aveți dacă ne-am uita la un copac, căci și el e o ființă? Ați auzit de un copac care să o ia la vale, așa, din propria inițiativă? Eu nu am auzit așa ceva. E drept că un vânt puternic, o surpare de pământ poate disloca un copac, dar din proprie inițiativă, practic, e imposibil ca el să părăsească locul unde rădăcinile lui stau înfipite adânc în pământ.

De ce nu asistăm la asemenea fenomene, păi e simplu, copacii prin rădăcinile lor stau neclintii în solul în care s-au "născut". Deci concluzia e evidentă, pe Camino vieții noastre trebuie să plecăm având certitudinea că avem picioarele adânc "înfipite" în propria noastră identitate. Recunosc faptul că uneori plecăm la drum fără să știm practic cine suntem, și mai grav, plecăm fără să știm cât de adânci ne sunt rădăcinile înfipite în adâncurile identității noastre ca parte a unui popor cu trecut și credințe.

Trăim o perioadă dificilă, zilnic și constant se încearcă îndobrocarea noastră cu principiile globalismului, principii ce au drept scop ștergerea identității noastre ca popor și mai ales ca om. V-ați gândit vreodată că această insistență de a ne transforma într-o turmă ușor de condus, nu e altceva decât "subminarea" aderenței noastre la solul pe care pășim? V-ați gândit vreodată la faptul că un popor fără rădăcini adânc înfipite în existența sa ancestrală, nu e altceva decât o frunză purtată de vânt de colo colo?

Ei bine, apartenența la o glie strămoșească, sunt de fapt "bocancii" de care avem nevoie atunci când pășim pe Camino vieții noastre, pe drumul ce ne poartă spre evoluție spirituală, spre "Santiago-ul" existenței noastre.

Suntem acum aproape pregătiți de a începe "expediția" noastră. Ne mai lipsesc "bețele de drum". De ce avem nevoie de așa ceva, simplu, pe drum sunt porțiuni dificil de parcurs ce solicită un sprijin pentru a fi depășite. Pe munte, problema e rezolvată, dar pe drumul vieții ...?

În viață, sprijinul de care uneori avem nevoie nu este altul decât un element ce se găsește "la purtător", adică încrederea în sine. Pentru a înțelege mai bine cum această încredere în

noi înșine ne poate sprijinii în momente de cumpănă, hai să vedem ce este de fapt încrederea în sine. Angela Plăcintar definește extraordinar acest concept.

"Încrederea în sine înseamnă să știi cum ești, ce anume vrei de la tine, de la cei din jur și de la viață, să te bazezi în special pe tine, pe forțele proprii, pe resursele tale și pe puterea ta interioară, pentru a trăi în acord cu tine, pentru a-ți îndeplini nevoile, dorințele și a da viață visurilor tale".

Încrederea în sine reprezintă unul dintre pilonii de bază ai stimei de sine și se referă, în general, la încrederea în propriile abilități, în propria competență și eficacitate de a produce efectul pozitiv pe care te aștepți să îl obții. Este sentimentul că poți să interacționezi pozitiv cu cei din jur, să legi relații cu ei, să îți faci treaba la un nivel optim la locul de muncă, să ajuți oamenii, să înfrunți provocările vieții, să te lupți cu obstacolele, să înveți lucruri noi, să dobândești și alte abilități, etc. Este acea voce interioară însuflețită cu speranță și cu optimism realist, care îți șoptește: "Pot să fac acest lucru!", "Sunt capabil să reușesc!", "Dacă alții au putut, pot și eu!", "Am să fac tot ce țin de mine pentru a reuși în ce mi-am propus, indiferent cât timp îmi va lua". Și, chiar dacă nu îți atingi întotdeauna obiectivele propuse, atunci când ai încredere în tine, ești orientat spre a observa tot ce ai făcut bine, spre pașii care reprezintă un progres, iar din ce era bine să fi făcut în alt mod, extragi învățăminte și nu te descurajezi, ci, dimpotrivă, prinzi și mai multă încredere în a acționa data viitoare.

A avea încredere în sine înseamnă să faci anumite lucruri pentru că îți dorești să le faci, deoarece simți că poți și îți vine din interior să îți valorifici la maximum întregul potențial și resursele de care dispui, potențial de care ești conștient, fiindcă dispui de un grad ridicat de autocunoaștere. Este un gând și o emoție care te entuziasmează și îți aduce satisfacție interioară, ca reflexie a prețuirii de sine, și nu o modalitate de a-ți demonstra ție, și altora, că, prin ce faci, ai valoare, că semnifici ceva și că meriți să fii admirat, prețuit, valorizat și iubit.

A avea încredere în sine înseamnă a te baza în primul rând pe tine, iar aceasta presupune a avea un anumit grad de maturitate și de autonomie în gândire, simțire și acțiune. Înseamnă a te raporta la lume și la viață din postura de adult și nu din cea a unui copil nesigur pe el, ezitant, neîncrezător și dependent de cei din jurul său. Înseamnă a-ți urma calea și a te încuraja singur, chiar și atunci când nu ai pe cineva cu care să poți împărtăși visurile și intențiile tale, și chiar în condițiile în care primești descurajări din partea altor persoane.

A avea încredere în tine înseamnă a fi deschis la sugestiile altora, dar a lua decizii și a face alegeri în acord cu propria ta persoană, fără a depinde de confirmările și validările celor din jur, fiindcă știi ce vrei și nu ai nevoie ca alții să îți confirme veridicitatea intențiilor tale.

Înseamnă să nu te temi de faptul că vei fi respins sau părăsit de către cei din jur, în condițiile în care vei face alegeri diferite decât se așteaptă ei. Atunci când ai încredere în tine, îți asumi deciziile, acțiunile și consecințele care derivă din acestea, iar dacă rezultatele te nemulțumesc, nu cauți vinovați, ci încerci să înțelegi lucrurile, să desprinzi lecții prețioase, pe care să le înveți, pe care să ți le însușești, iar apoi să le inserezi în experiențele viitoare și, în acest fel, crești și evoluezi.

A avea încredere în tine înseamnă a-ți cunoaște foarte bine limitele personale și a stabili granițe sănătoase de relaționare cu cei din jur. Înseamnă să poți să spui "Nu", "Asta nu pot", "Nu pot acum", "Acest lucru nu se află în acord cu mine", "Acest lucru nu este potrivit pentru mine", "Acest lucru nu pot să îl accept, pentru că îmi dăunează" etc., atunci când știi că ceva este nociv pentru tine și îți poate aduce prejudicii personale. Înseamnă să poți să rămâi indiferent sau "rece" la presiunile pe care alții le exercită asupra ta, prin șantaj și manipulare, cu scopul de-a te face să ai sentimente de nesiguranță interioară, de rușine și de vinovăție, astfel încât tu să te întorci din drumul tău, să te răzgândești, să renunți la limitele tale și să faci ce fac ei și, mai ales, cum vor ei, deși acel lucru se află în dezacord cu tine.

A avea încredere în tine înseamnă să nu te temi de critici, să nu le eviți, să nu devii defensiv sau agresiv în fața lor, și să nu le întorci înapoi celui alt, ci, înseamnă, să fii deschis să ascuți opiniile celor din jur, chiar și atunci când nu le-ai cerut în prealabil, și chiar dacă acestea nu îți sunt pe plac. Când ai încredere în tine, dispui deja de un grad foarte ridicat de autocunoaștere, îți cunoști caracteristicile pozitive care te sprijină în relația cu tine și cei din jur, dar îți cunoști și îți accepți și caracteristicile mai puțin pozitive, care te încurcă în relația cu tine și cu cei din jur. Astfel, pentru complimente mulțumești, păreri care sunt pertinente le accepți și ulterior cauți să îmbunătățești ceea ce poți, și, totodată, îți asumi criticile legate de aspectele pe care nu le poți schimba. Nu dramatizezi, nu te victimizezi, nu plângi, nu suferi, ci accepți ce ți se potrivește și respingi ceea ce nu ți se potrivește, fiindcă ai încredere în rațiunea ta și știi că nimeni nu te poate convinge că ești într-un anumit fel, dacă tu știi că nu ești în acel fel.

A avea încredere în tine înseamnă a privi mai des la ceea ce ai, a fi mulțumitor și recunoscător, și a face tot ceea ce poți cu ceea ce ai. Când nu ai încredere în tine, te uiți mereu la ce nu ai, la cum nu ești, și în special la ce au alții și la cum sunt ei față de tine, adică te compari cu ei și te pui pe tine în situații de inferioritate, te simți invidios, gelos și complexat.

Când ai încredere în tine, ești conștient că fiecare om are valoare și semnifică ceva în primul rând prin calitatea sa de ființă umană și apoi prin ceea ce este și face, așa că te bucuri de ce ai și de cum ești, iar diferențele interindividuale le privești, cel mult, ca pe o curiozitate și, eventual, ca pe o sursă de inspirație, dacă simți că poți și că vrei să te dezvolti personal, din diferite puncte de vedere.

Trebuie să recunosc faptul că Angela Plăcintar, psiholog și psihoterapeut, în "Belive in yourself", a identificat toate aspectele legate de "încrederea în sine", aspecte pe care fiecare dintre noi ar trebui să le analizăm. Întrădevăr, încrederea în sine este elementul care ne poate ține drept în calitatea noastră de pelerini prin propria viață, indiferent de cât de anevoios e parcursul. E clar, încrederea în sine sunt practic, bețele de drum de care avem mare nevoie în calitatea noastră de pelerini prin propria noastră viață.

Putem trage acum o concluzie, hai să îi zicem așa, o concluzie finală. Viața nu e altceva decât un drum, un drum pe care singuri ni l-am ales, înainte de venirea noastră în lumea materială, un drum care are ca singur scop, evoluția noastră spirituală. Așa cum am mai spus, odată plecați la drum, vom fi siguri că vom ajunge cu bine la destinație, asta dacă, la plecare, am fost prevăzători și ne-am stabilit atât punctul de plecare, cât și punctul terminus, stabilind precis itinerariul călătoriei.

Nu e de neglijat nici faptul că deosebit de importanți sunt tovarășii noștri de drum, tovarăși cu ajutorul cărora vom "înfrunta" atât momentele bune, dar și cele mai puțin bune, momente pe care viața ni le va scoate în cale, nu pentru a ne opri din drum, ci pentru a ne da posibilitatea de a învăța din propriile noastre greșeli anterioare. De reținut e faptul că atunci când ne confruntăm cu o problemă mai neplăcută, ar trebui să nu o luăm ca atare, ci să vedem ce a vrut Universul să ne învețe prin situația respectivă. Dacă vom privi viața în felul acesta, atingerea scopului final este asigurat iar scopul pelerinajului nostru prin viață este atins.

Să nu uităm și de "condiția fizică" de care avem nevoie. A ajunge să fim deschiși la atenționările pe care Universul ni le trimite spre a ne fi de ajutor, lucrul acesta necesită antrenament, dar mai mult de atât, cere să ne redescoperim și să ne reconciliem cu noi înșine.

Nu în ultimul rând, încrederea în noi înșine este un lucru esențial în realizarea acestui pelerinaj cu succes. A ne redescoperii valențele reale și a fi conștienți de el sunt condiții esențiale pentru a deveni un pelerin prin propria viață, care la finalul călătoriei să poți spune,

În primul rând ție, "AM REUȘIT".

Acesta este cea mai prețioasă diplomă pe care o poate primi un pelerin, indiferent dacă e pelerin pe Camino, sau e pelerin prin propria viață, "Diploma de pelerin", dar mai importantă "Diploma de OM".

Poate vi se pare total scos din context conținutul epilogului la Jurnalul de pe Camino Invierno, dar, acum, după 9 pelerinaje pe Camino, pot spune că am învățat multe lucruri pe care înainte le treceam la capitolul "diverse". Acum pot destăinui și altora o parte din aceste "descoperiri", descoperiri care au fost tot timpul evidente, dar privite de mine cu superficialitate.

Și ca finalul să fie optimist, vă invit în 2026 la al 10-lea Camino, așa că ...

Buen Camino

El Camino Inviedo v01

Ziua	Data	De la	La	Adăpost	Preț (€)	km	Rezervat	Plătit	Reconfirmare (iunie 2024)	Tranport rucsaci	Zile
1	29-Jul-25	București (17,45)	Madrid (23,30)	avion	294,00	-	X	X	X		Ma
2	30-Jul-25	Madrid (08,15)	Ponferrada(13,10)	bus	70,00	-	X	X			Mi
4	30-Jul-25	Ponferrada	Ponferrada	Albergue Guiana	68,00	8,30	X				Mi
5	31-Jul-25	Ponferrada	Borrenes	Hotel Cornatel Medulas	71,00	25,10	X			Correos	J
6	1-Aug-25	Borrenes	Sobradelo	Alojamiento A Pontevella	99,00	36,40	X			Correos	V
7	2-Aug-25	Sobradelo	O Barco de Valdeorras	Hostal Mayo	55,00	14,50	X			Pilbeo	S
8	3-Aug-25	O Barco de Valdeorras	A Rua de Valdeorras	Casa Rural Pacio do Sil	75,00	17,30	X			Pilbeo	D
9	4-Aug-25	A Rua de Valdeorras	Quiroga	Hostal Quiper	54,00	28,30	X			Correos	L
10	5-Aug-25	Quiroga	A Pobra do Brollon	Pension As Vinas	45,00	24,80	X			Correos	Ma
11	6-Aug-25	A Pobra do Brollon	Monforte de Lemos	MON ComeySuen Guesthouse	65,00	19,60	X			Correos	Mi
12	7-Aug-25	Monforte de Lemos	Vilarino	Casa Rural Torre Vilarino	70,00	19,20	X			Correos	J
13	8-Aug-25	Vilarino	Chantada	Hotel Mogay	92,00	19,60	X			Correos	V
14	9-Aug-25	Chantada	Rodeiro	Hostal Carpinteiras	51,00	36,40	X			Pilbeo	S
15	10-Aug-25	Rodeiro	Lalin	Hotel Spa Norat Torre Do Deza 4 Superior	90,00	21,90	X			Pilbeo	D
16	11-Aug-25	Lalin	Silleda	Albergue Turistico Silleda	50,00	17,30	X			Correos	L
17	12-Aug-25	Silleda	Ponte Ulla	Pension A Taberna de Gundian	50,00	25,70	X			Correos	Ma
18	13-Aug-25	Ponte Ulla	Deseiro (Sergude)	Albergue Reina Lupa	50,00	18,20	X			Correos	Mi
19	14-Aug-25	Deseiro (Sergude)	Santiago de Compostela	Hostal Costa Azul	70,00	22,70	X			Correos	J
28	15-Aug-25	Santiago de Compostela	Aeroporto	Taxi	29,00	7,50					V
29	15-Aug-25	Santiago de Compostela (11,35)	Madrid (12,55)	avion	340,00	-	X	X			S
30	15-Aug-25	Madrid (17,50)	Belgrad (20,55)	avion	-	-	X	X			D
31	15-Aug-25	Belgrad (00,40)	București (03,05)	avion	-	-	X	X			
Total					1788,00	362,80					

Nr. crt.	Data	Localitatea	Albergue	Adresa	Tif.
1	30-Jul-25	Ponferrada	Albergue Guiana	Av. del Castillo, 112 Poferrada	+34 987 409 327
2	31-Jul-25	Borrenes	Hotel Cornatel Medulas	Plaza del Ayuntamiento, 3, 24443 Borrenes	+34 686 055 938
3	1-Aug-25	Sobradelo	Alojamiento A Pontevelle	Estrada Logroño-Vigo, 39	+34 624 003 432
4	2-Aug-25	O Barco de Valdeorras	Hostal Mayo	Avenida de Eulogio Fernández, 70 O Barco de Valdeorras	+34 988 322 098
5	3-Aug-25	A Rua de Valdeorras	Casa Rural Pacio do Sil	Rúa Xestal, 33 A Rúa de Valdeorras	+34 609 567 823
6	4-Aug-25	Quiroga	Hostal Quiper	Travesia Rúa Real, 62 Quiroga, 27320	+34 626 062 372
7	5-Aug-25	A Pobra do Brollon	Pension As Vinas	13 Avenida de Outeiro, Pobra do Brollón	+34 609 490 941
8	6-Aug-25	Monforte de Lemos	MON ComeySuena Guesthouse	Rúa Roberto Baamonde, 30 Monforte de Lemos	+34 677 474 736
9	7-Aug-25	Vilarino	Casa Rural Torre Vilarino	Lugar de Vilariño 47, 27548 - Fión - O Saviñao - Lugo	+34 982 452 260
10	8-Aug-25	Chantada	Hotel Mogay	Rúa Antonio Lorenzana, 3 Chantada	+34 982 440 847
11	9-Aug-25	Rodeiro	Hostal Carpinteiras	Avenida Lalín-Monforte, 59 Rodeiro	+34 986 790 196
12	10-Aug-25	Lalin	Hotel Spa Norat Torre Do Deza 4 Superior	Paeque Empresarial Lalin 2000	+34 986 787 666
13	11-Aug-25	Silleda	Albergue Turístico Silleda	Venezuela 38, 3 4 Izquierda, Silleda 36540	+34 675 751 144
14	12-Aug-25	Ponte Ulla	Pension A Taberna de Gundian	3 Ponte Ulla, Vedra, 15881	+34 696 028 193
15	13-Aug-25	Deseiro (Sergude)	Albergue Reina Lupa	Lugar de Deseiro-Sergude, Concello de Boqueixón 15881	+34 981 511 803
16	14-Aug-25	Santiago de Compostela	Hostal Costa Azul	Rua das Galeras 18, Santiago de Compostela	+34 602 451 906